

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Ν
Τ Η Σ
Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Η Σ Κ Α Ι Ε Θ Ν Ο Λ Ο Γ Ι Κ Η Σ
Ε Τ Α Ι Ρ Ε Ι Α Σ Τ Η Σ Ε Λ Λ Α Δ Ο Σ

Τ Ο Μ Ο Σ Δ Ε Κ Α Τ Ο Σ Τ Ε Τ Α Ρ Τ Ο Σ
1 9 6 0

Bulletin de la Société Historique et Ethnique de la Grèce

Volume XIV, 1960

Δ Ι Ε Υ Θ Υ Ν Τ Η Σ : Ν Ι Κ Ο Λ Α Ο Σ Β . Τ Ω Μ Α Δ Α Κ Η Σ

Ε Ν Α Θ Η Ν Α Ι Σ
Τ υ π ο γ ρ α φ ε ί ο ν Μ η ν ᾶ Μ υ ρ τ ί δ η
1 9 6 0

ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ ΤΟ 1821

Τόσον διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς Μακεδονίας γενικώτερον εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ 1821, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Χαλκιδικῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ ἀγῶνος εἰδικώτερον, ἔχουν γράψει σχεδὸν ὅλοι, ὅσοι ἔχουν ἀσχοληθῆ μετὸν ἀγῶνα αὐτόν, ἄλλος περισσότερον καὶ ἄλλος ὀλιγώτερον¹.

Περὶ σφόδρα ἀπὸ ὅλους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι συνέγραψαν γενικωτέρας ἐργασίας διὰ τὸν ὅλον ἀγῶνα, ὁ Ἰ. Φιλῆμων εἰς τὸ «Δοκίμιον περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» ἀσχολεῖται περισσότερον μετὴν ἐπανάστασιν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐνῶ συγχρόνως δημοσιεύει καὶ ἀρκετὰ ἀρχαιὰ στοιχεῖα, σχετικὰ μετ' αὐτήν².

Βραδύτερον ὁ Γεράσιμος Σμυρνάκης εἰς τὴν ἐργασίαν «Τὸ Ἅγιον Ὅρος», προσέθεσεν ἀρκετὰς πληροφορίας καὶ μερικὰ νέα στοιχεῖα, ἰδίως διὰ τὰ διαδραματισθέντα εἰς Ἅγιον Ὅρος ἀπὸ τοῦ 1821 - 1830³.

Καὶ μετὴν δημοσιεύσιν τοῦ 7ου τόμου τοῦ «Ἀρχείου τῆς Κοινότη-

1. Πρὸς. Σπυρ. Τρικούπη, Ἱστορία τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως (ἔκδ. Β'), τόμ. Α', Ἐν Λονδίῳ 1860, σελ. 188 ἔ. καὶ τόμ. Β' (1861), σελ. 168 κέ. F.C.H.L. Pouqueville, Histoire de la régénération de la Grèce, tome III, Paris 1824, σελ. 57 ἔ., 65, 147 ἔ., 268 - 284. Φίνλεϋ Γ., Ἱστορία τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως (μετάφρ. Τ. Βουρνᾶ), I, σελ. 284 - 288. Χέρτσβεργκ Γουστ. Φρ., Ἱστορία τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως (μετάφρ. Π. Καρολίδου), τόμ. Α', σελ. 92 - 95, 127 ἔ., 189 ἔ. Γερβίνου Γ. Γ., Ἱστορία τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος (μετάφρ. Ἰ. Περδάνογλου), τόμ. Α', σελ. 214 ἔ. Κ. Παπαρρηγοπούλου, Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἔκδ. 100ετηρίδος, τόμ. Σ', σελ. 61 κ.ἄ. Πολλοὶ ἔχουν γράψει καὶ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀλλὰ συνήθως ἐπαναλαμβάνουν ὅ,τι γράφουν οἱ προγενέστεροι.

2. Πρὸς. Δοκίμιον ἱστορικὸν περὶ τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως παρὰ Ἰ. Φιλῆμονος, τόμ. Α' (Ἀθήναι 1859), τόμ. Γ' (Ἀθήναι 1860), σελ. 141 - 146 καὶ 429 - 432 καὶ τόμ. Δ' (Ἀθήναι 1861), σελ. 117 - 121, 281 - 284, 433 - 440 καὶ 486 - 490.

3. Σμυρνάκη Γερασίμου, Τὸ Ἅγιον Ὅρος, Ἀθήναι 1903, σελ. 172 - 180.

τητος "Υδρας» από τον "Α. Λυγόν¹, έγιναν γνωστά και άλλα στοιχεία σχετικά με την επανάσταση εις Μακεδονίαν.

"Εχων πάντα ταύτα υπό ὄψιν ὁ κ. "Ι. Βασδραβέλλης ὡς και ἀρκετὰ τουρκικὰ ἔγγραφα κλπ τῶν τουρκικῶν ἀρχείων Βεροίας και Θεσσαλονίκης, ὡς και τὰ «"Ενθυμήματα Στρατιωτικὰ τῆς "Επαναστάσεως τῶν "Ελλήνων» τοῦ Μακεδόνοσ ἀγωνιστοῦ Ν. Κασσομούλη, τὰ ὁποῖα εἶχε δημοσιεύσει ὁ μακαρίτης "Ι. Βλαχογιάννης τὸ 1939, ἐξέδωκε τὸ 1940 τὴν ἐργασίαν του «Οἱ Μακεδόνες εἰς τοὺς ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνας 1796 - 1832», τὴν ὁποῖαν και ἐδράβευσεν ἡ "Ακαδημία "Αθηνῶν.

"Επειδὴ ὅμως και μετὰ τὸ 1940 ἐδημοσιεύθησαν νέα στοιχεία σχετικά με τὴν συμμετοχὴν τῶν Μακεδόνων εἰς τοὺς ἀπελευθερωτικὸς μας ἀγῶνας και ἀπὸ τὸν ἴδιον τὸν κ. Βασδραβέλλη² και ἀπὸ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Μ. Λάσκαριν³ κ.ἄ., ἐγινε δευτέρα ἐκδοσις «ἠὺξημένη και βελτιωμένη» τῆς ἐργασίας τοῦ κ. "Ι. Βασδραβέλλη ἀπὸ τὴν "Εταιρείαν Μακεδονικῶν Σπουδῶν τὸ 1950 με παράρτημα ἀπὸ 116 «ἀνέκδοτα ἔγγραφα, προερχόμενα ἐξ ἐπιλογῆς τῶν τουρκικῶν ἀρχείων Θεσσαλονίκης και Βεροίας».

Με τὴν βαθυτέραν μελέτην ὅμως ὅλων αὐτῶν τῶν ἐργασιῶν και ὅσων ἄλλων πραγματεύονται τὸ θέμα αὐτό, παρουσιάζεται ἕνας τόσον σημαντικὸς ἀριθμὸς ἀποριῶν και ἐρωτημάτων, ὥστε νὰ μὴν ἀμφιδάλλῃ κανεῖς, ὅτι μόνον μετὰ τὴν ἀπάντησιν εἰς αὐτά, τὴν διευκρίνισιν πολλῶν σημαντικῶν γεγονότων και τὴν χρονολογικὴν των ἐξακρίδωσιν και τοποθέτησιν, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν μίαν σαφῆ εἰκόνα τοῦ τί συνέβη τότε εἰς τὴν Χαλκιδικὴν και νὰ ἐκφέρωμεν δικαίαν και ἀδιαμφισβήτητον κρίσιν δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν.

Οὕτω, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἔπρεπε νὰ μελετηθῇ συστηματικώτερον, ποῖα ἦτο ἡ κατάστασις τότε τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου και εἰς ὄγκληρον τὴν Μακεδονίαν γενικώτερον, ἀλλὰ και εἰς τὸ "Αγ. "Όρος εἰδικώτερον, ἀπὸ ὅπου ἤρχισε τὰς ἐνεργείας του ὁ "Εμμ. Παππᾶς.

1. "Αρχεῖον τῆς Κοινότητος "Υδρας 1778 - 1832. Δημοσιεύμενον ὑπὸ "Αντωνίου Λυγνοῦ. Τόμος ἑβδομος 1821. "Εν Πειραιεῖ 1926.

2. Β α σ δ ρ α β έ λ λ η "Ι ω ά ν ν ο υ, "Ιστορικόν "Αρχεῖον Βεροίας. "Εκλογαί. Θεσσαλονίκη 1942. Τοῦ ἴδιου, "Η Θεσσαλονίκη κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνεξαρτησίας, Θεσσαλονίκη 1946 κ.ἄ.

3. Μ. Λ α σ κ α ρ ι σ, La Revolution Grecque vue de Salonique. Rapports des consuls de France et d'Autriche 1821 - 1826. (Balcania, VI, οσλ. 145 - 168), Bucarest 1943.

Διότι, διὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ Ἅγ. Ὅρος, ἐνῶ δὲν ἔχομεν κανὲν θετικὸν στοιχεῖον διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μοναχῶν κατὰ τὸ 1821, οἱ διάφοροι συγγραφεῖς διαφωνοῦν εἰς μέγαν βαθμὸν ὡς πρὸς αὐτόν, ἀφοῦ ὁ μὲν Ἱ. Φιλήμων τοὺς ἀναριθμᾷ εἰς «ὕπερδεκάκις χιλίους»¹, οἱ Χέρτσπεργ², Φίνλεϋ³ κ. ἄ., τοὺς ὑπολογίζουσιν εἰς 6000 καὶ ἄλλως.

Καὶ πόσοι καὶ ποῖοι ἀπὸ τοὺς Ἁγιορείτας εἶχον μυηθῆ εἰς τὴν Φιλικὴν Ἐταιρείαν, δὲν εἶναι ἀκόμη ἐξηκριθωμένον. Ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς σπουδαιότερους συνεργάτας τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ εἰς τὸ Ἅγ. Ὅρος ἔχουν γραφῆ τόσον διαφοροτικὰ πράγματα, ὥστε νὰ μὴν γνωρίζῃ κανεὶς, τί νὰ πιστεῦσῃ. Τὸν ἠγούμενον π.χ. τῆς Μ. Ἐσφιγμένου ὁ Ἱ. Βασδραβέλλης τὸν ὀνομάζει ἐπανειλημμένως Κύριλλον⁴, ὁ Δ. Κόκκινος Ἰωακείμ⁵ καὶ ὁ Γερ. Σμυρνάκης Εὐθύμιον⁶. Καὶ διὰ τὸν Νικηφόρον, ἐνῶ ὁ Ἱ. Βασδραβέλλης διηγεῖται⁷: «Ὁ Παπᾶς .. μετέβη... εἰς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἐσφιγμένου, ἔνθα ἔτυχε λαμπρᾶς ὑποδοχῆς, ὀργανωθείσης ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ καὶ Φιλικοῦ πιθανώτατα Νικηφόρου», ὁ Σμυρνάκης γράφει: «Μεταβὰς δὲ (ὁ Παπᾶς) εἰς τὰς Μονὰς Λαύρας καὶ Ἰδῆρων, ἔνθα ἦν ὁ φίλος αὐτοῦ Νικηφόρος, ... ἀπεφάσισε νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἐσφιγμένου...»⁸.

Καὶ διὰ τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν καὶ διὰ τὰς ἰδέας αὐτῶν, ὅπως καὶ διὰ τὴν γεωγραφικὴν διάπλασιν τοῦ ἐδάφους, χωρὶς νὰ ἔχουν μεταβῆ οἱ περισσότεροι εἰς τὸ Ἅγ. Ὅρος, γράφουσιν τὰ πλέον παράδοξα πράγματα καὶ κατόπιν συνάγουσιν ἀπὸ αὐτὰ καὶ κατηγορηματικὰ κρίσεις, δι' ὅ,τι ἔχει γίνει. Οὕτω ὁ Ἱ. Φιλήμων συγκρίνει τὸν Ἄθω μὲ τὰ Σφακιά τῆς Κρήτης καὶ μὲ τὴν «Λακωνίαν ἐν Πελοποννήσῳ»⁹, καὶ διὰ τὴν Χαλκιδικὴν γράφει¹⁰: «Πρὸς τὰ Ν.Α. τῆς Θεσσαλονίκης ἄρχεται ὁ ἰσθμὸς τῆς περιφήμου Χαλκιδικῆς Χερσονήσου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἄκρου

1. Ἐ. ἄ., τόμ. Γ', σελ. 143.

2. Ἐ. ἄ., σελ. 92.

3. Ἐ. ἄ., σελ. 285.

4. Ἐ. ἄ., σελ. 95-96.

5. Κοκκίνοῦ Διονυσίου, Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821, τόμ. Β', σελ. 408.

6. Ἐ. ἄ., σελ. 174.

7. Ἐ. ἄ., σελ. 65.

8. Ἐ. ἄ., σελ. 173.

9. Ἐ. ἄ., Γ', σελ. 143.

10. Ἐ. ἄ., σελ. 143.

ταύτης ὑφιοῦται τὸ ὄρος τοῦ Ἄθω. Τὸν ἰσθμὸν αὐτὸν ἀποκλείσας ὁ μουσελίμης, ἀπεφάσισεν ἵνα συλλάβῃ πρώτους τοὺς προεστώτας τῆς καιμοπόλεως Πολυγύρου... » καὶ ἀργότερα ἀποφαίνεται¹: « Οὐτε ὀχυρότητα καὶ τηλεβόλων τινῶν, οὔτε ὀπλων ψιλῶν καὶ πολεμοφοδίων ἱκανῶν ἔστεροῦντο τὰ μοναστήρια... Δεκακισχίλιοι Μοναχοί, ἰσαριθμούς ἄλλους λαϊκοὺς ὀπλοφόρους ἔχοντες καὶ ὀχυρούμενοι ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ... ἠδύναντο νὰ πολεμήσωσιν οὐ μόνον κατὰ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ κατὰ πολυαριθμοτέρου ἐξωτερικοῦ στρατοῦ. Κατὰ θάλασσαν δέ, ὡς ἡ Σάμος ἐσώθη... οὕτω καὶ ὁ Ἄθως ἐσώζετο εὐκολώτερον, ὡς μὴ χορηγῶν τοῖς ἐχθροῖς θέσεις εἰδικῶς δεξιᾶς πρὸς ἀποβάσεις ». Ἄλλὰ καὶ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης ἀποφαίνεται²: « Ἡ Χερσόνησος τοῦ Ἄθω εἶναι φυσικῶς τοποθεσία ὀχυρά. Ἡ ὑπάρχουσα διῶρυξ τοῦ Ξέρξου ἀποτελεῖ σημεῖον ἐξαιρετικῆς στρατηγικῆς σπουδαιότητος δι' ἀγῶνα ἀμυντικὸν τῆς Χερσονήσου κλπ. », χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ ἰδεῖ, πιστεύω, τί σῴζεται ἀπὸ αὐτὴν καὶ τί εἶναι ἡ διῶρυξ αὐτή.

Ἄλλὰ καὶ διὰ ὅσα προγήθησαν, μέχρις οὗτου λάθουν φανερὰ μέρος εἰς τὴν επανάστασιν οἱ Ἄγιοι, πολλὰ πρέπει νὰ ἐξακριβωθῶσιν ἀκόμη, ἀφοῦ οὔτε διὰ τὸ πότε καὶ εἰς ποῖον σημεῖον τοῦ Ἄγ. Ὄρους ἦλθε τὸ πρῶτον ὁ Ἐμμ. Παππᾶ καὶ εἰς τί ἐνεργείας προέβη ἐκεῖ, οὔτε καὶ πότε ἐκηρύχθη ἐπισήμως ἡ επανάστασις βεβαιώνεται ἀπὸ θετικὰ στοιχεία καί, ὅσα γράφουν οἱ διάφοροι, δὲν συμφωνοῦν ἀναμεταξύ των.

Διότι, καὶ ἂν παραδεχθῶμεν ὅτι δὲν ἔχει μεγάλην σημασίαν ἡ διαφορὰ ποῦ ὑπάρχει μεταξὺ Ἰ. Φιλήμονος, ὅστις γράφει ὅτι ὁ Ἐμμ. Παππᾶ « τῇ 23 Μαρτίου... εἰς τὸν Ἄθω ἀπέπλευσεν »³ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ τοῦ Ἰ. Βασδραβέλλη, ὅστις βεβαιώνει, ὅτι τὴν « 23 Μαρτίου 1821 ἀφίχθη εἰς τὸ Ἄγιον Ὄρος »⁴, ὁ Πύρρος ὁ Θετταλός, γράφων⁵, ὅτι δύο μῆνας πρὸ τοῦ Πάσχα, ὁπότε εἶχεν ἔλθει ὁ ἴδιος εἰς τὰς Καρυάς, « εἶχε φθάσει εἰς τὸ Ὄρος ὁ... Ἐμμ. Παππᾶς », ἀναβιδάζει τὴν ἀφίξιν τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ εἰς τὸ Ὄρος εἰς τὰ μέσα Φεβρουαρίου.

Καὶ διὰ τὸ, ποῦ ἦλθε τὸ πρῶτον καὶ τί πρωτοεπήγγησεν ὁ Ἐμμ. Παππᾶ, ποῖον νὰ πιστεῦσωμεν; Τὸν Ἰ. Φιλήμονα, ὅστις γράφει « Πρῶτον ἐδέχθη αὐτὸν δι' ὀλης τῆς τιμῆς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἐσφιγμέ-

1. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 284.

2. Ἐ.ἀ., σελ. 93-94.

3. Ἐ.ἀ., Γ', σελ. 142.

4. Ἐ.ἀ., σελ. 65.

5. Ἰδ. Γ. Συμπυράκη, ἔ.ἀ., σελ. 175.

ρου», και ὅτι «τὴν ἐπαύριον ὁ Ἐμμ. Παπαῦ, ἐκφορτώσας τὸ πλοῖον, προσεκάλεσε τοὺς ἐν Ὄρει προσιτώτας εἰς συνέλευσιν ἄμεσον»¹, ἢ τὸν Ἰ. Βασιδραβέλλη, ὅστις διηγεῖται²: «Ἀποβίβασθε εἰς ὄρμον τινα τοῦ Ἁγ. Ὄρους, πιθανῶς δὲ πλησίον τοῦ Βατοπεδίου, μετέβη ἀρχικῶς εἰς τὰ Μοναστήρια τῆς Μ. Λαύρας καὶ τῶν Ἰδύρων, καὶ κατόπιν εἰς τὸ Μοναστήριον Ἐσφιγμένου. Ἐκεῖ ἐξεφόρτωσε τὰ πολεμοφόδια καὶ ἐκάλεσεν εἰς σύσκεψιν τοὺς προϊσταμένους τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, οἵτινες ἠυλόγησαν τὴν παρουσίαν τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τὸν ἀρχόμενον ἀγῶνα... Ἀπεφασίσθη νὰ διενεργηθῇ στρατολογία κλπ.», χωρὶς ὅμως νὰ μᾶς λέγουν ἀπὸ ποῦ ἔχουν τὰς πληροφορίας των, ἐνῶ δὲν φαίνεται πιθανόν ὅτι προὐχώρησαν τόσο γρήγορα εἰς τιαύτας ἀποφάσεις, ἀφοῦ μόνον τέλη Μαΐου ἐκηρύχθη ἡ ἐπανάστασις εἰς τὸ Ἁγ. Ὄρος.

Καὶ δι' αὐτὸ ὅμως οὔτε θετικὰς ἐπιβεβαιώσεις ἔχομεν, οὔτε καὶ οἱ συγγραφεῖς μᾶς διηγοῦνται ὠρισμένα πράγματα, ἀφοῦ ὁ Ἰ. Φιλήμων κάπως ἀόριστα γράφει³: «ἐπανάστη ὁ Ἄθως... ὑπερμεσοῦντος τοῦ Μαΐου» καὶ ὁ Γ. Σμυρνάκης ἀκόμη πιδ γενικὰ⁴: «κατὰ Μάϊον τοῦ 1821 αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ εἶχον κοινωνήσει τοῦ κινήματος» καὶ ὁ Ἰ. Βασιδραβέλλης δὲν ὀρίζει καθόλου τὸν χρόνον, ποῦ «ἐκηρύχθη ἐπισήμως ἡ ἐπανάστασις καὶ ἀνηγορεύθη ὁ Ἐμμ. Παπαῦς ἀρχηγὸς καὶ προστάτης τῆς Μακεδονίας». Ἀλλὰ καὶ δι' ὅ,τι ἐμεσολάβησε καὶ ἐπηρεάσε τοὺς Ἁγιορείτας, ὥστε νὰ φθάσουν εἰς τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν τῆς φανερᾶς συμμετοχῆς εἰς τὸν ἀγῶνα, δὲν γνωρίζομεν τί τὸ θετικόν.

Διὰ τὴν καταδύθισιν π.χ. τουρκικῶν πλοίων εἰς τὰ μακεδονικὰ παράλια ἀπὸ τὰ ἐπαναστατικὰ πλοῖα, τὸ ὁποῖον χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἐπέδρασεν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν γεγονότων, μένει ἀκόμη νὰ ἐξακριβωθῇ καὶ τὸ πότε καὶ ποῦ παρουσιάσθησαν τὰ ἐλληνικὰ πλοῖα, ἀν μίᾳ ἢ περισσοτέρας φοράς, καὶ τί ἔκαμαν κάθε φοράν. Διότι, ἐνῶ ὁ Σμυρνάκης γράφει⁵ ὅτι «ἐν τῇ πρὸ τῆς Μονῆς Ἐηροποτάμου παραλία εἶχε πυρποληθῆ ὑπὸ τῶν Ἰδραίων μιὰ ὀθωμανικὴ φρεγάττα», ὁ Ἰ. Βασιδραβέλλης ὁμιλεῖ τόσο διὰ «καταστροφὴν μιᾶς τουρκικῆς κορβέτας παρὰ τὸ Τζάγεζι»⁶, ὅσον καὶ διὰ «καταστροφὴν μιᾶς τουρκικῆς φρεγάτας πλησίον

1. Ἐ.ἄ., Γ', σελ. 143.

2. Ἐ.ἄ., σελ. 65.

3. Ἐ.ἄ., Γ', σελ. 144.

4. Ἐ.ἄ., σελ. 173.

5. Ἐ.ἄ., σελ. 75.

6. Ἐ.ἄ., σελ. 173.

7. Ἐ.ἄ., σελ. 66.

της Μονής Ξηροποτάμου»¹, χωρίς να δρίζει κανείς από αυτούς το πότε έγιναν αυτά αι καταστροφαι.

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὰς συνεπείας τὰς ὁποίας εἶχεν ἡ καταθύσις, ἢ αἱ καταστροφαι αὐται τῶν Τουρκικῶν πλοίων, ἐνῶ ὁ Συμυρνάκης² γράφει, ὅτι μετὰ τὴν πυρπόλησιν τῆς τουρκικῆς φρεγάδας, «διετάχθη... ὁ Τσερίμπασης ἐκ τοῦ χωρίου Παζαρούδα... μετὰ 300 ἀνδρῶν καὶ ὁ ἐν Καλαμαριᾷ Σερδάρης μετὰ 300 ἐτέρων, ὅπως μεταβῶσιν εἰς ἅγιον Ὅρος», ὁ Σπ. Τρικούπης³ καὶ ὁ Ἰ. Φιλήμων⁴ ὡς κ.ἄ. βεβαιῶνουν, ὅτι τὸν Τσερίμπαση κλπ. τοὺς εἶχε διατάξει ὁ μουτσελλίμης τῆς Θεσσαλονίκης νὰ μεταβῶν καὶ συλλάβουν «τοὺς προεστῶτας τῆς κωμοπόλεως Πολυγύρου».

Ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης ἐξ ἄλλου ἰσχυρίζεται⁵, ὅτι ὁ ἴδιος «ὁ Σερὶφ Σιντικ Γιουσούφ μπέης, ἀναπληρωτῆς τοῦ βαλῆ τῆς Θεσσαλονίκης, ἀφίχθη ἐπὶ κεφαλῆς σημαντικῆς δυνάμεως εἰς τὴν Ἱερισσὸν, σκοπῶν νὰ εἰσβάλῃ εἰς Ἄγ. Ὅρος κλπ.», ἐνῶ παραπέμπει εἰς ὅσα εἶδομεν ὅτι γράφει ὁ Γ. Συμυρνάκης. Μάλιστα, καθὼς ὁ Ἰ. Β. καὶ εἰς ἄλλο σημεῖον τῆς ἐργασίας του γράφει: «Ὁ Γιουσούφ μπέης, ἀφοῦ... κατέπνιξε πᾶσαν ἀπόπειραν ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐξεστράτευσε... κατὰ τῆς Χαλκιδικῆς... ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Ἱερισσὸν κλπ.», μᾶς ἀναγκάζει νὰ σκεπτώμεθα διὰ δύο ἐκστρατείας τοῦ Γιουσούφ μέχρις Ἱερισσοῦ, ἐνῶ οὐδεμίαν τοιαύτην ἀναφέρει ἄλλος τις, οὔτε καὶ κανὲν σχετικὸν στοιχεῖον δὲν δίδει ὁ ἴδιος ὁ Ἰ. Β.

Καὶ διὰ τὸ μέρος τοῦ Ἄγ. Ὅρους, ὅπου ἐκηρύχθη ἡ επανάστασις ἐνῶ ὁ Συμυρνάκης⁶ καὶ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης⁷ ἰσχυρίζονται, ὅτι ἐγένεν εἰς τὴν Μ. Ἐσφιγμένου, ὁ Ἰ. Φιλήμων γράφει⁸: «Ἐν τῇ Μοναστηρίῳ τῶν Καρυῶν... γενικῆς ὑπὸ τὸν Ἐμμ. Παππᾶ συνελεύσεως συγκροτηθείσης, ἀπεφασίσθη ἡ καθαίρεσις... τοῦ «ζαμπίτη»..., ἐνεργηθεὶς ἀμέσως..., συνεστήθη ἐφορεία γενικὴ παρ' ὅλων τῶν μοναστηρίων κλπ.».

Διὰ τὴν «γενικὴν ταύτην ἐφορείαν» ὁμοῦ, οὔτε ὁ Ἰ. Φιλήμων γράφει τίποτε περισσότερον, οὔτε καὶ κανείς ἄλλος τὴν ἀναφέρει. Οὕτω δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, ἂν, καὶ ποῖοι ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς, ποῦ

1. Ἐ.ἄ., σελ. 74.

2. Ἐ.ἄ., σελ. 173.

3. Ἐ.ἄ., Α', 188 - 189.

4. Ἐ.ἄ., Γ', σελ. 143.

5. Ἐ.ἄ., σελ. 74.

6. Ἐ.ἄ., σελ. 173.

7. Ἐ.ἄ., σελ. 75.

8. Ἐ.ἄ., Γ', σελ. 144.

ἀναφέρει ονομαστικῶς ὁ Σμυρνάκης, ὅτι «συνεξεστράτευσαν μετὰ τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ», ἀνήκον εἰς αὐτὴν τὴν ἐφορείαν¹.

Καί, ἐνῶ κανεῖς δὲν ὀρίζει τὸ πότε «ἐξεστράτευσαν» ὁ Ἐμμ. Παππᾶ ἀπὸ τὸ Ἀγ. Ὅρος, διὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν μοναχῶν, ποῦ τὸν ἠκολούθησαν, δὲν συμφωνοῦν οἱ διάφοροι συγγραφεῖς, ἀφοῦ ὁ Ἰ. Φιλήμων τοὺς ἀναριθμᾷ εἰς «δισχιλίους»², κατὰ τὸν Πύρρον τὸν Θεταλόν³: «οἱ καλόγηροι τότε ἐξῆλθον ἕως 1500», καὶ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης, τοὺς ὑπολογίζει⁴ εἰς χιλίους «περίπου». Πῶς ὁμως; ἄγνωστον.

⁵ Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν κατεύθυνσιν τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ὁ στρατὸς τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ καὶ ἕως ποῦ ἐπροχώρησεν καὶ πότε καὶ πῶς τοὺς ἐκτύπησεν ὁ Μπραϊράμ πασᾶς, ὑπάρχουν ἀντιφατικαὶ πληροφορίαι. Ἐνῶ δηλ. ὁ Ἰ. Φιλήμων γράφει⁵: «Ὁ Ἐμμ. Παππᾶ ἐστρατοπέδευσε πρὸς τὸ βᾶθος τοῦ Συγγιτικοῦ κόλπου, τανῦν κόλπου τοῦ Ἀγ. Ὁρους, ὅτε ὁ Βεϋρὰν πασᾶς ἐνίκησε καὶ διέλυσε τοῦτον», ὁ Σπ. Τρικούπης βεβαιώνει⁶: «Μεσοῦντος δὲ τοῦ Ἰουνίου ὁ Μπαηράμπασας... ἔπεσεν ἐν πρώτοις ἐπὶ τὸν Παπᾶν, ἐστρατοπεδευμένον πρὸς τὸ βᾶθος τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου (τῆς Κοντέσσας) καὶ τὸν ἐβίασε νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ ὄρη, στραφεὶς δὲ μετὰ ταῦτα καὶ κατὰ τοῦ ἄλλου στρατοπέδου ἠνάγκασε καὶ αὐτὸ νὰ ὑποχωρήσῃ πρὸς τὰ ὄρη. Ἐντεῦθεν ἐμψυχωθέντες οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ Τούρκοι ἐπροχώρησεν μέχρι τῶν Βασιλικῶν κλπ.». Ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης ὁμοίως, ἀκολουθῶν μέχρις ἐνὸς σημείου τὸν Γ. Σμυρνάκη, διηγεῖται διεξοδικῶς⁷: «Ἐξελθὼν ὁ (Ἐμμ. Παππᾶ)... τῆς χερσονήσου, προσέβλεπε τοὺς Τούρκους εἰς τὴν Ἰερισσὸν καὶ ἀφοῦ τοὺς διεσκόρπισε... ἐν συνεχείᾳ, κατόπιν μαχῶν ἀπωθήσας τὸν ἐχθρὸν ἐκ τῆς Ρεντίνας καὶ Παζαρούδας, ἔφθασεν εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Λαγκαδά...», καὶ νομίζει, ὅτι τότε θὰ μπορούσαν νὰ εἶχαν καταλάβει οἱ Ἕλληνες ἀκόμη καὶ τὴν Θεσσαλονίκην⁸. Καὶ διὰ τὸ, πῶς καὶ πότε ὁ Μπραϊράμ πασᾶς προσέβλεπε τοὺς ἐπαναστάτας, γράφει ὁ Ι. Β.⁹, ὅτι πρῶτον ἦλθε εἰς τὴν Θεσσαλονίκην καὶ «διενεργήσας ἐπιστράτευσιν... ἐβάδισε κατὰ τῶν

1. Ἐ.ἄ., σελ. 174. Πρὸς καὶ Ἰ. Βασδραβέλλης, ἔ.ἄ., σελ. 75.

2. Ἐ.ἄ., Γ', σελ. 145.

3. Ἰδ. Γερ. Σμυρνάκης, ἔ.ἄ., σελ. 175.

4. Ἐ.ἄ., σελ. 75.

5. Ἐ.ἄ., Δ', σελ. 119.

6. Ἐ.ἄ., Α', σελ. 190.

7. Ἐ.ἄ., σελ. 75.

8. Πρὸς. ἔ.ἄ., σελ. 76.

9. Ἐ.ἄ., σελ. 77 ἔ.

ἐπαναστατῶν τῆς περιοχῆς τῶν Βασιλικῶν» καὶ ἀφοῦ, νικῶν τοὺς ἐπαναστάτας καὶ καταστρέφων τὰ χωρία τῆς Χαλκιδικῆς, ἔφθασεν εἰς τὸ στενὸν τῆς Κασσάνδρας, «εὐρεθείς πρὸ σθεναρᾶς ἀμύνης... ἐτοποθέτησεν ἐκεῖ ἀρχηγὸν τὸν Γιουσοῦφ μπέην... ἵνα ἐπιτηρῇ τοὺς ἐπαναστάτας καὶ αὐτοὺς ἐστράφη κατὰ τῆς ἐτέρας παρατάξεως, τῆς διευθυνομένης ἀπὸ τὸν Παπᾶν, ἣτις εἶχε φθάσει πλησίον τοῦ Λαγκαδᾶ»¹. Καὶ ἀφηγεῖται με λεπτομερείας, πῶς ὁ Ἐμμ. Παππᾶ ἠναγκάσθη νὰ διατάξῃ «ἐσπευσμένην ὑποχώρησιν πρὸς τὴν Χερσόνησον τοῦ Ἄθω», χωρὶς ὅμως νὰ μᾶς λέγῃ, πότε ἔγιναν ὅλα αὐτά. Καὶ ὁ Rouqueville² ὅμως καὶ ὁ Χέρτσοβεργκ³ γράφουν ὅτι πρῶτον ἐνίκησεν ὁ Μπαϊράμ πασᾶς τὸν Ἐμμ. Παππᾶ καὶ κατόπιν ἦλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ὁ Rouqueville μάλιστα, συμφωνῶν κάπως με τὸν Σπ. Τρικούπην⁴ γράφει, ὅτι, ὄχι ὁ Μαϊράμ πασᾶς, ἀλλὰ οἱ ἐντόπιοι Τούρκοι ὑπὸ τὸν Ἀχμέτ μπέην τῶν Γιανιτσῶν ἐκτόπησαν τοὺς ἐπαναστάτας εἰς τὰ Βασιλικά κλπ. καὶ καταλήγει: «*Les populations chrétiennes, fuyant devant Achmet bey, s'entassèrent dans la presqu'île de Palléne ou Cassandria...*». Ἄλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκθεσιν τοῦ Μπαϊράμ πασᾶ διαβάξαι κανεῖς: «Ἐπισπεύσας τὴν προέλασίν μου ἤρχισα τὴν μάχην κατ' αὐτῶν ἀπὸ τοῦ στενοῦ τῆς Ρεντίνης καὶ... κατηγάγομεν περιφανῆ νίκην κατὰ τῶν ἐχθρῶν».

Καὶ διὰ τὸ ποῦ ὑπεχώρησε μετὰ τὴν ἤτταν τοῦ ὁ Ἐμμ. Παππᾶ, ἐνῶ τίποτε τὸ θετικὸν δὲν ὑπῆρχεν ἕως τῶρα καὶ ἐνῶ οἱ Γ. Σμυρνάκης⁵ καὶ Ἰ. Φιλήμων⁷ γράφουν ὅτι ἀπεσύρθη εἰς τὴν Κασσάνδραν, ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης κλείει τὴν ἀνωτέρω περιγραφὴν του μετὰ τὰ ἐξῆς⁸: «Πάντως ὁ Παππᾶς κατώρθωσε μετὰ τὸ πλεῖστον τῶν πολεμιστῶν νὰ φθάσῃ εἰς τὸν Πρόδλακα (διώρυγα τοῦ Ἐέρξου), συνεπικουρούμενος δὲ καὶ ἀπὸ θαλάσσης, ἀνεχαίτισε τοὺς καταφθάσαντας Τούρκους».

Ἄλλὰ καὶ ὅσα ἔχουν γραφῆ διὰ τὸ τί γίνεται εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος τοὺς πέντε σχεδὸν μῆνας, ὅπου διετηρήθη ἡ ἐπανάστασις μετὰ τὴν ἤτταν τῶν ἐπαναστατῶν ἀπὸ τὸν Μπαϊράμ πασᾶ, καὶ ἐλάχιστα εἶναι καὶ πολὺ ἀκαθόριστα καὶ ἀντιφατικά.

1. Ἐ.ἀ., σελ. 82.

2. Ἐ.ἀ., ΙΙΙ, σελ. 60.

3. Ἐ.ἀ., σελ. 127.

4. Πρβλ. Ἐ.ἀ., Α', σελ. 190.

5. Ἰδ. Ἰ. Βασδραβέλλης, Ἐ.ἀ., σελ. 223.

6. Ἐ.ἀ., σελ. 174.

7. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 119.

8. Ἐ.ἀ., σελ. 82-83.

Ὁβτω, ἐνφ, ὅπως εἶδομεν, ἄλλοι γράφουν, ὅτι ὁ Ἐμμ. Παππᾶ μετέβη εἰς τὴν Κασσάνδραν, ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης ὑποστηρίζει ὅτι ὑπεχώρησεν ὡς τὸ Ἄγ. Ὅρος. Καὶ τὸ ἐπεισόδιον μεταξὺ Ἐμμ. Παππᾶ καὶ Ρήγα Μάνθου, τὸ ὅποιον διηγείται ὁ Γ. Σμυρνάκης¹ καὶ τὸν ἀκολουθεῖ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης², δὲν εἶναι ἐξηκριθωμένον, οὔτε πότε ἐγινε καὶ τί ἀκριβῶς συνέβη, οὔτε ἂν ἦτο τότε εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος ὁ Ἐμμ. Παππᾶ, ἢ εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν Κασσάνδραν, ὡς καὶ τὸ πότε ἐπέστρεψε πάλιν ἀπὸ τὸ Ἄγ. Ὅρος εἰς Κασσάνδραν.

Καὶ διὰ τὰς ἐνεργείας τῆς Ἰ. Κοινότητος, ὅπως ἐξασφαλίσῃ τὸ Ἄγ. Ὅρος ἀπὸ ἐπιδρομὰς τῶν Τούρκων, ὅπως καὶ διὰ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν τῶν ἐνεργειῶν, δὲν γνωρίζομέν τι τὸ βέβαιον, διότι, ἐνφ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης γράφει³ ὅτι «ἀπετάθησαν εἰς τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ ἐζήτησαν ν' ἀποστείλῃ πρὸς φύλαξιν τοῦ Ὄρους τοὺς ἀρματολοὺς τοῦ Διαμαντῆ... καὶ ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντην ἐζήτησαν τὴν ἀποστολὴν ἐνισχύσεων», οὔτε φαίνεται ἀπὸ πουθενά, ἂν ἐπῆγαν ἄνδρες τοῦ Διαμαντῆ εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος, οὔτε μαρτυρεῖται ἀπὸ τίποτε, ἂν ἦλθον ἀπὸ τὴν Ὑδραν «πρὸς φύλαξιν τοῦ ἀγιωνύμου τούτου Ὄρους δύο μεγάλα καράβια», τὰ ὅποια ἐζητοῦσαν οἱ Ἀγιορεῖται ἀπὸ τοὺς Ὑδραῖους (ὄχι ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντην, ὅπως γράφει ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης), σύμφωνα μὲ ἐν ἔγγραφον, ποὺ δημοσιεύεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ὑδρας⁴.

Διὰ τὰ πλοῖα γενικῶς, τὰ ὅποια ἐφρούρουν τὸ Ἄγ. Ὅρος ἀπὸ τὴν θάλασσαν κατὰ τὸ διάστημα αὐτό, ὁ Γ. Σμυρνάκης δημοσιεύει ἀπόσπασμα τοῦ Πύρρου τοῦ Θεσσαλοῦ, ὅστις διηγείται ταῦτα ὡς ἐξῆς⁵: «Τότε (μετὰ τὴν ἦτταν τῶν ἐπαναστατῶν ἀπὸ τὸν Μπαϊράμ πασᾶν) κοινῇ ψήφῳ τῶν 20 Μοναστηρίων πέμπομαι ἀπὸ μέρους τῆς Λαύρας ὁμοῦ μὲ ἄλλους τρεῖς πατέρας... εἰς Σκόπελον, Ὑδραν καὶ Πέτσαν γὰ στείλωμεν πλοῖα βοθητικὰ εἰς τὸ Ὅρος. Ἐλθόντες δὲ εἰς Σκόπελον..., ἐστείλαμεν τρία πλοῖα πολεμικά, βτινα... ἠμπόδιζον τοὺς Τούρκους... νὰ μὴν ἐμδαίνωσιν εἰς τὸ Ὅρος διὰ τρεῖς μῆνας, ἕως οὗ ἐφυγαν ἐκεῖθεν ἢ ἐπροσκύνησαν οἱ Χριστιανοί».

Ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης ὅμως, ἂν καὶ παραπέμπει εἰς τὴν αὐτὴν σε-

1. Ἐ.ἀ., σελ. 175.

2. Ἐ.ἀ., σελ. 83-84.

3. Ἐ.ἀ., σελ. 83.

4. Ἰδ. ἔ.ἀ., τόμ. 7, σελ. 271. Εἰς αὐτὸ θὰ παραπέμπῃ καὶ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης, ἀφοῦ εἰς τὴν σελίδα 71, ἦτις ἀναγράφεται εἰς τὴν σχετικὴν σημείωσιν, δὲν ὑπάρχει τι τὸ σχετικόν.

5. Γ. Σμυρνάκης, ἔ.ἀ., σελ. 175.

λίδα (175) του Σμυρνάκη, ἐν τούτοις γράφει¹: «...Ὁ Παπᾶς, μὴ θεωρῶν τερματισθέντα τὸν ἀγῶνα τῆς Χαλκιδικῆς διὰ τῆς ὑποταγῆς τῆς Κασσάνδρας, ἀπεφάσισε νὰ συνεχίσῃ αὐτὸν καὶ συνεκάλεσε πολεμικὸν συμβούλιον εἰς τὸ Ἅγ. Ὄρος. Ταυτοχρόνως ἐζήτησεν ἐπικουρίας, πολεμοφόδια καὶ πλοῖα ἀπὸ τὴν Ὑδραν, ἀποστείλας ἐκεῖ ὡς ἀντιπρόσωπόν του τὸν Διονύσιον Πύρρον τὸν Θεσσαλόν, ὁ ὁποῖος τὸ μόνον πρὸς κατάρθρωσιν, ἤτο νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποστολὴν τριῶν πολεμικῶν πλοίων ἅτινα περιπολοῦντα καὶ βομβαρδίζοντα τὰς τουρκικὰς θέσεις διευκόλυναν τὴν ἄμυναν τῶν ἐπαναστατῶν».

Καὶ διὰ τὸ ἀνοιγμα τοῦ «χανδακιοῦ», μόνον ὁ Γερ. Σμυρνάκης γράφει² ὅτι, ἀφοῦ ἦλθεν ὁ Ἐμμ. Παπᾶ μετὰ τὸν Νικηφόρον ἀπὸ τὴν Κασσάνδραν «διὰ θαλάσσης» εἰς τὸ Ἅγ. Ὄρος — τότε ἐγένετο αὐτὸ κανεὶς δὲν λέγει — «ἀπεφασίσθη μετὰ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος, νὰ κατασκευασθῇ ἐν Πρόβλακι ὁ χάνδαξ πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν Τούρκων» καὶ εἰς ἄλλο σημεῖον³, ὅτι πλοῖα «ἐφύλαττον διὰ νὰ ἀνοιχθῇ ὁ χάνδαξ».

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν Ἀγιορειτῶν εἰς τὰ ἐξοδα τοῦ πολέμου, καθὼς ὁ Ἰ. Φιλήμων γράφει⁴: «Ἐπὶ τῶν θυσιῶν τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ οὐδόλως ἢ μικρὸν ἀνταπεκρίνοντο τὰ μεγάλα μοναστήρια» καὶ ἄλλοῦ⁵ ὁμιλεῖ διὰ «μεγάλῃν φειδῶ τῶν ἡγουμένων πρὸς τὰς δαπάνας τοῦ πολέμου», καὶ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης ὑπερθεματίζει⁶: «Μετὰ τὰ ἐπελθόντα... ἀτυχήματα (οἱ Ἀγιορεῖται) ἠρνήθησαν ἐν πολλοῖς τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰ οἰκονομικὰ βάρη τοῦ ἀγῶνος, ἐνῶν ἠδύνατο κάλλιστα νὰ συνεισφέρουν πολλὰ ἀκόμη». Οὕτω γίνεται ἐπιτακτικωτέρα ἡ ἀνάγκη διὰ λεπτομερεστέραν ἔρευναν, ὅπως ἐξακριβωθῇ, ἂν καὶ τί συνεισέφεραν διὰ τὸν ἀγῶνα οἱ Ἀγιορεῖται.

Καὶ δι' ἕνα «ἔρανον τῶν μονῶν λόγῳ δανείου», τὸν ὁποῖον ἀναφέρει ὁ Ἰ. Φιλήμων⁷, δὲν εἶναι βέβαιον οὔτε πότε καὶ διατὶ ἀπεφάσισαν νὰ τὸν κάμουν, οὔτε καὶ διατὶ «οἱ Λαυριῶται ἐφάνησαν ἐνάντιοι», ὡς καὶ τί ἀπέγινεν εἰς τὸ τέλος. Διότι γράφει μὲν ὁ Ἰ. Φιλήμων ὅτι «ἀπεφασίσθη κατὰ τὸν Αὐγουστον... διὰ προμηθείας μικρὰς πολεμοφοδίων καὶ σίτου», ἀλλὰ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης διηγεῖται, ὅτι μετὰ τὴν ἀφι-

1. Ἐ.ἀ., σελ. 94.

2. Ἐ.ἀ., σελ. 174.

3. Ἐ.ἀ., σελ. 175.

4. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 117.

5. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 119.

6. Ἐ.ἀ., σελ. 94.

7. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 120.

ξιν τῶν 11 ψαριανῶν πλοίων¹ — δηλ. ἀρχὰς Σεπτεμβρίου 1821 κατὰ τὸν Νικόδημον² — «γενομένης συσκέψεως ἐπὶ τῶν πλοίων... ἐγένετο μία ἀπόπειρα νὰ συναφθῇ δάνειον ἀπὸ τὰς μονὰς, ἀλλὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν ἐματαίωσε τὴν προσπάθειαν ἢ στάσις τοῦ ἡγουμένου τῆς Μ. Λαύρας». Σχετικὰ ὅμως μὲ τὸ ζήτημα τῆς συντηρήσεως τῶν ψαριανῶν πλοίων ὁ Ὅ. Φιλήμων γράφει εἰς ἄλλο σημεῖον³, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τίποτε διὰ τὸ δάνειον: «Τῆς διαμονῆς τῶν ψαριανῶν πλοίων τὴν χρηματικὴν ὑποστήριξιν ἀπέκρουσαν οἱ ἰσχυροὶ ἐκ τῶν ἡγουμένων τῶν μοναστηρίων».

Τέλος, διὰ τὴν μεταβολὴν τῶν διαθέσεων τῶν Ἀγιορειτῶν ἀπέναντι τοῦ ἀγῶνος, μόνον γενικὰ καὶ ἀόριστα γράφονται. Ὁ Ὅ. Φιλήμων δηλαδὴ γράφει⁴: «Ἐκτοτε (δηλ. μετὰ τὰς ἐπιτυχίας τοῦ Μπαϊράμ πασᾶ κλπ.) οἱ πολλοὶ τῶν Ἀθωϊτῶν ἤρξαντο σκέπτεσθαι ἄλλως, καὶ περὶ ἑαυτῶν μόνον ἐφρόντιζον», καὶ ὁ Ὅ. Βασδραδέλλης βεβαιώνει⁵, ὅτι «μετὰ τὰ ἐπελθόντα ἀτυχήματα ἤρχισαν νὰ κάμπτονται». Μόνον ὅμως τὸν Σεπτέμβριον, κατὰ τὸν Ὅ. Φιλήμονα⁶, «οἱ ἰσχυροὶ τῶν ἡγουμένων ἀπέκρουσαν τὴν χρηματικὴν ὑποστήριξιν» τῶν ψαριανῶν πλοίων, «εἰς ἄλλας περιελθόντες ἤδη ιδέας καὶ ἀποφάσεις».

Ἄλλὰ καὶ διὰ τὸ τί γίνεται καὶ τί ἐπιχειρήσεις διεξάγονται εἰς τὸ στενὸν τῆς Κασσάνδρας τοὺς πέντε περίπου μῆνας, ποὺ τὸ ἐκράτησαν οἱ ἐπαναστάται, καὶ πολλὰ συμπληρώσεις καὶ ἀρκετὰ διευκρινίσεις εἶναι ἀναγκαῖαι.

Διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι, ὅπως εἶδομεν, δὲν ἔχει καθορισθῆ θετικὰ ὁ χρόνος, καθ' ὃν διηυθύνθη ἐκεῖ ὁ Ἐμμ. Παππᾶ, καὶ διὰ τὰ πλοῖα τὰ ὅποια ἤλθον διὰ νὰ τοὺς ὑποστηρίξουν, δὲν γινόμεθα σοφώτεροι ἀπὸ ὅσα γράφουν οἱ διάφοροι.

Ἐνῶ π.χ. ὁ Ὅ. Φιλήμων γράφει⁷: «Τὰ ὀχυρὰ ταῦτα κατὰ γῆν ὀρμητήρια (τοῦ Ἀθωνοῦ καὶ τῆς Κασσάνδρας) ὑπεστηρίζοντο καὶ κατὰ θάλασσαν διὰ τῶν Ψαριανῶν, τῶν Λημνίων καὶ ἄλλων πλοίων», εἰς τὸ γράμμα, εἰς τὸ ὁποῖον παραπέμπει⁸, γίνεται μόνον σύστασις εἰς τὸν Ἐμμ.

1. Ἐ.ἀ., σελ. 84 - 85.

2. Ἰθ. Ἐπόμνημα τῆς νήσου Ψαρῶν συνταχθέν ὑπὸ Κ. Νικοδήμου. τόμ. Α', σελ. 129.

3. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 281.

4. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 120.

5. Ἐ.ἀ., σελ. 94.

6. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 281.

7. Ἐ.ἀ., Γ', σελ. 146.

8. Ἐ.ἀ., Γ', σελ. 432.

Παππᾶ, καὶ αὐτὴ τὰς 8 Μαΐου 1821 διὰ τὴν πᾶρην εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τὸν Ἐπιτάχου Μαργαρίτην μετὰ τὸ πλοῖον του. Δὲν μαρτυρεῖται ὅμως ἀπὸ πούθενά, ἂν ὁ Ἐμμ. Παππᾶ ἐνῆργησε σύμφωνα μετὰ τὴν σύστασιν αὐτῆν, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον, ἂν ἔμεινεν αὐτὸς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ τόσον χρόνον, ὥστε καὶ μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τῶν Χριστιανῶν εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος καὶ τὴν Κασσάνδραν, ἣ ὁποῖα συνετελέσθη ἕνα μῆνα περίπου ἀργότερον, νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ δύο αὐτὰ ὀρμητήρια ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Καὶ καθὼς ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης γράφει¹: «Τὸ πλοῖον τοῦ Χατζηθισβίτζη, τὰ δύο ἕτερα ἄτινα εὐρίσκοντο ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος, καθὼς καὶ τὰ δύο ψαριανὰ τοῦ Καρακωνσταντῆ καὶ τοῦ Χατζηδημητράκη, ἐνισχύοντα καὶ περιπολοῦντα τὴν Κασσάνδραν, ἔτρεψαν εἰς φυγὴν ἕν ἐχθρικὸν βόικιον καὶ μίαν γολέταν, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀποσταλῆ πλῆρη στρατευμάτων ἐκ Θεσσαλονίκης εἰς τὴν Κασσάνδραν, ἵνα ἐνεργήσουν ἀπόβασιν εἰς τὰ νῶτα τῶν Ἑλλήνων», κάνει νὰ προβάλλουν τὰ ἐξῆς ἐρωτήματα καὶ ἀπορίαι: α) Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ Χατζηθισβίτζης ἀπὸ τότε ὅπου ἔφερε τὸν Ἐμμ. Παππᾶ εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος, ἔμενε διαρκῶς εἰς τὰ ὕδατα τῆς Χαλκιδικῆς; β) Ποῖα εἶναι τὰ «δύο ἕτερα ἄτινα εὐρίσκοντο ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος», καὶ ἀπὸ ποῦ φαίνεται ὅτι ἔμεναν ἐκεῖ διαρκῶς; γ) Πρόκειται ἐδῶ δι' ἕν ὠρισμένον περιστατικόν, ἢ ὅσα γράφονται εἶναι εἰλημμένα ἀπὸ δύο περιπτώσεις, τὰς ὁποίας ἀναφέρει ὁ Νικόδημος; Διότι διὰ τὴν μίαν γράφει²: «Ἀπέστειλαν (οἱ Ψαριανοὶ) συγχρόνως δύο ἕτερα πλοῖα τοῦ Νικολάου Καρακωνσταντῆ καὶ Γεωργίου Χατζηδημητράκη, ἵνα παραπλέωσι τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον μέχρι τοῦ Ἄθωνος», καὶ εἰς τὴν ἐπομένῃ σελίδᾳ συνεχίζει: «Ἐνῶ παρέπλεον τὸν Θερμαϊκὸν δύο πλοῖα τῶν συναπαντηθέντα μετὰ δύο πλοῖα πολεμικὰ τοῦ βέη τῆς Θεσσαλονίκης, βόικιον καὶ γολέταν, τὰ κατεδίωξαν». Καὶ συνεχίζων ἐξιστορεῖ ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἠναγκάσθησαν τότε νὰ ρίξουν τὸ ἕν εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Συκιᾶς καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸ Ἄγ. Ὅρος, καί, ὅπως φαίνεται ἀπὸ ἕν ἐγγράφον, ποῦ σχετίζεται μετὰ τὸ «συγχρόνως», αὐτὰ συνέβησαν τὸ τελευταῖον 10ήμερον τοῦ Ἀπριλίου. Καὶ διὰ τὴν ἄλλην περίπτωσιν γράφει ὁ Νικόδημος³: «Οἱ Ψαριανοὶ ἐπεμψαν... καὶ δύο ἕτερα πλοῖα, τοῦ Γεωργίου Χ. Μικέ, καὶ Νικολάου Καρακωνσταντῆ, τὴν δωδεκάτην Ὀκτω-

1. Ἐ.ἄ., σελ. 86.

2. Ἐ.ἄ., σελ. 109.

3. Ἐ.ἄ., σελ. 137.

βρίου, εις τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον, ἵνα παραπλέωσι καὶ ταῦτα αὐτοῦ μέχρι τοῦ Ἐθνος... Τὰ παραπλέοντα τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον δύο πλοῖα των, πληροφορηθέντα ὅτι ὁ πασοῦς τῆς Θεσσαλονίκης ἐφώπλισε δύο γολέττας καὶ πλοιάρια τινά, ἐπιβιβάσας εἰς αὐτὰ ὀπλοφόρους ὀθωμανοὺς διὰ τὰ κάμη ἀπόβασιν εἰς Κασσάνδραν, ἀπῆλθον εἰς τὸν Θερμαϊκὸν... καὶ ἀπαντήσαντα αὐτὰ τὰ κατεδίωξαν ».

*Ακόμη, καθὼς προσδιορίζει ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης τό, τότε ἦλθον εἰς τὴν Κασσάνδραν Ψαριανὰ πλοῖα, γράφων¹ : « Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἰουλίου ἐσημειώθη καὶ μία στρατιωτικὴ ἐπιτυχία... Μετὰ πάροδον ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς στρατιωτικῆς ταύτης ἐπιτυχίας κατέπλευσαν εἰς Κασσάνδραν, προερχόμενα ἐκ Σάμου, 11 Ψαριανὰ πλοῖα », μᾶς κάνει νὰ διερωτώμεθα, μήπως πρόκειται διὰ κάτι τι ἄλλο, καὶ ὄχι ἐκεῖνο, ἀφοῦ εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ Νικοδήμου (σελ. 129), ὅπου παραπέμπει ὁ Ἰ. Β., ἂν καὶ διαβάξει κανεὶς : « Μετὰ τὴν ἐκστρατείαν τῆς Σάμου, μαθοῦσα ἡ βουλὴ τῶν Ψαρῶν ὅτι ἡ Κασσάνδρα... ἔχει ἀνάγκη βοήθειας, ἀπέστειλαν οἱ Ψαριανοὶ ἕνδεκα ἐκ τῶν πλοίων των ἐκεῖ », καὶ συγχρόνως προσθέτει : « κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου τοῦ 1821 ».

*Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς συγκρούσεις μεταξὺ Τούρκων καὶ Ἑλλήνων καὶ διὰ τὰς ἐπιτυχίας ἢ ἀποτυχίας τῶν τελευταίων εἰς τὸ μέτωπον τῆς Κασσάνδρας, δὲν ἔχομεν ἐξηκριθωμένης πληροφορίας. Διότι, ἐνθ' οὔτε ὁ Ἰ. Φιλήμων, οὔτε ὁ Γ. Σμυρνάκης ἀναφέρουν συγκεκριμένα γεγονότα, ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης, καθὼς μᾶς διηγεῖται μίαν ἐπιτυχίαν καὶ μίαν ἀποτυχίαν τῶν Χριστιανῶν, μᾶς προκαλεῖ καὶ ὄρισμένας ἀπορίας.

Γράφει δηλ. εἰς τὴν σελ. 84 : « Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἰουλίου ἐσημειώθη καὶ μία στρατιωτικὴ ἐπιτυχία μὲ πρωταγωνιστὴν τὸν Διαμαντῆ... » καὶ συνεχίζει ἀναφέρων καὶ λεπτομερείας, τὰς ὁποίας ἔχει ὁ Rouqueville, εἰς τὸν ὅποιον καὶ παραπέμπει. Ἐπὶ τοῦ Rouqueville, ἀφοῦ διηγεῖται ἕσα ἀναφέρει καὶ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης, κατόπιν προσθέτει² : « Cet événement eut lieu le 31 Octobre ».

*Ἀλλὰ καθὼς ἀναγινώσκει κανεὶς μίαν ἐπιστολὴν τοῦ ἰδίου τοῦ Διαμαντῆ, τὴν ὁποίαν δημοσιεύει ὁ Ἰ. Φιλήμων³, ἀναγκάζεται νὰ ἀμφιβάλλῃ σοβαρὰ δι' ἕσα γράφει ὁ Rouqueville. Διότι ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν φαίνεται καθαρὰ ὅτι τὴν 19 Ὀκτωβρίου (π.ἡ. ἢ 31 Ὀκτωβρίου κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον, μὲ τὸ ὅποιον χρονολογεῖ ὁ Rouqueville), ὁ

1. Ἰ. Β., σελ. 84.

2. Ἰ. Β., III, σελ. 269.

3. Ἰ. Β., Δ', 488 - 489.

Ἐμμ. Παππᾶ εἶχε γράψει εἰς τὸν Διαμαντῆν νὰ τοῦ στείλῃ ἐνίσχυσιν μερικὰ παλληκάρια, καὶ ὁ Διαμαντῆς τοῦ ἀπαντᾷ τὴν 22 Ὀκτωβρίου, δηλ. τρεῖς ἡμέρας ἀργότερον, ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἔστειλε τὴν βοήθειαν ποῦ τοῦ ἐζήτησε. Πῶς θὰ τοῦ ἔγραφεν ἕμως ὁ Ἐμμ. Παππᾶ, ἂν τὴν ἴδιαν ἡμέραν (19/31 Ὀκτωβρίου) ἐνεργοῦσαν ἀπὸ κοινοῦ στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν, τὴν ὁποίαν μάλιστα εἶχαν σχεδιάσει μαζὶ ἀπὸ προηγουμένως;

Καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης, γράφων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆν τῶν Ἑλλήνων, παραπέμπει ὄχι μονάχα εἰς τὸν Rouqueville, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἔκθεσιν ἣ ὁποία δημοσιεύεται ἀπὸ τὸν Μ. Λάσκαριν εἰς τὰ Balcania¹ ὑπ' ἀριθ. 4, με χρονολογίαν « 30 August 1821 », μᾶς κάνει νὰ μὴ γνωρίζωμεν, ἂν πρόκειται διὰ μίαν, ἢ διὰ δύο, ἢ καὶ διὰ τρεῖς ἀκόμη περιπτώσεις.

Ἀλλὰ καὶ διὰ κάποιαν ἀποτυχίαν τῶν Ἑλλήνων γράφει ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης²: « Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ παραμονῆς τοῦ Ἐμποῦ Λουμποῦ ὁ Γιουσοῦφ μπέης εἶχε κατορθώσει νὰ συντρίψῃ δύναμιν ἐπαναστατῶν ἀνερχομένην εἰς 600 ἄνδρας, οἵτινες εἶχον ἀποδιδασθῆ πλησίον τῆς Κασσάνδρας κλπ. ». Ἐπειδὴ ἕμως ἣ ὑπ' ἀριθ. VI ἔκθεσις τῶν Balcania, ἔπου παραπέμπει ὁ Ἰ. Βασδραβέλλης, ἔχει χρονολογίαν « 30 Septembre 1821 » (ν. ἡ.), μᾶς κάνει νὰ διερωτώμεθα ἂν εἶναι ὀρθὸν αὐτὸ ποῦ γράφει ὁ Rouqueville³ σχετικά με τὴν ἀφίξιν τοῦ Μεχμέτ Ἐρὶν Ἀβδουλάχ, ὅτι δηλ. ὁ πασᾶς « fit son entrée (à Salonique) le 20 Octobre 1821 » (ν. ἡ.), ἢ μήπως ἀπέτυχεν εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ ὁ κ. Ἰ. Βασδραβέλλης.

Καθὼς γράφει ἀκόμη ὁ κ. Ἰ. Βασδραβέλλης διὰ τὰς συνεννοήσεις τῶν Ψαριανῶν πλοιάρχων με τὸν Διαμαντῆν εἰς δύο μέρη τῆς ἐργασίας του, μᾶς δημιουργεῖ νέας ἀμφιβολίας. Διότι, πρῶτον εἰς τὰς σελ. 84 - 85 διηγεῖται: « Γενομένης συσκέψεως ἐπὶ τῶν πλοίων, ἐπειδὴ... διεπιστώθη κατὰ τὴν σύσκεψιν ὅτι παρίστατο ἀνάγκη ἐνίσχύσεως τοῦ μετώπου διὰ πεπειραμένων πολεμιστῶν, ὁ Διαμαντῆς ἀνεχώρησε διὰ τὸν Ὀλυμπον... ἀλλὰ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Λιάκος... ἐγκατέλειψε με τοὺς πολεμιστὰς του τὴν Κασσάνδραν ». Καὶ κατόπιν εἰς τὰς σελ. 88 - 89 συνεχίζει: « Ὁ εἰς τὸν Ὀλυμπον εὐρισκόμενος Διαμαντῆς... εἰς ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Παπᾶν ὑπὸ χρονολογίαν 17 Σεπτεμβρίου 1821... γνωρίζει ὅτι ἐζήτησεν ἀπὸ τὰ Ψαρὰ πολεμοφόδια... Ὁ Παπᾶς λαθῶν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ

1. Ἐ.ἀ., VI, σελ. 147.

2. Ἐ.ἀ., σελ. 87.

3. Ἐ.ἀ., III, 273.

Διαμαντή... απέστειλε... τὸν ὄπλαρχηγόν... Κόταν, καθὼς και δύο φαρριανὰ πλοῖα τοῦ Κοτζιά και τοῦ Βουρέκα. Ὁ Κότας ἀποβιβάσθεις εἰς Ἐλευθεροχώρι... μετέβη εἰς συνάντησιν τοῦ Διαμαντῆ εἰς τὰ ὑψώματα τῆς Καστανιάς... και ἀφοῦ συνωμίλησαν ἐπὶ διήμερον παρόντος και τοῦ Κασσομούλη, κατήλθον εἰς τὰ πλοῖα, ἔνθα και ἐπηκολούθησε νέα σύσκεψις μετὰ τῶν Ψαριανῶν πλοιαρχῶν... Τὰ πλοῖα ἀνεχώρησαν ἐκ νέου διὰ τὴν Κασσάνδραν, ἀφοῦ παρέλαβον... τὸν Ν. Κασσομούλην... Ὁ Κασσομούλης ἔφερε και ἐπιστολὴν τοῦ Διαμαντῆ πρὸς τὸν Παπᾶν». Καὶ ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆ τοῦ Διαμαντῆ, ὅπου παραπέμπει ὁ Ἱ. Βασδραβέλλης¹, ἔχει χρονολογίαν 22 Ὀκτωβρίου 1821. Ἀλλὰ ὁ Ν. Κασσομούλης, καθὼς γράφει ὁ ἴδιος², τὴν 17 Σεπτεμβρίου ἦτο εἰς Κασσάνδραν και τὴν 20 Σεπτεμβρίου ἔφθασεν εἰς Ψαρά, και ἀπὸ ἐκεῖ ἔφυγε διὰ τὴν Ὑδραν κλπ. Ἀλλὰ και ἀπὸ τὴν ἐξιστόρησιν τοῦ Νικοδήμου³ φαίνεται ὅτι τὰ πλοῖα τοῦ Κοτζιά και τοῦ Βουρέκα, θὰ ἔφεραν τὸν Κότταν διὰ νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τὸν Διαμαντῆν τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Σεπτεμβρίου. Μήπως λοιπὸν ὅσα ἀναφέρει ὁ Νικόδημος ὅτι ἔγιναν « ἐν συνεχείᾳ » τὸν Σεπτέμβριον τὰ ἀντελήφθη κεχωρισμένα ὁ κ. Ἱ. Βασδραβέλλης, και τοιοῦτοτρόπως μᾶς διηγεῖται δύο διαφορετικὰς συναντήσεις τῶν πλοιαρχῶν μετὰ τὸν Διαμαντῆν, ἐκ τῶν ὁποίων ἢ μία θὰ ἔγινε τὸν Σεπτέμβριον και ἡ δευτέρα τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ Ὀκτωβρίου:

Και καθὼς δὲν εἶναι ἐξηκριβωμένα τὰ διάφορα γεγονότα, ὡς και τὸ πότε συνέβησαν, δὲν δύνανται νὰ συσχετισθοῦν αὐτὰ και μετὰ τὰ διάφορα στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἕως σήμερον γνωστά. Οὕτω και ὁ Ἱ. Φιλήμων, δημοσιεύων δύο ἐπιστολάς τοῦ Δ. Ὑψηλάντη πρὸς τὸν Ἐμμ. Παπᾶ και ἐν μικρὸν ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ πρὸς τὸν Δ. Ὑψηλάντην, γράφει⁴, ὅτι, « ἀποκρινόμενος τῇ 10 Σεπτεμβρίου ὁ Ὑψηλάντης, ἔδιδε τῷ Παπᾶ παρηγόρους μόνον λόγους... » και ὅτι « ὁ Ὑψηλάντης ἀπέστειλεν αὐτῷ τὴν 11 Σεπτεμβρίου διορισμὸν Πληρεξουσίου ἀρχηγοῦ και διοικητοῦ τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ Ἄ. Ὄρους κλπ. ». Ἀπὸ τὴν ἀντιπαραβολὴν ὁμοῦ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς

1. Ἱ. Φιλήμων, ἔ. ἀ., Δ', σελ. 488 - 489.

2. Ν. Κ. Κασσομούλης, Ἐνθυμήματα στρατιωτικὰ τῆς Ἐπαναστάσεως τῶν Ἑλλήνων 1821 - 1823, εἰσαγωγὴ και σημειώσεις Γ. Βλαχογιάννη, τόμος Δ', Ἀθῆναι 1939, σελ. 48 γράφει: « Μᾶς ἐδιηγῆθησαν ὅτι εἰς τὴν μάχην τῶν 15 Σεπτεμβρίου (πρὸ δύο ἡμέρας) » και στή σελ. 150 προσθετεῖ: « λαθῶν τὰ συστατικά... γράμματα... εἰς τὰς 20 Σεπτεμβρίου ἔφθασα εἰς τὰ Ψαρά ».

3. Ἐ. ἀ., σελ. 129 ἔ.

4. Ἐ. ἀ., Δ', σελ. 120 ἔ.

τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ, μὲ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Δ. Ὑψηλάντου τῆς 30 Σεπτεμβρίου¹, φαίνεται καθαρά, ὅτι μὲ αὐτὴν ἀπαντοῦσεν ὁ Δ. Ὑψηλάντης εἰς τὸ γράμμα τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ. Διότι, διὰ τὸν «βομβοριπτήρα», τὸν ὁποῖον ἐζητοῦσεν εἰς τὸ γράμμα αὐτὸ ὁ Ἐμμ. Παππᾶ², ὁ Δημ. Ὑψηλάντης γράφει εἰς τὰς 30 Σεπτεμβρίου³: «Περὶ δὲ τῆς πόμπας, ἐπειδὴ ἔχομεν δύο μόνας... δὲν ἤμποροῦμεν... νὰ σᾶς τὴν στείλωμεν».

Ἄλλὰ καὶ καθὼς ἀναγινώσκει κανεὶς ἀφ' ἑνὸς εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Ἰω. Βασδραβέλλη⁴, ὅτι ὁ «προεστὸς τῆς Κασσάνδρας Γιαννιδὸς ἀντενῆργει εἰς τὰς ὁδηγίας τοῦ Παπᾶ ἀλληλογραφῶν μὲ τὸν Ὑψηλάντην», καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰ ἐνθυμήματα τοῦ Ν. Κασσομούλη⁵: «Εἰς Κασσάνδραν ἔμαθα τὴν σύστασιν μιᾶς γερουσίας τοῦ Ἀρειουπάγου, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀνταπεκρίνετο κάποιος Γιαννιδὸς Προεστὸς Κασσάνδρας, καὶ ἀντενεργοῦσεν εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ ὡς διευθυνόμενος ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντην», διερωτᾶται κανεὶς, ἂν ἀντενεργῶν ὁ Γιαννιδὸς πρὸς τὸν Ἐμμ. Παππᾶ, ἔγραφεν εἰς τὸν Δ. Ὑψηλάντην, ἢ «ἀνταποκρινόμενος μὲ τὴν Γερουσίαν, ἀντενεργοῦσεν εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ»;

Ἄλλὰ καὶ ἐνῶ οἱ περισσότεροι συμφωνοῦν, ὅτι μόνον ἀφοῦ ἔπεσεν ἡ Κασσάνδρα, ὁ Ἐμμ. Παππᾶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν Ἄθω⁶, ὁ Ἰ. Φιλήμων⁷ γράφει:

«Ὁ Ἐμμ. Παπᾶ, ἐνέκρινεν ἵνα μεταβῆ προσωπικῶς εἰς Ὑδραν, καὶ ταχύτεραν κατορθώσῃ τὴν ἐκ πλοίων καὶ πολεμοφοδίων βοήθειαν» καὶ ὅτι «ἀναχωρῶν ἐκ Κασσάνδρας... ἔλαβεν ἐγγραφον ἀπὸ 24 Ὀκτωβρίου τὴν ὑπόχασιν τῶν... Κασσανδρέων..., ὅτι θέλουσι μένει πιστοὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτου, ἀπερχομένου ἵνα σώσῃ αὐτοὺς τῆς ἀπανθρώπου μαχαίρας τοῦ ἔχθρου».

Τί νὰ πιστεύσωμεν λοιπόν;

Ἄλλὰ καὶ τὸ νὰ προσδιορίζῃ ὁ κ. Ἰ. Βασδραβέλλης τὴν 14 Νοεμ-

1. Ἰ. Φιλήμων, ἔ.ἀ., Δ', σελ. 486 - 487.

2. Ἰ. Φιλήμων, ἔ.ἀ., σελ. 120.

3. Ἰ. Φιλήμων, Δ', σελ. 487.

4. Ἐ.ἀ., σελ. 89.

5. Ἐ.ἀ., σελ. 149.

6. Πρβλ. Σπυρ. Τριχοῦπη, ἔ.ἀ., τόμ. Β', σελ. 170. Rouqueville, ἔ.ἀ., III, σελ. 278 ἔ. Γ. Σμυρνάκη, ἔ.ἀ., σελ. 176. Ἰ. Βασδραβέλλης, ἔ.ἀ., σελ. 92 καὶ 94 καὶ ἄλλοῦ.

7. Ἐ.ἀ., Δ', σελ. 281.

8. Ἐ.ἀ., σελ. 92.

δρίου 1821 ὡς ἡμέραν, καθ' ἣν ἔπεσεν ἡ Κασσάνδρα, μᾶς κάνει νὰ σκεπτώμεθα, ὅτι ἂν εἶναι κατὰ τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἡ 14 Νοεμβρίου, δὲν ἦτο Δευτέρα, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποῖαν ἔπεσεν ἡ Κασσάνδρα, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 32 ἔγγραφο τοῦ παραρτ. τοῦ Ἱ. Βασδραβέλλη¹. Ἐάν εἶναι κατὰ τὸ Ἰουλιανόν, τότε ἀπηλευθέρωσαν τὸν «ζαμπίτη Χασεκή Χαλήλ», προτοῦ νὰ πέσῃ ἡ Κασσάνδρα, ἀφοῦ εἰς τὰς 9 Νοεμβρίου 1821, ἔγραψεν ἐκεῖνος εἰς τοὺς Ἐσφιγμένιτας, διὰ νὰ τοῦ παραδώσουν τὸν Ἐμμ. Παππᾶ κλπ.².

Ἐπιπλέον καὶ κατὰ τὸν ἴδιον τὸν κ. Ἱ. Βασδραβέλλη³, «ὁ ἀρχιστράτηγος .. κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ πρὸς τὴν ἐτέραν πλευρὰν τῆς χερσονήσου, ὅπου τὸ χωρίον Ἄθως καί, ἐπιβὰς τοῦ πλοίου τοῦ Χατζηβισβίτζη ἀνεχώρησε διὰ τὴν χερσόνησον τοῦ Ἄθω... καὶ μὴ θεωρῶν τερματισθέντα τὸν ἀγῶνα τῆς Χαλικιδικῆς διὰ τῆς ὑποταγῆς τῆς Κασσάνδρας, ἀπεφάσισε νὰ συνεχίσῃ αὐτόν».

Ἐπιπλέον καὶ διὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀποφάσεως τῶν Ἀγιορειτῶν, ὅπως προσκυνήσουν, ἔχει ἐξαιρετικὴν σημασίαν τὸ νὰ εἶναι κανεὶς βέβαιος, ἂν αὐτὸ ἔγινεν προτοῦ νὰ πέσῃ, ἢ ἀφοῦ ἔπεσε τὸ μέτωπον τῆς Κασσάνδρας.

Ἐπιπλέον, διὰ νὰ εἰσθεσθῶμεν βέβαιοι σχετικὰ μὲ τοὺς ἄλλους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐδόθη χάρις εἰς τοὺς Ἀγιορείτας, δὲν ἦσαν ἀρκετὰ τὰ στοιχεῖα τὰ γνωστὰ μέχρι σήμερον. Διότι, ἂν καὶ ὁ κ. Ἱ. Βασδραβέλλης δημοσιεύει τὸ ἴδιον τὸ φερμάνι, μὲ τὸ ὁποῖον τοὺς ἐδόθη ἀμνηστία, ἐνῶ κατὰ τὸν β' ἄρον τοῦ ἀπαιτεῖται⁴ «νὰ ληφθοῦν καὶ ἀποσταλοῦν ἐνταῦθα (εἰς Κωνσταντινούπολιν) πενήκοντα ἔγκριτοι ἱερεῖς καὶ κοτζαμπάσηδες... οἵτινες νὰ παραμείνουν ὡς ὄμηροι εἰς τὴν πρωτεύουσαν...», κατωτέρω, εἰς τὸ ἴδιον φερμάνι⁵, δίδεται ἐντολὴ εἰς τὸν πασᾶν: «Μέχρι τῆς καταστολῆς τῆς ἐπαναστάσεως... νὰ συλληφθοῦν καὶ ἀποσταλοῦν ἐνταῦθα μερικὸι ἔγκριτοι ἐξ αὐτῶν ἱερεῖς, ἵνα διαμείνουν ὡς ὄμηροι».

Ἐκτὸς τούτου ὅμως, ἐνῶ κατὰ τοὺς Ἱ. Φιλήμονα⁶ καὶ Σπ. Τρικουπῆν⁷ οἱ Ἀγιορεῖται ὑπεχρεώθησαν νὰ πληρώσουν «δυόμισυ ἑκα-

1. Ἐ.ἄ., σελ. 225.

2. Ἰδ. Ἱ. Φιλήμον, ἔ.ἄ., Δ', σελ. 489.

3. Ἐ.ἄ., σελ. 93.

4. Ἐ.ἄ., σελ. 242.

5. Ἐ.ἄ., σελ. 243.

6. Ἐ.ἄ., Δ', 284.

7. Ἐ.ἄ., Β', σελ. 170.

τομμύρια γροσίων», κατὰ τὸν Rouqueville¹ « de près de deux millions de piastres » καὶ κατὰ τὸν Γερ. Σμυρνάκη² « Ἐκτὸς τῆς διατροφῆς τῆς ἐκ 3 χιλ. ἀνδρῶν φρουρᾶς, οἱ Ἄγιορείται ἠναγκάσθησαν νὰ πληρώσουν τῷ πασσᾶ 3.000 πουργιά ἀντὶ τῶν ἐν ἀρχῇ αἰτηθέντων 10.000 ἢ 1.500.000 γροσίων (κατ' ἄλλους 2.500.000) ἢ 15.000 λιρῶν Τουρκίας», οὔτε εἰς τὸ φερμάνι, οὔτε καὶ εἰς κανέν ἄλλο στοιχεῖον γίνεταί λόγος διὰ πληρωμῆν ἑνὸς τοιούτου ποσοῦ ἀπὸ τοὺς Ἄγιορείτας.

Κατόπιν ὄλων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι καὶ τὰ μόνα, δὲν ἔμενε, κατὰ τὴν γνώμην μου, καμμία ἀμφιβολία, ὅτι, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἔχωμεν μπροστά μας ἀδιάσπαστον τὴν ἱστορικὴν ἀλυσίδα τῶν ἔσων διεδραματίσθησαν εἰς Χαλκιδικὴν τὸ 1821, ἦτο ἀπαραίτητον νὰ εὑρεθῶν ἀρκετὰ νέα στοιχεία, διὰ νὰ ἐξακριβωθῇ καὶ τοποθετηθῇ τὸ κάθετι εἰς τὴν θέσιν του καὶ τοιουτοτρόπως νὰ φανῇ καὶ ἡ αἰτιώδης σχέσις μεταξὺ τούτων.

Καὶ ἐπειδὴ κανεὶς δὲν εἶχεν ἐνεργήσει συστηματικὴν ἔρευναν εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος, ἂν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἶχεν ἀρχίσει τὰς πρώτας ἐνεργείας του ὁ Ἐμμ. Παππᾶ καί, μέχρι τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἐκεῖ, μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Κασσάνδρας, δηλαδὴ καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως, εὑρίσκετο εἰς διαρκῆ ἐπικοινωνίαν μετὰ τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἄγ. Ὄρους.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ Μοναὶ τοῦ Ἄγ. Ὄρους, ὡς ὀργανωμένη Πολιτεία, συμμετέσχον τοῦ ἀγῶνος, ἐνῶ καὶ κάθε μία ἀπὸ αὐτάς ἀποτελεῖ ἰδιαιτέραν ὀργάνωσιν με ἰδιαιτέραν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν, ἐσχημάτισα τὴν πεποιθήσιν ὅτι τόσοσιν εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱ. Κοινότητος, ἔσον καὶ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῶν Μονῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ εὑρίσκωνται ἀρκετὰ στοιχεία, τὰ ὁποῖα θὰ ἠδύναντο νὰ μᾶς βοηθήσουν, ὅπως ἀπαντήσωμεν εἰς ὀλιγώτερα ἢ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἄνω ἐρωτήματα.

Μετὰ τὴν πεποιθήσιν αὐτὴν μετέβην διὰ πρώτην φοράν εἰς Ἄγ. Ὄρος, πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν. Τότε ἐπληροφόρηθην, ὅτι ὁ γέρον Παχώμιος τῆς Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου εἶχε συγκεντρώσει ἀρκετὰ στοιχεία καὶ εἶχε μάλιστα προχωρήσει καὶ εἰς τὴν συγγραφὴν μελέτης διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ Ἄγ. Ὄρους εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821. Ὅτε δμως τὸν παρεκάλεσα, ὅπως μοῦ γνωρίσῃ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐρευνῶν του, μοῖ ἐδήλωσεν ὅτι ἡ μελέτη του ἦτο πλέον ἐτοίμη καὶ ὅτι θὰ τὴν ἐξέδιδεν ἐντὸς ὀλίγου ὁ μακαρίτης Σνώκ.

1. Ἐ.ἀ., III, σελ. 283.

2. Ἐ.ἀ., σελ. 179.

Κατόπιν τούτου καὶ ἀπὸ σεβασμῶν πρὸς γηραιὸν καὶ ἐνθουσιώδη ἀγιορείτην ἐρευνητὴν, ἀπεφάσισα νὰ περιμένω τὴν δημοσίευσιν τῆς μελέτης του.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ Παχωμίου δὲν ἐδημοσιεύθη καὶ ὁ ἴδιος εἶχεν ἤδη ἀποθάνει κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ β' παγκοσμίου πολέμου, καὶ ἐπειδὴ εἶχον ἀντιληφθῆ, ὅτι διὰ μίαν συστηματικὴν ἔρευναν θὰ ἀπητεῖτο καὶ χρόνος μακρὸς ἀλλὰ καὶ καλὴ θέλησις τῶν Ἀγιορειτῶν, ἐφρόντισα καὶ ἐπέτυχα νὰ ἀποσπασθῶ δι' ὀλίγους μῆνας εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Σχολήν.

ὑπὸ τὴν ιδιότητά μου δὲ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀθωνιάδος, κατώρθωσα πράγματι, νὰ μελετήσω τὴν ἐργασίαν τοῦ Γ. Παχωμίου, ἣτις εὐρίσκεται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἱ. Μονῆς Ἐσφιγμένου, καὶ συγχρόνως νὰ πληροφορηθῶ ἀπὸ τὸν πατέρα Χρυσόστομον τῆς ἰδίας Μονῆς, καὶ συνεχιστὴν τῶν μελετῶν τοῦ Παχωμίου, ὅτι ὑπῆρχε καὶ μία παλαιότερα ἐξιστόρησις τῶν γεγονότων τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν τοῦ Κωνσταμονίτου.

Μετὰ τὴν μελέτην καὶ τῆς διηγήσεως ταύτης, τὴν ὁποίαν, ὡς σπουδαιότητην, καὶ ἐδημοσίευσα ἤδη¹, ἐστράφημ ἐν τὴν ἔρευναν τῶν ἀρχείων τόσοσ τῆς Ἱ. Κοινότητος, ὅσον καὶ τῶν Ἱ. Μονῶν.

Παρὰ τὴν μακρὰν καὶ κοπιώδη ὅμως ἔρευναν εἰς τὸν « Πύργον », ὅπου ἔχουν συσσωρευθῆ τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἱ. Κοινότητος, μὲ τὴν ἀρωγὴν τοῦ τότε ἐπιστάτου πατρὸς Δαυὶδ τοῦ Κωνσταμονίτου, δὲν εὐρέθη ἐκεῖ τίποτε τὸ σχετικόν.

Εἰς τὰ ἀρχεῖα ὅμως τῶν Μονῶν, εἰς τὰ ὁποῖα ἐσυνέχισα τὰς ἐρεῦνας μου καὶ μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀποσπάσεώς μου εἰς τὴν Ἀθωνιάδα, χάρις καὶ εἰς τὴν πρόθυμον συμπαράστασιν τῶν διαφόρων προϊσταμένων καὶ ἀρχειοφυλάκων, εὐρέθησαν ἀρκετὰ καὶ λίαν σημαντικὰ στοιχεῖα. Οὕτω, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ἐσφιγμένου, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε κυρίως στηρίξει τὴν ἐργασίαν τοῦ Γ. Παχωμίου, μέγας ἀριθμὸς τοιούτων εὐρέθη συγκεντρωμένους εἰς δύο « κώδικας » (= φακέλλους), εὐρισκομένους εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱ. Μ. Βατοπεδίου.

Καὶ εἰς τὴν Ἱ. Μ. Ἰθέρων εὐρέθησαν ἀρκετὰ ἔγγραφα κλπ. τῆς περιόδου 1821-1830, ἀν καὶ οὐχὶ συστηματικῶς τακτοποιημένα, εἰς

1. Τὴν ἔχω δημοσιεύσει εἰς τὴν Ἐπιστ. Ἐπετ. τῆς Φιλοσ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τόμ. Ζ', σελ. 217-237 μὲ τὸν τίτλον: « Διηγήσις περὶ Ἀγίου Ὁρους ἐν καιρῷ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ».

διαφόρους φακέλλους, χάρις εἰς τὴν προθυμίαν καὶ συμπαραστάσιν τοῦ τόσο ἐμπεριστατωμένου γνώσεως, ὄχι μόνον διὰ τὰ ἀρχεῖα τῆς Μονῆς του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν βλῆν περίοδον, ἔχοντος πατρὸς Ἀθανασίου.

Ἐπίσης εἰς τὴν Ἱ. Μ. Μεγίστης Λαύρας, εὐρίσκονται ἀρκετὰ στοιχεία, ἀλλὰ τὰ περισσότερα ἐξ αὐτῶν εἶναι τῆς ἐποχῆς τῆς παραμονῆς τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος (1822-1830), τὰ ὁποῖα καὶ πρόκειται νὰ δημοσιεύσῃ ὁ πατήρ Ἀλέξανδρος Λαυριώτης.

Εἰς τὰς μικροτέρας Μονὰς ἐλάχιστα στοιχεία εὐρέθησαν, διότι τῶν περισσοτέρων τὰ ἀρχεῖα κατεστράφησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως ἢ καὶ ἀργότερον ἀπὸ διαφόρους πυρκαϊάς. Ἐν τούτοις καὶ ἀπὸ μερικὰς ἀπὸ αὐτὰς συνελέξαμεν διάφορα ἀρκετὰ σπουδαῖα ἐνδοτε στοιχεία.

Ἡ μεγαλυτέρα ἐπιτυχία ὅμως ἦτο ἡ ἀνακάλυψις δλοκλήρου τοῦ ἀρχείου τῆς Ἱ. Κοινότητος (ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1821-31 Μαΐου 1822) εἰς τὴν Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου, ὅποτε «Πρῶτος» ἦτο ἀπὸ τὴν Μ. Χιλανδαρίου, καὶ οὗτος εἶχε φροντίσει νὰ τὸ ἀποκρύψῃ καὶ νὰ τὸ προσφυλάξῃ ἀπὸ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα κατοχῆς. Τὸ ἀρχεῖον αὐτὸ τῆς Ἱ. Κοινότητος, ἢ μᾶλλον τὰ στοιχεία αὐτοῦ, εὐρίσκονται μεταξὺ τῶν ἄλλων συγχρόνων στοιχείων αὐτῆς τῆς Μονῆς, τὰ ὁποῖα ἅπαντα, εὐρίσκονται εἰς ἰδιαιτέρους φακέλλους, ἀναλόγως τοῦ ἔτους, εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκουν. Οὕτω καὶ τῶν ἄλλων ἐτῶν, καθ' ἃ παρέμεινεν ὁ τουρκικὸς στρατὸς εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος (1822-1830), εὐρίσκονται ἀρκετὰ πολύτιμα στοιχεία εἰς τοὺς φακέλλους τῶν ἐτῶν αὐτῶν.

Μετὰ τὴν μελέτην τῶν στοιχείων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὸ Ἄγ. Ὄρος, ἐζήτησα νὰ ἐπεκτείνω τὴν ἔρευνάν μου καὶ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας, ὅπου εὐρίσκεται καὶ τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ, τὸ ὅποιον εἶχεν ὑπ' ὄψει του ὁ Ἱ. Φιλήμων. Καθὼς ὅμως εὐρίσκονται αὐτὰ ἐναποτεθειμένα εἰς τὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους, δὲν κατέστη τοῦτο δυνατόν. Οὕτω περιωρίσθην εἰς τὴν μελέτην τῶν ὀλίγων, ἀλλὰ ἀρκετὰ σπουδαίων, ἐγγράφων, ἢ ἀντιγράφων τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὸν φάκελλον τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ τοῦ ἀρχείου ἀγωνιστῶν τῆς Ἐθνικῆς μας Βιβλιοθήκης.

Πάντως μετὰ τὰ νέα ταῦτα στοιχεία, συσχετιζόμενα καὶ μετὰ τὰ ἤδη γνωστά, δυνάμεθα, πιστεύω, νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς πολλὰ ἀπὸ τὰ ἐρωτήματα, καὶ νὰ λύσωμεν ἀρκετὰς ἀπορίας, τὰς ὁποίας εἶχομεν ἕως σήμερον, καὶ νὰ ἀποκτήσωμεν μίαν σαφῆ εἰκόνα αὐτῶν, ἅτινα διεδραματίσθησαν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐπαναστάσεως εἰς Χαλκιδικὴν καὶ εἰδικώτερον εἰς Ἄγ. Ὄρος καὶ Κασσάνδραν.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ἐξέυρεσιν τῶν στοιχείων αὐτῶν κατὰ πολὺ μετὰ συνέ-

δραμον τόσον ὁ διευθυντής τῆς Ἀθωνιάδος, Θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ναθαναήλ, ἔσον καὶ ἡ Ἱερὰ Ἐπιστολαία μὲ τὰς θερμὰς συστάσεις τῆς καὶ οἱ Ἐπίτροποι καὶ Βιβλιοφύλακες ὄλων τῶν Ἱ. Μονῶν, θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου νὰ τοὺς εὐχαριστήσω τόσον διὰ τὴν συνδρομὴν των αὐτῆν, ἔσον καὶ διὰ τὰς μεγάλας περιποιήσεις των, κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραμονῆς μου εἰς αὐτάς, δεδομένου μάλιστα ὅτι, ἰδίως εἰς τὰς Ἱ. Μ. Χιλαναδαρίου, Βατοπεδίου, Ἐσφιγμένου κ.ἄ., ἠναγκάσθην νὰ παρατείνω τὴν παραμονήν μου ἐπὶ ἀρκετόν.

Ἐλπίζω ὅμως ὅτι μὲ τὴν ἔρευνάν μου αὐτὴν θὰ γίνῃ δυνατὸν, ὥστε ἡ μέχρι τοῦδε παρεξηγημένη καὶ ἀδίκως καὶ λίαν αὐστηρῶς κριθεῖσα στάσις τῶν Ἀγιορειτῶν κατὰ τὸν μέγαν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τοῦ ἔθνους ἡμῶν, θὰ γίνῃ δυνατὸν νὰ διαφωτισθῇ, καὶ νὰ κατανοηθῇ πλήρως ἡ ὅλη πολιτεία τούτων, καὶ νὰ ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ βίβσει τῶν ἀδικαμισθητήτων τούτων στοιχείων.

Ε Γ Γ Ρ Α Φ Α

1.

(Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἐσφιγμένου Εὐθύμιον)

Τὴν ὑμετέραν σεβασμίαν πανοσιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ. Μετὰ τὴν προσφορὰν τῶν ταπεινῶν μου προσκυνήσεων, καὶ ἐρώτησιν τῆς εὐκταίας μοι ὑγείας Σας, Σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι πρὸς ἡμερῶν τινῶν διώρισσα εἰς Σμύρνην τοὺς κ. Γεώργιον Ἐμμανουὴλ Κυριακὸν Μώραλην καὶ συντροφίαν διὰ νὰ στείλουν αὐτόθι εἰς παραλαβὴν σας διακόσια δώδεκα κομμάτια μολύβια ἰδικά μου εὐρισκόμενα ἐκεῖ εἰς χεῖράς των, οἱ ὁποῖοι μοι ἀπεκρίθησαν ὅτι δὲν εὐρῆκαν παρτίδον κατ' εὐθεῖαν διὰ νὰ τὰ στείλουν, καὶ ὅτι ἐπομένως θέλουν προσπαθήσει... Ἐγὼ λοιπὸν προχθὲς εὐρῶν τὸν καταβοκύρην Χ' Κωνσταντῖνον Κώτα Αἰνίτην ἀπερχόμενον διὰ Σμύρνην καὶ ἔχοντα σκοπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν ἐδῶ, συνεφώνησα μαζί του διὰ νὰ τὰ φορτώσῃ αὐτὸς εἰς τὸ καΐκι του καὶ εἰς τὸν ἐρχομὸν του δι' ἐδῶ νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ Ἀγ. Ὄρους, καὶ νὰ τὰ ξεφορτώσῃ εἰς ἓν τῶν Μοναστηρίων, ἢ εἰς τὸ τοῦ Ξηροποτάμου ἢ εἰς τὸ τοῦ Ἀγ. Παύλου ἢ εἰς ἄλλο, καὶ νὰ σᾶς δώσῃ εἰδήσιν τινὰ διὰ νὰ φροντίσητε ἔπειτα ἢ μεζῶα, ἢ μὲ περάματα διὰ θαλάσσης νὰ τὰ παραλάβητε εἰς τὸ Μοναστήριόν σας, δίδοντές μοι τὴν εἶδησιν πρὸς ἡσυχίαν μου.

Σᾶς δίδω λοιπὸν αὐτὴν τὴν εἶδησιν καὶ σᾶς παρακαλῶ εἰς τὸ σὺν Θεῷ φθάσιμόν των νὰ λάβητε τὴν φροντίδα τῆς παραλαβῆς, ἀποθέτοντές τα εἰς κᾶνὸν μέρος, καὶ φανερώνοντές μοι ὅσα ἔξοδα ἠθέλετε κάμει, διὰ νὰ σᾶς πὶ ἀποστείλω... Τὰ αὐτὰ μολύβια σᾶς τὰ σιέλλω αὐτόθι, στοχαζόμενος, ὅτι ἴσως σᾶς χρειασθοῦν διὰ σκέπασμα τοῦ Καθολικοῦ σας, καθὼς μοὶ προέλεγεν ὁ ἰδικὸς σας κύριος Νικηφόρος (τὸν ὁποῖον εὐλαβῶς προσκυνῶ). Ἄνίσως λοιπὸν σᾶς χρειάζονται ἂν ἀγαπᾶτε, κρατήσετε τα διὰ λογαριασμόν σας· ἡ τιμὴ των ἕως αὐτοῦ χωρὶς κανένα ἰδικόν σας κίνδυνον, καὶ ἔξοδον εἶναι πρὸς γρόσια πενήντα δύο ἢ Νο ἄριθ. 52, τὸ καντάρι δκάδες 44, ἴσως καντάρια 153 $\frac{1}{2}$ ἑκατὸν πενήντα τρία καὶ ἡμισυ. Ἐπειδὴ καὶ εἶναι εὐθηνὰ σᾶς παρακινῶ καὶ ἐγὼ νὰ τὰ κρατήσετε ἂν ἴσως στοχάζεσθε ὅτι θέλουν σᾶς χρειασθῆ. Οἱ φιλοθεῖται ἔφερον πλὴν κοντὰ ὄπου ἦσαν ὑποκείμενοι εἰς τὸν κίνδυνον τῆς θαλάσσης, τοῖς ἐκόστισεν ἕως γρόσια 60 τὸ καντάρι. Ταῦτα καὶ μένω προσκυνητῶς, αἱ δὲ ἄγιαί σας εὐχαὶ εἴησάν μοι διὰ παντός.

Θεσσαλονίκη θ' Σεπτεμβρίου αωιβ'¹
 τῆς ὑμετέρας σεβασμίας μοι Πανοσιότητος
 ἔτοιμος εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς
 Ἰωάννης Γούτα Κανταντζόγλου
 (Ἄρχιστον Ἰ. Μονῆς Ἐσφιγμένου).

2.

(Πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς Ἰ. Μονῆς Ἐσφιγμένου Εὐθύμιον)

Τὴν πανοσιότητά της, ἄγιε Καθηγούμενε, Εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.
 Σμύρνη τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1812.

Ἡ παρούσα μας ὑπηρετεῖ νὰ σᾶς προσφέρωμεν τοὺς ταπεινοὺς μας κατὰ χρέος προσκνησημοὺς καὶ ἐπομένως νὰ σᾶς ἀναγγείλωμεν ὅτι εἰς τὸ καίκι τοῦ Χανιζῆ Κωνσταντῆ Ρεῖζη Κόττα, ἐφορτώσαμεν κομμάτια ἑκατὸν σαράντα ἐπὶ μολύβι· τὰ μὲν 64 εἶναι μικρά, τὰ δὲ 83

1. Ὁ Γέρον Παχώμιος ἀντιγράφει ἐσφαλμένως τὴν χρονολογίαν, αωιβ', ὅπως ἀπέδειξε προσεκτικὴ ἐξέτασις τοῦ πρωτοτύπου μὲ τὸν πατέρα Χρυσόστομον.

μεγάλα, διὰ τὰ ξεφορτώσῃ εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Βατοπεδίου· τὰ ὁποῖα ὄντα διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ κ. Ἰωάννου γούτα Κανταντζιόγλου καὶ μετὰ τὸ νὰ μᾶς ἐδιώρισεν νὰ στείλωμεν εἰς παραλαβὴν σας παρακαλοῦμεν νὰ φροντίσῃτε διὰ τὰ παραλάβῃτε εἰς τὴν ἔξουσίαν σας διὰ τὰ ὁποῖα ἐν καιρῷ θέλει γνωρίσῃτε τὴν ὁρθηρίαν καὶ θέλῃσιν τοῦ εἰρημένου κ. Κανταντζιόγλου εἰδοποιῶντας τον.

Τοῦ καρaboκῆρῃ δὲν θέλει πληρῶσετε οὔτε ὀβολὸν διὰ Ναῦλον, μετὰ τὸ νὰ εἶναι συμφωνημένος νὰ πληρωθῇ εἰς Σέδῳας, διὰ τὸ ὁποῖον θέλει γράψῃτε τοῦ κ. Κανταντζιόγλου νὰ διορίσῃσιν διὰ τὸ τοῦ πληρωθῇ, περὶ τούτων γράφωμεν μετὰ τὴν ἔσωθεν τοῦ εἰρημένου καὶ παρακαλοῦμεν ἐκστρατεύσατε του. Καὶ ταῦτα μὲν προσκνητηῶς, αἱ δὲ ἅγια αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν ἡμῶν φυλακτήριον ἐν βίῳ παντὶ

οἱ δοῦλοι σας

Γεώργιος Ἐμμανουήλ Κ. Μόραλης καὶ Σ^{ια}

Παρακαλοῦμεν τὴν ἔσωθεν πέμψετε ταχέως διὰ Θεσσαλονίκην. Καθὼ δοῦλος τῆς Γεώργιος Παππαλούκα ταπεινῶς οἰς προσκνητῶ τὸν νεοφώτιστον Ἰάκωβον Σμυρνιὸν ἀσπάζομαι.

(Ἄρχιστον Ἰ. Μονῆς Ἐσφιγμένου).

3.

(Πρὸς τὸν Ἠγούμενον τῆς Ἰ. Μονῆς Ἐσφιγμένου Εὐθύμιον)

Πανοσιώτατε, ἅγιε καθηγούμενε, ταπεινῶς οἰς προσκνητῶ καὶ τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιὰν εὐλαβῶς ἀσπάζομαι.

Σμύρνη τῇ 15 Ἰουλίου 1819.

Σᾶς προέγραφα εἰς ἄλαμον δύο γράμματα τὰ ὁποῖα ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐλάβετε, εἰς τὰ ὁποῖα οἰς ἔγραφα καὶ διὰ τὸ μολίβη, ὅτι νὰ τὸ μεταχειριστήτῃ εἰς χρῆσιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ὅ,τι κάμετε μετὰ τὸν πατέρα μου εἶναι καλὰ καμομένα.

Πρὸς τούτοις οἰς παρακαλῶ τόρα ὁποῦ στέλνω τὸ παρὸν καίτι καὶ ἔρχεται καὶ ὁ γέρο Ἰερεμίας, στέλνω καὶ μερικὸν πράγμα πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ παρακαλῶ νὰ τὸ δεχτήτῃ εἰς τὸ μοναστήρι, ὡς καθὼς μοῦ γράφει καὶ ὁ πατέρας μου ὁποῦ νὰ τὰ στείλω εἰς τὸ μοναστήρι σας ἔξετίας τῆς σύνχησες ὁποῦ ἀκολουθοῦν αὐτοῦ καὶ εἶναι ὁ τόπος συνησμένος καὶ ὄντας παράμερα αὐτοῦ δὲν γνωρίζεται.

Ταῦτα καὶ ξαναπροσκνητῶντας σας μένω ταπεινῶς δοῦλος σας

Ἰωάννης Κώστας

Παρακαλῶ ἅγιε ἡγούμενε, τὴν πόλιτζαν ὁποῦ οἰς περικλείοι ὁ

γέρο νικόλας, νὰ λάβετε ἀπὸ τὸν πατέρα μου γρ. 1000* καὶ νὰ τὰ δώσετε τοῦ κῆρ ἀθανάση μόσχου.

*Υ.γ. καὶ τὸ ἀμανέτι καὶ βαρέλι μὲ σκάγια ὁποῦ θέλει σᾶς παραδώσῃ ὁ Κωνσταντῆς Ρεῖζης ἀμέσως νὰ μνησθεῖται τοῦ πατέρα μου νὰ ἐλθῇ κάτω νὰ τὰ παραλάβῃ. Ταῦτα καὶ προσκνηητός σας μένω.

Καὶ διαγωνίως προσθέτει:

« παρακαλῶ τὸ γράμμα ὁποῦ στέλω πρὸς τὴν μητέρα μου νὰ τὸ στείλετε μὲ τὰ γράμματα τοῦ κῆρ ἀθανασίου μόσχου ».

(*Ἀρχαῖον Ἱ. Μονῆς Ἑσφιγμένου. Ὅχι δλόκληρον τὸ περιλαμβάνει καὶ ὁ Γέρον Παχώμιος εἰς τὴν χειρόγραφον Ἱστορικὴν περιγραφὴν τῆς δράσεως τοῦ Ἑμμ. Παπᾶ, σ. 25).

4.

Γρηγόριος Ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἄοσιώτατοι ἐπιστάται καὶ Ναζήριδες τῆς κοινότητος τοῦ ἀγιωνύμου Ὁρους, προηγουμένοι τε καὶ σκενοφύλακες, καὶ λοιποὶ πρόκριτοι πατέρες τῶν αὐτόθι κειμένων Ἱερῶν καὶ σεβασμίων ἡμετέρων Πατριαρχικῶν καὶ σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Τὸ ἀπὸ ἰθὺς τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, ὀλοσφράγιστον γράμμα Σας, σεσημειωμένον καὶ τῇ ὑπογραφῇ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν Συναδέλφου Ἁγίου πρώην Δήμου, ἐλάβομεν πρὸ μικροῦ, καὶ εἶδομεν τὰ ἐν αὐτῷ περὶ τῆς ἀναφυσίσης διενέξεως μεταξὺ τῶν Δοχειαριτῶν καὶ Κωνσταμονιτῶν πατέρων. αὐτοὶ δὲ οἱ Κωνσταμονῖται ἐνεφανίσθησαν καὶ δι' ἀναφορᾶς ἰδιαιτέρας προσκλαιόμενοι, καὶ ἀλλαχοῦ γράφοντες καὶ ἀπέστειλαν καὶ Ἱσα γραμμάτων ἐνδεικτικῶν παρ' αὐτοῖς σωζομένων, τὰ ὁποῖα καὶ ἐπεξήλθομεν, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχωμεν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρος εἰς χεῖρας καὶ τὰ τῶν δοχειαριτῶν, καθότι ἐκεῖνοι οὐδὲν ἐποίησαντο κίνημα ἐμφρονέστερον προσενεχθέντες, καὶ εὐπειθέστερον εἰς τὴν σταλεῖσαν αὐτόθι, καὶ ἐπὶ κοινῇ ἀκροάσει ἀναγνωσθεῖσαν Πατριαρχικὴν ἡμῶν καὶ Συνοδικὴν ἐπιστολὴν, ἣτις πραγματεύεται τὴν κατὰ τόπον κατάπausιν τῶν ἀναφνομένων σκανδάλων χωρὶς νὰ φαίνονται οἱ ἔχοντες τὰς διαφορὰς διαπληκτιζόμενοι ἐνιαῦθα ἐπ' ὄνειδι τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ γένους παντός. Ἐκ τῶν τοιοῦτων τοίνυν κατενόησαμεν, ὅτι ἐὰν δοθῇ ἢ ἐν τῷ ἐνί, ἢ τῷ ἄλλῳ μέρει ἐνεῦθεν ἀκροάσις, ἔχει νὰ κατατῆσῃ ἐπ' ἀπειρον ἢ ἀλληλομαχία, καὶ νὰ φέρῃ δεινὰ

καὶ μᾶλλον ἀνοικονόμητα τὰ ἀποτελέσματα, διὸ καὶ ἀνατιθέμεθα ὅλως διόλου τὴν διευθέτησιν τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς εἰς τὴν φρόνησιν τῆς Ὅσιότητός Σας. Ἐντελλόμενος, ὅπως συνεπιστατήσαντες μετὰ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν συναδέλφου ἀγίου πρώην Λήμνου, ἐξιόσασθε καὶ συμβιβάσθε τὰ διαφερόμενα εἰρημένα δύο μοναστήρια, βάσιν ποιούμενοι τὴν κατὰπανσιν τῆς ἔριδος καὶ τοῦ σκανδάλου καὶ τὴν κατάργησιν πάσης κενοτομίας (sic), χωρὶς νὰ φανῇ μήτε τὸ ἐν μήτε τὸ ἄλλο μέρος ἢ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἢ εἰς πολιτικά πρόσωπα γράφον, καὶ προσκλαιόμενον, ἐπειδὴ εἰς ὅ,τι καὶ ἂν προβάλλῃ βεβαίως θέλει ἀποτύχῃ, χωρὶς νὰ εὖρη οὐδαμῶς τὸ εὐπαρησίαστον, μὴ ἀνεκτιῆς οὔσης πλέον τῆς ἐκ τῶν τοιούτων διαφορῶν προκυπτούσης κοινῆς ἀνυποληψίας εἰς ὅλα τὰ τοῦ ἀγιωνύμου Ὅρους καταγῶγια. Μὲ τὸ νὰ ἠκούσαμεν δέ, ὅτι ἐφθασαν τινὲς καὶ προβάλλωσιν, ὅτι ἔχουσι νὰ ἐπικαλεσθῶσιν εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν Καίσαρα νὰ (;) ἐπιτάξῃ τε αὐτός, ὅπου μήτε κατὰ διάνοιαν νὰ ἔχουσι τὴν ἰδέαν αὐτὴν, μήτε νὰ προφέρωσι σκοπὸν τοιοῦτον, ἐπειδὴ εἶναι εἰς ἄπειρον (;) πειρακτικόν, καὶ ἀντιπεριστήσεται εἰς ἰδίαν αὐτῶν μεγίστην βλάβην, οὕτω νὰ ἔχητε τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς, ἐπιστατήσατε, καὶ μὲ τὴν φρόνησιν καὶ ἀξιότητά Σας, ὡς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας καταπαύσατε τὴν ἀηδὴ καὶ ἐπιζήμιον ἔριδα αὐτὴν καὶ ἀμφισβήτησιν, ποιῶντες ὡς ὑμῖν γράφοντες παρακελευόμεθα καὶ μὴ ἄλλως, ἐξ ἀποφάσεως. Ἴνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶη μετὰ τῆς ὁσιότητός Σας.

,αωκφ Σεπτεμβρίου Βε.

Προσέχετε μεγάλως εἰς τὸ ἐξῆς περὶ τῶν διενέξεων τοπικῶν, καθ' ὅποιος φανῇ προσκλαιόμενος θέλει λάβῃ ἄτιμον παιδείαν καὶ ζημίαν:

Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χφ εὐχέτης.

(* Ἀρχεῖον Ἱ. Μονῆς Ἱεράρων).

5.

« ,αωκφ Ὀκτωβρίου ηης. Ταχβήλιον τῆς Ἱερῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδροῦ ἐνεκα τῶν βασιλικῶν χαράτζιων, ἀνοιχθέντων τε καὶ διανεμηθέντων τοῖς εἴκοσιν ἱεροῖς Μοναστηρίοις ἀναλόγως τὸν ἀριθμὸν 2980 ἐπίσης τε ριφθέντων ἀνά γρόσια 11 τῶν τε Ἑλλάδων, ἐφοσιῶντε καὶ εἰνάδων, συνάμα τοῦ ἐπ' αὐτοῖς ριφθέντος ἴζεπ χουμαγιὸν γρ. 7000 καὶ τῆς νέας αὐτῶν βασιλικῆς προσθήκης καὶ σταίνει τὸ ἀναλογοῦν τῇ Μονῇ ταύτῃ διὰ χαράτζια 225, γρόσια 2475 ».

(* Ἀρχεῖον Ἱ. Μονῆς Χιλανδροῦ. Φάκελλος 1820).

6.

(Πόλιτες)

« Πανοσιώτατοι ἄγιοι ἐπιστάται τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, βλέποντες τὴν παροῦσαν μου πρώτην πόλιτζαν θέλετε μετρήσει ἀπὸ ἄσπρα πασιρικά γρόσια χίλια τριακόσια εἴκοσι πέντε γρ. 1325, πρὸς τὸν προηγούμενον τοῦ Μοναστηρίου Φιλοθέου κὺρ Ἰγνάτιον, διὰ ἄλλα τόσα ἔλαβον ἐγὼ ἐνταῦθα εἰς Θεσσαλονικὴν ἀπὸ τὸν ἐπιτροπὸν του Μπεκίρ ἀγῶν κριτικὸν ζούφ ρεϊζην, διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς καθ' ἡμᾶς κοινότητος καὶ μειρόνιας τα θέλετε κρατήσει τὴν παροῦσαν μου ἐξοφλημένην κατὰ τὴν συνήθειαν, ἀπερνώντας τα εἰς τὸν μεταξὺ ἡμῶν λογαριασμόν.

1821φ Μαρτίου 3. Θεσσαλονίκη.

Ὁ Ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Ὁρους

Ἀνθιμος Ἰβηρίτης προηγούμενος ».

(Εἰς τὴν ἴδιαν σημειώνονται κατωτέρω):

Ἐμφανίσθη ἡ παροῦσα τῇ 17 Μαΐου 1821.

Οἱ ἐπιστάται τῆς τοῦ Ἁγ. Ὁρους Κοινότητος.

1821 Μαΐου 25 ἐπῆρεν 163 γρόσια παράδες 34.

Αὐγούστον 15 γρόσια 1161 καὶ παράδες 6.

(Ἀρχεῖον Ἁ. Μονῆς Χιλανδαρίου. Φάκελλος 1821).

Παρόμοιοι ὑπάρχουν εἰς τὸ ἴδιον ἀρχεῖον:

α') με ἀριθμ. 15 διὰ 2.000 γρόσια πρὸς τοὺς ἐπιστάτας, ἔπου ἐντέλλονται: « Μεθ' ἡμέρας 11 ἐμφανισθείσης τῆς παρουσίας... θέλετε μετρήσει πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ Γρηγορίου τὰ ἀνωτέρω γρόσια, ἃ ἐλάβομεν παρὰ τοῦ... τζελεπῆ Στανράκη Καπλάνογλου » με χρονολογίαν « 1821 Μαρτίου ε' Κωνσταντινούπολις. Οἱ Ἐπίτροποι τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγ. Ὁρους | Νομοφύλαξ Ἰλαρίων, Ἰβηρίτης, Ἀρχιμανδρίτης τοῦ Στανρονικήτα Θεοδόσιος ». Με τὰς σημειώσεις: « Ἐμφανίσθη τῇ 27 Μαρτίου 1821, Μαΐου 17 ἐλήφθησαν γρόσια 416, 14, προηγούμενος Νεκτάριος Γρηγοριάτης. Αὐγούστον 17 γρ. 800, 27 Αὐγούστον 723 γρ. 26 παρ. ».

β') « Ν. ἡ' Πόλιτζα γρ. 7000 | Μεθ' ἡμέρας 20 θέλετε μετρήσει τῷ καθηγουμένῳ Νεκταρίῳ τῆς Μ. Καρακάλου γρ. 7000, ἃ ἐλάβομεν παρὰ Στρατῆ Χατζηαντιῶνῃ Σπάρταλη... 1821 Μαρτίου ζ' | Κωνσταντινούπολις | ...Νομοφύλαξ Ἰλαρίων Ἰβηρίτης, ἀρχιμανδρίτης Στανρονικήτα Θεοδόσιος. | Ἐνεφανίσθη 21 Μαρτίου 1821 | 23 Ἀπριλίου 1821 ἐλήφθησαν γρ. 4000 (ὑπογρ.) Νεκτάριος. | Μαΐου 28 γρ. 76.

Αὐγούστου 27 γρ. 2523. 26 | (Ὑπογρ.) «Κύριλλος Μοναχὸς Καρακαλλινός».

γ') «Ν. κα'. Πόλιτζα 6000. | Μεθ' ἡμέρας ἔνδεκα εἰς ἐντολὴν τοῦ καθηγουμένου τοῦ Ρωσικοῦ Σάββα... 6 χιλ. γρ. ἃ ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Τζουταλιώτου, | ... | Κωνσταντινούπολις 1821 Ματίου 8. | (Ὑπογρ.) Ἰλαρίων καὶ Θεοδόσιος | «Ἐνεφανίσθη τῇ 9 Ἀπριλίου 1821, Ἀπριλίου 14 γρ. 1575, Ἀπριλίου 20 ἐλάβομεν γρόσια 1000 παρὰ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Ἀγ. Ὄρους οἱ ἐκ τοῦ ρωσικοῦ πατέρες. | 23 Μαΐου 1821 ἐλήφθησαν γρ. 592.27 γρ. | 19 Αὐγούστου 1821 2225 γρ. | 27 Αὐγούστου 607 - 13.

δ') Ν(οῦμερο) κβ'. Πόλιτζα γροσίων 7625... μεθ' ἡμέρας ἔνδεκα τῶ... Ζωσίμω... Σιμωνόπειρας παρὰ Ν. Τζάτα. Ἀπριλίου 17 Κωνσταντινούπολις... Ἐνεφανίσθη 16 Μαΐου 1821. Μαΐου 28 ἐλήφθησαν γρ. 692 καὶ παράδες 6 παρὰ Ἀμβροσίου Σιμωνοπεριτίου. | 1 Σεπτεμβρίου 1821 γρ. 6.932 καὶ παρ. 34 (παρὰ τοῦ ἰδίου) ἐλάβομεν ἔτι εἰς μετρητὰ γρόσια 6932 καὶ παράδες 34... παρὰ τῶν νέων ἐπιστατῶν τῆς τοῦ Ἀγ. Ὄρους κοινοῦτος κατὰ τὴν νεοεγκριθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς κοινῆς συνάξεως καὶ ἐξώφλησαν | 1821 Σεπτεμβρίου α', ὃ ἐκ τοῦ Σίμωνος Πέτρας Ἀμβρόσιος Ἱερομόναχος.

ε') ἄλλη πόλιτζα με ἐντολὴν νὰ πληρωθῶσι μετὰ τρεῖς ἡμέρας πρὸς τὸν Παναγιώτην κυρατζῆν γρ. 1000 τὰ ὅποια ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν ἴδιον εἰς Θεσσαλονίκην ὃ Ἀνθιμος Ἰβηρίτης. Ἐνεφανίσθη τὴν 17 Μαΐου 1821 καὶ τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1821 ἐλήφθησαν 1000 γρόσια καὶ ἐξώφλησαν.

ς') ἄλλη διὰ νὰ πληρωθοῦν μετὰ 3 ἡμέρας εἰς τὸν «κῆρ Θεοδοῦρη» γρ. 756 ἃ ἔλαβον παρὰ τοῦ ἰδίου. Θεσσαλονίκη. Ἀνθιμος. | Ἐνεφανίσθη 18 Μαΐου 1821, Αὐγούστου 27 ἔλαβον τὰ ὀπισθεν 756 γρόσια. Ὁ καθηγουμένος Ἐσφιγμένου Εὐθύμιος».

ζ') νὰ πληρωθοῦν «εἰς Ὀνούφοριον Ἰβηρίτην γρ. 1146 ἐλήφθησαν παρὰ τοῦ σιῶρ Μάρκου ἐν Θεσσαλονίκῃ 1821 Ἀπριλίου 27 | (ὑπογρ.) Ἀνθιμος Ἰβηρίτης. | Ἐνεφανίσθη 22 Μαΐου. Ἐλήφθησαν 24 Μαΐου γρ. 160, καὶ 27 Αὐγούστου γρ. 986».

η') νὰ πληρωθοῦν μετὰ 5 ἡμέρας εἰς ἀρχιμανδρίτην Θεσσαλονικέα Καλλίνικον γρόσια 2.500. 1821 Ἀπριλίου 30 Θεσσαλονίκη (ὑπογρ.) Ἀνθιμος... | Ἐνεφανίσθη 6 Μαΐου 1821. | Μαΐου 17 ἐδόθησαν 1000 γρ. | Σεπτεμβρίου 1 γρ. 1500. Καλλίνικος Ἀρχιμανδρίτης Παρασκοβίκης. (Ἐκεῖ σημειώνεται ἀκόμη):

«ἂν παρουσιασθῇ ἄλλη πόλιτζα ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πρώτην, νὰ εἶναι ἄκυρος. Καλλίνικος Παρασκοβίκης. 6 Ἰουνίου 1821».

Ἴσως νὰ εὐρίσκωνται καὶ ἄλλαι πόλιτζαι εἰς τὸ ἴδιον Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου.

7.

(Ἀπὸ τὸν ὑπ' ἀριθμ. 346 κώδικα τῆς Ἱ. Μονῆς Ἐσφιγμένου)¹.

1821 Ἀπριλίου 16, ἀπὸ τὸν ἄρχοντα κὺρ Μανωλάκη Σεργιώτην εἰς 240 Μαχμουτιέδες δάνεια δι' ἀνάγκας τοῦ Μοναστηρίου γρόσια 6360.

1821 Ἀπριλίου 18 ἀπὸ τὸν Γραμματικὸ τοῦ ἄρχων Μανωλάκη γρ. 30.

1821 Μαΐου 6 ἀπὸ τὴν Κοινότητα δι' ἔξοδα τῆς πότουρας² γρ. 1000.

1821 Μαΐου 14 ἀπὸ τὴ μεγάλη Μέση δι' ἔξοδα τῆς πότουρας διὰ χειρὸς Ἀκακίου³ γρ. 600.

1821 Ἰουνίου 1 ἀπὸ τὸν Ἀρχων Τζελεπῆ Μανωλάκη Σεργιώτην Παπᾶ γρ. 4001 - 20⁴.

8.

(Ὁμολογία)

Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ἐνυπογράφου ὁμολογίας δηλοποιούμεν οἱ κάτωθι γεγραμμένοι ὅτι ἐλάβομεν δανειακῶς διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκην τῆς καθ' ἡμᾶς Κοινότητος, παρὰ τοῦ Ἀλεξίου Μπακάλῃ γρόσια 500 ἧτοι πεντακόσια γρόσια ἐπὶ συμφωνίᾳ τόκου πρὸς ἕξ τὰ ἑκατόν, ἅτινα ὑποσχόμεθα ἀποκριθῆναι καὶ ἐξοφλῆσαι πρὸς τὴν τιμιότητά του ἐν ὅσῳ καιρῷ ἤθελον τρέξωσιν ἀπὸ τὴν σήμερον. | Εἰς τὴν περὶ τούτου λοιπὸν ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐνυπόγραφος καὶ ἐνεχειρίσθη τῇ τιμιότητί του. | 1821 Ἀπριλίου 19. | Οἱ ἐπιστάται τῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους Κοινότητος ὑποσχόμεθα τὰ ἄνωθεν | Ὁ ἐκ τῆς τῶν Ἰβήρων ἀρχιμανδρίτης Λεόντιος.

1. Τὰ ἔχει καὶ ὁ Γ. Παχώμιος, ἔ.ἀ., σ. 29.

2. Πότουρα = στρατιωτικὸν τμήμα (κατὰ τὴν ἑρμηνεῖα Χιλανδρινοῦ μοναχοῦ).

3. Ὁ Ἀκάκιος ἦτο ἀντιπρόσωπος τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου εἰς τὴν Κοινότητα.

4. Κατὰ τὸν Γ. Παχώμιον, ἔ.ἀ.: « ἡ Μονὴ ἠγόρασε ἐπ' ὀνόματί της 198 ὀκ. τυρὸν πρὸς 38 παράδες τὴν ὀκᾶν, ὡς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 69 καταστάχον, πρὸς χρῆσιν τῶν ἐπαναστατῶν ».

Ὁ ἐκ τῆς τοῦ Παντοκράτορος ἀρχιμανδριότης Ἀνθίμος | προηγούμενος ὁ ἐκ τῆς φιλοθέου Ἀρσένιος | ὁ ἀρχιμανδριότης Σιμωνόπετρας Γρηγόριος.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

Παρόμοιαι ὁμολογίαι εἰς τὸ ἴδιον Ἄρχετον ὑπάρχουν :

1) Ἐπ' ὀνόματι τοῦ κῆρ Τριαντάφυλλου Μπακάλη διὰ 500 γρόσια μὲ χρονολογίαν 19 Ἀπριλίου 1821.

2) Ἐπ' ὀνόματι τοῦ μοναχοῦ Γεροχονδροῦγεννατίου ἀπὸ Κελλίου Καρακαλλινὸν διὰ 575 μὲ χρονολογίαν 19 Ἀπριλίου 1821 καὶ αὐτῆ.

3) Ἐπ' ὀνόματι τοῦ « ὀσιολογ. Βενιαμίν Ζωγράφου ἐν Κελλίῳ Καρακαλλινῷ » διὰ 500 γρόσια μὲ χρονολογίαν 20 Ἀπριλίου 1821.

4) Ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἱεροδιακόνου Ἀγαπίου Ἰδηρίτου διὰ γρόσια 2000 μὲ χρονολογίαν 22 Ἀπριλίου 1821.

5) Ἐπ' ὀνόματι τοῦ Νικολῆ Σεῖμένη διὰ γρόσια 2100 μὲ χρονολογίαν 23 Ἀπριλίου 1821.

6) Ἐπ' ὀνόματι « τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰδηρίτου καὶ συνεπιστάτου κῆρ Λεοντίου » διὰ γρόσια 430 καὶ μὲ χρονολογίαν 26 Ἀπριλίου 1821.

7) Ἐπ' ὀνόματι « τοῦ ἀρχιμανδρίτου παντοκρατορινοῦ καὶ συνεπιστάτου κῆρ Ἀνθίμου » διὰ γρόσια 420 μὲ χρονολογίαν 26 Ἀπριλίου 1821.

8) Ἐπ' ὀνόματι « τοῦ προηγούμενου τῆς Μ. Φιλοθέου καὶ συνεπιστάτου κῆρ Ἀρσενίου » διὰ γρόσια 401 καὶ παράδες 30 μὲ χρονολογίαν 28 Ἀπριλίου 1821.

9) Ἐπ' ὀνόματι « τοῦ γραμματικοῦ τῆς κοινότητος ὀσιολογιωτάτου κῆρ Ἰωάσαφ » διὰ γρ. 400 καὶ μὲ χρονολογίαν 29 Ἀπριλίου 1821.

10) Ἐπ' ὀνόματι τοῦ Γαλακτίωνος Ἰδηρίτου « καὶ κοινοῦ σκευοφύλακος τοῦ Πεῖλικίου » διὰ γρόσια 237, παρ. 32 μὲ χρονολογίαν 20 Μαΐου 1821.

11) Ἐπ' ὀνόματι Νικολῆ Σεῖμένη διὰ γρόσια 300 καὶ χρονολογίαν 31 Μαΐου 1821.

Ὅλαι μὲ τὸν ἴδιον τόκον 6%.

12) Ἐπ' ὀνόματι « τοῦ ἡμετέρου πουλούμπαση Γαρουφάλου » διὰ 52 γρόσια μὲ χρονολογίαν 31 Μαΐου 1821, αὐτὰ ἕμως ἄτοκα.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

9.

(Συνεισφοραὶ τῶν Μονῶν)

« Κατάστιχα τῆς ὁσῆς κουμπάνιας ἐδίδαμεν εἰς τὰς βίβλας διὰ τὴν Κοινότητα »¹.

(Μεταφέρωμεν ἐνταῦθα τὴν ἀκόλουθον καταγραφὴν) :

Ἐπιπέδιον 30 ἤφεραν ἀπὸ τὸ Ἐενόφι ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκάδες 80 | καὶ ἀλμερόψαρα δκ. 54. | Ἐπι Μαῖου 30 ἕνα φόρτωμα ἀλέβριον δκάδες 80.

Ἐπιπέδιον 30. Ἐφεραν ἀπὸ τὸ Χιλιανδάρει | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 82 | ἔπι Μαῖου 6 ἀλέβρι δκ. 76. | ἐκρατήσαμε ἕνα τζουβάλι | ἔπι Ἰουνίου 2 δύο φορτία ἀλέβρι δκ. 159.

Μαῖου πρώτη ἤφεραν ἀπὸ τῶν Ἰβήρων. | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 85 καὶ ἕνα δευμάτι τυρὶ δκ. 32. | ἔπι Μαῖου 11 ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 82 καὶ ψάρια σαυρίδια δκ. 38 | ἔπι Μαῖου 31 ἕνα φορτίο ἀλέβρι δκ. 85. Μαῖου 2 ἤφεραν ἀπὸ τὸν Παντοκράτορα | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 83. | ἔπι Μαῖου 6 ἀλέβρι δκ. 77 | ἐκρατήσαμε ἕνα τζουβάλι | ἔπι Μαῖου 28 ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 79.

Μαῖου 4 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Ζωγράφου | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 60 | ἔπι Μαῖου 9 ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 79 | ἐκρατήσαμε ἕνα τζουβάλι.

Μαῖου 4 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Διονυσίου | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 73:2 | ἔπι Μαῖου 5 ἀλέβρι δκ. 81 | ἐκρατήσαμε ἕνα τζουβάλι.

Μαῖου 4 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Δοχειαρίου | δύο φορτώματα ἀλέβρι δκ. 155:2 | ἔπι Μαῖου 29 ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 78.

Μαῖου 4 ἤφεραν ἀπὸ τὸ Ἐεροποτάμι | δύο φορτώματα ἀλέβρι δκ. 153 | Μαῖου 4 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Σταυρονικήτα | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 80 | καὶ ἕνα βαρέλι σαυρίδια δκ. 65 μαζὶ μὲ τὸ βαρέλι. | ἔπειτα Μαῖου 11 ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 80 | ἔπι Μαῖου 31 ἕνα φορτίο ἀλέβρι δκ. 88 Μαῖου 5 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Γρηγορίου | δύο φορτώματα ἀλέβρι δκ. 133 Μαῖου 5 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Καρακάλου | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 78 | καὶ ἕνα δεματάκι τυρὶ δκ. 14 | ἔπι Μαῖου 31 ἕνα φορτίο ἀλέβρι δκ. 79.

Μαῖου 5 ἤφεραν ἀπὸ τοῦ Φιλοθέου | ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 79 | ἔπι Μαῖου 31 ἕνα φορτίο ἀλέβρι δκ. | 87.

1. Αὐτὴν τὴν ἐπιγραφὴν φέρει ἀπ' ἔξω τὸ δπ' ἀρ. 27 κατάστιχον τῆς Μονῆς Ἐοφιγμένου.

Μαΐου 6. Κοιτιλουμούσι ἀλέβρι δκ. 80 | ἔτι ἀλέβρι δκ. 80
 Μαΐου 6. ἤφερα ἀπὸ τῆ Λαύρα | ἀλέβρι δκάδες φορτώματα τρία
 186 | ἐκρατήσαμε δύο τζουβάλια | ἔτι Μαΐου 25 τρία τζουβάλια ἀλέ-
 βρι δκ. 96 καὶ φασούλια ψιλὰ δκ. 31:2 | ἔτι Μαΐου 31 τρία φορ-
 τία ἀλέβρι δκ. 192 | τὸ ἀνωτέρω τὸ ἐπῆραν ψωμί. | Μαΐου
 6. ἤφεραν ἀπὸ τὸ Βατοπαίδι. | σανρίδια δκ. 33 | ἔτι Μαΐου 20
 ἕνα φορτίο ἀλέβρι δκ. 77 | Μαΐου 26 ἕνα φόρτωμα ἀλέβρι δκ. 80.
 Μαΐου 6 ἤφεραν ἀπὸ τὸ Κασταμονίτι | δύο φορτώματα ἀλέβρι
 δκ. 160 | ἐκρατήσαμε ἕνα τζουβάλι | ἔτι Μαΐου 30 ἕνα φορτίο δκ. 80.

Μαΐου 6 ἤφεραν ἀπὸ τὸν Ἅγιον Παῦλον | δύο φορτώματα
 ἀλέβρι δκ. 159 | ἐκρατήσαμε ἕνα τζουβάλι.

Μαΐου 6 ἤφεραν ἀπὸ τὸ Ρούσικον | τρία τζουβάλια ἀλέβρι
 δκ. 110 | καὶ ψάρια χαμηὰ δκ. 24 | ἔτι Μαΐου 31 ἕνα φορτίο ἀλέ-
 βρι δκ. 79. | Μαΐου 17 ἤφεραν ἀπὸ τῆ Σιμόπετρα | ἕνα τζου-
 βάλι ἀλέβρι δκ. 36 καὶ ἕνα δεμάτι τυρὶ παλαιὸν δκ. 33.

10.

Εἰς τὸ ἴδιον κατάστιχον, εἰς ἄλλο μέρος διαβάζει κανεῖς :

Ἰδὸν σημειῶνω τὴν κουμπάναν ὁποῦ δίδομεν εἰς τοὺς σερδα-
 ρεους. 1821 Ἀπριλίον 28.

Εἰς τὰς 28 : ψωμί δκ. 6 κρασί δκ. 10 τυρὶ δκ. 02.

Εἰς τὰς 29 : ψωμί δκ. 12 κρασί δκ. 15.

Εἰς τὰς 30 : ψωμί δκ. 12 κρασί δκ. 13 τυρὶ δκ. 3 ἄλμυρὰ ὀψά-
 ρια δ. 1.

Μαΐου πρῶτη : ψωμί δκ. 30 κρασί δκ. 50 τυρὶ δκ. 6 ἄλμυρὰ
 δκ. 5 λάδι δκ. 5 φακὶ δκ. 3:2.

Μαΐου 3 : ψωμί δκ. 70 κρασί δκ. 96 ἄλμυρόψαρα δκ. 5 κριθάρι
 διὰ τὰ ζῶα δκ. 10.

Μαΐου 4 : ἕν τραγίον ψωμί δκ. 40 κρασί δκ. 50 λάδι δκ. 3
 ἄλμυρόψαρα δκ. 4 κριθάρι διὰ τὰ ζῶα δκ. 6.

Μαΐου 5 : ἐξοδεύθησαν εἰς τὸ μοναστήρι διὰ τὴν πότιον ρα
 ὁποῦ ἀπέρασε ψωμί δκ. 52 κρασί δκ. 27 σπυγούρι δκ. 8 λάδι δκ. 3
 ρακὶ δκ. 03 ἄλμυρόψαρα δκ. 8:2.

Μαΐου 6 : ἐστείλαμεν ἕξω ψωμί δκ. 98 κρασί δκ. 128 λάδι δκ.
 10 ρακὶ δκ. 6 ψάρια κεφαλόπουλα δκ. 7:2 εἰς τοὺς ξεροποτα-
 μινούς ψωμί δκ. 15 κρασί δκ. 35 ἕνα φόρτωμα τυρὶ δκ. 60:2
 κριθάρι διὰ τὰ ζῶα δύο ἡμέρες δκ. 20 κρεμμύδια ταξέδικα : 200.

Μαῖον 6: ἐξοδεύθησαν εἰς τὸ μοναστήρι διὰ τὴν πότουρα ὁποῦ ἀπέρασε ψωμί δκ. 55 κρασί δκ. 54 φασούλια χονδρὰ δκ. 3.

Μαῖον 7: ἐστείλαμεν ἕξω ψωμί δκ. 132 κρασί δκ. 123 ἀλμυρόψαρα χαριὰ δκ. 24, Μαῖον 7 ἐξοδεύθησαν εἰς τὸ μοναστήρι διὰ τὴν πότουρα καὶ κυρατζῆδες ψωμί δκ. 43 κρασί δκ. 51 τυρὶ δκ. 12:2 πριγούρι δκ. 5 λάδι δκ. 2:100.

Μαῖον 8: ἐστείλαμεν ἕξω ψωμί δκ. 173 κρασί δκ. 174 τυρὶ δκ. 2:2 λάδι δκ. 2:100 ἀλμυρόψαρα δκ. 2 καὶ τραγιὰ 6.

Μαῖον 9: ψωμί δκ. 142 κρασί δκ. 140 ρακὶ δκ. 9 ξύδι δκ. 3 ἄλας δκ. 23.

Μαῖον 10: ψωμί δκ. 240 κρασί δκ. 222 διὰ τὴν πότουρα ψωμί δκ. 16 κρασί δκ. 41 ἀλμυρόψαρα κεφαλόπουλα δκ. 9 ρακὶ μισή δκ. 4.

Μαῖον 11: ψωμί δκ. 33 κρασί δκ. 110 κριθάρι γιὰ τὸν κερατζῆ-κούτουλο 1 (= 12 $\frac{1}{2}$ δκ.). Μαῖον 11 διὰ τὴν πότουρα ψωμί δκ. 25 κρασί δκ. 33.

Μαῖον 12: κρασί δκ. 150 λάδι δκ. 6 ἄλας δκ. 6 κρομμύδια καὶ σκόρδα 50.

Μαῖον 13: ψωμί δκ. 93 κρασί δκ. 122 ρακὶ δκ. 3, λάδι δκ. 2:100 ξύδι δκ. 4 ἄλας δκ. 5 κρομμύδια ταξέδικα 70.

Μαῖον 14: κρασί δκ. 81.

Μαῖον 15: ψωμί δκ. 131 κρασί δκ. 86 τυρὶ δκ. 16 εἰς τὸν Γαρόφαλον ψωμί δκ. 10 κρασί δκ. 72 κριθάρι διὰ τὰ ζῶα του κούτουλο 1.

Μαῖον 16: ψωμί δκ. 166 κρασί δκ. 138 τυρὶ δκ. 12 ψάρια δκ. 11— κριθάρι κούτουλο 1.

Μαῖον 18: ψωμί δκ. 36 κρασί δκ. 44 τυρὶ δκ. 6:2 ψάρια δκ. 5.

Μαῖον 19: ψωμί δκ. 33 κρασί δκ. 129 ξύδι δκ. 1 κρομμύδια ταξέδικα 30.

Μαῖον 20: ψωμί δκ. 37 κρασί δκ. 87 τυρὶ δκ. 23 ἀλμυρόψαρα δκ. 10.

Μαῖον 22: ψωμί δκ. 95 κρασί δκ. 86 τυρὶ δκ. 10:2 ψάρια δκ. 6.

Μαῖον 23: ψωμί δκ. 38 κρασί δκ. 48 κρομμύδια 50 ἔτι ψωμί 69.

Μαῖον 25: ψωμί δκ. 43 κρασί δκ. 45 λάδι δκ. 2:100 ἄλας δκ. 5 κριθάρι διὰ τὰ ζῶα κούτουλο 1 ἔτι ψωμί δκ. 142.

Μαῖον 28: ψωμί δκ. 42 κρασί δκ. 46 τυρὶ δκ. 6 φασούλια δκ. 6 κρομμύδια 50 ἔτι ψωμί δκ. 134 ἄλας δκ. 10.

Μαΐου 30: ψωμί δκ. 121 τυρί δκ. 12 : 2 ἔτι ψωμί δκ. 76 τυρί δκ. 8 ψάρια δκ. 3.

Μαΐου 31: ψωμί δκ. 342 τυρί δκ. 26.

Ἰουνίου 1: ψωμί δκ. 264 κριθάρι διὰ τὰ ζῶα τῶν κεραιζίδων κούτουλο 1.

Ἰουνίου 2: ἐστείλαμεν εἰς τὴν πότιουρα μὲ τὸ καῖκι μας ψωμί δκ. 224 κρασί δκ. 92.

Ἰουνίου 7 ἐδόσαμεν εἰς τὸν Γαρόφαλον διὰ προσταγῆς τῆς κοινότητος ψωμί δκ. 43 κρασί δκ. 38 ψάρια δκ. 5 ἐλιές δκ. 3.
(Μονὴ Ἐσφιγμένου, ἀρ. καταστίχου 69).

Εἰς τὸ ἴδιον κατάστιχον εἰς ἄλλην σελίδα ἀναγινώσκει τις :

Μαΐου 6: ἐπήραμε τυρί δκάδες 134 πρὸς πρδ: 38 τὴν δκά στένι γρ. 127 : 20.

Ἐτι ἐπήραμε τυρί δκ. 64 πρὸς πρδ. 38 τὴν δκά στένι γρ. 60 : 32.

11.

Καταγραφή τοῦ ψωμιοῦ, καὶ τῶν ἄλλων βρωσίμων καὶ τοῦ κρασίου, ὅπου ἐδώσαμεν εἰς τὰ καράβια καὶ εἰς ταῖς πότιουρας, καὶ τῶν δσων ἄλλων εἰδῶν ἐξωδεύσαμεν ὑπὲρ τῆς κοινότητος κατ' ἐπιταγὴν τῆς κοινῆς ἱερᾶς Συνάξεως

δκάδες τῶ ,αωκα' ἔτει.

260 ἀλεύρι εἰς ταῖς πρώταις πότιουραις ἀπὸ λης Ἀπριλίου ἄχρις ζ' Ἰουνίου

200 ψωμί εἰς τὸ καράβι τοῦ καπειτὰν Ἀθανάση ἐν μηνὶ Μαΐῳ

16 τραγιά τῶ αὐτῶ

86 δκ. κρασί τῶ αὐτῶ

10 » λάδι τῶ αὐτῶ

35 » τυρί τῶ αὐτῶ

850 δκ. ψωμί εἰς τὸ καράβι τοῦ καπειτὰν Ζαχαρίου ἀπὸ α' Ἰουλίου ἄχρις β' Αὐγούστου

16 δκ. λάδι τῶ αὐτῶ

20 » ξύδι τῶ αὐτῶ

20 » ἀλμυρόψαρα τῶ αὐτῶ

50 » κρεμμύδια τῶ αὐτῶ

Κατ' ἐπιταγὴν τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κατὰ Μάιον

Κατ' ἐπιταγὴν τῆς κοινῆς συνάξεως

καὶ ὑπὲρ τὰ διακόσια φορτώματα ξύλων εἰς τὸν φοῦρνον διὰ τὰ ψωμιά δλης τῆς πότιουρας καὶ τοῦ καραβιοῦ.

934: δκ. ψωμί ἔξω εἰς τὴν βίγλαν, ἐξ ὧν αἱ μὲν 403 δκ. ἐδόθησαν εἰς τὸ χανδάκι· αἱ δὲ λοιπαὶ διὰ τὴν πότιουραν ἢ τὰς τῶν ἐκεῖ ἐπισιτατῶν ἀποδείξεις ἀπὸ κησ' Ἰουνίου ἄχρι 8ης Αὐγούστου | 4: μουζούρια σιτάρι διὰ πληγοῦρι εἰς ἓνα σεῖμένην γιὰ ραβάνια τῆς συνάξεως.

3 μουζούρια σιτάρι τῷ μακαρίτη καπετᾶν Ρήγα κατὰ ζήτησίν του τῆς Θ' Ἰουλίου.

50 δκ. ἀλεῦρι	} Ὅσα ἐδόθησαν εἰς τὸν κολονόν μας διὰ τὸ ταξίδι εἰς Ὑδραν κατ' ἐπιταγὴν τῆς Ἱερῶς Συνάξεως, ἐκτὸς τοῦ ναύλου ὁποῦ ἤθελεν εὑρεθῆ εὐλογον.
60 » ψωμί καὶ παξιμάδι	
10 » ὄσπρια	
5 » λάδι	
40 » κρασί	

Ἐν φαγί εἰς 120: ἀνθρώπους τῆς πότιουρας τῆ Θη' Ἰουλίου.

Ἐν φαγί ἔτι εἰς 50 ἀνθρώπους τοῦ καπετᾶν ρήγα ἐπὶ τῆς εἰς Καρυαῖς ἀνόδου του τῆ ἰβη' Ἰουλίου.

Ἐτι εἰς δύο φαγητὰ τοῦ ἀρχόντος καὶ τῶν 60 ἀνθρώπων του, διὰν ἀνῆλθεν εἰς Καρυαῖς κς' Ἰουλίου.

Ἐτι εἰς ἓν φαγί τοῦ νέου καπετάνιου Γεωργάκη μὲ 30: ἀνθρώπους, ἀπερνώντας διὰ τὸ ὄρηδι τῆ γη' Αὐγούστου.

Διὰ 26 σιτάρες μουλαρίων μας, ὅπου ἐστάλη κρασί εἰς πότιουρες.

Διὰ 21 τζουβάλια, ὅπου ἐχάθησαν εἰς ἀγώγια ἢ πότιουρες.

διὰ 6 = τουλούμια κρασίου	} τοῖς τωρινοῖς ἐπισιτάταις τῆς πότιουρας Ἐπὶ Αὐγούστου.
διὰ 2 = δισάκια κρασίου	
διὰ 8 γαβάνια	
διὰ 6 τζάπες καὶ 2 τζικούρια	
διὰ 2 νεροβητέλια	
5 δκ. ρεβύθια	
5 δκ. κονκιά	
10 δκ. κρομμύδια	

(Ἀπὸ φωτοτυπίαν τοῦ καταστήχου ὁπ' ἀριθμ. 22^α τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου).

12.

Κατάστιχον περιληπτικὸν τῶν ὄσων ἐξοδεύσαμεν εἰς πότιουρες καὶ εἰς τὰ καράβια ἐπὶ λόγῳ τῆς κοινότητος τοῦ ἁγίου ὄρους ἀπὸ κησ' ἀπριλλίου ἕως βας' Ἰουνίου.

290: ἦτοι διακόσια ἐννεήκοντα μέτρα κρασί πρὸς γρ. τέσσαρα καὶ παρ. εἴκοσιν εἰς τὸ μέτρον	γρ. 1305
185: ἦτοι ἑκατὸν ὀγδοήκοντα πέντε ὀκάδες λάδι πρὸς γρ. δύο ἢ ὀκά	» 370
349: ἦ τριακόσιες τεσσαράκοντα ἐννέα ὀκ τυρὶ πρὸς 40 ἢ ὀκά	» 349
70: ἦτοι ἑβδομήκοντα ὀκ. ρακὶ πρὸς παρ. 60 ἢ ὀκά	» 105
120: ἦτοι ἑκατὸν εἴκοσι ὀκ. πληγούρι καὶ τραχανά πρὸς παρ. 20 ἢ ὀκά	» 60
	<hr/> 2189
42 ¹ / ₂ : ἦτοι τεσσαράκοντα δύο ἡμισυ ὀκ. φασούλια πρὸς παρ. 25	» 27
16: ἦτοι δέκα ἕξ ὀκ. ὀψάρια ἀλμυρὰ πρὸς παρ. 20	» 8
2: κουλὰ κριθάρι ὀκ. εἰς τὰ ζῶα τῶν κυρατζίδων πρὸς γρ. 15	» 30
30: ἦτοι τριάκοντα ὀκ. κονικιά πρὸς παρ. 20 ἢ ὀκά	» 15
	<hr/> 2269

(*Ἀπὸ τὸ δπ* ἀριθ. 22 κατάστιχον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἐσφιγμένου).

13.

(Ἀποδείξεις πληρωμῆς τοῦ ἀναλόγου τῶν 10.000 γρ.)

Ἰωακὰ τῆ α' Μαΐτου ἐλάβομεν εἰς μετροητὰ παρὰ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Παύλου, διὰ χρεῖαν καὶ ἀνάγκην τῆς καθ' ἡμᾶς κοινότητος γρόσια τριακόσια δώδεκα καὶ παράδες εἴκοσι, γρόσια 312 παράδες 20 διὰ χειρὸς τοῦ Γερσοσαμουήλ. | Οἱ ἐπιστάται (ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί).

Καὶ μὲ χρονολογικὴν σειρὰν ἔρχονται καὶ αἱ ἀκόλουθοι :

2) Μαΐτου γ' παρὰ τῆς Μονῆς Διονυσίου γρόσια 312 παρ. 20 « διὰ χειρὸς » Γέροντος Σιλδέστρου.

3) Μαΐτου γ' παρὰ τῆς Μονῆς Παντοκράτορος γρόσια 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς μουσικολογιωτάτου Εὐθυμίου.

4) Μαΐτου δ' παρὰ τῆς Μονῆς Βατοπαιδίου γρόσια 1250 διὰ χειρὸς προηγουμένου Δαμασκηνοῦ.

5) Μαΐτου δ' παρὰ τῆς Μονῆς Ἰδῆρων γρ. 1250 = διὰ χειρὸς ἀρχιμανδρίτου Δαμασκηνοῦ.

6) Μαΐτου δ' παρὰ τῆς Μονῆς Ξενοφώντος γρόσ. 312, 20 διὰ χειρὸς γέροντος Γεδεών.

7) Μαΐου δ' παρὰ τῆς Μονῆς Σταυρονικήτα γρὸς. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς προηγούμενου Διονυσίου.

8) Μαΐου δ' παρὰ τῆς Μονῆς Δοχειαρίου γρὸς. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς τοῦ ὄσ. γέροντος κυρίου Ἀγαθαγγέλου.

9) Μαΐου δ' παρὰ τῆς Μονῆς Φιλοθέου γρὸς. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς γέροντος Γαλακτίωνος.

10) Μαΐου ε' παρὰ τῆς Μονῆς Χιλιανδαρίου γρὸς. 1250 διὰ χειρὸς ἀρχιμανδρίτου Παντελεήμονος.

11) Μαΐου ε' Ἐηροποτάμου γρ. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς ἀρχιμανδρίτου Βενεδίκτου.

12) Μαΐου ε' Ζωγράφου γρ. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς πανοσ. Χατζῆ Νεοφύτου.

13) Μαΐου ιε' Κωνσταμονίτου γρ. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς Γεροπαΐσιου.

14) ιζ' Γρηγορίου γρ. 312 παρ. 20 προηγ. Νεκταρίου.

15) Μαΐου κγ' Ρώσων γρὸς. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς ἱερομ. Ἀκακίου.

16) κς' Καρακάλου γρὸς. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς καθηγ. κυρ. Νεκταρίου.

17) Μαΐου κη' Σίμωνος Πέτρας γρ. 312 παρ. 20 διὰ χειρ. πανοσ. Ἀμβροσίου Ἐπιστάτου.

18) Μαΐου λα' Ἐσφιγμένου γρὸς. 312 παρ. 20 διὰ χειρὸς γερο-Ἀκακίου.

(Ἀρχεῖον Χιλιανδαρίου, Φάκελλος 1821).

14.

(Πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἀγ. Ὁρους)

Ἀπὸ τὴν Ἑγινα Ἰουνίου 10, 1821.

Πανοσιοσοφολογιώτατοι σεβασμιώτατοι καὶ φιλογενέστατοι προηγούμενοι καθηγούμενοι καὶ λοιποὶ ἄλλοι γέροντες καὶ πατέρες οἱ ἐν τοῖς ἱεροῖς μοναστηρίοις τοῦ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὄρει Ἀθωνος, ἔτι δὲ καὶ οἱ πέριξ εὐρισκόμενοι κάτοικοι ἀδελφοὶ ὁμογενεῖς Χριστιανοί.

Δὲν λανθάνουν τὴν φιλογενειάν σας τὰ διατρέχοντα περὶ τῆς Κοινῆς ἡμῶν ἐλευθερίας κατὰ θέλαν βουλὴν καὶ εὐδοξίαν καὶ θεῖον ἔλεος, διὰ τε τῶν θεοπειθῶν εὐχῶν σας καὶ συντόνων δεήσεων παντὸς τοῦ Χριστιανύμου πληρώματος τὰ πάντα εἰς αὐτὰ τὰ μέρη προοδεύουν λίαν καλῶς, μὲ τὸ νὰ εἶναι δὲ ἐπάναγκες διὰ νὰ καθαιρῆται

πᾶσα τῶν τυράννων ἢ ὀφρὺς καὶ νὰ δουλωθοῦν καὶ τὰ κάστρα χρειάζεται νὰ εὐρεθοῦν καὶ ἐφόδια διὰ τὴν τοιαύτην εὐτυχίαν πληροφορηθέντες δὲ οἱ ἀδελφοί, ὅπου εὐρίσκονται εἰς τὰς πολιουρκίας, μᾶς ἔγραψαν θερμῶς, ὅπου νὰ στείλωμεν τοπικά μας πλοῖα εἰς αὐτὰ τὰ μέρη διὰ νὰ φέρον κανόνια καὶ ἤτι ἄλλα χρήσιμα εἰς τοιαύτην πράξιν, ὅθεν διὰ τοῦ παρόντος μας, παρακαλοῦμεν τοὺς συμπολίτας μας καὶ τοὺς ἐπιφέροντας αὐτὸ νὰ τοὺς δοθῇ κάθε χεῖρα βοήθειας ὅπου νὰ ἡμπαρκάρουν καὶ νὰ φέρον ὅσα κανόνια ἡμπορέσουν νὰ κάνουν τόπον οὐλονῶν τῶν ἀπὸ τὸ περιγιάλι ὅπου εἶναι βουλισμένα, ὡς φιλόθεοι καὶ ζηλωταὶ φιλότιμοι τῆς κοινῆς ἐλευθερίας τοῦ γένους μᾶς δείξεται κάθε προθυμίαν ὅπου ὅσον τὸ ὀγλιγορότερον μὲ τὴ συνδρομὴ σας νὰ προφθασθοῦν ὄντες πληροφορημένοι ὅτι θέλετε ἔχει ἀζημίωτα κάθε ἔπαινον ἀπὸ τὸ γένος τὸ ἐναντίον φερόμενοι μὲ ἀμέλειαν ὅπου δὲν τὸ ἐλπίζομεν θέλετε κριθῇ μισηγενεῖς κάμετε λοιπὸν διὰ τὸν Θεὸν ἐκεῖνο ὅπου εἶναι ὠφέλιμον καὶ μένομεν.

Τῇ 29 Μαΐου 1821 Αἴγινα ἐν Χριστιῶ προθυμότητοι. Οἱ ὁμογενεῖς ἀδελφοί Ἑλληνας Αἰγινῆται.

(Ἄρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

15.

(Συμφωνητικὸν μὲ τὸν καπετ. Ἀθανάσιον Δημιον)

Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ γράμματος δῆλον γίνεται ὅτι ἡμεῖς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι ἐσυμφωνήσαμεν μετὰ τοῦ Ἀθανασίου Δημιῶν νὰ παρευρίσκειται μὲ τὸ καρᾶββι του ἐδῶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος μέχρι τοῦ Τζιάγιαζι πρὸς φύλαξιν δεκαπέντε χιλιάδες γρόσια ἤτοι 15000, τὰ ὅποια θέλει τὰ λάβῃ τελειωθέντος τοῦ μηνός. Ἄν δὲ μᾶς χρησιμεύσῃ καὶ μετὰ ταῦτα, θέλει μείνει μὲ τὸν ἴδιον μισθόν. πρὸς δὲ συμφωνήσαμεν, ὅτι καὶ τὴν τροφήν του νὰ τὴν λαμβάνῃ ἀπὸ τὰ μοναστήρια, ὅθεν καὶ ἐδόθη τὸ παρόν μας εἰς χεῖράς του εἰς ἐνδειξιν. 1821 Ἰουνίου 1. | Ἐμμ. Παπᾶ. | Οἱ ἐπιστάται καὶ Ἐφοροὶ παρὰ τῆς συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους | Ναθαναὴλ πρ. Λαύρας | ὁ ἀρχ/της... τοῦ Κουτλουμουσίου Γρηγόριος.

Καὶ εἰς τὴν δευτέραν σελίδα σημειώνεται :

« 25 Ἰουνίου 1821 Καρπέ. | Ἐλαβον ἐξ ὀρδεινίας τοῦ καπετᾶν Ἀθανασίου παρὰ τῶν προσετώτων τῆς Κοινοῦτητος τοῦ Ἁγ. Ὁρους ἀκόνητο τῶν δπισθεν Γρ. 5000 ἤτοι πέντε χιλιάδας.

(Ἐπογρ.) Τριαντ. Χη Γεωργίου

Ἔλαβον ἔτι εἰς μετροητὰ γρ. 10000 ὄλα 15.000 εἰς ἐξόφλησιν 1821 Ἰουλίου 9. (Ὑπογρ.) Κτῆν Ἀθανάσης μαργαρίτου Διμιτρίου. (Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

16.

(Ἀπόδειξις πληρωμῆς κεφαλαιάτικων)

Ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου Ἀγίου Ἀρχιμανδρίτου τῆς Ἱερῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου κὺρ Παντελεήμονος γρόσια Ν. 2250 ἧτοι δύο χιλιάδες καὶ διακόσια πενήκοντα, διὰ τὰ τοπικὰ ἔξοδα τῆς καθ' ἡμᾶς κοινότητος τοῦ τρέχοντος ἰωαννῆς ἔτους, διὰ κεφαλαιάτικα « 225 » ὅπου αὐτὴ ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἔχει, ἀνὰ δέκα γρόσια εἰς τὸ καθέν κεφάλι, τὰ ὅποια ἄσπρα θέλουν λογισθῆ ἔν τῷ προσήκοντι καιρῷ καὶ πιασθῆ, ἀφοῦ τὰ αἰτήσια ταῦτα τοπικὰ ἔξοδα ἤθελον περαιωθῆ καὶ δοθῆ αὐτῆς τὸ σύνθηδες ταχβήλιον, διὸ καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν μας ἐνυπόγραφον εἰς ἔνδειξιν | ἰωαννῆ γη Ἰουλίου.

Οἱ ἐπισιτάται τῆς Κοινότητος Ἀγίου Ὁρους (ἀκολουθοῦν αἱ ὑπογραφαί).

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

Σημ. Καὶ εἰς τὸ « Κατάστιχον... ληφθοσίας τῆς Ἱ. Μ. Ἐηροποτάμου », εἰς τὴν σελίδα, ὅπου καταγράφονται : « Ὅσα εἰς τὰ τῆς κοινότητος τοῦ Ἀγ. Ὁρους Δοσίματα », σημειώνεται καὶ τὸ ἔξης :

950 γρόσια Ἰουλίου ε' εἰς τὴν Προουμύταν περὶ Κεφαλαιάτικων πρὸς γρ. 10 διὰ τοῦ προηγουμένου νεοφύτου.

17.

(Πρὸς τοὺς προὔσταμένους τῆς Κοινότητος Ἀγ. Ὁρους)

Ἰουλίου ε' ἰωαννῆ ἡμέρα Κυριακὴ ἐλήφθη ἀπὸ τὰ μαδεμοχοριά. Τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα πανευλαβῶς προσκυνοῦμεν. | 1821 Ἰουλίου γη.

Ἐμφανιζόμενοι δὲ πρὸς τὴν Σεβασμιότητά τους Τῆ εἰδοποιοῦμεν ἐμφανῶς, ὅτι οἱ χριστιανοὶ τῶν χωρίων μας ἐν ὀνόματι Κυρ καθ' ὀπλισθησαν ἅπαντες ἐναντίον τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ τοῦ γένους καὶ τῆς πίστεως, καὶ ἐβγήκαν ἀπὸ τὰ χωρία, καὶ προβαίνουσι διὰ τῶν ἀγίων σας εὐχῶν εὐτυχῶς. Ὁ ὑμέτερος πατὴρ γεδεῶν εὐρίσκειται παρ' ἡμῖν ἐνταῦθα εἰς τὸ κοινὸν τῶν Μαδεμίων ἐλθὼν ἐδῶ μὲ τοὺς ἐδικούς σας καπιταναρέους, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα ἤδη εἶναι ἐμφανές, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος μας εἶναι ὡσάν προπύργειον τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀπὸ

τὴν ξηράν, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ πέμψητε αὐτόθεν ὅλας Σας τὰς δυνάμεις ἐδῶ, διὰ νὰ κατατρομάσωμεν ὀλοτελῶς τὸν ἐχθρὸν, οἱ ὁποῖοι κυριευθέντες ἀπὸ δειλίαν δραπετεύουσιν ἀπὸ τὰ χωρία των καὶ προχωροῦσι φεύγοντες εἰς τὰς ἐνδοτέρας ξηρὰς ἀφίνοιας ὀλόκληρα τὰ χωρία των, ἐξ οὗ ἐγένετο καὶ ἐκυριεύθησαν ἀπὸ τοὺς ἐδικούς μας καὶ ἀμπάρια καρπῶν καὶ ἀγέλαι ζώων, ἀπέθανον δὲ καὶ πολλοὶ ἐν φόνῳ μαχαίρας καὶ ἐκαθαρίσθη γῆ ἀρκετὴ ἀπὸ τοὺς Ὁθωμανούς, μεθ' ὧν ἔπεσε καὶ ὁ μαδὲμ ἀγῆς μὲ ὄλους του τοὺς ἀνθρώπους ὑπὲρ τοὺς πενητήκοντα, καὶ ἐν μόνῃ ταύτῃ τῇ συμπλοκῇ ἐχάθη εἰς μόνον παρὰ τῶν ἡμετέρων.

Ἰξεύρετε ὅμως διὸ ὁ τόπος μας εἶναι φτωχὸς καὶ ἐτοιμασίας τζεχανέδων καὶ ἀρμάτων δὲν ἔχει ἀναλογούσας, ὅθεν ὡς σύμμαχοι καὶ γείτωνες νὰ προβλέψετε ὑπὲρ τοιούτων ἀναγκαίων, ὁμοίως καὶ διὰ μερικὰ τονφέκια καὶ σπαθιά διὰ νὰ τὰ μεταχειρισθοῦν οἱ ἐδικοί μας, καὶ συντροφεύοντες μὲ πάσας τὰς δυνάμεις σας καὶ μὲ τὰς ἀγίας σας εὐχὰς ἀποπέμψαντες ὡς φιλάδελφοι εἰς συγκρότησιν καὶ τελειωτέραν τῶν χριστιανικῶν μας στρατευμάτων, ἰδιάσαστε δὲ καὶ τὰ περιπλέοντα αὐτόσε χριστιανικὰ καράβια εἰς τὸ νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τε τὸν σιρμουικὸν κόλπον κατὰ τὸν σταυρὸν φοβερίζοντες μὲ τὰ τηλεβόλα ὀπλα τὸν ἐχθρὸν, ὁμοίως καὶ κατὰ τὸν κόλπον τῆς Θεσσαλονίκης ἐνεργοῦντες τὸ ἴδιον. Γράφομεν ὡσαύτως καὶ τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι, ἰδεάζοντες τῇ εὐγενείᾳ του τὰ πάντα, καὶ παρακαλῶντες τὴν εὐγενίαν του, εἰς τὸ νὰ τρέξῃ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις ἐνιαῦθα, εἰς τὸ νὰ μᾶς συγκροτῇ καὶ μὲ τὰς νουνεχεῖς συμβουλὰς του κατὰ τοὺς γνωστοὺς του τρόπους. Ταῦτα προσκνητῶς καὶ μένομεν ἐξαιτούμενοι αὐθις τὰς ἀγίας σας εὐχὰς καὶ εἰς τοὺς ὁρισμούς σας πρόθυμοι.

Ἀπαντες οἱ πρόκριτοι καὶ προϊστάμενοι τῶν Μαδεμοχωρίων μετὰ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐν ὀνόματι των καθολισμένοι κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

(Καὶ ἀπὸ κάτω διαγωνίως προστίθεται) :

Καὶ ἡμεῖς ὀλοπύχως εὐχόμεθα Σας, καὶ ὡς ἀδελφοὶ ὁμόπιστοι καθὼς γράφουν ἀπ' ἐδῶ ἅπαντες τὸ παρόν, ἔτι εἴμεθα βέβαιοι, ἀκολουθεῖτε μετὰ πάσης χριστιανικῆς προθυμίας Σας, διὰ νὰ προφθασθῇ καὶ ὁ τόπος Σας, καὶ ὁ τόπος μας, ὅπου εἴμεθα γείτονες σιμμωτικοί, ὑπ' ἀλλήλων βοηθούμενοι καθὼς πρέπει εἰς κοινὴν σωτηρίαν μας. Ταῦτα χριστιανικῶς καὶ μένομεν ὅπως ὅλοι εἰς τὴν ἀγάπην Σας, καὶ ἐν κῶ εὐχέτης Σας.

(δεσποτικὴ ὑπογραφή τοῦ Ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὁρους).

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

18.

(1η Ἐπιστολὴ Ἐμμ. Παπᾶ)

Τοῖς προεσιῶσι τῆς Κοινότητος (ἀπ' ἔξω).

Τὴν πανοσιότητά σας εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Τὰ ἐδῶ τρέχοντα θέλετε τὰ πληροφορηθῆ ἀπὸ τὰ ἐσωκλειστα περὶ τῶν ὁποίων καθὼς καὶ ἄλλοιτε, οἷς λέγω καὶ τώρα συμφώνως μετὰ τῶν ἐσωκλειστων, ὅτι ὅσον τὸ δυνατὸν προλάβετε διὰ τὰ ἀπαντήσωμεν τὸ πρᾶγμα. Ὁλη ἢ δυσκολία μου φαίνεται εἶναι εἰς αὐτὸ τὸ μέρος, τὸ ὁποῖον ἂν ὀχυρωθῆ δὲν εἶναι κἀνεὶς φόβος. Ὅθεν φροντίσατε ἕως πεντακοσίους, τοὺς ὁποίους θέλετε τοὺς στείλει ἀμέσως διότι συμπεραίνετε καὶ μόνοι σας πόσον χρησιμεύει τὸ τοιοῦτον διότι ἂν ὀχυρωθῆ αὐτὸ τὸ μέρος, καὶ ἐκ θαλάσσης, καθὼς εἶναι, ποῖος φόβος ἄγιοι πατέρες, εἰς τὸ μετὰ ταῦτα; οὐδεμία βέβαια. Ὅθεν πάλιν λέγω φροντίσατε, καὶ αὐθις φροντίσατε διότι τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολήν. Τοῦτο ἂν γενῆ καθότι καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τῆς θαλάσσης τῆς Θεσσαλονίκης, καθὼς καὶ παραπάνω οἷς λέγομεν εἶναι ὀχυρά, τὸ ἀναγκαιότερον ὅμως μέρος εἶναι τὸ στενὸν τοῦ Τζιγάγιαζι, καὶ τῆς Νιγρίτας. λοιπὸν τοὺς πεντακοσίους αὐτοὺς ἢ καὶ περισσοτέρους τοὺς βαρκαῖρετε μετὰ τὰ ἴδια σας καΐκια καὶ ἐξέρχονται εἰς τὸν Σταυρόν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὸ ἀναγκαιότερον μέρος, φυλάττοντες μ' ἀσφάλειαν. Τοῦτο ὅμως στενωῶς οἷς παρακαλοῦμεν νὰ τὸ ἀκολουθήσετε ἄνευ ἀναβολῆς καιροῦ τὸ ὁποῖον θέλει μᾶς ἀσφαλίσαι καθ' ὅλα. Τοῦ ὁποίου ἂς ἔχω τὴν ἀπόκρισιν εἰς τὸ Κάστρον πρὸς ῥέγουλάν μου, ὅπου κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν μισεῦόμεν περὶ τῶν κανονίων περὶ ὧν καὶ τὸ πρῶν οἷς ἔγραψαμεν μὴν ἀμελήσητε, ἀλλὰ σκεφθῆτε καλῶς περὶ τούτων, καὶ σκεφθέντες μὴν ἀργοπορήσητε εἰς τὸ νὰ τὰ βάλητε εἰς πρᾶξιν καθὼς ἢ χρεῖα τὸ ἀπαιτεῖ, καὶ ἡμεῖς οἷς γράφομεν δὲν ἀμφιβάλομεν, ὅτι τὸ πρᾶγμα τὸ ἐπληροφορήθητε καὶ μόνοι σας ὡς ἀναγκαῖον. Λοιπὸν ὡς ἀρκετοὶ καὶ φρόνιμοι ἀκολουθήσητε τὸ συμφερότερον ὑγιαίνειτε 1821 Ἰουνίου 3. Στρατόνι.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας

(Ἵπογρ.) Ἐμμ. Παπᾶ.

(Καὶ ἀπὸ κάτω, κάπως διαγωνίως):

Τὰς εἰδήσεις, ὅσας καὶ ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Θεσσαλονίκης μανθάνομεν, δὲν εὐκαιρῶμεν νὰ οἷς τὰ γράψωμεν πληρέστατα, καθότι μελετῶμεν τὴν εἰς τὰ ἔξω ἐκστράτευσίν μας οἷς λέγομεν μόνον ὅτι ὅλοι ἀπὸ τὰ πέριξ μᾶς ζητοῦν ἐπιμόνως καὶ μετὰ μεγάλην

προθυμίαν διὰ (νὰ) κινήσωμεν τακτικώτερον καὶ περαιτέρω· διὸ καὶ
σᾶς παρακαλοῦμεν ἐνεργήσατε μίαν ὥραν πρότερον περὶ τῶν ὅσα σᾶς
γράφωμεν διότι ἡ φορὰ οὕτως τὰ ἀπαιτεῖ, ἄγιοι γέροντες, οὕτω λοι-
πὸν πρὸς πληροφορίαν σας.

(Ἐξω καὶ πρὸς τὸ κάτω μέρος σημειώνεται):

σήμερον ἡμέρα κυριακή· ἐλήφθη

,αὐτὰρ ἡμεῖς Ἰουνίου ε'

τοῦ ἄρχωντος.

(Ἀρχιεπὶστος Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

19.

(Πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγ. Ὁρους)

« Πατέρες σεβάσμιοι προύχοντες καὶ ἐπίτροποι καὶ λοιποὶ πάντες
οἱ ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει, σᾶς προσκυνοῦμεν.

Ἐλάβομεν τὸ σεβαστὸν ἡμῖν γράμμα σας κατὰ τὴν α' τοῦ τρέ-
χοντος καὶ εἶδομεν ἐν ταυτῷ τὰ ὅσα μετὰ μικροψυχίας μᾶς γράφετε.
Ὅθεν καὶ σᾶς εἰδοποιοῦμεν ὅτι ἡμεῖς ἀφ' ἧς ὥρας ἐλάβομεν τὸ μανι-
φέστον τοῦ προέγγιπος ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη, ὡς φιλογενεῖς Ἕλληνας,
καὶ τέκνα τῆς δυστυχοῦς Ἑλλάδος, εὐθὺς ἐκινήσαμεν καὶ σώματα καὶ
δύναμις καὶ πλοῖα κατὰ τῶν τυράννων, καὶ ἐξεπλεύσαμεν εἰς τὰ γειτο-
νικά μας μέρη τοῦ βόλου. διὰ νὰ βοηθήσωμεν τοὺς συναδέλφους μας
Ἕλληνας, καὶ νὰ καταβάλλωμεν τὸ ἐκεῖσε κάστρον ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ
πρὸς πόλεμον ἐπιτήδεια δὲν ἦτον ἱκανὰ πρὸς τοῦτο, καὶ περιεμένομεν
αὐτὰ ἀπὸ ἄλλα μέρη, ἀργοποροῦσε τὸ πρᾶγμα. καὶ αἰφνιδίως ἐπέπε-
σεν ὁ βάρβαρος ἀπὸ Λαρίσης καὶ ἀπὸ τὰ γειτονικά αὐτῆς μέρη μὲν ἐν
πληθὺς περίπου δύο χιλιάδων, ὀλίγον μὲν Τούρκων πολλῶν δὲ γύπτων,
Ἑβραίων καὶ κλεπτῶν. καὶ ἀφοῦ ἔκανσαν μερικὰ χωρία ὑπέστρεψαν
πάλιν ὀπίσω. Οἱ ἐγκατοικοὶ τῶν χωρίων τούτων βλέποντες τὸ τόσον
πληθὺς ἐνόμισαν ὅτι ἦτον πασάδες ἀρκετοί, καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ δειλίαν
των κατέφυγον εἰς τὰς νήσους μας μετὰ γυναικῶν καὶ παιδῶν ἀνδρι-
σθέντες δὲ πάλιν ἐξέβησαν ἔξω καὶ κνηγοῦν τῶν ἐχθρῶν καθὼς βλέ-
πετε καὶ εἰς ταῖς κόπεις ὅπου σᾶς στέλλομεν.

Κατ' ἀρχὰς εἰς τὰ πολεμικά ἐπιχειρήματα εἶναι νοητὸν νὰ δει-
λιῶσιν οἱ ἄνθρωποι, μετὰ ταῦτα δὲ γίνονται φοβεροὶ λέοντες κατὰ
τῶν τυράννων, καθὼς ἐκ τῆς πείρας μανθάνωμεν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ
δοσιότης σας δὲν πρέπει νὰ μικροψυχῆται ἐν τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ νὰ στέ-
κεσθε ἀνδρεῖοι μὲ τὴν δύναμιν τοῦ τιμίου σταυροῦ. Ὅσον τὸ πρὸς

ἡμᾶς ἡμεῖθα πρόθυμοι νὰ σᾶς βοηθήσωμεν κατὰ τὴν ζήτησίν σας ὄχι μὲ δύο ἢ τρία καρᾶβια ἀλλὰ καὶ μὲ τέσσαρα, πλὴν τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τοῦτο τὰ ἡστερούμεθα, δηλαδὴ μαροῦτι, βόλια καὶ ζωοτροφίας.

Ἄν λοιπὸν ἡ δσιότης σας βοηθήσετε μὲ ταῦτα τὰ ἀναγκαῖα τὴν προθυμίαν σας, ὄχι μόνον θέλομεν βοηθήσει μὲ τὰ πλοῖα μας καὶ μὲ τὰ σώματά μας τὸ ἔγιον Ὅρος, ἀλλὰ καὶ ἄλλους συναδέλφους μας ἔχοντας χρεῖαν. Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἢ οὐδὲ σὰρξ ἀσθενής, ἤξεύρετε τέλος ὅτι ὁ τόπος μας εἶναι πτωχὸς καὶ νὰ οἰκονομήσῃ τὰ τοιαῦτα δὲν δύναται. Ἄν οἰκονομήσετε λοιπὸν μαροῦτι, μολίβια καὶ ζωοτροφίαν, καὶ ὀλίγον χαρτζιλίκι διὰ νὰ ἀφήσουν οἱ ἄνθρωποι τῶν καραβιῶν εἰς τὰ σπίτια των καὶ εἴμεθα πρόθυμοι νὰ σᾶς δουλεύσωμεν εἰς κάθετι ὅπου ἤθελε τὸ καλέσει ἡ χρεῖα. Ἄς ἔχωμεν λοιπὸν ἀπόκρισίν σας μὲ τὸ μετζύλι ὅπου σᾶς στέλλωμεν τὸ ὁποῖον καὶ παρακαλοῦμε νὰ τὸ πληρώσετε.

Ταῦτα προσκυνητικῶς καὶ μένομεν, μὲ ὄλον τὸ σέβας.

1821 Ἰουνίου 4 Σκόπελος

τῆς ὑμετέρας πανσεβάστου δσιότητος
δοῦλοι πρόθυμοι

Ἐκ τῆς Γγελαρίας τῆς νήσου Σκοπέλου

Εἰς τὸ περιθώριον προστίθεται :

Ἄν εὐδοκῆται αὐτίσσε χαρτὶ τοῦ γραφίματος στείλετέ μας ἓνα ρεζίμον. Παρὰ τοῦ ἰδίου κομιστοῦ καραβοκύρη Ἰωάνν. θέλετε πληροφρηθῆ καὶ ἄλλα νεώτερα.

(Ἄρχτεον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

20.

(Πρὸς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγ. Ὅρους)

Πρὸς τοὺς Πανοσιωτάτους ἀγίους ναζίζηδες καὶ ἐπιτηρητὰς τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὅρους εὐλαβῶς προσκυνῶ ἀσπαζόμενος τὴν ἀγίαν σας δεξιάν.

Παρησιάζοντάς σας τὸ παρόν μου ὁ ἐντιμότητος κ. Τριαντάφυλλος Χ' Γεωργίου, θέλετε τὸ μετρήσῃ γρόσια πέντε χιλιάδες Ν. 5.000 τοῦ τελειωθέντος μηνὸς ὅπου ὀτεντζάρεϊ ἢ διορία μας κατὰ τὸ συμφωνητικὸν μας θέλετε τὸ μετρήσῃ καὶ τὰ ἐναπολειφθὲν γρόσια δέκα χιλιάδες ὅλα ὁμοῦ γρόσια δεκαπέντε χιλιάδες κατὰ τὸ συμφωνητικὸν μας κρατοῦντιες τὸ παρόν μου ἐξοφλημένον παρ' αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ συμφωνητικοῦ μας καὶ θέλει ἔχει τὸ ἴδιον κῦρος ἐὰν δὲ ἔχετε ἀνάγκην

καὶ παρεμπρὸς ἀπὸ τὴν ἐκδούλευσίν μας ἀνανεώνεται συμφωνητικὸν μὲ τὰς ἰδίαις συμφωνίας μετὰ τοῦ ριθέντος κυρίου Τριανταφύλλου ὡς ἰδίου μας προσώπου μὲ τὸ ὁποῖον καὶ ἔχω ἀγοικηθῆ. Ὁ ἴδιος ἐν τὸ οὕτω σὰς ξαναπροσκυνῶ καὶ μένω.

13 Ἰουνίου 1821 Ἐρισὸς Ἀθανάσιος Μαργαρίτου καὶ Νικόλας ἀδελφία.

Εἰς τὴν ἄλλην σελίδα: 16 Ἰουνίου 1821. Ἐλαβον ἀκόντιο τοῦ ὀπισθεν Γρ. πέντε χιλιάδας, Γρ. 5.000. Τριαντάφυλλος Χ' Γεωργίου.

(Ἄρχειον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

20α.

(Ἐπιστολὴ τοῦ μπουλούμπαση Γαρόφαλου τῆς 16 Ἰουνίου 1821)

Τὴν πανοσιότητά σας ἄγῃ ἐπιστάτε ταπινὸς προσκινό.

Θέλετε ηξεύβρετε ὅτι ἔξο ασκέρι δὲν ἔχομε καθόλου καὶ ἀπο τὸν ἄρχοντα δουλῆς ἀχαμνὲς με το νὰ ἐκιοτεύτηκαν ο κόσμος καὶ ὅλη ἐφήγαν κι' ἔρχονται μέσα ὁμος χορῆς ἄλο νὰ βγάλεται ἀσκέρη ἔξο νὰ φηλαχθῆ ο τόπος καὶ νὰ εβγῆτε καὶ μονάχη σας εὐς ἐδὸ δηα νὰ κοῦμανταρητε τὸ ασκέρι καὶ μῆτι στοχασθῆτε, ὅτι εχετε νὰ γλητώσετε εὔτου ἂν καθήσετε ἀπο το ἀσκέρη το εδηκό σας θέλετε χαλασθῆτε καὶ ἀπὸ ἐκίνον ὁπου ἐδηρορήσατε ἐπιστάτη κανέννας δὲν ἦλθε ἐδὸ τὸ ασκέρη θέλη κιταμα με σαφρῆδια μόνον θὲ νὰ περάσομε εδοπέρα νὰ στοχασθῆτε καλὰ δηατι θε νὰ σὰς γένη ζημία καὶ νὰ διοριστοῦν πρόκριτοι νὰ ἔλθουν ἐδὸ νὰ κάνουνη ἡκονομία διὰ τὸ ἀσκερη καλὸς ἀλέος θενὰ πᾶρο τα πεδηὰ νὰ πάγο ὀθεν ἦδοῦν τὰ ματιὰ μου.

ηουνῆου 16.

Ταῦτα ἐγὼ ὁ γ α ρ ο φ α λ ὸ ς γράφω.

ὁ χηληανδαρηνὸς κρασι δὲν μᾶς ἔδοσε οὔτε πομὴ μόνον τρηάντα ὀκάδες αλεβρη μας εδοσαν καὶ χορῆς ἄλο νὰ μᾶς στήλετε καὶ κρασι καὶ ἔστο ης ἰδησιν σας ὅτι ὁ βασιληκὸς ἐτελήωσε στὸν πόλεμο ἐπιδη ἦλθαν τεσερα πεδηὰ ἀπο αὐτὰ ὁπου ἦτον μαζή του δηκά μας καὶ ερχονται καὶ ἄλη κοντὰ καὶ νὰ προφθάσετε το ογληγορότερο ασκέρη ἐπιδη θενὰ γιουρουντίσι η τουρκιὰ μέσα αὐτοῦ ἐπιδη ἔξο εὐς δηακόση ἀνθρωπι ἔμηναν με τὸν ἄρχοντα καὶ θέλη γιουροτίσι η τουρκιὰ μέσα καὶ ἂν θελετε νὰ φηλαχθοῦμε καὶ ημῖς καὶ εἰς νὰ στείλεται ἀσκερη ηδὲ καὶ θέλετε νὰ κλήσῆτε εἰς τὰ μοναστήρηα γραφετέ μας νὰ κιτάξομε καὶ ημῖς τὴν δουληὰ μας.

21.

('Απόδειξις)

1821 Ἰουνίου 14:

Ἐλάβομεν οἱ ὑπογεγραμμένοι παρὰ τῶν ἀγίων ἐπισταίων τῆς Κοινότητος διὰ προσταγῆς τῆς ἱερᾶς συνάξεως ὅπου μᾶς ἐξαπέστειλεν εἰς Ὑδραν, γρόσια 2.000— ἦτοι δύο χιλιάδας διὸ καὶ ἐδόσαμεν τὸ παρὸν μας εἰς χεῖρας των. Ἰωσήφ προηγούμενος Σηροποτάμου, Θεόκλητος προηγούμενος τῆς μεγίστης Δαύρας.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

22.

('Επιστολὴ τοῦ Ἐμμ. Παπᾶ πρὸς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Καὶ αὐτὰς ἐλάβομεν γράμμα τοῦ καπετάνου κυρίου Ἀθανασίου τοῦ καραβιοῦ, δι' οὗ μᾶς γράφει, ὅτι διόλου δὲν ἐννοιάζεσθε περὶ αὐτοῦ, μήτε διὰ τὴν κουμπάνιαν του, μήτε δι' ἄλλο τι. Ὅθεν σᾶς γράφομεν ἐπίτηδες, ἀμέσως βλέποντες τὸ παρὸν μας ὄλην τὴν κουμπάνιαν τὴν ἐτοιμασθεῖσαν ἀπ' ὅλα τὰ Μοναστήρια νὰ τὴν στείλητε εἰς τὸ καράβι, καὶ νὰ φρονιζήτε δι' ὅ,τι σᾶς γράφομεν, καὶ μὴν ἀμελήτε, καὶ κάθε ἄλλο, καὶ πολὺ περισσότερον τὴν κουμπάνια τοῦ καραβιοῦ, καὶ κοντὰ εἰς αὐτὸ θέλομεν στείλει καὶ ἄλλα δύο, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἔχετε τὴν φροντίδα καθ' ὅλα. Ὅθεν στείλετε ἀμέσως τὸ ἐτοιμασθέν, καθὼς προείπομεν, παξιμάδι εἰς τὸ καράβι τοῦ Ἀθανάση, καὶ ἐτοιμάσατε καὶ ἄλλο διὰ τὰ ἄλλα δύο καράβια, τὰ ὁποῖα περιερχόμενα εἰς τὰ πέριξ αὐτοῦ, θέλουσι φυλάττει τὸν τόπον, τὰ ὁποῖα κατ' αὐτὰς ξεκινῶσι. ταῦτα ποιῆτε ἐξ ἀποφάσεως, καὶ ὑγιαίνετε.

1821 Ἰουνίου 16. Πολύγυρος.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας.

(Τ.Σ.)

Εἰς τὸ περιθώριον :

Ἐπληροφορήθημεν, ὅτι εἰς Κανσοκαλύβια καὶ ἁγίαν Ἄνναν κατασκευάζουν περικεφαλαίας ἑλληνικάς. Ὅθεν οἱ τεχνῖται τούτων ἄς πάρωσι μερικὰς ἐξ αὐτοῦ καὶ ἄς μᾶς τὰς φέρονν ἐνταῦθα εὐγένοντες μὲ βάρκαν εἰς ἄγιον νικόλαν καὶ ἐκεῖθεν ἔρχονται πρὸς ἡμᾶς.

Τὸ παρὸν ἐσώκλειστον θέλετε τὸ ἐγχειρήσει εἰς τοὺς προϋσταμένους τοῦ Παντοκράτορος, καὶ ἐνεργήσατε περὶ τῶν κανονίων ὡς γρά-

φομεν εἰς αὐτοὺς ἰδιαιτέρως νὰ δοθῶσιν εἰς τὸ καράβι τοῦ καπετὰν Ἐθανάση χωρὶς ἄλλο ».

Εἰς τὴν ἔξω σελίδα σημειώνεται :

1821 Ἰουνίου 19, τοῦ ἄρχωντος ὁποῦ ζητᾷ παξημάδια διὰ τὸ καράβι.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

23.

(Ἐπιστολὴ Μανθεμοχωριτῶν πρὸς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα ὡς εἰκὸς προσκυνοῦμεν. Ἰουνίου 17.

Καὶ μετὰ τὰς εὐλαβητικὰς μας προσκυνήσεις ἐξαιτούμεθα τὰς ἀγίας σας εὐχάς, καὶ ἐν ταυτῷ σᾶς φανερώνομεν ὅτι ὁ παρῶν γέροντας ὁποῦ φέρνει τὸ παρὸν γράμμα ἀπὸ τὰ κελλεῖα τὰ φιλοθεϊτικὰ ἔχει ἓνα ἰδικόν του ἄνθρωπον ἀπὸ τὸ κελί του, ὁ ὁποῖος εὐγῆκε μαζί με τοὺς λοιποὺς ἀγιορείτας μετὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἄρχωντος μετὰ τὸ ὄρδι, εἰς τὸ κίνημά του τὸν ἔδωσεν ἄλλος ἀδελφὸς ἀπὸ τῶν ὁρίων τοῦ Φιλοθέου καὶ αὐτὸς ἓνα τουφέκι, διὰ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐπειδὴ ἄλλοι πολλοὶ ἀγιορίζαι ἐλλειποτάκησαν καθὼς δὲν ἔπρεπε (τοὺς ὁποίους καὶ πρέπει βέβαια νὰ τοὺς ὑποχρεώσητε καὶ νὰ τοὺς ἀναγκάσητε, εἰς τὸ νὰ ἔλθουν εἰς τάξιν των) αὐτὸς δὲ ὁ ἄνθρωπος τοῦ γέροντος δὲν ἐλλειποτάκησε, εὐγῆκεν ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἔδωκε τὸ τουφέκι καὶ τὸ ζητᾷ ἀπὸ τὸν γέροντα καὶ τὸν ἰζεγενεῖζει, καὶ τὸ μοναστήρι Φιλοθέου ἀντὶς νὰ διαφεντεύσῃ τὸν γέροντα τὸν ἐνοχλεῖ, εἰς τὸ νὰ πληρώσῃ τὸ τουφέκι διὰ γρ. 150 καὶ ἄλλα παρόμοια. καὶ ἦλθεν ὁ γέρον ζητῶντας τὸν ἄνθρωπόν του, καὶ νὰ παρησιασθῇ εἰς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄρχοντας εἶναι εἰς Πολύγυρον ἡμεῖς δὲν τὸν ἀφήσαμεν διὰ νὰ μὴ γίνεταί χασμοδία. Δοιπὸν θέλετε προστάξει νὰ μὴν ἐνοχλοῦν ἀδίκως τὸν γέροντα, διατὶ ἂν χαθῇ ὁ ἄνθρωπὸς του εἰς τὸν πόλεμον, θὰ χαθῇ καὶ τὸ τουφέκι, καὶ ἂν δὲν χαθῇ δὲν χάνεται καὶ τὸ τουφέκι. Πρὸς τούτοις αὐτοῦ εἰς τὸ κελί τοῦ γέροντος Δοσιθέου Τουκμιτζῆ ἀποκάτω ἀπὸ τὸ κονάκι τὸ βατοπαιδινὸ εἶναι ἓνας ἄνθρωπος ἀγιννιώτης μάστορις τογραματζῆς αὐτὸς εἶναι μηχανικὸς καὶ ὠφελεῖ εἰς τὸν πόλεμον, καὶ νὰ τὸν στείλετε εἰς τὰ ἔδω, ὁμοίως εἰς τὰ φιλοθεϊτικὰ κελλεῖα εἶναι ἓνας γερογεδῶν Μόσκοβος ἐπισιήμων τῆς πολεμικῆς, καὶ νὰ τὸν στείλετε καὶ αὐτόν. τοὺς ζητοῦσιν οἱ καπεταναῖοι καὶ νὰ τοὺς στείλετε μὴν ὥραν ἀρχίτερα ὡς ἀναγκαίους. Φροντίσατε ἄγιοι πατέρες τώρα διὰ τὰ ἔξω, δὲν εἶναι ἀνάγκη ἀδελφοί,

τόρα νὰ φυλάγωμεν τὴν μεγάλην βίβλαν καὶ ἐδῶ νὰ κινδυνεύῃ ὁ κόσμος, φοβηθῆτε τὸν Θεὸν καὶ μὴν ἀμελήσετε τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὸν πόλεμον, νὰ μὴν ἀφήσετε κουσοῦρι ἀπὸ τὸ νὰ τὰ προβλέψητε καθὼς οἷς πληροφόρησαν καὶ οἱ εἰς Ἱερουσόλον γενετικοὶ ἐπίτροποί σας. νὰ προβλέψητε, νὰ προβλέψητε ἀδελφοὶ διὰ ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Εἶη δὲ ἡ εὐχὴ Σας σὺν ἡμῖν.

Οἱ Ἐπίτροποι τοῦ Κοινοῦ τῶν Μανδεμίων

Ἀδάμης δῆμον. Διαμαντῆς κατάκαλου

Προσκυνοῦμεν καὶ ἡμεῖς τὴν σεβασμιότητά σας οἱ ἐπὶ τοῖς πράγμασι τοῖς προκειμένοις διορισμένοι παρὰ τοῦ ἄρχοντος καὶ τοῦ τόπου, καὶ παρακαλοῦμεν, νὰ μὴν ἀφήνεται κουσοῦρι, εἰς τὸ νὰ δυνῆθῶμεν νὰ ἀπαντήσωμεν τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν κίνδυνον.

Δημήτριος χριστ

Δημήτριος Μιλ. Μιλτ.

Διαμαντῆς Δημήτρ. Ταρατῆς.

Καὶ ὀλίγον κατωτέρω διαγωνίως προστίθεται :

Πατέρες ἄγιοι, Ἰδέτε τοὺς κινδύνους μας, ὁποῦ καὶ τὸ ὄρος, οὕτω προχωρούντων τῶν ἐχθρῶν τὰ ἴδια πάσχει, τὰ πράγματα λόγων οὐ χροῖζουν, αὐτὰ γὰρ καθ' ἑαυτὰ εἰσὶ φαινόμενα, προφθάσατε ὅπως δύνασθε διὰ ἀγάπην Θεοῦ, καὶ τῶν ἐδῶ γειτόνων σας Χριστιανῶν, ὁποῦ νὰ ἐγέμωσε τὸ Ὄρος ἀπὸ τῶν φυγόντων ἀδελφῶν. λυπηθῆτε, λυπηθῆτε, ἐχάθημεν. Ἰλεως ὁ Θεὸς διὰ τῶν πρεσβειῶν τῆς κυρίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν Ἁγίων.

Ὁ Ἱερικοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους Ἰγνάτιος ἐν Χω εὐχέτης σας.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

24.

(Ἐπιστολὴ Δ. Ὑψηλάντη πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα)

« Τοῖς πανοσιωτάτοις καὶ φιλογενεσιτάτοις ἱερεῦσι καὶ μοναχοῖς τῶν εἴκοσι μοναστηρίων τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους ».

Εἰς τὴν ἰδίαν πλευρὰν προστίθεται :

« Τὸ πρότον τοῦ Ὑψηλάντιου ».

Καὶ εἰς τὴν πρώτην σελίδα γράφει :

Πανοσιώτατοι, καὶ σεβασμιώτατοι ἡγούμενοι καὶ πάντες οἱ πατέρες οἳ τε ἐν τοῖς μοναστηρίοις, οἳ τε ἐν ταῖς σκήταις τοῦ ἁγιωνύμου Ὄρους.

Ἄπαν τὸ Γένος ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν κατὰ θείαν

βουλήν, καὶ μὲ σοφὸν ὄργανισμὸν καὶ ἀπόφασιν ὑπερτάτην ἐπιγείου ἀρχῆς, ἔλαβε τὰ ὄπλα, καὶ ἐξηγέρθη κατὰ τοῦ ἀσεβεστάτου καὶ ἀπανθρωποτάτου τυράννου. Ποῖον τάγμα τοῦ Γένους πρέπει νὰ δείξῃ εἰς τὸν Ἱερόν τοῦτον πόλεμον ἱερώτερον ἐνθουσιασμὸν παρὰ τὸ ἱερώτατον ἑμῶν τάγμα;

Ὅλοι ἔχετε εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος συγγενεῖς, φίλους, καὶ συμπολίτας, καθυβριζομένους καὶ τυραννουμένους. Ὀλοι μνημονεύετε εἰς τὰς ἱερὰς τελετὰς ὀρθοδόξων βασιλέων ὀνόματα, ἐνῶ ἀναστενάξετε ὑπὸ τὸν σκληρὸν ζυγὸν τοῦ ἀντιχριστοῦ Μωάμεθ. Τέλος πάντων, ὄλα τὰ ἱερὰ Μοναστήρια, ἡ δόξα, ἡ ἡσυχία, ἡ ζωὴ σας, τὰ πάντα κρέμονται ἀπὸ τὴν σωτηρίαν τοῦ Γένους, καθὼς καὶ τὰ πάντα συνκιδυνεύουν μὲ τὸ Γένος, εἴαν κακῶς συλλογιζόμενοι ἀμελήσωμεν. μέσος ὄρος δὲν ὑπάρχει. Τίποτε λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ λυπηθῶμεν, ἂν θέλωμεν νὰ σώσωμεν τὸ πᾶν. Πίστις καὶ Γένος ἀγωνίζεται· καὶ ὁ πόλεμός μας εἶναι καὶ Πίστεως καὶ Γένους πόλεμος, καὶ αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς κόσμους τῶν ἱερῶν εἰκόνων πρέπει νὰ τοὺς μεταχειρισθῆτε κατὰ τῶν ἀσεβεστάτων εἰκονομάχων. Τὸ Γένος ἐλευθερωθὲν, θέλει προσφέρει λαμπρότερα καὶ μεγαλοπρεπέστερα κοσμήματα. Δείξατε λοιπὸν τὸν ἱερόν ζῆλον σας, γενναῖοι στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐνώπιον τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Θεότητος, καὶ ἐνώπιον πάντων τῶν ἐθνῶν. Δείξατε καὶ μὲ συνδρομὴν χρημάτων, καὶ μὲ λόγους καὶ μὲ ὄπλα, ὅτι ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἡμῶν κληρὸς δὲν εἶναι, καθὼς οἱ ξένοι ἐτόλμων νὰ τὸν κατηγορῶσιν, ἀδιάφορος εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς πίστεως καὶ τοῦ Γένους. Ὁ σεβαστός μοι αὐτάδελφος ψηφισμένος ἀρχιστρατήγος τοῦ Γένους, προχωρεῖ ἀπὸ τὰ ἄνω μέρη μὲ πολυάριθμα στρατεύματα. Ἐγὼ ἀπεστάλην ἐδὼ πληρεξούσιος, διὰ νὰ διατάττω τὰ συμφέροντα, καὶ νὰ συναγωνίζωμαι. Εὐχομαι λοιπὸν νὰ σὰς παραστήσω ἐν ἐκείνῃ τῇ λαμπροτάτῃ ἡμέρᾳ ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ ἀρχιστρατήγου καὶ τῆς ὑπερτάτης ἀρχῆς ὡς ἀξιῶς ὑπερμάχους Πίστεως καὶ Πατρίδος.

Ἐπικαλούμενος καὶ εἰς τοὺς ἀγωνάς μου τὰς ἱερὰς ἑμῶν εὐχὰς μένω

τὴν 18 Ἰουνίου 1821

ὁ πατριώτης

Δημήτριος Ὑψηλάντης

Πληρεξούσιος τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου.

(Εἰς τὸ αὐτὸ γράμμα, εἰς τὸ περιθώριον, σημειῶναι):

Ἐνεχείρισσα δάνεια διὰ τὰς χρείας τοῦ κοινοῦ σας γροβία 2.000 = δύο χιλιάδας εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους παρ' ἑμῶν κυρίου προηγου-

μένους Θεόκλητον καὶ Ἰωσήφ, καὶ παρέλαβα τὴν περὶ τούτου δμολογίαν τοῦ κοινοῦ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων.

(* Ἀρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

25.

« Κοινὸν τοῦ καπετὰν τζουγάνου »

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου καὶ συμφωνητικοῦ γράμματος γίνεται δῆλον: ὅτι ἐγὼ ὁ καπετὰν Τζοάνης Σβορόνος ἐσυμφώνησα μετὰ τῆς κοινότητος τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, καὶ ἔπιασαν τὸ καράβι μου ἀπὸ τῆς σήμερον ἕως εἰς τὰς εἴκοσι τοῦ ἐρχομένου Ἰουλίου διὰ γρόσια χιλιάδας τέσσαρας ἤτοι Νο 4000: καὶ ὑπόσχεται ἡ Κοινότης τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μοναστηρίων νὰ μοὶ δίδωσιν, ὅλην τὴν ζωοτροφίαν τοῦ καραβιοῦ. Ψωμί, κρασί, λάδι, κρέας, τυρί, ἔλαια, ρακί, καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε χρειασθῆ διὰ κομπάνια· καὶ αὐτὰ ὅλα, νὰ ἐρχονται εἰς τὸ Ἱερόν Μοναστήριον τοῦ Βατοπαιδίου ὅπου ἔχει πόρτον διὰ νὰ τὰ λαμβάνω ἀπὸ κεῖ. Ὑπόσχομαι νὰ πηγαίνω εἰς τὸν πρόβλακα νὰ σταθῶ ἐκεῖ, πρὸς φύλαξιν τοῦ τόπου, καὶ χρειᾶς τυχούσης νὰ πηγαίνω εἰς τὰ πανὰ ὅμως, ἕως εἰς τὴν Λαύραν, ἐπειδὴ δὲν εἶναι τόπος διὰ νὰ ἀράξω, καὶ νὰ πηγαίνω πάλιν ὀπίσω, νὰ περιφέρωμαι εἰς τὰς ἄκρας τοῦ Ἁγίου Ὄρους, νὰ βάλουν οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει, μὲ πληρωμὴν τῆς κοινότητος εἴκοσι ἀνθρώπους μέσα, οἱ δέκα εἰς τὸ καράβι, καὶ οἱ δέκα εἰς τὴν σκαμπαβία, καὶ νὰ περιέρομαι μὲ ἀρμόδιον ἄερα εἰς τὸ βόρειον μέρος. καὶ τὰ γρόσια τὰς τέσσαρας χιλιάδας νὰ τὰ λάβω ἐπὶ χειρας, εἰς διαφόρους μονέδας, τὰ εἰκοσιπεντάρια ἀπὸ 25 γρόσια, τὰ Βενετικά καὶ ματζάρικα πρὸς 05: τοὺς ρουμπιέδες παράδες: 110 τὰ κολωνάτα τάλαρα πρὸς 7:20 καὶ καθεξῆς ὅλα κατεβασμένα καὶ ὄχι καθὼς περνοῦσαν αὐτὰ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Διὸ ἐγένοντο δύο παρόμοια, διὰ νὰ βασιῇ τὸ ἐν ἡ κοινότης τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τὸ ἕτερον ὁ καπετὰν Τζοάνης Σβορόνος φέρον εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἰωάννης Σβορόνος βεβαιῶ

ἠσακαφ Ἰουνίου 20.

(* Ἀρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

25α.

« Ἀποδεικτικὸν τοῦ καπετὰν τζοάνου διὰ τὸ καράβι του
ὅτι ἔλαβε τὸν μισθὸν του »

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποδεικτικοῦ, καὶ βεβαιωτικοῦ γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι ἐγὼ ὁ καπετὰν τζοάνης Σβορόνος, ἔλαβον παρὰ τοῦ ἀγίου Βατοπαιδινοῦ, τὸ μηνιαῖον τῆς συμφωνίας ὅπου εἴχομεν μετὰ τῆς κοινότητος τοῦ ἀγίου ὄρους τῶν εἴκοσι μοναστηρίων, γρόσια τέσσαρααις χιλιάδας, ἦτοι τέσσαρας : 4000. Εἰς μονέδα τὴν κάτωθεν, 262 : ὀλανδέζικα ἀπὸ γρόσια 15 : δύο μαχμουτιέδες ἀπὸ 25 : καὶ τέσσαρα μπεϊλίκια ἀπὸ 5 : Γρ. — ὁμοίως ἔλαβον παρ' αὐτῶν καὶ τὴν συμφωνηθεῖσαν κουμπάνια σῶαν καὶ ἀνελλιπῆ κατὰ τὸ κατάστιχον ὅπου ἔχω δοσμένον, ὁμοίως ἔλαβον καὶ σιτάρι δκάδες 200 = ἦτοι διακόσιες, καὶ διὰ πληροφορίαν τοῦ κοινοῦ, ἔδωκα τὸ παρὸν μου, ἐνυπόγραφον, καὶ ἐσφράγισον : 1821 : Ἰουλίου : 24.

(ὕπ.) Ἰωάννης Σβορόνος. (σφραγίς ἐπὶ ἰσπανικοῦ κηροῦ).

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

26.

« 1821 Ἰουνίου 27, ἀπὸ Ὑδραν, τοῦ κὺρ λαζάρου »

Τὴν παροσιότητά Σας ταπεινῶς προσκυνοῦμεν.

Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐνεχειρίσθη πρὸς ἡμᾶς, διὰ τῶν ἐνιαῦθα ἐπίτηδες σιαλέντων πανοσιωτῶν πατέρων, τὸ τὴν 14 τοῦ τρέχοντος σημειωμένον σεβαστὸν ἡμῖν γράμμα σας, δι' οὗ πληροφορηθέντες τὸν ὅποιον ἐδείξατε καὶ δεικνύετε ὁσημέρας, πρὸς ὑπεράσπισιν καὶ τῶν ἐν τῷ ἀγίονύμῳ Ὄρει τοῦ Ἀθωνος ἱερῶν μοναστηρίων, καὶ τῶν πέριξ ἐγχωρίων ἀδελφῶν μας χριστιανῶν, ζῆλον σας, ὑπερεχάρημεν ἐπαινέσαντες τὸ μυρίων ἐπαίνων ἄξιον γενναῖον φρόνημά σας. Ὑπερελυπήθημεν, μὰ τὴν ὑπὲρ ἄλλο τι ποθητὴν ἀνέγερσιν τῆς δυστυχοῦς ἡμῶν πατρίδος Ἑλλάδος!! βεβαιωθέντες καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πρὸς ἡμᾶς γράμματός σας καὶ ὑπὸ τῶν σιαλέντων πανοσιωτῶν πατέρων τὴν ἀνάγκην σας δὲν εἴμεθα ὁμως εἰς κατάστασιν νὰ σᾶς βοηθήσωμεν, ἐπειδὴ κατεξοδευθῆμεν κινήσαντες ὑπὲρ τοῦ Γένους, ἰδίᾳ δαπάνη, ἥδη τριτην φορὰν τὰ καράβια μας δὲν εἰμίναμεν δὲ ἔως ἐδῶ, ἀλλὰ ἐξακολουθοῦμεν μετὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

Εἶναι περιττὸν γράφοντες πρὸς εἰδήμονας, νὰ ἀναφέρωμεν πόσων χρημάτων ἔχει χρεῖαν ἡ κίνησις τῶν καραβίων, ὅταν μάλιστα

δίδονται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους μισθοὶ ἄδικοί, μ' ὅλον ὅτι ὁ ἱερός οὗτος ἄγων εἶναι ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Γένους. Οἱ ἐλθόντες πανοσιώτατοι πατέρες ὠκονόμησαν ὀλίγην τινὰ ὕλην πολεμικὴν, δυνάμει τῶν ὁποίων εἶχον μεθ' ἑαυτῶν χρημάτων καὶ δύο ἄλλων χιλιάδων γρ. ἐγχειρισθέντων πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Ὑψηλοτάτου Δημητρίου Ὑψ: Ἀνδρίζεσθε κατὰ τῶν τυράννων, σεβασμιώτατοι Πατέρες, καὶ μὴ δεικνύετε παραμικρὰν δειλίαν, διὰ ἐπακολουθοῦντα ἐναντία, ἀλλ' ἐμψυχώσατε μὲ τὸ ἱερὸν παράδειγμά σας, πάντας τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ γένους ἀγωνιζομένους εὐσεβεῖς ἀδελφούς.

Ταῦτα μὲν οὕτως, αἱ δὲ ἅγιοι ὑμῶν εὐχαὶ εἶησαν μεθ' ἡμῶν.
τὴν 21 Ἰουνίου 1821.

Τῆς ὑμετέρας Πανοσιότητος πρόθυμοι εἰς τοὺς ὁρισμοὺς
λάζαρος κουντουριώτης: γεώργιος Κουντουριώτης.
(* Ἀρχιεπὶν Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

27.

« ἀπὸ Ὑδραν τῆς Καντζελαρίας, Ἰουλίου 29 »

Πανοσιώτατοι Προϊστάμενοι καὶ λοιποὶ Ὀσιώτατοι Πατέρες οἱ ἐν τῷ Ἁγιωνύμφῳ Ὄρει οἰκοῦντες.

Ἐλάβομεν ἀπὸ ἰδῆς τοῦ παρόντος ἡμέτερον γράμμα παρὰ τῶν ἀποσταλέντων παρ' ὑμῶν πανοσιωτάτων κυρίων Θεοκλήτου καὶ Ἰωσήφ· καὶ πληροφορηθέντες παρ' αὐτοῦ καὶ μάλιστα παρὰ τῆς πανοσιότητός των, ὅτι ἐκινήθητε κατὰ τῶν ἀσεβῶν Ἀραρηνῶν τῶν τυράννων τοῦ Γένους καὶ τῆς πίστεως ἡμῶν καὶ χρήμασι καὶ σώμασι καὶ ὄλαις δυνάμει, σᾶς ἐπληρέσαμεν διότι ἐννοήσατε κατὰ βάθος, ὅτι ὁ κατὰ τοῦ ἀσεβοῦς τυράννου παρῶν ἱερός καὶ ἐνδοξος ἄγων, ὃν ἀγωνιζόμεθα ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως, ἵνα γενναίως θυσιάζοντες καὶ χρήματα καὶ κτήματα καὶ σώματα, σώσωμεν καὶ ἐλευθερώσωμεν θεία βοηθεῖα τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς γένος καὶ ὀρθόδοξον πίστιν. Τοῦτο, τὸ ὁποῖον φρονίμως ἐνόησατε, πατέρες καὶ ἀδελφοί, εἶναι προκείμενος σκοπὸς τοῦ παρόντος Ἱεροῦ καὶ ἐνδόξου ἀγῶνος, καὶ εἰς αὐτὸν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀποβλέπωμεν ἅπαντες οἱ ὁμογενεῖς: οὔτε Ἱερωμένοι καὶ μοναχοὶ καὶ κοσμικοὶ, καθότι ὁ παρῶν καιρὸς δὲν ἀνέχεται οὔτε ἀδιαφορίαν οὔτε κἄν τὴν παραμικρὰν ἀναβολήν. Ὅθεν καὶ ὅστις τῶν ὁμογενῶν ἢ ἀδιαφορεῖ, ἢ κἄν ἀναβάλλει τὸ πρᾶγμα, ὁ τοιοῦτος εἶναι προδότης τοῦ χριστιανικοῦ Γένους, καὶ τῆς χριστιανικῆς πίστεως, καὶ δικαίως μέλλει νὰ καταδικασθῇ δημοσίως μετὰ τῶν ἀσεβῶν τυράννων, ὅταν μετὰ

τὴν βεβαίως ἐπιζομένην εὐτυχῆ ἔκβασιν τούτου τοῦ ἐνδόξου καὶ Ἱεροῦ ἀγῶνος στεφανώνονται, καὶ ἀπολαμβάνουσι τὰ βραβεῖα τῶν Ἱεροῶν καὶ ἐνδόξων ἀγῶνων των οἱ γενναῖοι ἀγωνισταὶ παρὰ τε Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Περὶ δὲ παρουσίᾳ θέλετε ἠξεύρει, ὅτι κατὰ τὸ παρὸν οἱ παρ' ὑμῶν ἀποσταλέντες ἠγόρασαν ἐντεῦθεν παροῦτι τεσσάρων χιλιάδων γροσίων, ἐξ ὧν τὰς μὲν δύο χιλιάδας εἶχον μεθ' ἑαυτῶν, τὰς δὲ ἄλλας δύο ἐδανείσθησαν παρὰ τοῦ Ὑψηλοτάτου πρίγκιπος Δημητρίου Ὑψηλάντου τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Γένους· εἰ δὲ χρειάζεσθε καὶ ἄλλο, στέλλετε γρόσια, καὶ ἀγοράζετε· διότι ἡμεῖς ἐδῶ δὲν ἔχομεν καμμίαν κάσσαν οὔτε γενικὴν, οὔτε τοπικὴν, ἀλλ' ἕκαστος οἰκοκύρης δαπανᾷ ἐξ ἰδίων του εἰς τὰς γενομένας καὶ γινομένας ἀποστολάς τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ στόλου. Ὁμοίως καὶ καράβια· ἐὰν θέλητε δύο, ἢ καὶ πολλὰ, στέλετε γρόσια καὶ λαμβάνετε, ὅσα θέλετε, πρὸς δώδεκα χιλιάδας γρόσια τὸ καθὲν καράβιον εἰς κάθε μῆνα· καὶ ταῦτα τὰ τῶν δώδεκα χιλιάδων γρόσια μέλλουσι νὰ δίδονται εἰς μηνιαῖα καὶ ζωοτροφίας τῶν ἐν τῷ πλοίῳ ἀγωνιζομένων ἀνδρῶν. Διὰ δὲ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τῶν καραβίων δὲν θέλομεν οὐδὲ ὀβολόν, ἀλλὰ μόνως τὰς πρὸς Θεὸν Ἱερὰς καὶ θεοπειθεῖς ὑμῶν εὐχάς, αἱ ὁποῖαι εἶψαν μεθ' ἡμῶν διὰ βίου.

Ἰωακὰ Ἰουνίου κα' Ὑδρα.

Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ὑδρας

Κάτωθεν ἢ τετραμερῆς σφραγίς τῆς Κοινότητος :

« Σφραγίς τῆς Κοινότητος Ν. Ὑδρας 1808 Ἰανουαρίου 12 ».

(Ἄρχαιον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

28.

(Ἀπόδειξις τῆς Ἱ. Κοινότητος περὶ παραλαβῆς 2000 γρ. ἀπὸ τὸν Δ. Ὑψηλάντην)

Ἰσον ἀπαράλλακτον

(σφραγίς τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἀγ. Ὄρους).

Ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι εἰς τὸ παρὸν, ἐν ᾧ ἐπίκειται ἡ σφραγίς τοῦ κοινοῦ τῶν εἴκοσι Ἱερῶν Μοναστηρίων, ὁμολογοῦμεν ὅτι ἐλάβομεν εἰς χεῖρας γρόσια 2000 = δύο χιλιάδας διὰ κατεπειγούσας χρείας μας παρὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου πρίγκιπος Δημητρίου Ὑψηλάντη, τὰ ὁποῖα ὑπισχνόμεθα νὰ ἀποδώσωμεν κατὰ πρώτην ζήτησιν εἰς ὅποιον προσιάξει ἢ ἐκλαμπρότης του.

Δι' ὃ ἐδόθη ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐνυπόγραφος καὶ ἐνοφράγιτος ὁμολογία.

Ἄπαντες οἱ τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγιωνύμου Ὄρους τοῦ Ἁθῶνος προϋστάμενοι ὑποσχόμεθα.

29.

(Ἀπόδειξις παραλαβῆς 500 γρ. ἀπὸ τὴν Ἱ. Κοινότητα)

Διὰ τῆς παρούσης ἐνυπογράφου ὁμολογίας ἐμφαίνομεν οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀποστελλόμενοι δι' ἀναγκαίας ὑποθέσεις τῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους Κοινότητος εἰς Ὑδραν, ἐλάβομεν παρ' αὐτῆς δι' ἔξοδα τοῦ ταξιδίου μας γρόσια τὸν ἀριθμὸν: 500, ἧτοι πεντακόσια διὰ τῶν Ἁγίων Ἐπιστατῶν. Ὅθεν δι' ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐδόθη τὸ παρὸν μας εἰς τὴν αὐτῶν πανοσιότητα.

Ἰωάν. Π. Μαμαλάκη

ὁ ἀρχιμανδρῆτης Διονύσιος ὁ Πύργος

Κοσμᾶς ἱατρὸς ὁ Βατοπαιδινὸς

ὁ πνευματικὸς ὁ ἐκ τῆς τοῦ Καρακάλλου

ὁ οἰσιόδωρος ὁ ἐκ τῆς τοῦ ρωσικοῦ.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

30.

Τὰ ὅσα ἔξοδα ἔγιναν ἀπὸ τὸ Ὄρος ἕως Ὑδρα.

Τάλαρα

10: ἔκαμε ἔξοδα ὁ ἀρχιμανδρῆτης Πύργος εἰς Ὑδρα.

13: ἔδωσε τὸ γέρο Κοσμᾶ διὰ τὸν Μορέα.

7: ἐκράτησεν ὁ Ἀρχιμανδρῆτης Πύργος.

1: ἔδωσε διὰ ἔξοδα

3: ἔδωσε τὸν Καραβοκώρη

34 Τὰ ἐπίλοιπα ἔδωσε τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἔχει νὰ δώσῃ

30 λογαριασμὸν ὁ πνευματικὸς

64

(Τ.Σ. Σκοπέλου) Ἡ βουλὴ τῆς Σκοπέλου ἐπιβεβαίωσεν τὰ ἄνωθεν.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

31.

« Γουλιού 2, από τόν Ἄρχοντα ἀπὸ Κασσάνδραν »

Πανοσιότατοι ἐπιστάται τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καὶ οἱ τῶν εἴκοσιν Ἱεροῶν Μοναστηρίων προϊστάμενοι, τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσαγορεύοντες, προσκυνοῦμεν.

Χθὲς μὲ ἐπίτηδες πλοῖον μενζὲλ καϊκίον σὰς ἐγράψαμεν, ἀποκρινόμενοι διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ διὰ τῶν ἀπεσταλμένων σας γράμματός σας, καὶ δι' ὅσα ἐκ ζητήσεώς σας μᾶς ἐγράφετε, δηλοποιοῦντες δι' ἐκρατήσαμεν ἐνιαῦθα αὐτοὺς τοὺς ἀπεσταλμένους σας, τότε δοσιώτατον γεροσίμβροτρον καὶ τὸν παπᾶ - Γαβριήλ, ὅπως ἐρχομένον τοῦ μπαρουτιοῦ, ὅπου περιμένομεν ὦρα τῇ ὦρα, ἔχοντες ἀπεσταλμένον πλοῖον ἐπ' αὐτῷ τούτῳ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν αἰτησίαν σας διὰ τῶν ἰδίων πρὸς ἡμᾶς ἀπεσταλμένων σας, καὶ γράφοντες ὑμῖν νὰ μᾶς ἐξαποστείλητε διὰ τοῦ μενζὲλ ἐκείνου καϊκίου καὶ ἰὰς πεντακοσίας ὄκ. μόλυβδον. Ἦδη δὲ δηλοποιοῦμεν, ὅτι ἐρευνήσαντες ἐνιαῦθα δι' εὐρεσιν χάριτος πρὸς κατασκευὴν φουσκίων καὶ μὴ εὐρόντες ὅσον μᾶς χρειάζεται, ἐπίτηδες αὐθις σὰς γράφομεν νὰ μᾶς προβλέψητε αὐτόθεν δέκα δέσμια χαρτίου γραφίματος ἢ τρικαπέλου, ἢ λέοντος ἀπὸ τὰ αὐτόθι ἐργαστήρια, ἢ ἀπὸ τὰ Μοναστήρια, συνάζοντές το· καὶ ἂν προφθάσῃ τὸ παρόν μας γράμμα τὸ ἀπεσταλμένον μενζὲλ καϊκίον, μᾶς τὸ στέλλετε μὲ τὸ ἴδιον, εἰδὲ μή, μᾶς τὸ στέλλετε μὲ τὴν Διονυσιάτικην βάρκαν, ἣτις σήμερον ξεκινεῖ ἐντεῦθεν πρὸς τὰ αὐτόθι, καὶ πάλιν ἐπιστρέφει εἰς τὰ ὦδε. Πασχίσατε πατέρες Ἅγιοι! νὰ μᾶς τελειώσητε καὶ αὐτὴν μας τὴν αἰτησίαν τοῦ χαρτίου καθὼς δὲν ἀμφιβάλλομεν, καὶ διὰ τὴν ἄλλην τοῦ μόλυβδου, διότι μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα αὐτὰ τὰ πράγματα, ὅπου σήμερον ἔφθασε τὸ ἀπὸ Ὀλύμπου σιγάτευμα, τὸ ὁποῖον ἐμηνύσαμεν, καὶ πλοῖα ἐπίτηδες ἐστείλαμεν δι' αὐτό, ὅπως ἡμεῖς μὲ αὐτὸ τὸ σιγάτευμα διὰ ξηρᾶς κινῶμεν τὸ οὐρδι τῶν ἐχθρῶν, ἔχον σε ρ α σ κ ἔ ρ η ν τ ὸ ν Ἄ χ μ ἔ τ π ε ἱ καὶ κατατροπώσαμεν αὐτό, καὶ περαιτέρω σὺν Θεῷ προχωροῦσόμεν. τὰ δὲ ἄρμαμένα διὰ θαλάσσης καὶ φθάσωμεν θείᾳ βοήθειᾳ ἕως εἰς τὸ κάστρον τῆς Θεσσαλονίκης. τὰ ὁποῖα ἄρμαμένα πρὸ δεκατριῶν ἡμερῶν ἔφθασαν ἐνιαῦθα τὸν ἀριθμὸν δώδεκα, καὶ ἕκαμον καὶ ὑρὸν τον εἰς τὴν Φούρκην, καὶ ἐνῶ ἔπλεον εἰς τὸν κόλπον τῆς Θεσσαλονίκης, ἀπὴντησαν ἐν καράβιον φράγκικον ἐξερχόμενον ἀπὸ Θεσσαλονίκης, τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς αὐτὰ λανθασμένην ἰδέαν, ὅτι οἱ ὁμογενεῖς ἡμῶν εἰσέτι ἀπὸ ξηρᾶς δὲν ἐσηκώθησαν εἰς τὰ ἄρματα, καὶ οὕτω καὶ αὐτὰ ἀναχωρήσαντα ἐντεῦθεν ἐτράβηξαν εἰς τὴν νῆσον τῶν

Ψαρῶν. Τὸ ὁποῖον ἡμεῖς μαθόντες τότε ἀμέσως ἐπίτηδες ἐστείλαμεν πλοῖον μὲ γράμματά μας εἰς αὐτὰ τὰ ἀρμαμένα, καὶ ἰδίως εἰς τὴν βουλὴν τῶν Ψαρῶν εἰς τὸ νὰ μᾶς ἔλθωσι μὲ πρῶτον, καὶ ἕως ἐσπέρας σχεδὸν τὰ περιμένομεν. διὸ ταχύνετε τὴν ἀποστολὴν καὶ τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ χαρτίου διὰ τὴν αἰτίαν ὅπου σᾶς γράφομεν μὲ φιλοτιμίαν σας ἄνευ τινὸς ζημίας σας διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ὁμογενῶν μας ἀδελφῶν, καὶ κατατρόπως τοῦ ἐχθροῦ. Ὑγιαίνετε, αὐκα' Ἰουρίου κς' Κασάνδρα.

*Ο Ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας. (Σφραγίς)

(Ἀρχιεπὸν Σιλανδάρου, Φάκελλος 1821).

32.

(Συμφωνητικὸν μὲ δύο Σκοπελίτας πλοίαρχους)

Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ γράμματις ἦτοι κοντράτου δῆλον γίνεται, ὅτι ἐσυμφώνησαν μεταξὺ τους οἱ ὑπογεγραμμένοι ὅ,τε καπετὰν Ζαχαρίας δημητρίου, καὶ καπετὰν Κωνστ. γεωργίου, μετὰ τοὺς ἀπεσταλμένους ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὄρους πανσεβάστους πατέρας, καὶ ἐπίασαν τὰ καράβια τους διὰ νὰ πηγαίνουν εἰς Ἁγιον Ὄρος πρὸς βοήθειαν τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων. Ὑπόσχονται λοιπὸν ἑκάτερα τὰ μέρη νὰ φυλάξουν τὰς κάτωθεν συμφωνίας.

α'. Ὑπόσχονται οἱ ρηθέντες καπετάνιοι ὅ,τε Ζαχαρίας καὶ Κωνσταντίνος, νὰ ἔχουν τὰ καράβια τους ἀρματωμένα ἀπὸ τέσσαρα κανόνια τὸ καθ' ἓν, μπάλ: βόλ: μαρουντ καὶ τὰ λοιπά, ὁμοῦ μὲ 44 ἀνθρώπους πολεμιστάς.

β'. καὶ εἰς ὅποιον μέρος ἤθελε διορισθῶν παρὰ τῶν ἐκεῖσε πατέρων οἱ καπετάνιοι μὲ τὰ πλοῖα τους, ἀμέσως νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ στέκωνται ἐκεῖ κατὰ τὴν ὁρδίαν τῶν πατέρων.

γ'. καὶ ὅτι κοῦρσοσ ἤθελε κάμνει τῶν Τούρκων (ἐκτὸς τοῦ χριστιανικοῦ γένους), νὰ εἶναι τῶν εἰρημένων καραβιῶν, χωρὶς ὅμως νὰ μποροῦν οἱ ναῦτες καὶ καπ. νὰ πειράξουν τὸ παραμικρὸν εἶδος, τόσον καλογερικὸν ὅσον καὶ ἄλλου τινὸς χριστιανοῦ.

δ'. Ὑπόσχονται καὶ οἱ πατέρες νὰ δώσουν μισθὸν εἰς τὸ κάθε καράβι ἀπὸ τέσσαρες χιλιάδες γρόσια διὰ ἓναν μῆναν ὀλόκληρον. Πλὴν τὴν ἡμέραν ὅπου ἤθελε ἀσηκώσουν τὴν ἄγκυραν τὰ καράβια καὶ εὔγουν εἰς τὰ πανιά, ἀμετρίται ἡ διορία, ἀριβάροντες σὺν Θεῷ εἰς τὸ Ἁγιον Ὄρος, νὰ λαμβάνουν παρὰ τοῖς προῖσταμένοις ἀγίοις πατέροι, τὰ ἦμισον ἄσπρα, ἦτοι τέσσαρες χιλιάδες γρόσια τῶν δύο καραβίων. τὰ δὲ

επίλοιπα μετά την πλήρωσιν τῆς διορίας, καὶ ἡ πληρωμὴ τους νὰ εἶναι ἀπὸ τάλαρα κολονάτια, πρὸς ἐπιτάμιον γρόσια.

ε'. Ὑπόσχονται ἔτι, τὰ προβεζιά ὄλα τῶν καραβίων νὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς πατέρας καθὼς δίδουν καὶ τοῦ ἐκεῖσε καραβίου, καπετὰν Τζοάννε, ἐξ ὧν ὁμως τοῦ τζεπχανέ.

Ταῦτα ἐσυμφωνήθησαν μεταξὺ τῶν δύο μερῶν οἰκιοθελῶς καὶ ἀπαραιτίστως, διὸ ἔγιναν δύο ὅμοια κονιγράτια ἰσοδύναμα καὶ ἐδώθησαν εἰς χεῖρας ἐνὸς ἐκάστου μέρους ὅπως ἔχουσι τὸ κῦρος καὶ τὴν ἀσφάλειαν, 1821 Ἰουνίου 28 Σκόπελος.

Καπετὰν Ζαχαρήας διμητρίου βεβεώνω

καπετὰν κονιστανίς γεοργίου βεβεώνω. (Σφραγὶς Σκοπέλου)

1821 Ἰουλίου 3

Ἐλάβομεν ἐμεῖς ἡ καπετανεῖοι ὅτε κονισταντίνος γεοργίου καὶ Ζαχαρήας διμητρίου τέσσερες χιλιάδες γρόσια. τὰ ἤμιση τῆς συμφωνίας ὡς ὀπισθεν παρὰ τῶν πρωεστῶτων τῶν εἴκοσι ἱερῶν μοναστηρίων ἀπὸ καρὲς καὶ οἱ δύο ὑπογεγραμμένα. (Ἐκολουθοῦν αἱ ὑπογεγραφαί).

1821 Ἰουλίου 31. ἐλάβομεν... γρόσια 4000... τὰ ἔτετρα ἡμιση τῆς συμφωνίας μας εἰς ἀποπλήρωσιν... καὶ ἐξωφλίσαμεν... (ὑπογεγραφαί).

(Ἀρχεῖον Χιλιανδαρίου, Φάκελλος 1821).

33.

« 1821 Ἰουνίου 30, τοῦ ἄρχοντος ἀπὸ Κασάνδραν »

« Τοῖς πανοσιωτάτοις ἐπιστάταις τῆς κοινότητος... εὐλαβῶς εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος κατὰ ταῖς Καρναῖς ».

Πανοσιώτατοι ἐπιστάταις τῆς κοινότητος τοῦ Ἅγιου Ὄρους καὶ οἱ τῶν εἴκοσι ἱερῶν Μοναστηρίων προϋσιτάμενοι! Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσαγορεύοντες, προσκυνοῦμεν.

Ἐλάβομεν τὸ πρὸς ἡμᾶς κοινὸν ὑμῶν γράμμα διὰ τῶν ἀπεσταλμένων πρὸς ἡμᾶς τοῦτε κυρίου Σιλβέστρου Διονυσιάτου, καὶ παππᾶ Γαβριήλ, καὶ δι' αὐτοῦ εἶδομεν τὴν αἰτησίαν σας καὶ τὸ νὰ σᾶς προφθάσωμεν μαρκοῦτι διὰ τὴν χρεῖαν, τὴν ὁποῖαν ἐλάβατε. Ὅθεν καὶ ἐλάβομεν προθυμίαν τῆς αἰτήσεώς σας, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἐμποδίσσαμεν τοὺς πρὸς ἡμᾶς ἀπεσταλμένους σας, ὅτι ὥραν παρ' ὥραν περιμένομεν νὰ μᾶς ἔλθῃ ἀρκετὸν ὅπου ἐπίτηδες ἐστείλαμεν ἄνθρωπόν μας μὲ πλοῖον πρὸ ἡμερῶν, καὶ καθὼς μᾶς ἔλθῃ, εὐθὺς θέλομεν σᾶς ἐξαποστείλῃ μὲ αὐτοὺς τοὺς ἀπεσταλμένους σας ὅσον ἀπαιτεῖ ἡ χρεῖα σας. ἡμεῖς μαθόντες αὐτὴν ταύτην τὴν ἀνάγκην σας, τὴν ἔφοδον

δηλ. τῶν ἐχθρῶν εἰς τὰ αὐτόσε, προεβλέψαμεν πρὸ ἡμερῶν, καὶ ἐδιωρίσαμεν ἄρκετὸν στράτευμα ἀπὸ τοὺς εἰς τὸν Δογκὸν καταφυγόντας ἰδικοὺς μας ἐκ τῶν πέριξ ἐκεῖ συναθροισθέντων καὶ ἀπὸ τοὺς ἐγκατοίκους τοῦ Δογκοῦ νὰ ἔλθουν εἰς τὰ αὐτόθι, ὥστε ὑμεῖς μὲν διώκοντες τοὺς ἐχθροὺς αὐτόθεν, τὸ δὲ ἀπεσταλμένον παρ' ἡμῶν στράτευμα τὸ ἀπὸ τοῦ Δογκοῦ φθάσαν αὐτόσε, καὶ βάλλοντες τοὺς ἐχθροὺς εἰς μέσον νὰ τοὺς κατατροπώσητε, καὶ εἰ δυνατόν οὖν Θεῷ διόλου νὰ ἐξολωθρεύσητε. εἰς τὰ ᾧδε δὲ εὐρισκόμενοι καὶ ἡμεῖς χθὲς ἐπολεμήσαμεν τοὺς ἐχθροὺς διὰ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης ἔμπροσθεν ταῖς Πρόρταις τῆς νήσου ταύτης. ὀρμήσαντας ἀπὸ τοῦ εἰς Μυριόφυτον οὐρδὸ τοῦ Σερασκέρι Ἀχμέτπει ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας ἐφίππους τε καὶ πεζοὺς, καὶ μετὰ κανονίων ἐλθόντας, καὶ μετὰ ἐπτὰ ὥρων πόλεμον, ἀφοῦ ἐθανατώθησαν παρ' ἡμῶν οὐκ ὀλίγοι, καὶ πληρωθέντες ἄμετροι, κατέφυγον νικημένοι, καὶ ἐντροπιασμένοι καὶ ἤλθον εἰς τὸν ἴδιον πάλιν τόπον τοῦ οὐρδίου τους. σήμερον δὲ πάλιν οἱ ἐχθροὶ ἀπελπισμένοι ὄντες ἀπὸ ἡμᾶς καὶ μὴ ἀποτολμῶντες διὰ τὴν χθὲς νίκην νὰ ἔλθωσιν καθ' ἡμῶν ἐκ δευτέρου, ὄρμησαν πρὸς τὴν Ὀρμήλιαν καὶ ἐκεῖθεν ὁμως ἐδιώχθησαν ὄχι μὲ ὀλίγην των συντριβήν, καὶ ἀφανισμόν, ὅπου κατεπολεμήθησαν γενναίως παρὰ τῶν ἡμετέρων, διωρισμένων καὶ αὐτοῦ παρ' ἡμῶν ὄντων περὶ τοῦτου. Ἔως αὔριον περιμένομεν καὶ τὰ ἀπὸ Ὀλύμπου στρατεύματα, διὰ τὰ ὅποια καὶ ἐστείλαμεν αὐτοῦθεν πλοῖα διὰ τὴν μετακόμισίν των, καὶ κατὰ τὸ ἑσπέρας σήμερον ἐφάνησαν ἐρχόμενα, καὶ ἐλπίζομεν οὖν Θεῷ μετὰ τὸν ἐρχομόν των νὰ ἐκστρατεύσωμεν αὐτοῦθεν ἡμεῖς πρὸς τὸ μέρος τοῦ οὐρδίου τοῦ Ἀχμέτπει καὶ νὰ τὸ καταπολεμήσωμεν, ἐξολωθρεύοντες αὐτὸ ὅλως διόλου, καὶ ἀκολούτως νὰ προχωρήσωμεν καὶ περαιτέρω. ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ εὐρισκόμεθα εἰς ἐτοιμασίαν τῆς ἐκστρατείας μας ταύτης κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ περιμένομεν ὥραν πρὸς ὥραν τὸ μαροῦτι, διὰ τὸ ὅποιον καὶ ἐστείλαμεν ἀνθρωπὸν μας ἐπίτηδες, ὡς προείπομεν, μᾶς εἶναι χρεῖα καὶ μολύβδου οὐκ ὀλίγου, καὶ ἐπειδὴ ἐνταῦθα εὐρέθη ὀλίγον τι, διὰ τοῦτο ἐπίτηδες στέλλομεν τὸ παρὸν καίκιον εἰς τὰ αὐτόθι μὲ τοὺς ἐπιφέροντας τὸ παρὸν μας ἀνθρώπους μας, καὶ ἀξιούμεν τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα νὰ μᾶς προβλέψετε χίλιας ὀκάδας, εἴτ' ἐξ ἀγορᾶς του παρὰ τῶν αὐτόθι ἐργαστηρίων εἴτ' ἀπὸ Μοναστηρίων, τὰ ὅποια ἤθελε τύχει νὰ ἔχωσιν: ἄχτιον δηλαδή· εἰ δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲν ἤθελεν εὐρεθῆ ἄχτιον οὔτε εἰς τὰ ἐργαστήρια, οὔτε εἰς Μοναστήρια, νὰ διορίσητε ἐν ἡ δύο Μοναστήρια εἰς τὸ μέρος ὅπου ἤθελεν εὔγει τὸ κατ-

κιοι νὰ εὐγάλωσῃ μερικὰς πλάκας μολύβδου χυμένον ἀπὸ τοὺς νάρθη-
 κας τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἐκ τοῦ παραυτίκα μὲ τὸ ἴδιον παρτίδον ἐπὶ
 τοῦ παρόντος νὰ μᾶς προφθάσῃτε ἀποστέλλοντες τὰς πεντακοσίας μόνον
 δκάδας διὰ νὰ προφθασθῶμεν ὅσον τάχιστα εἰς ταύτην τὴν ἐτοι-
 μασίαν μας νὰ προλάβωμεν τὸν ἐχθρὸν κατατροπούμενον, διὰ νὰ μὴ
 μᾶς φύγῃ καὶ κατζορτίσῃ. τὰς δὲ ἄλλας πεντακοσίας ὄκ. μετὰ ταῦτα
 θέλομεν σὰς γράψῃ νὰ μᾶς τὸ στείλῃτε, ὅταν ἤθέλομεν λάβει καὶ τὴν
 τούτου χρεῖαν. μὴν ἀμελήσῃτε, ἅγιοι πατέρες, νὰ προθυμοποιηθῆτε εἰς
 τὴν τούτου ἐκτέλεσιν, ὡς ἀναγκαίου εἰς ἡμᾶς διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν
 ὁμογενῶν μας, καὶ κατατρόπως τῶν ἀπίστων ἐχθρῶν. καὶ μὴ διστά-
 σῃτε ὄλως, ἂν δὲν εὖρητε ἄχυτον, καὶ εὐγάλετε πλάκας ἐκ τῶν ἐκκλη-
 σιῶν, καὶ μὴ τὸ νομίσῃτε ὡς ἀμάρτημα, διότι ἐκτός ὅπου πάλιν μετὰ
 ταῦτα αἱ πλάκες εἰς τὸν τόπον των ἐμβαίνοσι, καὶ μισθὸς λογίζεται
 παρὰ Θεοῦ μέγιστος, διότι ὡς προείπομεν, καὶ ἡ σωτηρία διὰ αὐτοῦ
 τῶν ὁμογενῶν μας γίνεται, καὶ κατατρόπως τῶν ἐπαράτων ἐχθρῶν
 μας ἐνεργεῖται· καὶ πρὸς ταῦτα πάντα καὶ ἄνευ ζημίας σας τινός.
 Ὅθεν καὶ ὅσον τάχιστα περιμένομεν ταύτας τὰς πεντακοσίας ὄκ. ἐπὶ
 τοῦ παρόντος μὲ τὸ παρὸν ἐπίτηδες καίκιον, καὶ μὴν ἀμελήσῃτε, ἀλλὰ
 δείξατε τὴν προθυμίαν σας διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ὁμογενῶν μας ἀδελ-
 φῶν χριστιανῶν, χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ τὸ καίκιον οὔτε κἂν μίαν ἡμέ-
 ραν σχεδὸν αὐτόθι καθήμενον, διὰ τὴν ἀνάγκην, ἣν ἔχομεν διὰ νὰ
 ἐπιστρέψῃ μὲ τὸ ζητούμενον μίαν ὥραν πρότερον. καὶ ταῦτα μὲν ἐν
 τοσοῦτω, τὰ δὲ ἔτη Ὑμῶν εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, καὶ ὑγιειᾶ.

Ἰωακὰ Ἰουνίου κζ' Κασάνδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας. (Σφραγὶς κυκλική)

Καὶ κατωτέρω προσθέτει :

Καὶ ἄλλοτε σὰς ἐγράψαμεν περὶ τοπιζίδων καὶ μᾶς ἀπεκρίθητε,
 ὅτι εἴσθε εἰς φροντίδα διὰ νὰ μᾶς τοὺς ἀποστείλῃτε, πλὴν ἕως τὴν
 σήμερον ἀκόμη δὲν μᾶς ἦλθον· διὸ μὲ τὸ παρὸν καίκιον νὰ κάμητε
 κάθε τρόπον νὰ μᾶς στείλῃτε δέκα τοπιζίδες διότι μᾶς εἶναι ἀναγ-
 καῖοι. καὶ τοὺς περιμένομεν ἀφεύκτως.

Καὶ διαγωνίως ἀριστέρᾳ :

Οἱ ἀποσταλμένοι σας εἶπον ἡμῖν ὅτι πρὸ ἡμερῶν μᾶς ἐστείλατε
 ἐπίτηδες μὲ ἀνθρώπους σας ἐν φορτίον τζεπχανὲ μὲ γράμμα σας, καὶ
 μέχρι τοῦδε δὲν τὸν εἶδομεν, οὔτε τὸ γράμμα σας ἐλάβομεν· διὸ καὶ
 ἐρωτήσατε τί ἐγινεν καὶ νὰ μᾶς εἰδοποιήσῃτε. Περὶ τῆς ἐνταῦθα ἐσο-
 δείας σας ὅπου κατὰ μέρος ἐγράψατε εἰς ἄλλον, ἡμεῖς καὶ ἐδώκαμεν

ἄδειαν, καὶ ἐσῆκωσαν ἐντεῦθεν οἱ ἐδικοὶ σας μετὰ χαρᾶς μας καὶ πάλιν ὅταν μᾶς ζητοῦν δίδομεν ἄδειαν διὰ νὰ προφθάσητε τροφῆς.

(Ἄρχιστον Χιλιανδαρίου, Φάκελλος 1821).

34.

(Συμφωνητικὸν μὲ τὸν καπετὰν Γιώργη Καμπούρη)

Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ Γράμματος ἦτοι κοντρατόου γίνεται δῆλον διὲς ἐσυμφώνησαν μεταξὺ τους ὁ ὑπογεγραμμένος καπετὰν γιώργης καμπούρης μετὰ τοὺς ἀπεσταλμένους ἐκ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἁγίους πατέρας, καὶ ἔπιασαν τὸ καράβι του διὰ νὰ πηγαίνη εἰς τὸ Ἅγιον ὄρος πρὸς βοήθειαν τῶν Ἱερῶν μοναστηρίων, ὑποσχόμενα ἀμφοτέρω τὰ μέρη νὰ φυλάξουν τὰς κάτωθεν συμφωνίας.

Α'. Ὑπόσχεται ὁ καπετάνιος νὰ ἔχη τὸ καράβι του ἀρματωμένον μὲ κανόνια 4 πάλ. βόλ. μπαρ. καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ πολέμου, ὁμοίως καὶ ἀπὸ ναῦταις 50 πολεμισταῖς ἀνθρώπους.

Β'. καὶ εἰς ὅποιον μέρος ἤθελε διορισθῆ ὁ καπετάνιος παρὰ τῶν πατέρων διὰ νὰ πηγαίνη μὲ τὸ πλοῖον του, ἀμέσως νὰ πηγαίνη καὶ νὰ στέκεται ἐκεῖ κατὰ τὴν ὁρδίνιαν τῶν πατέρων εἰς τὸ Ἅγιον Ὁρος.

Γ'. καὶ ὅ,τι κοῦρσος ἤθελε κάμει τῶν Τούρκων νὰ εἶναι τοῦ καραβιοῦ, χωρὶς ὅμως νὰ ἤμπορῆ μήτε ὁ καπετάνιος μήτε ἄλλος τινὰς μαρινάρης τοῦ αὐτοῦ καραβιοῦ νὰ πειράζῃ τὸ παραμικρὸν εἶδος, ἢ καλογερικόν, ἢ ἄλλου τινὸς ἀδελφοῦ χριστιανοῦ.

Δ'. Ὑπόσονται καὶ οἱ ρηθέντες πατέρες νὰ δώσουν μισθὸν εἰς τὸ ρηθὲν καράβι ὁμοῦ μὲ τοὺς ναῦταις γρόσια ἕξχι χιλιάδες. γρ. 6000. διὰ ἕναν μῆναν ὀλόκληρον, πλὴν τὴν ὥρα ὅπου εὖγη τὸ καράβι εἰς τὰ πάντα ἦτοι τὴν ἡμέραν νὰ μετρίται ἡ διορία. Ἀριβάρτοι καὶ σὺν Θεῶ εἰς τὸ Ἅγιον Ὁρος νὰ λαμβάνῃ ὁ καπετάνιος παρὰ τοῖς προῖσταμένοις ἁγίοις παράσι τὰ ἥμισον ἄσπρα ἦτοι τρεῖς χιλιάδας γρόσια τὰ δὲ ἐπίλοιπα μετὰ τὴν πλήρωσιν τῆς διορίας: τὰ δὲ ἄσπρα νὰ εἶναι εἰς τάλαρα κολονάτα, πρὸς γρόσια ἐπτάμισι.

Ε'. Ὑπόσονται ἕτι ὅλα τὰ προβενιζὰ τοῦ καραβιοῦ νὰ εἶναι ἀπὸ τοὺς πατέρες, καθὼς δίδουν καὶ τοῦ ἐκεῖσε καραβιοῦ τοῦ καπετὰν ἱζοάννε, ἐξ ὧν ὅμως τοῦ ντζεπχανέ.

Ταῦτα ἐσυμφωνήθησαν μεταξὺ τῶν δύο μερῶν οἰκειοθελῶς καὶ ἀπαραβιάστως διὸ καὶ ἔγιναν δύο ὁμοια κοντρατά ἰσοδύναμα καὶ ἐδώ-

θησαν εἰς χεῖρας ἐνὸς ἐκάστου μέρους ὅπως ἔχουσι τὸ κύρος καὶ τὴν ἀσφάλειαν | 1821: Ἰουλίου 30

Σκόπελος

(Ἵπογρ.) καπετὰν γεώργης καμπούρης βεβαιώνω

(τετραμερῆς σφραγίς):

Ἐκ τῆς βουλῆς τῆς νήσου σκοπέλου

Εἰς τὴν ἄλλην σελίδα σημειώνεται:

1821: Ἰουλίου 12: ἅγιον ὄρος.

ἔλαβα ἀπὸ τὸ ὀπίσω τὸν λογαριασμὸν διὰ μισὸ μηνιατικὸ γρόσια τρεῖς χιλιάδες γρ. 3000. καπετὰν γεώργης καμπούρης.

1821: αὐγούστου 8. ἐλάβαμεν ἐδῶ εἰς μετροητὰ γρόσια τρεῖς χιλιάδες γρ. 3000 παρὰ τῶν ἐπιστατῶν τῆς κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους καὶ ἐξόφλισαν:

καπετὰν γεώργης καμπούρης.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

35.

ἄωκα'. Ταχβήλιον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Χιλανταρίου ἔνεκα τοπικῶν ἐξόδων, ριφθέντων καὶ αὐθις ἐπὶ κεφαλῆς ἀνὰ γρόσια δέκα, καὶ ἀναλογούντων τῇ ἱερᾷ Μονῇ ταύτῃ ἐπὶ τοῖς 225 ὀνόμασι γρόσια 2250 = ἦτοι δύο χιλιάδας διακόσια εἴκοσι πέντε.

Τῇ γη Ἰουλίου ἐλάβομεν εἰς μετροητὰ τὰ ἡμίση τῶν ἀνωτέρω γρόσια 1125 ἦτοι χίλια ἑκατὸν εἴκοσι πέντε παρὰ τοῦ ἁγίου Ἀρχιμανδρίτου Παντελεήμονος καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν. | Οἱ ἐπιστάται.

Τῇ λαῶ Ἰουλίου ἐλάβομεν ἔτι εἰς μετροητὰ τῶν ἀνωτέρων τὰ ἕτερα γρόσια 1125 ἦτοι χίλια ἑκατὸν εἴκοσι πέντε διὰ χειρὸς τοῦ ἀρχιμανδρίτου κυρίου Παντελεήμονος εἰς ἐξόφλησιν. | Οἱ ἐπιστάται:

225: Μοναχοί, κελιωῖτες, σκητιῶτες.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

36.

ἄωκαφ: Ταχβήλιον τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου, ἔνεκα τῶν ἐντὸς τοῦ ἁγίου Ὁρους καταμετροηθέντων αἰγηδοπροβάτων, τὸν ἀριθμὸν « 16017 » καὶ πληρωθέντων ἐν Θεσσαλονικῇ γρόσια « 5205 » καὶ παρ. 21 καὶ ριφθέντων ἐπίσης ἐπὶ κεφαλῆς τοῖς ἔνδεκα Ἱεροῖς Μοναστηρίοις, ἀνὰ παράδες: 13 καὶ σταιίνει τὸ ἀναλογοῦν τῇ Μονῇ

ταύτη διὰ αἰγυδοπόροβατα « 5130 » γρόσια 1667 παράδες 10 ἕτοι χίλια καὶ ἑξακόσια ἑξήκοντα ἐπὶ Γρόσια καὶ παράδες δέκα.

Τῆ ζ' ἐλάβομεν τὰ ἄνωθεν 1667 παρ. 10 διὰ χειρὸς τοῦ Ἁγίου ἀρχιμανδρίτου Παντολέον ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς εἰς ἐξόφλησιν. | Οἱ ἐπιστάται τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους. | Ὁ ἐκ τοῦ Χιλιανταρίου προηγούμενος Συνέσιος. | Ὁ ἐκ τῆς τοῦ ξηροποιάμου προηγούμενος Καλλίνικος | ὁ ἐκ τῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου προηγούμενος Ἡσαίας. | Ὁ ἐκ τῆς τοῦ Γρηγορίου προηγούμενος Νεκτάριος.

Καὶ εἰς τὴν ἄλλην σελίδα σημειώνεται :

1821 Ἰουλίου 7.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

37.

(Σφραγὶς τετραγώνως)

Ὁ παρὸν καπιτὰν Ἰωάννης μπουλκπασης, μὲ 16 ἀνθρώπους του, ἀπέρχονται εἰς τὸ ἡμέτερον ὄρδι πολεμισταί, λοιπὸν ἐρχόμενοι τὸ ἑσπέρας, εἰς τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον τοῦ Ἐσφιγμένου, νὰ τοὺς δωθῇ, οἱ κουμπάνια των νὰ φάγουν. οὕτω ποιήσατε ἀφεύκτως.

X X

,αωκαφ Ἰουλίου γη

Οἱ ἐπιστάται τῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους Κοινότητος.

(Ἀρχεῖον Ἐσφιγμένου. Φάκελλος Δ' 23).

38.

« Ἐπιταγὴ τῆς Ἱ. Κοινότητος εἰς τὸ ἑαυτῆς στρατεύμα »

Ἡ καθ' ἡμᾶς ἱερὰ Κοινότης τῶν εἰκοσι σεβαστῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους δίδει τὴν ἐξῆς ἐπιταγὴν εἰς τὸ ἑαυτῆς στρατεύμα, γνωστοποιούσα πρὸς τε τὸν στρατηγὸν καὶ προστάτην τοῦ καθ' ἡμᾶς ἐλληνικοῦ στρατοπέδου εὐγενῆ κύριον Ρῆγα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ γενναίους ἑκατοντάρχας καὶ τοὺς λοιποὺς ἀρχηγούς τε καὶ στρατιώτας, οὕ :

Πρῶτον μὲν νὰ γίνωνται ἄγρυπνοι, γενναῖοι καὶ προσεκτικοὶ εἰς τὸ νὰ παρατηροῦν τὰ κινήματα τῶν ἐχθρῶν καὶ ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι νὰ ἐξέρχωνται καὶ νὰ συγκροτήσωσιν μάχην μὲ τοὺς ἐχθρούς· καὶ κανένας μῆτε ἑκατοντάρχος, μῆτε πενηκόνταρχος, μῆτε δέκαρχος,

μήτε ἀπλοῦς στρατιώτης, ἐκ δειλίας καὶ ἀνανδρίας κινούμενος, ἀφίνων τὸν τόπον του, νὰ μὴ δίδεται εἰς φυγὴν.

Δεύτερον δέ, ἐὰν κανένας στρατιώτης ἤθελε ἀναλάβῃ τὸν τόπον φυγάδος τινὸς ἑκατοντάρχου ἢ πεντηκοντάρχου καὶ φανῇ θαρραλέος καὶ ἀνδρεῖος καὶ ἐκ τούτου ἤθελε κερδιθῆ ἢ μάχῃ καὶ νικηθῆ ὁ ἐχθρός, αὐτὸς οὗτος, ἀφοῦ λάβῃ μυρίους ἐπαίνους νὰ στεφανοῦται μὲ στανρόν ἀργυροῦν ἀπὸ τὴν κοινότητα καὶ μὲ γρόσια... Ἄν δὲ πάλιν ἄλλος τις, κάμνων ἔφοδον, ζωγρήσῃ τινὰ τῶν ἐχθρῶν ἢ φέρῃ τὴν κεφαλήν αὐτοῦ, καὶ ὁ τοιοῦτος νὰ στεφανοῦται μὲ στανρόν... καὶ μὲ γρόσια... Ἐὰν δὲ τις ἀπὸ δειλίαν τοῦ ἤθελε δοθῆ εἰς φυγὴν, κρυπτόμενος εἰς λαγκάδια καὶ βουνά, ὁ τοιοῦτος νὰ γνωστοποιῆται εἰς τὸν στρατηγὸν κύριον Ρῆγα· ἢ δὲ τιμιότης του νὰ ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὸ νὰ ἀφαιρῆ καὶ τὰ ἄρματα του καὶ νὰ τὰ δίδῃ ὅπου θέλῃ καὶ αὐτὸς νὰ ἐξορίζηται ἀπὸ τῆς γρανίτζας, ἢ γοῦν τὰ σύνορα τοῦ Ὁρους.

Τρίτον δέ, ἂν ἤθελε πιασθῆ κανένας προδότης, ἢ γοῦν τζασίτης καὶ μετὰ τὴν συνέλευσιν τῶν ἀρχηγῶν τοῦ πολεμικοῦ μας στρατεύματος μὲ πιστὰς μαρτυρίας ἀποδειχθῆ τοιοῦτος εἰς αὐτὸν νὰ δίδεται ἢ ἀνήκουσα παιδεία — ὁ θάνατος — ἢ γοῦν νὰ τὸν κρεμάσουν εἰς τὸ ὑψηλότερον δένδρον τινὸς λεωφόρου.

Τέταρτον δέ, νὰ πολιτεῖται μεταξὺ ἑμῶν ἡ εἰρήνη καὶ ἡ ἀγάπη, ἢ ὅποια εἶναι ὁ Χριστός, νὰ φυλάττηται ὑποταγὴ καὶ εὐπειθεία εἰς τοὺς μεγαλητέρους σας καὶ καπετανέους σας μὲ συμφυῆ ἁρμονίαν.

Πέμπτον δέ, μιμούμενοι τοὺς παλαιοὺς ἐκείνους Ἑλληνας (τῶν ὁποίων εἶσοθε ἀπόγονοι) οἷτινες τριακόσιοι μόνον ὄντες, ἠφάνισαν τὸ στράτευμα τοῦ Ἀρταξέρξου (sic), τὸ ὁποῖον ἦτον ὑπὲρ τὰς χιλίας χιλιάδας, διὰ τὴν ὁμόνοιαν καὶ προθυμίαν ὁποῦ εἶχον εἰς τὸ νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν πατρίδα των ἀπὸ τὴν αἰώνιον τυραννίαν καὶ ἀπάνθρωπον αἱματοχυσίαν τοῦ ἐχθροῦ των· νὰ εἰσοθε γενναῖοι, καὶ νὰ πολεμῆτε, ἕως ὅτου ζῆτε, χωρὶς νὰ παραδοθῆτε ζῶντες εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν.

Ἐκτον δέ, Ὁ εὐγενὴς στρατηγὸς Ρῆγας, καὶ οἱ λοιποὶ ἀρχηγοὶ τοῦ ἐνταῦθα ἑλληνικοῦ στρατεύματος, χρείας τυχούσης νὰ συμβουλευώνται καὶ μὲ τοὺς πρωτίστους προεσιῶντας τοῦ καλογηρικοῦ στρατοῦ. Καὶ ἢ ἀνωτέρω ἐπιταγὴ κατὰ τὸν τρόπον, ὃν εἶπομεν νὰ φυλάττηται ἀναμεταξὺ καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς καλογήρων.

Αὕτη ἢ ἐπιταγὴ δίδεται εἰς τὸν ἀρχηγὸν καὶ ὑπερασπιστὴν τοῦ ἑλληνικοῦ στρατεύματος εὐγενῆ κ. Ρῆγα, εἰς γνωστοποίησιν καὶ ἐπωφελῆ διοίκησιν τοῦ στρατοπέδου καὶ ἀφοῦ δια-

βασθῆ ἐνώπιον πάντων, νὰ γίνεται καὶ ἐντονος ἐνέργεια, διὰ τὸ ἐπιωφελεῖς παντὸς τοῦ γένους καὶ συστατικὸν ὄλου τοῦ στρατοπέδου.

Ἰωαννὰ Ἰουλίου Δ'

Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει τῶν εἴκοσιν ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους Προϊστάμενοι.

(Ἄρχιετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

39.

Τῇ σεβασμιωτάτῃ ἀγίᾳ καὶ Ἱεροῦ συνάξει τοῦ ἀγίου ὄρους προσκυνητῶς: εἰς τὸ ἐν Καραῖς Προτάτον.

Προσκυνῶ μεθ' ὄλου τοῦ Σέβας τὴν ἀγίαν Σύναξιν τοῦ Ὁρους μετὰ τῶν Ναζήριδων.

Ἡ ἀνάγκη, ὃ ἀγία Σύναξις, μὲ βιάζει νὰ γράψω τὸ παρὸν, ἐπειδὴ τὰ τρέχοντα περιστατικά, ὡς τοῖς πᾶσι δῆλον, τρομάζουσι τοὺς χριστιανούς, ἐνταυτῷ τρέχει καὶ κίνδυνος ζωῆς, τὸ μὲν ἀπὸ τὴν μανίαν τῶν τυραννῶν ὀθωμανῶν, τὸ δὲ ἀπὸ τὴν ἑλλησιπιν τῶν τροφῶν.

Ὅθεν ἐγὼ πεφοβισμένος καὶ ἀπελπισμένος ὢν κατ' ἄμφω, περιέρχομαι ἐνθεν κακεῖθεν εἰς μοναστήρια, τρόπον τινα νὰ εὔρω ποῦ καταφύγιον, καὶ οὐχ εὐρίσκω ὑστεροῦμαι ἐν ταυτῷ καὶ τῶν ἐξόδων, καὶ ἔχω χρεῖαν οὐκ ὀλίγην τῶν τοιούτων (ἄνευ γὰρ τούτων οὐδὲν κατορθοῦται).

Ὅθεν παρακαλῶ τὰ χίλια πεντακόσια γρόσια, τὰ ὅποια ἔμειναν ἀπὸ τὴν γνωστὴν πόλιτζαν διὰ παρακλήσεως ὑμῶν νὰ σταθοῦν μὲ τὸν τόκον, δὲν μοι συγχωρεῖ ἡ ἀνάγκη νὰ τὰ ἀφήσω. Ὅθεν νὰ μοι γένη μιὰ χάρις, γνωρίζω καλώτατα, ὅτι τὸ κοινὸν ἔχει μεγάλα ἔξοδα, καὶ δυσκόλως ἀντιπυλαίει, μόλον τοῦτο τὰ μοναστήρια πρέπει νὰ σταθοῦν νὰ τὰ οἰκονομήσουσι λόφτε καὶ ἔργω, ἐγὼ ὅμως δὲν ἐλπίζω ἄλλοθεν νὰ λάβω ἔξοδα, ἐπειδὴ αὐτὰ μοι ἐστάλησαν διὰ ἔξοδά μου διὰ τοῦ ἐπιτρόπου σας κυρίου Ἀνθίμου, καὶ μὲ αὐτὰ ἐλπίζω νὰ οἰκονομηθῶ, ἢ ἐδῶ σταθῶ, χρειάζομαι ἔξοδα, ἢ δ μὴ γένοιτο, ἂν ἀκολουθήσῃ τι ἐναντίον, ὅπου νὰ εἶμαι, χρειάζομαι ἀναγκαίως ἔξοδα. Ὅθεν ἂν δὲν ἤμπορεῖτε κατὰ τὸ παρὸν νὰ τὰ μετρήσετε ὅλα, τοῦλάχιστον τὰ ἡμῖσι ἀυτῶν νὰ τὰ ἐγχειρίσητε τὸν Χρ: Διονύσιον ἐξάδελφόν μου καὶ ἐγὼ τὰ λαμβάνω παρ' αὐτοῦ καὶ εὐχομαί διὰ τῆς χάριτος τῆς Θεοτόκου νὰ λάβουν αἴσιον τέλος

τὰ παρόντια περιστατικὰ ἐντὸς ὀλίγου πρὸς ἐλευθερίαν τῶν χριστιανῶν, καὶ ἐλάφροσιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐκ τῶν μεγάλων ἐξόδων. ὁμως παρακαλῶ ἄνευ τινὸς προφάσεως νὰ μοὶ γένη αὐτὴ ἡ χάρις, ἐπειδὴ ἔχω ἀνάγκην καὶ παίρνετε γράμμα ἀπὸ τὸν Χη: Διονύσιον, τὰ ὅσα τῷ ἐμετρέησατε πρὸς ἀπόδειξιν. Ταῦτα μὲν προσκνητῶς μεθ' ὄλου τοῦ σέβας. ἡ δὲ χάρις τῆς Θεοτόκου εἴη μεθ' ὑμῶν φύλαξ καὶ σκέπη.

Ἐκ Λαύρας 1821, Ἰουλίου 4: τῆς ὑμετέρας ἁγίας Συνάξεως ὄλος.

Ἐν χφ̄ ἀδελφὸς

Καλλίνικος Ἀρχιμανδρότης

Παρασκοβίτης.

(Ἄρχιεὸν Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

40.

(Ἐπιστολὴ Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα)

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκνητοῦμεν.

Τῇ βτ̄ τοῦ τρέχοντος μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀπεσταλμένων σας παππᾶ Νεοφύτου καὶ Ἰγνατίου ἐγράψαμεν ὑμῖν εἰς πλάτος. χθὲς ἐσπέρας μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πρὸ ἡμερῶν σταλέντιος αὐτόθι μετιζῆλ καϊκίου σας ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ βας τοῦ παρόντος, καὶ εἶδομεν τὰ γραφόμενά σας. σήμερον δὲ πάλιν ἐλάβομεν καὶ τὸ ἕτερόν σας ἀπὸ βας τοῦ αὐτοῦ μὲ τὴν Διονυσιατικὴν Γουλέτιαν διὰ τοῦ πνευματικοῦ κυρίου παππᾶ Δανιήλ, ἐν ᾧ καιρῷ εὐρέθημεν εἰς τὸν πόλεμον αὐθις ὀρησάντων τῶν ἀγαρηνῶν εἰς τὰ ᾧδε τοὺς ὁποίους τῇ θείᾳ βοηθείᾳ καταπολεμήσαντες διὰ ξηρᾶς τε καὶ θαλάσσης, ἀπεβάλομεν μὲ θραῦσιν των μεγάλην εἰς τὰ ὀπίσω κατησχυμένους καθὼς καὶ τὴν προχθές, ἐλθόντας σήμερον μὲ ἔπαρσιν περισσοτέραν, καὶ δύναμιν μεγαλυτέραν μετὰ κανονίων πλειόνων. Παρελάβομεν καὶ τὸν σταλέντια μόλυβδον ὀκάδας πεντακοσίας εἰς δεκαεξὶ λάμεις, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ μένομεν ὑπόχρεοι εἰς τὴν προθυμίαν σας, ὁμολογοῦμεν ὑμῖν τὴν χάριν. Εἶδομεν εἰς τὸ πρὸς ἡμᾶς γράμμα σας, ὅτι προλαβόντως ὁποῦ μᾶς ἐστειλάτε τζεπχανὲν διὰ τῶν Σεϊμένιδῶν σας κατήνησεν εἰς χεῖρας τοῦ εἰς Λογκὸν ἀνθρώπου μας Γιαννάκη, καὶ ἔχει καλῶς. εἰς ταῦτα τὰ ἀπὸ βας τοῦ τρέχοντος γράμματά σας εἶδομεν τὴν ζήτησίον σας, εἰς κοινήν παράκλησιν, περὶ διακοσίων μουζουρίων οἴτου διὰ τὴν ἣν ἔχετε ἀνάγκην, καὶ μ' ὄλον ὅπου καὶ εἰς τὰ ᾧδε εἶναι ἔλλειψις, καὶ στενοχωρία διὰ τὴν

πληθὺν τῶν εἰς ταύτην τὴν νῆσον καταφυγόντων ἀδελφῶν χριστιανῶν ὅμως θέλομεν κάμει τὰ ἀδύνατα δυνατὰ μετ' ἐπιμελείας μας μεγάλης διὰ τὰ κατορθώσωμεν τὴν αἴτησίν σας καὶ τὰ ἀποσταλῆ ὑμῖν ὁ ζητούμενος σῆτος μὲ τὰ Διονυσιάτικα πλοῖα.

Προχθὲς μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀπεσταλμένων σας ἐγράφομεν ὑμῖν, ὅτι ἀπὸ τὸ μαροῦτι, ὅπου σᾶς ἤλθε νὰ μᾶς στείλητε μερικὸν διὰ τὰ προφθάσωμεν, ἕως οὗ νὰ μᾶς ἔλθῃ τὸ ἐδικὸν μας ὅπου περιμένομεν, ὥρα τῆ ὥρα καὶ πάλιν σᾶς τὸ ἐπιστρέφομεν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀνάγκη δὲν μᾶς συγχωρεῖ νὰ περιμένωμεν τὴν αὐτόθεν ἀποστολὴν τοῦ στοχαζόμενοι, ὅτι εὐκόλως δὲν ἠθέλετε ἐπιτύχει πλοῖον, καὶ τὸ ὅπερ περιμένομεν μαροῦτι (διὰ τὸ ὁποῖον ἐπίτηδες ἐστειλάμεν πλοῖον, καὶ μετρητὰ οὐκ ὀλίγα) ἕως σήμερον δὲν μᾶς ἤλθεν, καὶ ἡ ἀνάγκη, ὡς εἴπομεν, μεγάλη, ὅτι οἱ ἐνταῦθα ἐγκατοικοὶ χωρὶς τινὸς ἐτοιμασίας εὐρέθησαν, ἡμεῖς δὲ ὅσον εἶχομεν εἰς τὸ καράβιον μας, εἰς τούτους τοὺς δύο πολέμους, δίδοντες εἰς αὐτοὺς καὶ ἐξοδεύοντες εἰς τὰ διὰ θαλάσσης κανόνια οὐκ ὀλίγον, σχεδὸν ἐτελείωσε καὶ ἂν ἀκόμη μίαν φορὰν δρομήσουν οἱ ἐχθροὶ εἰς τὰ ὧδε, πρὶν μᾶς ἔλθῃ τὸ ὁποῖον περιμένομεν μαροῦτι, δὲν θέλει γέινει τρόπος ἀπαντήσεως, καὶ ἐπομένως, ὅπερ μὴ γένοιτο, δουλεία καὶ σφαγὴ ἄφρευκτος ἀπάντων τῶν ἐγκατοίκων καὶ ὄλων τῶν καταφυγόντων ἐκ τῶν πέριξ χωρίων ἀδελφῶν χριστιανῶν. διὰ τοῦτο ἐπίτηδες στέλλομεν τὸ παρὸν μετῆλ καΐκιον μὲ τοὺς παρόντας δύο ἀνθρώπους μας Ἰωάννην καὶ Μάργαρον, καὶ ἀξιῶμεν τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα χωρὶς τινος ἀργοπορίας νὰ μᾶς στείλητε δι' αὐτοῦ ἑκατὸν ὀκάδας μαροῦτι: 100 διὰ τὰ προφθασθῶμεν ὑπὸ σφραγίδος σας, καὶ ἐρχομένου τοῦ ἐδικοῦ μας ἀμέσως θέλομεν σᾶς τὸ ἐπιστρέψει ὡς δάνειον· διότι ἀνάγκη πᾶσα νὰ προφθάνωμεν ἀλλήλοις εἰς διεδήποτε χρεῖαν καὶ ἂν λάβῃ ἕκαστος μέρος.

Νὰ μὴ γίνῃ ἀργοπορία, πατέρες ἅγιοι! εἰς τὴν τούτου ἀποστολὴν ἀλλὰ καθὼς λάβετε τὸ παρὸν μας, τὴν ἰδίαν ἡμέραν νὰ ξεκινήσητε τὸ καΐκιον μὲ τὸ μαροῦτι διὰ τὰ μὴ μᾶς εὖρη ὁ ἐχθρὸς κενούς, καὶ χαθοῦν τσαῦται ψυχὰι καὶ οὗτος ὁ τόπος, εἰς τὸν ὁποῖον εὐρίσκονται καὶ τὰ Μοναστηριακά σας μετόχια, τὰ ὁποῖα αὐτὰ καὶ μόνα ἐσώθησαν τὰ δὲ λοιπὰ ἅπαντα πυρὶκαυστα ἐγένοντο. Τὸ ἀπὸ Ὀλύμπου στράτευμα περιμένομεν ὅσον οὕτω, καὶ ἐρχομένου θέλομεν στείλει καὶ πρὸς τὰ αὐτόθι, ὡς ἐγράφετε.

Προχθὲς σᾶς ἐγράφομεν νὰ μᾶς στείλητε ἐδῶ πρὸς ἡμᾶς τὸν Χρῆστον Γραμματικὸν τοῦ Μαντεμίου, ἂν δὲν ἐστάλῃ, ἅς σταλθῆ μὲ τὸ παρὸν πλοῖον διὰ τὰ ἔλθῃ μὲ περισσοτέραν του ἀνάπανσιν, συνο-

δενόμενος μὲ τοὺς παρόντας ἀνθρώπους μας· εἶδὲ καὶ δὲν ἤθελε τύχει αὐτόθι ἐκ τοῦ προχείου, διὰ νὰ μὴ γένη ἀργοπορία τοῦ καικίου μὲ τὴν ἀποστολὴν τοῦ παρουτίου, τὸ ὁποῖον μᾶς εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖο-
τατον νὰ προφθασθῇ, ἄς σταλῇ καιόπιν μὲ ἄλλο πλοῖον. Ἐμάθομεν
δι καθ' ἦν ὥραν ἤθελον ἀναχωρήσει αὐτόθεν οἱ ἄνθρωποι μας, προ-
χθές, ἤλθεν εἰς γραμματοφόρος πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ μέρος τῶν ἐχθρῶν,
φέρων γράμματα, καὶ νὰ μᾶς γράψετε τί περιεῖχον.

Ἔθεν καὶ μένομεν ἄωκα Ἰουλίου Ἐπ' Ἐσπέρας, Κασάνδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας
(σφραγίς)

Καὶ διαγωνίως ἀριστερά :

Ἐκ τῶν δύο μας ἀνθρώπων, ὁποῦ σᾶς γράφομεν ὅτι στέλλονται,
ὁ εἰς τοῦνομα Ἰωάννης, ἐμποδίσθη, δθεν τὸ παρουῖτι θέλει παραδό-
σετε εἰς τὸν Μάργαρον. Ἐλάβομεν καὶ τὰ δύο ρέσμια τοῦ χαριτοῦ.
διὰ τὸ Γρηγοριάτικο καικι ἐφροντίσαμεν νὰ ἔλθῃ ἀπὸ Συκιάν.

Καὶ εἰς τὴν πρόσοφιν σημειώνεται :

« 1821 Ἰουλίου 6 τοῦ ἄρχοντος ».

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

41.

(Ἐπιστολὴ Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Ἐλάβομεν τὸ ἀπὸ ζῆς τοῦ τρέχοντος γράμμα σας μὲ τὴν ἀποστο-
λὴν τοῦ παρουτίου τῶν δέκα ὀκτάδων — 10, δὲν ἔπρεπε καὶ αὐτὸ
τόσον νὰ μᾶς τὸ στείλητε.

διὰ τοὺς τοπιζίδες ὅπου πολλάκις σᾶς ἐγράψαμεν, καὶ μᾶς ἀπο-
κρίθητε, ὅτι θέλετε μᾶς τοὺς στείλει, καθὼς καὶ πρὸ ἡμερῶν τὰ αὐτὰ
ἐγράφετε περὶ αὐτῶν, ἕως τῶρα δὲν τοὺς εἶδομεν οὔτε τοὺς ἀνθρώ-
πους διὰ γκιβερτζιλέ. διὸ χωρὶς ἀμελείας νὰ φροντίσητε διὰ τὴν ταχί-
στην ἀποστολὴν τόσον τῶν τοπιζίδων, ὅσον καὶ τοῦ διὰ τὸν γκιβερτζιλέ,
ὁποῦ τοὺς περιμένομεν ὡς ἀναγκαίους μὲ πρῶτων.

Ἐδῶ μᾶς χρειάζεται εἰς ὁ ὁποῖος νὰ ἦναι ἐγκρατὴς τῆς ὀθωμα-
νικῆς διαλέκτου ὥστε νὰ γράφῃ καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ. διὸ φροντίσατε,
ἐρευνῶντες νὰ εὑρητε ἕνα τοιοῦτον καὶ μὲ γράμμα σας στείλατέ μας
τον νὰ τὸν ἔχωμεν ἐδῶ, ἐπειδὴ μᾶς εἶναι ἀναγκαῖος εἰς τοιοῦτος. Ἐπὶ
τοῦ παρόντος δὲ σᾶς περικλείομεν ἐν ὀθωμανικὸν μεχτούπι, τοῦ ὁποῖου
ἄς γενῇ φροντίς εἰς τὸ νὰ γίνῃ ἢ μετὰφρασίς του διὰ τινος τοιοῦτου

ἐμπείρου, ἢ διὰ τοῦ παππᾶ Γερασίμου Κανσοκαλυβίτου ἢ ἄλλου τινός, καὶ χωρὶς τινος ἀργοπορίας νὰ μᾶς σταλθῇ τόσον ἢ μετάφρασις, ὅσον καὶ τὸ ἴδιον αὐτὸ μεχτούπι, χωρὶς νὰ παραπέσῃ: Ὑγιαίνετε.

1821 Ἰουλίου 9 Κασάνδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας

(σφραγίς)

Καὶ διαγωνίως προστίθεται:

Εἰς τὴν μετάφρασιν νὰ μᾶς ἀναφέρῃ ποῖος ὁ γράφων καὶ εἰς ποῖον γράφει.

Ὁ ἄνθρωπός μας ἀπὸ τὸν τζεπχανὲ ὅπου μᾶς ἐστείλατε μόνον ἑκατὸν ἐνενήντα τεστέδες φουσέκια ἔλαβεν. ἂν δὲ ἦταν περισσότεροι οἱ σεϊμένιδές σας ποῦ τὰ ἔδοκαν ὁμοίως καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς γράμματά σας, οὗτοι δὲν τὰ ἐνεχείρησαν εἰς τὸ ἄνθρωπόν μας.

(Ὁ ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

42.

Τοῖς πανοσιωτάτοις ἀγίοις ἐπιτρόποις καὶ τοῖς λοιποῖς προεσιῶσι τῆς σεβασμίας Μονῆς Παντοκράτορος, τοῖς περιποθήτοις ἀδελφοῖς ἀσπασίως.

Εἰς τὴν τοῦ Παντοκράτορος.

Τ.Σ.

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι, ἐν Κυρίῳ προσαγορεύομεν.

Ἐπειδὴ ἡ καθ' ἡμᾶς ἱερὰ Σύναξις ἐπληροφορήθη καὶ ἐβεβαιώθη μὲ ἀξιόχρεως μαρτυρίας ὅτι μερικὰ Μοναστήρια ἐτοιμάζονται διὰ φυγὴν λαμβάνοντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ ἱερὰ σκεύη καὶ κειμήλια, καὶ τὸ παρὸν εὐρισκόμενον χρηματικὸν ποσόν, καὶ νὰ ἀφήσῃσι τὸ Ἁγιώννυμον τοῦτο Ὅρος, ὅσον ἀπὸ μέρους των, ἔρημον καὶ ὑπὸ ἀσεβῶν καταπατούμενον καὶ τοὺς ναοὺς μαινομένους, ἀπεφάσισε μὲ ἐγκάρδιον καὶ ἀλλοτριωμένης ψυχῆς φωνήν, καὶ ἀμετάβλητον ψῆφον, δυνάμει φρονήσεως ἀνάγκης καὶ δυνάμεως νὰ ἔλθῃσι ἐνταυθοῖ οἱ προκοιτώτεροι, καὶ λόγου δύναντι ἔχοντες προεσιῶτες ἐκάστον μοναστηρίου, καὶ νὰ καθήσουν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς κοινότητα πρῶτον μὲν διὰ νὰ διοικήσουν τὰ πράγματα μὲ περισσοτέραν φρόνησιν καὶ εὐκόλιαν, ὡς κύριοι καὶ εἰδήμονες τῶν καιριωτάτων ὑποθέσεων.

δεύτερον δέ, δι' ἀσφάλειαν καὶ πιστοποίησιν τῶν ἐν ὄπλων (sic) ἀδελφῶν ἡμῶν κελλειωτῶν καὶ ἄλλων, διὰ νὰ πολεμήσουν μὲ περισσότε-

1601 4

28 12 Ἰουνίου 30 εἰς κρασί δακάδες 64 καὶ ρίζι δκ. 5 διὰ τοῦ Ἰγνατίου πρῶην καμπανάρι.

12 25 Ἰουλίου 9 διὰ τὸ μάγκα μας εἰς κυρὰν ὄπου ἔστειλεν δ καπετὰν ρίγας τὸν γεδεὼν ἧς Κασάνδρα διὰ νὰ φέρη εἰδήσεις περὶ τοῦ πολέμου καὶ εἰς 8 δακάδες ὄψαρια.

4 00

εἰς μισὴ δκὰ χαβιάρι καὶ μισὴ δκὰ ρακί.

5 00

»

10

εἰς φιλοδωρίαν τοῦ καπετὰν Ἰζούανου τὰ παιδιὰ δταν ἐπήγαμε εἰς τὸ καράβι του διὰ κοινὰς ὑποθέσεις ὁμοῦ μὲ δύο προεστοὺς βατοπαιδινὸν καὶ Κουτλουμουσιανόν, κηρὰν διὰ τὸ ζῶον ἡμέραι 26.

26 00

1677 01

σουμα ὄλις τῆς δόσεος.

922 39

εἰς μετροητὰ τὰ ρέσια πρὸς ἐξόφλισην.

2600 00

γρόσ. νέτα.

Μὲ διαφορετικὴν γραφὴν :

τὰ ἀνωτέρω ρέσια γρόσια 922,39 762 ρουμπιέδες φουντουκιοῦ 254
ἐλάβομεν εἰς μετροητὰ πα- 81 ηκοσιπεντάρια 3
ρὰ τοῦ συνεπιστάτου κυ- 79,32 ἔδωσα τοῦ Ἰγνατίου πρῶην
ρίου Καλλινίκου. καμπανάρι διὰ ψιλὰ καὶ ἔ-

Οἱ συνεπιστάται

ξοδά του μὲ ἀπόδειξιν

922.32

Ἰουλίου 14

(Ἄρχαιον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

44.

Τοῖς σεβασμιωτάτοις πατράσι τοῖς προΐσταμένοις ἐν τῇ κοινῇ συνε-
λέσῃ τῶν μοναστηρίων τοῦ Ὄρους | σεβασμίως.

Καὶ ἀμέσως κατωτέρω ἢ σημείωσις :

Τὸ γράμμα ὁποῦ ἤφερεν προηγούμενος κύρ Ἰωσήφ ἀπὸ Ὑδραν
μὲ τὴν γολέταν.

Ἐκ τῆς Καγγελαρίας : Αὐγούστου 13

Σεβάσμιοι πατέρες οἱ Προΐστάμενοι ἐν τῇ κοινῇ συνάξει τοῦ
Ὄρους. Ὑδρα τῇ 14 Ἰουλίου 1821.

Φιλογενῶς ὑπεδέχθημεν θεῖοι πατέρες τὴν σεβασμίαν σας ἐπιστο-
λὴν παρὰ τοῦ ἀπεσταλμένου σας πανοσιολογιωτάτου Ἰωσήφ προηγου-

μένον. Ἴδομεν ἐν αὐτῇ τὴν ἀπαίτησιν τὴν ὁποίαν ποιεῖτε διὰ καράβια δυνά πολεμικὰ ὄθεν ἀποκρινόμενοι περὶ τούτου λέγομεν ὑμῖν, ὅτι, μὲ τὸ νὰ παρέστη ἀνάγκη φοβερὰ νὰ καθοπλήσωμεν ὄλα μας σχεδὸν τὰ δυνατώτερα καὶ ἐκλεκτότερα πλοῖα μας πολεμικὰ, εἰς ἀπάντησιν τοῦ βαρβαρικοῦ στόλου, τοῦ ἐπαπειλοῦντος ὄλον τὸ χριστιανικὸν γένος, διὰ τοῦτο καὶ δὲν ἐσιάθη τρόπος νὰ ἐπιτύχωμεν τὰ καράβια κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας, μ' ὄλον τοῦτο δὲν ἀπετύχωμεν ὀλοτελῶς, διότι εὐρόντες τὸν Κον δημήτριον Θεοφάνους Βόκου, διοικητὴν τῆς καθοπλισμένης αὐτοῦ γολέτας, καὶ ἀξίαν διὰ τὸ ὑπόρρημα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπιποθεῖτε, καὶ συμφωνήσαντες μετ' αὐτοῦ, ἐσφαλίσθη συνδετικὸν ἔγγραφον διὰ γρόσια δώδεκα χιλιάδων εἰς τὸν καθέκαστον μῆνα. ὄθεν ἐρχομένου αὐτόθι, δότε αὐτῷ τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς διὰ νὰ συντρέξῃ μὲ τοὺς γενναίους τον ναύτας, ὄθεν διωρισθῆ.

Παρακαλεῖτε, θεῖοι Πατέρες, τὸν Ὑψιστον Θεόν! νὰ ἐνισχύσῃ τὸ γένος τῶν χριστιανῶν διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν θαλάσσιον δύναμιν τοῦ ἀπίστου, καὶ τότε εἰσθε βέβαιοι, ὅτι ὄλον τὸ γένος, μένει ἐλεύθερον. Ταῦτα καὶ μένομεν μὲ ὄλον τὸ σέβας.

(Ὑπογρ.) Οἱ φιλογενεῖς κάτοικοι τῆς Νήσου Ὑδρας

Γ. Τρίπος

Καγγελάριος (Τ.Σ.)

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

45.

Τοῖς Πανοσιωτάτοις ἀγίοις Ἐπιτρόποις καὶ τοῖς λοιποῖς προεσιῶσι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πανιοκράτορος τοῖς περιποθήτοις ὑμῖν ἀδελφοῖς | ἀσπασίως | « Εἰς τοῦ Πανιοκράτορος ».

Τὴν ὑμετέραν Πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι, ἐν Κῷ προσαγορευόμεν. | Ἐπειδὴ ἀπεφάσισεν αὐτὴ ἡ ἀνάγκη τὸ σκάψιμον τοῦ χαντάκιον καὶ συναπεφάσισε καὶ αὐτὴ ἡ Ἱερὰ Σύναξις, καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ καταβληθῆ ἄλλη ποσότης τριπλασία τῆς προτέρας κομψάνιας. | διὰ τοῦτο εὐθύς, ἀποφασίσσατε, ἀνυπερθέτως καθὼς καὶ τὰ ἄλλα μοναστήρια, νὰ στείλῃ καὶ ἡ Ἱερὰ σας Μονὴ ἐκτὸς τῆς κοινῆς κομψάνιας τετρακοσίας ὀκάδας ψωμὶ μὲ τὰ ἴδια τῆς ζῶα εἰς τὰς βίγλας, διότι ἐξ αἰτίας σας μπορεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὸν τόπον κανένα δυσίατον κακὸν καὶ ἔπειτα δὲν ἤμπορεῖτε νὰ δώσητε λόγον μήτε εἰς τὸν Θεὸν μήτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους. | Ταῦτα μὲν φιλαλήθως καὶ μὲ ἀμετάβλητον ἀπόφασιν μένομεν δὲ | , αωκα' λουλίου 17 | ὄρα ἐννάτη.

Ἐπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει τῶν εἴκοσι ἱερωῶν Μοναστηρίων προϋστάμενοι.

(Ἄρχιστον Ἰ. Μ. Μεγίστης Λαύρας. Ἀντιγραφὴ διακόνου Ἐλευθερίου Λαυριώτου).

46.

Τοῖς πανοσιωτάτοις Ἁγίοις Ἐπιτρόποις καὶ λοιποῖς προεσιῶσι τῆς Ἱεροῦ Μονῆς Χιλανδαρίου τοῖς περιποθήτοις ἡμῶν ἀδελφοῖς ἀσπασιῶς εἰς τὸ Χιλανδάρειον.

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι, ἐν Κυρίῳ προσαγορεύομεν.

Τὸ ἐπιφερόμενον ὑπὸ τοῦ ἐπίτηδες ἀπεσταλμένου πεζοῦ πληρεξούσιου καὶ κοινοσφράγιστου γράμματος, θέλει τὸ ἐγγειρίσει εἰς τὸν ὑμέτερον συναδελφὸν κύριον Ἀρχιμανδρίτην Παντελεήμονα ὅστις καὶ μὲ τὴν ἀγαθὴν του προαίρεσιν ἐψηφίσθη εἰς τῶν ἐπὶ πληρεξουσίων καὶ ἐὰν ἀνεχώρησε, μὲ γνωστὸν καὶ πιστὸν σὺν ἄνθρωπον νὰ τὸ ἐπιστείλητε καὶ ἂν δὲν ἔφθασε, νὰ τὸ παραλάβητε, καὶ ἀφ' οὗ ἔλθῃ νὰ τὸ παραδώσητε.

Ταῦτα μὲν ἐν συντόμῳ, καὶ ἀδελφικώτατα, μένομεν δὲ
 ,αὐτὰ κατὰ τὸν Ἰουλίον κατὰ

Ἐπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει τῶν εἴκοσι ἱερωῶν Μοναστηρίων προϋστάμενοι.

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

47.

Ἐξωθεν :

Ἰσον τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἁγ. Εὐστρατίου πρὸς τὸν Ρῆγα γράμματος.

Πρὸς τὸν τιμιώτατον κύριον καπετὰν Ρῆγα ἀκριβῶς σὲ χαιρετιοῦμεν καὶ ἀδελφικῶς ἀσπαζόμεθα.

Τῆ 22 Ἰουλίου 1821 Ἁγιος Εὐστράτιος.

Καὶ μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἔρευνα τῆς περιποθήτου ἡμῶν ὑγείας σας, οἷς δηλοποιοῦμεν, ὅτι τὸ τίμιον τῆς ἐλάβομεν, παρὰ τοῦ ἐδικοῦ σας καπετὰν Σπύρου καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἐχάρημεν διὰ τὴν ὑγείαν σας. Ἐπομένως ἰδοῦ οἷς γράφομεν τὴν ἰδίαν καθ' αὐτὸ κόπιαν ὅπου παρὰ τῶν ἐντιμοτάτων προεσιῶτων τῆς νήσου Ψαρῶν ἐλάβομεν ὄντας καὶ ὁ ἐδικὸς σας καπετὰν Σπύρος ἐδῶ.

Ἀπόκρισις Ψαρῶν

Τὴν τιμίαν σας σημειωμένην εἰς τὰς 4 τοῦ τρέχοντος ἐλάβομεν ἐκ τοῦ ὁποίου εἶδομεν, τὰ ὅσα μᾶς γράφετε. καὶ δηλοποιούμεν λοιπόν, ἀδελφοί, ὅτι ἡ ἐχθρική ἀρμάδα τοῦ τυραννικοῦ πηγαίνοντος εἰς τὴν Σάμον, ἄραξαν εἰς τὰς κολώνας, καράβια ὅλα μικρά, μεγάλα, 37. ἦτοι τριάντα ἐπιά. μὲ σκοπὸν νὰ κακοποιήσουν τὴν Σάμον. λοιπὸν φθάνοντας ἐκεῖ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος μας καὶ ὁρμήσαντες κατ' αὐτῶν τῶν Ἀγαρηνῶν ἔκαψαν ὀκτὼ ἐχθρικά καράβια μὲ τοὺς ἀγαρηνοὺς ἔσωθεν. Τὰ δὲ ἐπίλοιπα ἐδόθησαν εἰς φυγὴν ἀφίνοντες τὰς ἀγκύρας εἰς τὴν θάλασσαν, τρέχοντες λοιπὸν καὶ ὁ στόλος μας κατοπίωντων καὶ δὲν ἤξεύρομεν ἕως τῶρα εἰς ποῖον μέρος κατέφθασαν. καὶ ἐλπίζομεν ἐντὸς ὀλίγου νὰ ἀκούσωμεν τὴν παντιελὴ ἐξάλειψιν καὶ ἐξολοθρευμὸν τους. Ἐν τοσοῦτῳ οἷς ἀσπαζόμεθα ἀδελφικῶς.

Οἱ προεσιῶτες τῆς νήσου Ψαρῶν.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

48.

(Ἐπιστολὴ Ψαριανῶν πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα Ἀγ. Ὄρους)

...Σήμερον φθάσαντες ἀπὸ Ὑδραν οἱ ἄγιοι πατέρες, καὶ μάλιστα ὁ κύριος γέροντας Κοσμᾶς Βατοπαιδινός, ζητήσαντες παρ' ἡμῶν διὰ νὰ τοὺς βοηθήσωμεν ἀπὸ βαροῦτη, ἡμεῖς δὲ ἐλυπήθημεν ἄκρως ὅπου εἰς κατάστασιν δὲν εὐρέθημεν διὰ νὰ ἐκτελέσωμεν τὴν αἰτησίαν των, ὅπου κατὰ τὸ παρὸν τὰ καράβια μας ὅλλα εἶναι εἰς τὴν Βαρβαρικήν ἀρμάδα τοῦ τυράννου, ἀγκαλὰ καὶ ἡμεῖς ἀπὸ αὐτὸ ὑστερούμεθα. Ἀπὸ Μάλτα ὁμῶς προσμένομεν μέραν παρὰ μέραν διὰ νὰ μᾶς ἔλθῃ, καὶ ὅταν φθάσῃ μὲ χωρὶς ἀμέλειάν μας, θέλομεν οἷς προφθάσει, εἰς ἐκεῖνο ὅπου ἡμπορέσωμεν. μὲ τὸ νὰ ἔχωμεν στελέμενα μανξοὺς, μὲ ἀρκετὸν λογ. μετροτήν.

Ἀνδρίζεσθε, λοιπόν, ὦ γενναῖοι γέροντες, ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, διὰ νὰ καταβάλωμεν τὸν ἀσεβῆ τυράννον.

Τῆ 30 Ἰουλίου 1821. Ψαρὰ.

Ἡ βουλὴ τῆς νήσου Ψαρῶν (Τ.Σ.)

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

Ημερολόγιον της Ακαδημίας των Επιστημών
 της Βασιλικής Σχολής της Φιλοσοφίας
 της Γραμματικής και Ιστορίας
 της Αρχαίας Γραμματικής
 της Αρχαίας Ιστορίας
 της Αρχαίας Γεωγραφίας
 της Αρχαίας Αστρονομίας
 της Αρχαίας Μουσικής
 της Αρχαίας Καλλιγραφίας
 της Αρχαίας Ποίσεως
 της Αρχαίας Τραγωδίας
 της Αρχαίας Κωμωδίας
 της Αρχαίας Ύμνων
 της Αρχαίας Επιστολής
 της Αρχαίας Διαλέξεως
 της Αρχαίας Κριτικής
 της Αρχαίας Βιβλιοθηκής
 της Αρχαίας Παιδείας
 της Αρχαίας Γενικής
 της Αρχαίας Ειδικής

Φωτοτυπία του υπ' αριθ. 48 εγγράφου.

49.

(Κατὰ τὰ σπαράγματα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22 καταστίχου Ι. Μ. Ἐσφιγμένου)

Ἔοσον τζεπχανέν ἐδώσαμεν εἰς τὸ δορδί :

6 σεντιούκια πλήρη φυσιγγίων ἀνά χίλια φυσίγγια περιέχον τὸ καθέν.

Καὶ διὰ τῆς Μοναστηριακῆς Γολέτας εἰς τὴν Κασάνδραν.

1300 δκάδες μολύβι ἀπὸ χυτὲς πλάκες τῆς ἐκκλησίας καὶ ἄχτυον.

2 βαρέλια παροῦν ἀπὸ δκ. ὀγδοήντα.

Ἔοσην κουμπάνιαν ἐλάβομεν εἰς τὸ καράβι μας ἀπὸ τὴν Ἱερὴν ἡμῶν μονήν· κατὰ τὴν ἐσχάτην καταδρομήν, ὅπου ἐδοκιμάσαμεν ἀπὸ τοὺς ἀγιοῦντας, συμποσομένην εἰς γρ. 500.

2 τόπια τοῦ Μοναστηρίου μας, ὅπου τὰ ἐστείλαμεν εἰς τὸν πόλεμον τῆς Κασάνδρας.

10 τουφέκια εἰς τὸ καράβι τοῦ καπετὰν Ἀθανάση, διὰ ἐφύλαττε τὸ Ἅγιον Ὄρος.

2 σπαθιά τῶ ἰδίῳ διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν.

(Ἄρχαιον Ἰ. Μ. Ἐσφιγμένου. Πρβ. καὶ Παχωμίου, ἔ.δ., σ. 48).

50.

« Τὸ κονδράτον τοῦ καπιτὰν ἀναστάση λημναίου »

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου ὁμοφωνητικοῦ καὶ ἀποδεικτικοῦ γράμματιος δηλοποιῶ ὃ κἀνωθεν ὑπογεγραμμένος ὅτι συμφωνήσας μετὰ τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους τῶν εἴκοσιν ἱερῶν μοναστηρίων περὶ τοῦ καραβιοῦ μου, εἰς τὸ νὰ περιφέρωμαι εἰς ὄλον δηλονότι τὸ βόρειον μέρος τοῦ Ἁγ. Ὄρους διὰ θαλάσσης, καὶ ἕως τοῦ στρομημονικοῦ κόλπου ἀντίπερα τῆς Κουμίτζης, πρὸς διαφύλαξιν τῶν βορείων μερῶν, ἐκατέρων τῶν μερῶν ἢ συμφωνία μας εἶναι αὕτη ὡς ἐξῆς, ἐν κεφαλαίοις οὕτως.

Αὐν. Διὰ ἕνα μῆνα ὅπου ἔχω νὰ περιφέρωμαι ὡς εἶπον εἰς ὄλον τὸ βόρειον μέρος, καὶ ἕως αὐτοῦ τοῦ Στρομημονικοῦ κόλπου διὰ θαλάσσης μετὰ τοῦ καραβιοῦ μου, διὰ νὰ φυλάττω τὰ ἐνταῦθα ἀσφαλῶς, νὰ ἦναι εἰς χρέος ἢ κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους νὰ μοὶ δίδῃ τὸν ἀριθμὸν γρόσια : 6000. ἧτοι ἐξ χιλιάδας γρόσια. καὶ τὰ μὲν ἡμίση τούτων νὰ λαμβάνω κατὰ τὴν προθεσίαν τοῦ ἡμίση Μηνὸς ἀπὸ τὴν σήμερον τὰ δὲ ἑναποληφθέντα ἡμίση τούτων, νὰ λαμβάνω πάλιν ἀφ' οὗ τελειώση ἢ ἑτέρα προθεσία τοῦ μηνὸς τῶν Δεκαπέντε δηλονότι ἡμερῶν, καὶ περαιτέρω τούτων νὰ μὴ ζητῶ.

Βον. νὰ ἔχω νὰ λαμβάνω παρὰ τῆς αὐτῆς κοινότητος καθ' ἡμέραν ἀνὰ εἰκοσιπέντε ὄκ. κρέας εἰς ζωοτροφίαν, καὶ εἰς οἰκονομίαν τῶν ἐν τῷ παραβίῳ ἀνθρώπων μου, καὶ ὄχι ἄλλο ἐκ τούτου τίποτε. Οὕτω τοῖνυν ὁμοφωνήσαντες μετὰ τῆς κοινότητος τοῦ Ἐγ. Ὅρους περὶ τοῦ παραβίου μου, εἰς τὸ νὰ ἐξακολουθῶμεν ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἀμεταθέτως, ἐγένοντο καὶ δύο ὅμοια ἐναλλὰξ Γράμματα κοντραϊκά, καὶ τὸ μὲν παρὸν ἡμέτερον ἐνεχειρίσθη εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Ἐγ. Ὅρους τὸ δὲ αὐτῆς κοινοσφράγιστον ἐδόθη ἔμοι εἰς ἐνδειξιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν καὶ ἀσφάλειαν.

1821 Αὐγούστου 6.

Καπετὰν Ἀναστάσης γαρουφάλου λημναῖος
ἔλαβον γρόσια 502. Ἐλαβον ἔτι γροσ. 2505. 1821 Αὐγούστου 26.
Ἐλαβον ἔτι μετροητὰ γρ. 2993 εἰς ἐξόφλησιν 1821 Σεπτεμβρίου 6.
(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

51.

Ὅσα μᾶς ἐδόθησαν ἀπὸ τὸ κοινὸν διὰ τοῦ ἀγίου ἐπιστάτου Αὐγ. ζ' γρ. παρ.

- 7514 ἀπὸ 442 μεντζάρικα βασιλικά ναπολεόνια παπαλήνικα πρὸς γρόσια δεκαεπτὰ τὸ ἕν.
- 1884 ἐκπίπτονται διότι κορέρουν εἰς Ὑδραν πρὸς γρόσια δεκαπέντε τὰ μαντζάρια. 14,30 τὰ ναπολεόνια καὶ παπαλήνικα.
- 6630 μένονν καθαρὰ κατὰ τὴν εἰς Ὑδραν μονέδα.
- 625 ἀπὸ 25 μαχμουτιέδες πρὸς 25.
- 122 ἀπὸ 2 πορτογέζικα πρὸς 61.
- 174 ἀπὸ μίαν ἡμισουτούπιαν πρὸς ἑκατὸν δεκαἕξ με δυσκολίαν.
- 459,10 ἀπὸ 167 ρουπ. πρὸς γρ. 2 παρ. 30
- 8010,10 ἦτοι ὀκτὼ χιλιάδες δέκα γρόσια καὶ ρούπι.
- 2000 ἐκπίπτωμεν τὰ τοῦ ἀυθέντος Ὑψηλάντου διὰ νὰ δοθῶσι.
- 6010,10 ἔμειναν μόνον ἕξ χιλιάδες δέκα γρόσια καὶ ρουπι.
- 1100 ἐδανείσθημεν ἀπὸ προηγούμενον Ἀβραάμ.
- 1000 ἀπὸ κὺρ Λάζαρον κουδουρίδην (= Κουντουριώτην).
- 1186,10 ἀπὸ τοὺς ὀνομαστὶ καταγεγραφομένους εἰς τὸ ὄπισθεν φύλλον.
- 9296,20 ἦτοι ἐννέα χιλιάδας διακόσια ἐνεήκοντα ἕξ γρόσια καὶ μισό.
- 1000 ἀπὸ τὸν προηγούμενον κὺρ Ἀνθιμον Ἰβηρίτην μαντζάρια πενήντα πέντε καὶ τάλαρα ριγίνας εἴκοσι.

10296,20

γρ. παρ.

1000 Ἐκπίπτονται τὰ χίλια γρόσια ὅπου δὲν μᾶς τὰ ἄφησε ὁ κὺρ Δάζαρος.

9296,20 Μένουν ἑννέα χιλιάδες διακόσια ἐνενήκοντα ἕξ καὶ ἡμῖον γρόσια.

Εἰς ἄλλο φύλλον :

Ὅσα ἐλάβομεν ἐκ δεῖνος διὰ τὰ τοῖς δοθῆ στάρι εἰς Ἑγ. Ὅρος.

γρ. παρ.

325 ἀπὸ τὸν γέρο Δοσίθεον ξενοφωντινόν.

47 ἀπὸ τὸν παπὰ Δανιήλ ὁμοίως.

200 ἀπὸ τῶν ἐπ' ὀνόματι τῶν ἱερομονάχων σκουρταῖς δοθέντων ἡμῖν.

149,10 ἀπὸ τινος ἀποστόλη σανιδᾶ ξενοφ.

465 ἀπὸ τὸν Δαυτῖδ κελλ. γρηγοριάτην τριάντα βενέτικα.

1186 ἦτοι χίλια ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἕξ γρόσια καὶ δέκα παράδες ὡς κορέρουν ἐνταῦθα εἰς Ἑγρον.

Κοιλὰ ὅσον στάρι θέλει δοθῆ τοῖς ἄνωθεν.

40 τῷ Δαυτῖδ κελλιῶτη γρηγορίον.

32 τῷ γερωδοσιθέῳ καὶ παπᾶ δανιήλ ἐκ τῆς ξενοφωντινῆς σκήτης.

12 τῷ ἀποστόλη σανιδᾶ Ξενοφωντινῷ.

16 τοῖς ἱερομ. σκουρταίοις.

100

Ὅσα ἐδανείσθημεν.

1100 ἀπὸ τὸν προηγούμενον κὺρ Ἀβράμιον Δαυριῶτην κατὰ τὴν αὐτόθι τρέχουσαν μονέδα ἐδώσαμεν ὁμολ.

1000 ἀπὸ τὸν προηγούμενον Ἰβηρίτην κὺρ Ἀνθιμον εἰς μαντζάρικα πενήντα πέντε καὶ τάλαρα οἰγίνας εἴκοσι διὰ τὰ τῷ δοθοῦν ἀμέσως ἐδώσαμεν ὁμολογίαν ἐνυπόγραφον.

2100 ἦτοι δύο χιλιάδας καὶ ἑκατὸν γρόσια.

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

52.

1821 Ἀυγούστου.

Ἐξοδα γεγονότα ἀφ' ἧς ὥρας ἐδιορίσθημεν μετὰ τοῦ γέροντος Παρθενίου διὰ Ἑγρον καὶ Μωρέαν ἕξ ἄνθρωποι εἰς τὸ καίκι καὶ πέντε ἡμεῖς.

Ἐξόδουσαν

Ἐπήραν

443,10

11.113,10

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

53.

αωκα'. Αὐγούστου. Λογαριασμός τῶν εἰς Ὑδραν σταλέντων δύο ἀδελφῶν τοῦ τε γέροντος Παρθενίου βαΐλου Ξενοφωντινοῦ καὶ Γρηγορίου Γρηγοριάτου.

Γρόσια		ὁ ξεπεσμ. αὐτῶν
4556	ἀπὸ 286 ὀλανδ. πρὸς 17	536
2958	ἀπὸ 174 ναπολ. πρὸς 17	348
675	ἀπὸ 25 μαχμουτιέδες πρὸς 27	90
136	ἀπὸ 2 πορτογέζικα πρὸς 68	12
180	ἀπὸ 1-2 τούπια πρὸς 120	12
501	ἀπὸ 167 ρούπ. πρὸς 3	41,30
<hr/> 9006		<hr/> 999,30
1100	ἀπὸ προηγ. Λαύρας Ἀβράμιον εἰς 333 ρουπ. καὶ παρ. 83,10	
1119	ἀπὸ τὸν προηγ. Ἰβηρ. κ. Ἀνθιμον εἰς Ὀλλάνδ. 55 καὶ τάλαρα 23	119
		<hr/> 1202

40	εἰς τὸν γέρο Παρθένιον
1119	τὰ διὰ ἐξόφλησιν τοῦ ἄντικου λογαριασμοῦ
12464	ἦτοι δώδεκα χιλιάδες τετρακόσια ἐξήκοντα τέσσαρα γρόσια. ὁ γρηγόριος Γρηγοριάτης βεβαιοῖ.

Γρόσια	δόσις
9120	εἰς 912 κοιλὰ σίτου πρὸς γρ. 10.
23,30	εἰς χαμαλιάτικα αὐτῶν καὶ 2 ζευγ. τσουβάλια ἐχάθησαν.
443,30	εἰς ἔξοδα πηγμοῦ τῆς τε ἐκεῖ διατριβῆς μας.
27	εἰς πεσχεσλίκια ἐκεῖ.
760	εἰς 69 ὀκ. παρούτι μὲ διαφόρους τιμές.
343,20	διὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς μας ἀπὸ Τριπολιτζᾶς ἕως ᾧδε καὶ τῆς ἀσθενείας μου.

10718	
417,20	εἰς φόνια διὰ χρεῖαν τοῦ κοινοῦ καὶ τὰ ἐστείλαμεν.
	Γρόσια 110,30 εἰς 52 ὀκ. μολύβι πρὸς 85 παρ.
	112 εἰς 5 τόπια χαρτιοῦ.
	120 εἰς 20 ὀκ. καϊβέν.
	40 εἰς 400 τουφεκόπετρος.
	32 εἰς 40 ὀκ. ρύζι.
	2,30 εἰς κοντιὰ πολικιά (;) καὶ χαμαλιάτικα.
<hr/> 417,20	

1202	εἰς ἐξικλεμὲν τῶν ἄντικρυ μονέδων ὡς φαίνεται.
126,20	εἰς ἐξικλεμὲν τῶν μειρηθέντων ρέσιων εἰς ἐξόφλησιν.
12464	ἦτοι δώδεκα χιλιάδες τετρακόσια ἐξήκοντα τέσσαρα γρόσια.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

54.

(Ἐξοφλητικὸν Ἀθανασίου Γιανουλέτα)

Διὰ τοῦ παρόντος ἐξοφλητικοῦ γράμματος δηλοποιῶ ὁ ὑπογεγραμμένος Ἀθανάσιος ρεῖζης Γιανουλέτας, ὅτι κατὰ τὴν συμφωνίαν ὅπ' εἶχα μετὰ τοῦ ἐξοχωτάτου ἐν Ιατροῖς κων Κοσμᾶ Βατοπεδινοῦ καὶ λοιπῶν διὰ τὰ τοὺς πηγαίνω εἰς Ὑδραν, Πέτζες καὶ Μωρέα. τὴν σήμερον κατὰ τὰ ἀνά χεῖρας ἡμῶν κοντράτα ἔλαβον τὸν ναῦλον μου ὄχι ὅμως ὡς διαλαμβάνουν τὰ κοντράτα μας ἀλλὰ μόνον γρόσια: τετρακόσια ἐνενηκοντα γρ. 490. ἐπειδὴ εἶμι ἐξισάσθημεν ἀμφοτέρω τὰ μέρη. Δοιπὸν εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ἔχω τὰ ζητῶ παρὰ τοῦ ἐξοχωτάτου κυρίου Κοσμᾶ ἢ ἄλλου τινὸς μηδ' ὀβολόν, τὰ δὲ κοντράτα μένουσιν ἄκυρα. διὸ δέδοκα τὸ παρὸν μου ἐξοφλητικὸν εἰς χεῖρας των, ἵνα ἔχουν τὸ κύρος καὶ τὸν ἀσφάλειαν.

1821 Ἀυγούστου 11, Σκόπελος.

Ἀθανάσης Γιανουλέτας βεβαιῶ

καὶ ὡς ἀγράμματος μὲ ὑπογράφει ὁ Σταυρός.

ἢ βουλή τῆς νήσου σκοπέλου ἐπιβεβαιοῖ :

(Σφραγίς Βουλῆς Σκοπέλου)

Ἀναγνώσις Κ. Νοτάριος.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

55.

(Ἐπιστολὴ ἀπὸ τὰ Τρίκερα πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους)

(Σφραγίς)

Τὴν σεβασμίαν ὑμῶν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦντες κατασπαζόμεθα τὰς ἱερὰς ὑμῶν χεῖρας.

Ἐδέχθημεν εὐλαβῶς τὸ σεβάσιμον κοινὸν ὑμῶν γράμμα παρὰ τοῦ πανοσιολογιωτάτου ἁγίου ἀρχιμανδρίτου κυρίου γρηγορίου ἐπίτιδες ἀπεσταλμένου παρ' ὑμῶν πρὸς ἡμᾶς. δι' οὗ πληροφορηθέντες τὴν ἀγαθὴν ὑμῶν ὑγείαν ἐχάρημεν τὰ μέγιστα. Ἔδομεν ἐν ταυτῶ τὰ ἀξιῆτε ἡμᾶς

πατρικῶς διὰ τὰ σὰς προφθάσωμεν μετ' ἡμετέραν παρουσίαν καὶ γκιβερτιζιλέν, μετὰ τὸ νὰ πάσχη καὶ κινδυνεύῃ ὁ Ἱερώνυμος αὐτὸς τόπος ἀπὸ τοὺς κοινούς ἐχθρούς. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ αὐτὰ συμπάσχομεν καὶ ἡμεῖς, μετὰ τὸ νὰ εἴμεθα πλησίον τῶν ἀγαρηῶν, καὶ ἔλαβαν καὶ τὰ ὄπλα ὅλοι τὰ περίξ ἡμῶν οἰκοῦντες ἀδελφοὶ εὐρεθέντες καὶ αὐτοὶ καὶ ἡμεῖς σχεδὸν χωρὶς προετοιμοσίαν τῶν ἀναγκαίων τοῦ πολέμου ὑποπέσαμεν εἰς μεγάλην ἀμηχανίαν τί νὰ κάμωμεν, στοχαζόμενοι καὶ τὴν ἡμετέραν ἀνάγκην διὸ διὰ τὸ σέβας ὅπου σώζομεν εἰς τὸν Ἱερόν αὐτὸν τόπον καὶ διὰ τὴν κατὰ χρεῖαν φιλοξενίαν, καὶ διὰ τοὺς ἀγαθοὺς τρόπους τοῦ παρ' ἡμῶν ἐγνωσμένου εἰρημένου ἁγίου ἀρχιμανδριτοῦ τοῦ καὶ παιριώτιον ἡμῶν ἐβιάσθημεν ἐκ τοῦ ὑστερήματός μας νὰ προφθάσωμεν εἰς τὴν ἡμετέραν παροσιότητα ἀποσιέλλοντες διὰ τοῦ ἰδίου σαράντια δκ. μπαρούτι χονδρὸν τοῦ ὁποῦ καὶ τὴν τιμὴν παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἁγίου ἀρχ/του ἐλάβομεν καὶ παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν τὴν συγγνώμην, ἀποβλέποντες εἰς τὴν προθυμίαν μας καὶ ὅχι εἰς τὴν ὀλιγότητα τοῦ ζητουμένου. τὸ κατὰ δύναμιν γάρ, καὶ Θεῷ φίλοι. ταῦτα μὲν προσκυνητικῶς αἱ δὲ ἅγιοι ἡμῶν εὐχαί εἶησαν διὰ βίου ἡμῶν ἀρωγαὶ καὶ τῆς σεβασμίας ἡμῶν παροσιότητος τέκνα ἐν κω ἀγαπητά.

Ἰωακ. ἀγούστου 1β'.

Τρίκερα. Οἱ ἔφοροι τῶν Τρικέρων.

Καὶ εἰς τὸ περιθώριον σημειώνεται :

Μετὰ τὸ νὰ μὴν εὐρεθῆσαν σαράντια δκάδες ἐδόθησαν μόνον εἴκοσι πρὸς δέκα πέντε ἡμισυ γρόσια.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

56.

(Ἐπιστολὴ Ἐυαγγέλου ἱατροῦ ἀπὸ Ὑδραν)

Τοῖς παροσιωτάτοις ἁγίοις Ἐπιστάταις τῆς συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους προσκυνητικῶς. Εἰς Ἁγιον Ὄρος.

Τὴν ἡμετέραν παροσιότητα πανευλαβῶς προσκυνῶ.

Τῇ 13 Ἀγούστου 1821. Ὑδρα.

Διὰ τοῦ παρόντος εἰδοποιῶ τὴν παροσιότητα σας δι' αἰετὸ χάριτι τὰ καθ' ἡμᾶς εὐ ἔξουσιν διότι καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη καὶ ἐσχάτως ἀπὸ κς' : πρὸ ἤδη ἐπὶ ἡμερῶν ἤλθον δύο πλοῖα φορτωμένα σῖτον καὶ μᾶς βεβαιώνουσι τὴν κήρυξιν τοῦ ρωσικοῦ πολέμου. Τὰ στρατεύματα ἦτον εἰς τὰ σύνορα καὶ ἔλαβαν τὰς προσταγὰς μετὰ τὸν μισμὸν τοῦ μνίστρον, ὅστις ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰς 18 : τοῦ Ἰουλίου μηνός, πρὸς

δὲ καὶ αἱ ἄλλαι εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις ὁμοῦ κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν διὰ τοῦτο νὰ λαμβάνετε θάρρος καὶ προθυμίαν καὶ νὰ ἀντέχετε ἔτι ὀλίγον καιρὸν καὶ σὺν Θεῷ θέλουν μείνει ἀκίνητα ὅλα τὰ φρονήματα τῶν ἀγαρητῶν. διὰ αὐτὰρι εἰάν ἦτον δυνατὸν νὰ στείλετε δύο ἀνθρώπους εἰς Τήνον, διὰ νὰ παραμονεύουσι τὰ ἐκεῖθεν διερχόμενα πλοῖα καὶ νὰ ὀδηγήσωσι κανὲν τούτων διὰ τὰ αὐτόθι, διότι κατέβηκαν ἀπὸ ρουσοίαν ἀρκετὰ φορτωμένα. αὐτὰ ἔμαθον παρὰ εἰδημόνων καὶ ἔστω πρὸς εἰδησίαν σας. ἐγὼ δὲν ἔλαβον κανὲν προνόμιον παρ' Ὑμῶν διὰ νὰ ἐνεργήσω τὰ πρὸς ὄφελος τοῦ ἱεροῦ τόπου. ἔσεῖς θέλετε νὰ στείλετε εἰς τὰ ᾧδε σημαντικούς, ὅμως ὀλίγον τόπον ἐπέχουσιν οἱ τοιοῦτοι εἰς αὐτὰ τὰ μέρη.

Ταῦτα ἐν συντόμῳ καὶ ἡ εὐχή σας μετ' ἐμοῦ.

Εὐαγγέλου τοῦ ἱατροῦ.

(Ἐπιτομή Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

57.

(Ἐπιστολὴ Ἐμμ. Παπᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους)

Τὴν ὁμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Ἡμεῖς ἐνταῦθα ἐλθόντες, δὲν ἐλείψαμεν νὰ βάλλωμεν εἰς πρᾶξιν ὅσα ἐπωφελῆ μὲν εἰς τὸ στρατόπεδόν μας, βλάπτοντα δὲ εἰς τοὺς ἐχθρούς. ὄθεν καὶ χθὲς ἐξεβάλομεν διὰ καϊκίων ἕως ἐπτακοσίους στρατιώτας, γενναίους ὅμως, εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα καὶ ἐκεῖθεν μὲ ἀπαρδειγμάτιστον ἡρωϊκὴν των γενναιότητα ὤρμησαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἐθανάτωσαν ὑπὲρ τοὺς τριακοσίους, καὶ ἂν ἤθελον καὶ τὰ καράβια διὰ θαλάσσης συνδράμει. ἄφευκτα ἠθέλαμεν τοὺς ἀφανίσει ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ νὰ τοὺς καταδιώξωμεν ἐντεῦθεν μέχρι Θεσσαλονίκης, καὶ εἶναι ἐλπίς νὰ γενῆ τὸ τοιοῦτον. πλὴν ἡ ἔλλειψις τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων μᾶς ἀναχαιτίζει τὴν προθυμίαν καὶ συστέλλει τὴν γενναιότητα τῶν στρατιωτῶν μας, καὶ ἡ μέχρι τοῦδε ἀργοπορία τῶν ἐδικῶν μας καὶ ἀπὸ Ὑδρας καὶ ἀπὸ Τρίκερα διὰ τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ κυρίου Γρηγορίου μᾶς δίδει ὑποψίαν τινὰ μήπως οἱ ἐχθροὶ λαβόντες τὴν χθεσινήν των φθορὰν αἰτίαν, συνέλθουν πολὺ περισσότερον παρὰ τοὺς πρώτους καὶ ὁρμήσουν καθ' ἡμῶν, καὶ μᾶς προξενήσουν βλάβην τινὰ ἀπενικίαν, ὄντας κενοὺς τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων. διὰ τοῦτο λοιπὸν μὲ πρόνοιαν στέλλομεν μὲ ἐπίτηδες καῖκι τὸν ἐπιφέροντα τὸ παρόν μας νὰ ἐξοικονομήσετε αὐτόθεν, μάλιστα ἀπὸ τὴν Ὑδριώτικη Γουλέταν, ἑκατὸν ὀκ. μαροῦτι, καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλητε διὰ τοῦ ἀνθρώπου μας, ὅσον τάχι-

στα διὰ τὰ ἠμπορέσωμεν νὰ προλάβωμεν τὸν ἐπικείμενον ἡμῖν κίνδυνον τῶν ἐχθρῶν.

Προθυμοποιηθῆτε ἄγιοι πατέρες, καθὼς καὶ ἄλλοτε, διὰ τὰ ἐκπληρώσητε καὶ ταύτην μας τὴν αἴτησιν ὡς ἀναγκαίαν παρὰ τὰς ἄλλας, καὶ θέλετε μᾶς ὑποχρεώσει τὰ μέγιστα. Ὅθεν καὶ τὸ περιμένομεν μὲ τὸ ἀζημίωτον σας. Θέλετε ξεκινήσει νὰ ἔλθῃ αὐτόθεν καὶ ἡ Ὑδριώτικη Γουλέτα διὰ τὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἐξουσιάσωμεν τῶν ἐχθρῶν τὰ καράβια, τὰ ὁποῖα διασώζονται ἐνταῦθα εἰσέτι ἀβλαβῆ. Ὅθεν καὶ χωρὶς ἀργοπορίας τινὸς νὰ προλάβητε καὶ νὰ ξεκινήσητε καὶ τὴν γουλέταν, καὶ τὸ παροῦτι, ὡς ἀναγκαῖα ἀμφοτέρω μετὰ τὸν παρόντα κὺρ Γεώργιον Μπονάκην Σκιαθίτην. διότι χωρὶς νὰ ἔλθῃ ἡ Γουλέτα τὰ καράβια τὰ ἐδικὰ μας, ἂν καὶ πολλὰ, δὲν ἠμποροῦν νὰ κατορθώσουν τίποτε. Ὁ καπετὰν Ἀναστάσης λαβὼν τὴν ἄδειαν παρ' ἡμῶν, ἔρχεται εἰς τὰ αὐτίσε μὲ τὸ καράβι του.

Ὑγιαίνητε.

1821 Ἀυγούστου 19 Κασάνδρα.

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας
(Σφραγίς)

Καὶ εἰς τὸ περιθώριον προστίθεται :

Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ὅσα ἀφήσαμεν θὰ κατορθώσητε μετὰ τὸν ἡμέτερον κὺρ Νικηφόρον πρὸς σύστασιν καλὴν τοῦ κοινοῦ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὅθεν καὶ ἄς ἔχωμεν περὶ τούτου πληροφορίαν πρὸς γέγουλάν μας.

Ἐξω ἢ διεύθυνσις :

Τοῖς πανοσιωτάτοις ἀγίοις Προέδροις τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγ. Ὄρους καὶ τοῖς τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μοναστηρίων προϊσταμένοις ἐνλαβῶς.

Εἰς ἅγιον Ὄρος κατὰ ταῖς Καραῖς.

Καὶ κάτω ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν ἢ σημείωσις :

Τοῦ ἄρχωντος ὁποῦ ζητῆ ἢ παροῦτι, καὶ τοῦ ἐστείλαμεν 70 ὀκάδες.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

Τῆς πανοσιωτάτης αγίης επιτρόπης τῆς νεράς μονῆς του παντοκράτορος ασπασίος.

Τιν νμετέραν Πανοσιώτατα ἀδελφηκὸς χερειτούμεν. Περικαλὸ νὰ μας σήλητε κομάτι ριζη ρακὶ ὅτι ἐδο δὲν εβρίσκατε. ὁ ἀρχιμαντρίτης γριγόριος κουτλουμουσιανὸς ὁπου ἐπίγε ης τρικερα δια κηροβιτζιλὲν δὲν εβρικι, μόνον μας ἐστηλεν μαροῦτι οκάδης 170 κε αὐτος πάγι ης

σπόπελον κε απεκί μας γράφι καμπόσα χαροπιά πως υ χριστιανί παντου νικούσι· λεγι σίμιρον ήλθεν εν καίκι απο νήδραν κε ύπε διι ο απο τιν μπόλιν εφριγε ο λιτζις κε ο ρούσος άνιξι πολεμον κε ης τιν μισίαν ήνε 80! καράβια αμερικάνικα κε φρανιζέζικα κε τὰ προσμένουν ης νίδρα προς βοήθιάν μας κε ο λιτζις του φρατζέζου απο τιν Χίο έφριγε μαζι με ένα μεγάλον άγαν κε πιγε ης νίδραν με όλιν του τιν φαμελιάν του κε προσκίνισε τιν κιοριακιν (21 Αύγουστον) τὸ βράδι ήρθε κανκι απο τιν κασάντραν οπου το έστειλεν ο άρχοντιας κε γιρεβε μπαρουτί 100 οκάδες κε μας γράφι ότη τα καράβια τα τούρκικα εκάθισαν κε τα τρία κε παρεντίς (;) βαλαν κανόνια απο στεριάν κε δέν άφίνουν κανέναν να πάγι επάνου τουρκι υνε 1500: κε υδικί μας υνε 1000 τα ειδικά μας παρτίδα υνε 20: μαζι με έξι σκοπελίτικα αμι ανοφιλές διατι υνε τα νερά ριχά κε φοβοϋντε να πλησιάσουν διι κε υ σκοπελίτε υνε άνατρι κε ανεπροκοπι το ειδικόν μας καράβι του έδοσε άδια να έρθι πισο κε μας γράφι να του σίλομεν τιν γουλέταν θαρὸ σιι την κρατίσαμε αμι η γουλέια παγι αυτοθελίτος καθος εμάθαμε κι αν ίσος κε πάγι ύσος καμι δουλιαν. μιαν υμεραν έδιαλεξεν ο άρτιας 500: παλικάρια κε τα έβαλε ης καύκια κε τάβγαλεν ης τον άγιο μαμα κε κρότισαν πόλεμον κε εσκοτόθισαν τουρκι 300: κε δικι μας τειριες κε υμέρα κε νύκτα γίνετε πολεμος κε ο θεός να μας βουθίσι οτι νίσος ομι γένιτο κε νικιθι υ κασάντρα εδῶ τούς έχομεν. υγιενετε γερο ζαχαριας άγαπιτο σας.

Είς άλλην σελίδα συνεχίξει:

Ἰθελα να ερθο ατός μου δια να ιδρόσο. αμὺ επιδι κε γράφι ο αρχοντιας ης του νικιφόρου το γράμα τι εκάμετε σισίσετε ανθρωπούς ης το κινον υ όχι αποκριθίτε με διατις εμινα επιδι τὰ γράματα έδιαβάσικαν τή νήχτιαν εμινε υ απόκρισις δια τὸ πουρνό.

(Ἄρχιστον Ἰ. Μ. Ἐσφιγμένου. Πρῶ. καὶ Παχωμιου, ἔ.ά., σ. 44).

59.

Πανοσιώτατοι άγιοι Ἐπίτροποι καὶ λοιποὶ προεσιῶτες τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μοναστηρίων, τὴν υμετέραν πανοσιότητα αδελφικῶς άσπαζόμεθα.

Καὶ δηλοποιοῦμεν υμῖν, διι περὶ τῶν άναγκαίων κοινῶν έξόδων άφεύκτιαν τῆς παρούσης έποχῆς πολλαχῶς καὶ πολυειδῶς βασανίσαντες, ένεκρίθη κατὰ κοινήν ήμῶν βούλησιν, διι περὶ αὐτῶν τῶν άναγκαίων έξόδων αν ἴσως ήθελε ριφθῆ έτερον άλλο δόσιμον πάλιν, οὔτε τὰ ιερά μοναστήρια εύκόλως ήθελαν τὸ άπολογηθῆ, οὔτε οὶ πέριξ εκά-

σιον μοναστηρίου Κελλιῶται, καὶ Σκητιῶται, ἐπὶ κεφαλῆς πληρώσαντες προλαβόντως ἀνὰ εἴκοσι γρόσια, ὅθεν διὰ τὰ μὴν ἐπιβαρυνθῶσιν οὔτε τὰ ἱερὰ μοναστήρια, οὔτε οἱ πέριξ οἰκοῦντες κελλιῶται καὶ Σκητιῶται μετ' ἄλλο αὐθις ἐπὶ κεφαλῆς δόσιμον, ἀπεφάνθη κοινῶς, διὰ τὰ προφθασθῆ ἢ καθ' ἡμᾶς κοινότης ἐκ δανείων δι' ὀλοσφραγίστων ὁμολογιῶν σὺν τόκῳ πρὸς δέκα τοῖς ἑκατὸν τὸν χρόνον, μετ' ἑμίαν ποσότητα ἀπὸ μέρους ἐκάστου μοναστηρίου, τὴν ὁποίαν ἤθελε ἀπολογηθῆ εἰς δόσιμον, ἂν ἴσως ἐρρίπιετο αὐθις πρὸς εἴκοσι γρόσια, καθὼς ὅπισθεν ὀνομαστί δεικνύται ἢ ἐκάστου μοναστηρίου ἀναλογία, τὴν ὁποίαν ποσότητα τῆς ἀναλογίας του ἀπολογούμενον ἕκαστον μοναστήριον ἢ ἀπὸ τῆς κοινῆς του κάσας ἢ ἀπὸ καταβολῆς συναδελφῶν του προεστώτων ἢ καὶ κελλιωτῶν, καὶ σκητιωτῶν του ἐχόντων τὸν τρόπον, ἔχει τὰ λαμβάνη ὀλοσφραγίστους ὁμολογίας, ὅσας θέλει καὶ βούλεται, ἢ μίαν δηλονότι ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἑαυτοῦ κοινῶς, ἢ πολλὰς ἐπ' ὀνόματι Συναδέλφων του, ἢ Κελλιωτῶν τε καὶ Σκητιωτῶν του μέχρι καὶ 500 γροσίων ποσότητος εἰς ἐκάστην ὁμολογίαν. Διὸ ἀδελφοί, εἰδοποιούμενοι ταύτην τὴν ἐπωφελεῖ ὀκονομίαν, θέλετε προθυμοποιηθῆ τὰ προφθάσετε ἐνιαυθὰ ὅσον τάχος ἕκαστον μοναστήριον τὴν ποσότητα τῆς ἀναλογίας του, διὰ τὰ λάβη τὰς ὅσας βούλεται ὀλοσφραγίστους ὁμολογίας, καὶ ἢ καθ' ἡμᾶς Κοινότης τὰ προφθασθῆ εἰς τὰς καθ' ἕκαστην κατεπειγούσας κοινὰς ἀνάγκας. Καὶ ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς καὶ μένομεν.

Ἰωάννης Αὐγούστου κγ'

τῆς ἡμῶν πανοσιότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει τῶν εἴκοσι ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους προϊστάμενοι.

Ἀναλογία ἐκάστου Μοναστηρίου.

Γρόσια Κεφαλ.	(διὰ μολυβδίου)	Μοναχοὶ
13.500	Λαύρας	675
6.000	Βατοπαιδίου	300
7.000	Ἰβήρων	350
4.500	Χιλανδαρίου	225
31.000	τῶν τεσσάρων	
1.600	Διονυσίου	80
3.400	Κουτλουμούσι	170
3.120	Παντοκράτορος	106
1.900	Ἐηροποιάμου	95
2.600	Ζωγράφου	130
2.060	Δοχειαρίου	103

Γρόσια Κεφαλ.		(διὰ μολυβδίδος) Μοναχοί
2.200	Καραάλου	110
1.560	Φιλοθέου	78
2.240	*Αγ. Παύλου	112
760	Σίμωνος Πέτρας	38
1.840	Ξενοφώντος	92
1.020	Σταυρονικήτα	51
1.080	Γρηγορίου	54
1.020	*Εσφιγμένου	51
1.500	Ρώσσων	75
700	Κωνσταμονίτου	35
59.600	ἦτοι πενήντα ἑννέα χιλιάδες ἑξακόσια καὶ Μοναχοί	2.980

(*Αρχεῖον Βατοπαιδίου κώδιξ 120 ἀρ. 79, χωρὶς τὸν ἀριθμὸν τῶν Μοναχῶν).

*Αντίγραφον εὑρίσκεται καὶ εἰς τὸ *Αρχεῖον τῆς Μονῆς Ἱερόων καὶ εἰς τὴν Μ. *Εσφιγμένου, ἀπὸ οὗ τοῦ ἔχει ἀντιγράψει καὶ ὁ Π α χ ῶ μ ι ο ς (ἔ.ἀ., σ. 60) μὲ χρονολογίαν ὅμως 20 Αὐγούστου 1821. Εἰς αὐτὸ ἀναγράφεται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν Μοναχῶν ἀλλὰ διὰ μολυβδίδος.

60.

(*Ἐγκύκλιος τῆς Κοινότητος)

Πανοσιώτατοι ἄγιοι *Επίτροποι καὶ λοιποὶ προεστώτες τῶν εἴκοσιν ἱερῶν Μοναστηρίων, τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἀσπάζομεθα.

Καὶ δηλοποιοῦμεν ὑμῖν, ὅτι εἰς κοινὴν σκέψιν ἡμῶν, βούλησιν καὶ ἀπόφασιν ἐνεκρίθη παρ' ἡμῶν περὶ τῶν ἐνταῦθα ἐξερχομένων ἐγκατοίκων, Μοναστηριακῶν, Κελλιωτῶν, καὶ Σκητιωτῶν, ἀτίσως τις ἤθελεν ἐξέλθῃ ἄνευ κοινοσφραγίστου συστατηρίου, δηλωτικῆς τῆς κοινῆς ἡμῶν εἰδήσεως γράμματος, ὃ τοιοῦτος νὰ παιδεύεται ἀνηλεῶς, καὶ ἅπανα ἢ αὐτοῦ περιουσία, εἴτε κινήτῃ, εἴτε ἀκίνητος, νὰ ἐξουσιάζεται ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τοῦ ἑαυτοῦ μοναστηρίου, ὅθεν καὶ δὲν λείπομεν ἐπίτηδες διὰ τοῦ παρόντος κοινοῦ ἐγκυκλίου ἡμῶν γράμματος νὰ κοινοποιήσωμεν αὐτὸ τοῦτο πᾶσιν ὑμῖν, ὅπερ πληροφοροῦμενοι, θέλετε κοινοποιήσει καὶ πᾶσι τοῖς πέριξ ἐκάστον Μοναστηρίου ἐγκατοίκους κελλιώταις τε καὶ σκητιώταις, κρατοῦντες εἰς ἕκαστον Μοναστήριον τὴν τοῦ παρόντος κόπιαν διὰ νὰ τὴν ἐμφανίσῃτε, διορίζοντες καὶ πρὸς αὐτοῦς, ἵνα ὅταν τις λάβῃ χρεῖαν νὰ ἐξέλθῃ τοῦ καθ' ἡμᾶς *Αγίου

Ὁρος, κομίζει Μοναστηριακὸν ἔσφραγιστον ραβδίον πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς κοινότητα, δηλωτικὸν τῆς αἰτίας δι' ἣν ἐξέροχεται καὶ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν καθ' ἡμᾶς κοινότητα κοινοσφραγιστον συστατήριον, καὶ τῆς ἀδείας τοῦ ἔμβρακαρίσματος γράμμα, καὶ νὰ ἀπέροχεται εἰς τὸ μέρος ὅπου ἔχει χρεῖαν καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέφῃ. τὸ δὲ συστατήριον γράμμα, ὅπου θέλει λαμβάνει θέλει εἶναι ἔσφραγισμένον τῇ τῆς καθ' ἡμᾶς κοινότητος τετραμερεῖ σφραγίδι, μὲ τὴν ὁποῖαν ἔσφραγίσθη ὡς ἄνωτέρω καὶ τὸ παρὸν καὶ οὐχὶ διὰ τῆς νεοκατασκευασθείσης διὸ μένει ἐκεῖνη ἄκυρος, καὶ εἰς οὐδὲν περὶ τῶν τοιούτων συστατηρίων γραμμάτων λογιστένη, διὸ καὶ ὅσα πεγιάζια ἐλάβετε προλαβόντες ἔσφραγισμένα τῇ νεοκατασκευασθείσῃ σφραγίδι μένουσιν καὶ αὐτὰ ἄκυρα, καὶ εἰς οὐδὲν λογιστέμενα, διότι οἱ τῆς καθ' ἡμᾶς κοινότητος περιφερόμενοι Σερδάριοι, καὶ οἱ εἰς τοὺς λιμένας παραμένοντες ἐδιωρίσθησαν παρ' ἡμῶν, διὸ τοὺς κρατοῦντας καὶ ἐμφανίζοντας συστατήριον γράμμα τῇ τετραμερεῖ σφραγίδι ἔσφραγισμένον αὐτοὺς μὲν νὰ ἀφῆνωσι εἰς τὸ νὰ ἐμπακαρίζωνται, τοὺς δὲ ἐμφανίζοντας γράμμα συστατήριον ἔσφραγισμένον τῇ νεοκατασκευάστῳ σφραγίδι νὰ πιάνωσι, καὶ κομίζωσιν ἐνιαῦθα εἰς ἐκδίκῃσιν πρὸς αὐτοὺς καὶ παιδείαν τῆς ἀπειθείας, μὲ ἔλεγμον καὶ περιφρόνησιν καὶ τοῦ μέρους ἐκείνου, παρ' οὗ ἐδόθη τὸ τοιοῦτον συστατήριον γράμμα ἄνευ κοινῆς ἡμῶν ἀδείας, καὶ ἐναντίον τῆς κοινῆς ἡμῶν γνώμης, βουλῆς, καὶ ἀποφάσεως. Καὶ ταῦτα μὲ ἀδελφικῶς πρὸς εἰδοποίησιν πάντων ὑμῶν, καὶ προσοχῆν, καὶ δγιάνοιτε ἐν Κυρίῳ.

Ἰωακὰ Ἀγγούστου κγ'.

Τῆς ὑμετέρας πανοσιότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφοί.

Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει τῶν εἰκοσιν Ἱερῶν Μοναστηριῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους προΐστάμενοι.

(Ἀρχεῖον Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου. Πρβ. Παχώμιον, ἔ.ξ., σ. 64 - 67).

61.

« Λογαριασμὸς τοῦ προηγ. Ἰωσήφ Σηροποταμινοῦ »

Οἱ Πανοσιώτατοι ἅγιοι ἐπιστάται τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Νὰ δώσουν.

Νὰ λάβουν.

γρ. παρ.

6.400 ὅσα ἔδωσα τῷ καπετάνῳ Δημητρίῳ Θεοφάνους Βώκω

γρ. παρ.

6.673 ὅσα μοι ἐνεχείρισαν εἰς μετρητά.

γρ.	Ἵδραϊφ ἀκόντιο τοῦ Συμ- φωνητικοῦ μας μηνιαίως γρόσια 12.000	γρ.	80 ὄσα ἔλαβον σήμερον σάλδος εἰς ἐξώφλησιν
150	εἰς ναῦλον πηγμοῦ μου εἰς Ἵδραν		
095	εἰς 0950 πέτρας πρὸς παρ. 4		
108	εἰς ἐξοδά μου πηγενοερχομοῦ		
6.753	ἦτοι ἐξ χιλιάδες καὶ ἐπτακόσια πεντήκοντα καὶ τρεῖς γρόσια	6.753	Σοῦμα ὡς ἀντίκρυ
	1821 Ἀγούστου 24 Καραῖς		
	Προηγούμενος ἰωσήφ Σηροποταμινὸς βεβαιῶ.		

(Ἄρχιστον Σιλανδάρου, Φάκελλος 1821).

62.

(Ἐγγραφον τῆς Ἰ. Μ. Μεγ. Λαύρας πρὸς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

(Σφραγίς τῆς Μονῆς)

Τὴν σεβασμίαν ἡμῖν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἐν κφ καιασπαζόμενοι ὕστερα προσαγορεύομεν.

Ἐλάβομεν τὸ ἀδελφικὸν σας ραβάσιον καὶ εἶδομεν νὰ ἐξενίσθητε διὰ τὴν αἰφνίδιον ἀναχώρησιν τῶν συναδέλφων μας προεσιτώτων, καὶ ὅτι τάχα ἦτον ἐξω τῆς εὐταξίας. Ἐὰν ὁμως στοχασθῆτε τὸ πρᾶγμα κατὰ βάθος καὶ κρίνετε μὲ ἀφιλοπροσωπίαν καὶ δικαιοσύνην τὴν ὑπόθεσιν, τότε θέλετε ὁμολογήσει καὶ ἄκοντες ὅτι κατὰ δίκαιον καὶ πολλὰ εὐλογον καὶ εὐτακτον τρόπον ἀνεχώρησαν. ἡμεῖς κατὰ ἀλήθειαν μῆτε ἀπὸ τὴν κοινότητα ἔχομεν σκοπὸν νὰ διαχωρισθῶμεν, μῆτε οἱ συνάδελφοί μας νὰ ἀναχωρήσωσι καὶ ἀπόδειξις σαφειστάτη ὅπου τὸ παρελθὸν σάββατον ἀπεστείλαμεν καὶ ἐτέρους συναδέλφους προεσιτώτας διὰ τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, ἀλλ' ἀφοῦ ἦλθον καὶ εὔρον τὰ πράγματα ἀποφασισμένα παρ' ὑμῶν ἄνευ τῆς γνώμης τῶν αὐτόθι παρευρισκομένων συναδέλφων μας, τί ἄρα ἔπρεπε νὰ γένη; Πρὸς τούτοις καὶ τὴν κυριακὴν ἐσπέρας ἀναβάς ὁ κύριος Θεοδόσιος κουτλουμουσιανός, ἀφοῦ ἤκουσεν παρ' ὑμῶν τὰ ἐξ ἀμάξης διὰ νὰ ὀμιλήσῃ τὸ δίκαιον, καὶ τελευταῖον τὸ τί ἔπρεπε νὰ κάμωσιν οἱ ἡμέτεροι; καὶ τὸ περισσότερον ὅπου θέλετε νὰ ἔχετε τοὺς λαυριώτας διὰ τύπον μόνον, καὶ νὰ φέρωσι μὲ τὸ τσουνβάλι τὰ τρόφα, καὶ ὑμεῖς μόνοι νὰ μεταβάλλετε τὰς ὑποθέσεις

κατὰ τὸν σκοπὸν σας, καὶ νὰ ἀποφασίζετε κατὰ τὸ συμφέρον σας χωρὶς νὰ ἐρωτᾶτε καὶ τὴν Λαύραν. Πρὸ τριῶν ἤδη μηνῶν δὲν ἀπεφάσισεν ἡ κοινὴ σύναξις μὲ εὐχαριστησὶν ἀπάντων ὅτι τὸ νὰ γένη στάσις ἐξοφλήσεως τοῦ χρέους καὶ τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ προφθάνωνται ἤδη αἱ κατεπείγουσαι ἀνάγκαι καὶ ὑποθέσεις τῆς κοινότητος; δὲν ἐρρέθη ἀπὸ κοινῆς συνάξεως, παρόντος καὶ τοῦ πανευγενεστάτου ἄρχοντος, διὰ νὰ δανεῖζεται τὸ κοινὸν μὲ δλοσφραγίστους ὁμολογίας, νὰ μένωσιν ὀπίσω καὶ αἱ πόλιτις καὶ ἐν καιρῷ νὰ πληρωθῶσι μὲ τὸ διάφορόν των, ὡς μὴ δυναμένης τῆς κάσσης κατὰ τὸ παρόν; δὲν ἐνηργήθη μὲ κοινὴν γνώμην καὶ ἀπόφασιν τὸ νὰ καταβάλλωσιν δάνεια καὶ οἱ κατὰ μέρος δυνάμενοι προεσιτῶτες τῶν μοναστηρίων καὶ ἄλλοι, διὰ νὰ ἐμβαίνωσιν ἄσπρα εἰς τὴν κοινὴν κάσσαν, δὲν ὁμιλήθη ὁποῦ εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν νὰ βοηθήσωσι περισσότερον οἱ δυνάμενοι καθὼς καὶ ὁ καιρὸς τὸ ἀπαιτεῖ καὶ τὸ κατὰ Θεὸν δίκαιον; ποῖος λοιπὸν βάλθηκε εἰς τὸ ἀνατρέψαι ὅλα αὐτὰ ἄνευ τῆς γνώμης τῶν συναδέλφων μας, ἐφεῦρε μὲ τοιοῦτον ἀπαιτητὸν καὶ δολερὸν τρόπον τὰ ἐπὶ κεφαλῆς δάνεια, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις ζητεῖ καὶ ἀπὸ τοὺς ἀποθαμμένους ὅπου μῆτε ἔδωκαν, μῆτε δίδωσι, μῆτε ἔχωσι; Βλέπομεν ἀδελφοὶ τὰ πράγματα πόθεν κινοῦνται, καὶ ποῖον σκοπὸν ἔχουσι, καὶ ποῖον τέλος διὰ τοῦτο ὅστις ἐνεργεῖ ὅλα αὐτὰ κατὰ τὴν ἀρεσκείαν του. Ἴσως εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀναπληρώσῃ καὶ τὸν τόπον μας, ἐπειδὴ ἂν δύνασθε ὑμεῖς νὰ ἐξοφλήτε χρέη καὶ πόλιτις παλαιάς, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει εἰς ὄφελος μόνον ἐνός, ἀπὸ τὰ κεφάλεια τῶν ἀποθαμμένων. Ἐν ταυτῷ νὰ προφθάνετε καὶ τὰς κοινὰς ὑποθέσεις εἰς μίαν τοιαύτην ἐπωχὴν, ἡμεῖς οὐ δυνάμεθα, στοχαζόμενοι ὅτι μῆτε εἰς τὸν Θεὸν εἶναι ἀρεστόν, μῆτε εἰς τοὺς φιλοθέους ἀνθρώπους, ἀλλὰ μῆτε δυνατὸν νὰ γένη. Πρὸς τοῦτοις μῆτε ὁ πανευγενεστάτος καὶ φιλογενῆς ἄρχων ἂν πληροφορηθῆ καλῶς τὴν ὑπόθεσιν θέλει εὐχαριστηθῆ κατὰ τοῦτο καὶ τί νὰ λέγωμεν τὰ πολλὰ; ἔὰν ἅγιοι ἀδελφοὶ καὶ πατέρες θέλετε νὰ διαφυλαχθῆ ὁ ἱερὸς οὗτος τόπος, καὶ νὰ μὴ κατακριθῶμεν παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, πρέπει αἱ ἀποφάσεις νὰ γίνωνται ἀπαθῶς καὶ μὲ ἀδελφικὴν ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην, ὅπου γὰρ ἡ εἰλικρινὴς ἀγάπη ἐκεῖ καὶ ὁ Θεὸς κατὰ τὸν ἀποστολον, καὶ ὅπου ἔρις καὶ διχοστασία ἐκεῖ οὐδὲ χάρις Θεοῦ, οὐδὲ σωτηρία καὶ κατὰ τὸν θεῖον λόγον ἀδελφὸς ὑπ' ἀδελφοῦ βοηθούμενος ὡς πόλις ὀχυρὰ ἐστί, καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου πᾶσα πόλις ἀφ' ἑαυτῆς μερισθεῖσα ἐρημωθήσεται, καὶ πᾶσα βασιλεία χωρισθεῖσα οὐ σταθήσεται. Λοιπὸν εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν μῆτε κεφάλεια ἔπρεπε νὰ παρατηρῶνται μῆτε ποδάρια, ἀλλ' οἱ δυνάμενοι νὰ βοηθήσωσιν, οἱ μὲν

εὐποροῦντες χρημάτων, ἀπὸ μετρητά, οἱ δὲ ἐσοδείας, ἀπὸ ψωμί καὶ ἐν καιρῷ ὅλα ἐδρίσκουσι τὸν τόπον τους χωρὶς ζημίαν καθὼς καὶ ἡ λαύρα ἔλαβε τόσα βάρη τῆς κοινότητος κατὰ διαφόρους καιρούς, ἐβοήθησε καὶ τὰ ἀδύνατα μοναστήρια, μ' ὅλον ὅπου δὲν ὠφελήθη καμμίαν φορὰν, τὸ ὅποιον εἶναι ὁμολογούμενον τοῖς πᾶσιν, ἂν ὅμως καὶ διὰ τὰ μὴ παραπονητὰ τινάς, θέλετε καὶ ἀπὸ κεφαλιῶ ἀναλογίαν, πρέπει νὰ πληρώνη ἕκαστον μοναστήριον διὰ ὅσους ζωντανούς κλείει ἡ πόρτα του, τὰ ὅποια ὡς καὶ ἄλλοτε νὰ πληρώνη ἡ κάσσα τοῦ καθ' ἑνός, καὶ αὐτὰ νὰ συνάζονται διὰ τὰς νῦν τρεχούσας ὑποθέσεις, καὶ ὄχι νὰ δίδονται εἰς χρεὴ παλαιά. Τοῦτο εἶναι τὸ κατὰ Θεὸν δίκαιον καὶ εὐλογον, καὶ τοῖς πᾶσι δεκτὸν (μ' ὅλον ὅπου καὶ τοῦτο, εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν δύσκολον εἶναι εἰς ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν κοινὴν εἰρήνην τὸ ἐδέχθησαν οἱ συνάδελφοί μας) καὶ οὕτω ἂν ἀγαπᾶτε νὰ ἐξακολουθήσῃ εἰδ' ἄλλως μὴ μᾶς προσκαλῆτε διὰ συνάξεις, ἐπειδὴ ἄλλα νὰ εἶναι τὰ λεγόμενα καὶ ἄλλα τὰ νοούμενα δὲν γίνεται, καθότι ὅταν εἶναι ἐπὶ κεφαλῆς τίς ἢ χρεῖα τῶν ὁμολογιῶν; καὶ ὅταν δάνεια μὲ ὁμολογίας, τίς ἢ ἀνάγκη τῶν κεφαλείων; ἂν ἕνας θέλει νὰ τὰ ἐνεργεῖ κατὰ τὸν σκοπὸν του, ἄς πληρώσῃ λοιπὸν καὶ μόνος καθὼς ἀποφασίζει. Αὕτη εἶναι ἡ ἀπόκρισις μας ἅγιοι ἀδελφοί καὶ κοινὴ ἀπόφασις, μένομεν δὲ τῆς ὑμῶν παροσιότητος, ἰωκα'. Αὐγούστου κδ' ἐν Χφ ἀδελφοί.

Ἐπαντες οἱ τῆς Μεγίστης Λαύρας προϊστάμενοι.

Ἐξω ἐκτός ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν σημειώνεται μὲ ἄλλην γραφὴν:

Τῆς Λαύρας καὶ τοῦ Κουτλουμουσίου ὅτι δὲν ἐρχονται εἰς τὴν σύναξιν. 1821 Αὐγούστου 25.

(Ἀρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

63.

Τοῖς παροσιωτάτοις ἁγίοις ἐπιστάταις τῆς κοινότητος τοῦ ἁγίου Ὁρους, καὶ τοῖς τῶν ἑκοσι Ἱερῶν Μοναστηρίων ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προϊσταμένοις εὐλαβῶς.

Εἰς τὸ ἅγιον Ὁρος κατὰ ταῖς Καραῖς. σεπτεμβρίου 2

Τὴν ὑμετέραν παροσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Τὰ ἀπὸ κης καὶ κβας τοῦ ἤδη φθίνοντος πρὸς ἡμᾶς γράμματά σας λαβόντες, ἐχάρημεν, ἰδόντες τὰ ἐν αὐτοῖς. Ἐλάβομεν καὶ ταῖς ἐβδομήκοντα δκ. μαροῦτι διὰ τοῦ κ. Γεωργάκη Μπονάκη Σκιαθίτου, καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Εἴδομεν ἐπομένως καὶ ὅσα περὶ σίτου μᾶς ση-

μειοῦτε· περὶ οὗ καὶ σᾶς λέγομεν, ὅτι τοῦτο ἦτον ἔργον ἐδικόν μας, χωρὶς ἐσεῖς νὰ μᾶς τὸ γράψητε, ἐρχόμενοι ἐνταῦθα, ὡς ἠξεύροντες τὴν ἀνάγκην σας, νὰ φροντίσωμεν, καὶ νὰ σᾶς στείλωμεν ἱκανόν. Ἐλλὰ τὰ πράγματα ἐρχόμενοι τὰ εἶρομεν, παρ' ὅτι τὰ ἐνομίζομεν, πολλὰ διαφορετικά, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου τοῦ τε Γεροκαθηγουμένου τοῦ Ἱεροῦ κοινοβίου τοῦ Ξενοφῶντος, καὶ τοῦ καθηγουμένου τοῦ Καρακάλλου κὺρ Νεκταρίου. Ὅθεν καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ τὴν ἐνταῦθα ἔλλειψιν νὰ γενῆ οὐδεμία πρόβλεψις εἶδομεν προσέτι καὶ ὅσα συμφερότερον κρίναντες κοινῶς περὶ τῆς κοινῆς αὐτόσε ἐπωφελούς καταστάσεως τοῦ τόπου, ἀπεφασίσατε, δηλαδὴ ὅτι ἀπεδοκιμάσατε τὴν προαποφασισθεῖσαν τῶν ἑξ προεδρίαν ὡς μὴ συμφέρουσαν, καὶ ἀντὶ ταύτης μετὰ τοῦ ἡμετέρου ἁγίου χαρτοφύλακος κυρίου Νικηφόρου ὡς πληρεξουσίου ὄντος παρ' ἡμῶν, ὑμεῖς νὰ διενεργῆτε πᾶσαν ὑπόθεσιν συμφέρουσαν τὸ συντομώτερον εἰς τὴν κοινότητα καὶ ὅτι μέχρι τοῦδε συνεργήσατε περὶ συστάσεως κάσσης νὰ καταβάλλῃ ἕκαστον Μοναστήριον ἀναλόγως κατὰ κεφάλια ἐπὶ λόγῳ δανείων, καὶ νὰ συγκροτηθῆ μία ποσότης ἀπὸ ἐξήκοντα — 60.000 χιλιάδες γρόσια περὶ τοῦ ὁποῖου καὶ σᾶς λέγομεν, ὅτι ἐπειδὴ καὶ τοῦτο τὸ ἐγκρίνατε κοινῶς καὶ μετὰ ἀπάντων τῶν ἐν τῇ Ἱεροῦ Συνάξει ὑμῶν τῶν εἴκοσιν Ἱεροῶν Μοναστηρίων προϋσταμένων ἀρέσκει καὶ εἰς ἡμᾶς διότι καὶ ἡμεῖς ἅγιοι πατέρες, ἀπ' ἀρχῆς οὐδένα ἄλλον σκοπὸν εἶχομεν, εἰμὴ νὰ ἐπινοήσωμεν τρόπον, ὥστε νὰ συστηθῆ ἡ κάσσα διὰ συμφέρον τοῦ τόπου ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον λοιπὸν καλῶς ποιούντες, ἀπεφασίσατε τὸ τοιοῦτον, ὡς σύμφωνον καὶ τῇ ἡμετέρῳ γνώμῃ καὶ ἀποφάσει διὸ καὶ χαριζόμενοι ἀφίνομεν κατὰ τὴν αἴτησίν σας, ἂν καὶ εἶχομεν τὴν τούτου χρεῖαν δι' ἄλλας πολλὰς μας ὑποθέσεις, καὶ τὸν ἡμέτερον κὺρ Νικηφόρον νὰ παρευρίσκειται αὐτόσε διὰ πάντα, ὥστε νὰ διενεργῶνται αἱ τοῦ κοινοῦ ὑποθέσεις διὰ τῆς πανοσιολογιότητός του, ὡς ἐπέχοντος τὸν ἡμέτερον τόπον τακτικώτερον καὶ νὰ ἐκτελῶνται ταχύτερον. Ὅθεν καὶ ὑμεῖς ἅπαντες κοινῶς κατὰ χρέος νὰ τὸν ὑπακούητε, καὶ νὰ διενεργῆτε πᾶν ὅ,τι κοινωφελές καὶ συμφέρον τῇ ἀποφάσει τῆς πανοσιολογιότητός του, χωρὶς νὰ δύνασθε νὰ ἀποφασίζητε τὸ παραμικρὸν ἄνευ τῆς γνώμης του. Ἐξακολουθεῖτε λοιπὸν διενεργοῦντες τὰς κοινὰς ὑποθέσεις τακτικώτερον, ὅσον τὸ δυνατόν, καὶ ἐπιμεληθῆτε νὰ λάβῃ τέλος ἡ κατὰ κοινὴν ἀπόφασιν ἀπάντων καταβολὴ τῶν 60000 χιλιάδων κατὰ τὸν κατάλογον, τὸν ὁποῖον διὰ γράμματος τοῦ κὺρ Νικηφόρου πληροφορηθέντες καταγράφομεν ἐπιβεβαιοῦντες αὐτὸν δι' ὑπογραφῆς καὶ βούλλας μας, καὶ τὸν ἐξαποστέλλομεν τῇ πανοσιολογιότητι του

μὲ γράμμα μας ἔντονον νὰ ἐπιστατήσῃ νὰ συναχθῇ ἅπασα ἡ ποσότης τῶν 60000 χιλιάδων ἐν συντόμῳ χωρὶς τινος ἀρχοπορίας καὶ ἀντιστάσεως τινος Μοναστηρίου καὶ ὅστις εἰς τοῦτο ἤθελεν νὰ ἀντισταθῇ, ἄς ἰδιαζόμεθα παρὰ τῆς πανοσιότητός σας καιρίως νὰ τῷ φέρωμεν τὴν πρέπουσαν παιδείαν. μένομεν 1821 Αὐγούσιον 29 Κασάνδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας.

(Σφραγίς)

Καὶ εἰς τὸ περιθώριον προσθέτει :

Ἡ Γουλέτια σὰς ἦτο ἀναγκαία καὶ ἔπρεπε νὰ τὴν συμφωνήσῃτε, διότι δέκα σκοπελίτικα, ἢ ἄλλα τόσα λήμνια δὲν ἀξίζουσιν μὲ τὴν Γουλέτιαν καὶ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἡμᾶς ἐδῶ. διότι ἐδῶ ἦταν εἰκοσιπέντε πρίκια καὶ δὲν ἠμύθησαν νὰ κάμουν τίποτε εἰς τρία παλιόκάρβα τῶν ἐχθροῦ, πλὴν γέγονε δὲν ἀπογίνεται. Ἡ προσταγὴ τῶν πασαπορτίων νὰ διενεργῆται ἐντόνως δηλ. χωρὶς πασαπόρτι νὰ μὴν ἀπέρχηται κανεὶς εἰς κανὲν μέρος καὶ ἕκαστον πασαπόρτι νὰ δίδεται μὲ ἰσχυρὰν τοῦ Μοναστηρίου εἰς τὸν καθένα, ἂν εἶναι ἢ μοναστηριακός, ἢ Κελλιότης τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου διὰ νὰ φυλάττεται ἡ τάξις, καὶ ἕκαστον ὄνομα νὰ γράφεται εἰς τὸν κώδικα ὅστις πέρνει πασαπόρτι.

Εἰς τὴν πρώτην σελίδα εἰς μίαν γωνίαν προστίθεται :

Εἰς τὸ Βατοπαίδι καὶ εἰς τὴν λαύραν εὐρίσκονται μεγάλα κανόνια· διὸ παρακαλοῦμεν νὰ γράψῃτε νὰ μᾶς ἐξαποσταλῶσι ἐν ἀπὸ τὸ Βατοπαίδι, καὶ ἐν ἀπὸ τὴν λαύραν ἐξ ἀποφάσεως διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἀποβάλλωμεν ἐντεῦθεν τοὺς ἐχθρούς. ἄλλως εἶναι ἀδύνατον — καὶ ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

64.

(Ἀντίγραφον ἐγγράφου τοῦ Ἐμμ. Παππᾶ
πρὸς τὴν Ἱ. Μονὴν Κουτλουμουσίου)

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Δι' ὄλοσφραγίστου τῆς Κοινότητος ἀπάντων τῶν λοιπῶν δεκαοκτῶ ἱερῶν Μοναστηρίων γράμματος ἐπληροφορηθῆμεν τὴν εἰς τὴν κοινὴς ὑπὸ πάντων ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προΐσταμένων καὶ τοῦ ἡμετέρου πληρεξουσίου κυρίου Νικηφόρου κριθεῖσαν εὐλόγως καὶ δικαίως ἀνάλογον καταβολὴν ἕκαστου Μοναστηρίου διὰ τὴν ἐπωφελῆ καὶ συμφέρουσαν σύστασίν τε καὶ διατήρησιν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ τόπου ἐναντίωσιν τοῦ Μοναστηρίου, καὶ μεγάλως ἐλυπήθημεν εἰς τὸ τοιοῦτον ἀπροσδόκητον

κίνημά σας. Παραφυσ βέβαια και τοῦτο τῶν Λαυριωτῶν. Θέλουν οἱ πανοσιώτατοι μὴ ἐξαρκούμενοι νὰ ἐπισύρῳσι καὶ ἄλλους εἰς τὸ εαυτῶν ἀπεχθές ἐλάτιωμα, ὥστε νὰ διενεργῶσιν εὐκολώτερον τοὺς σκοπούς των, καὶ νὰ γίνωνται πρόσκωμα ὡς σύνηθες αὐτοῖς εἰς τὰ γενικά καλά, λοιπὸν ἢ πανοσιότης σας ὡς γνωρίζετε πολὺ καλλίτερον παρ' αὐτοὺς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, καὶ ὅλα τὰ συμφέροντα εἰς τὸν τόπον, ἅμα λάβετε τὸ παρὸν μας νὰ οἰκονομήσετε τὸ κατὰ κοινὴν ἀπόφασιν κριθὲν ἀνάλογον τοῦ Μοναστηρίου σας τῶν γροσιῶν χωρὶς τινὸς ἀργοπορίας καὶ νὰ τὸ παραδώσετε εἰς τὴν κοινότητα καὶ νὰ στείλετε ἀφευκτα καὶ τὴν βούλλα τοῦ Μοναστηρίου σας διὰ νὰ βουλώσῃ ἡ κοινότης τὰς ὁμολογίας τῶν λοιπῶν Μοναστηρίων. Ταῦτα καὶ δὲν νομίζομεν πλέον νὰ παρακολουθῆτε εἰς τὰ φρονήματα τῆς Λαύρας ὅσον τῶν δεκαοχτῶ Μοναστηρίων.

Ἐπιθυμοῦμεν λοιπὸν ν' ἀκούσωμεν διὰ γράμματος τοῦ ἡμετέρου πληρεξουσίου κῆρ Νικηφόρου, καὶ τῆς Κοινότητος τὴν ὑπακοὴν καὶ τὴν ἀποπλήρωσιν τῆς ἀναλόγου καταβολῆς τοῦ Μοναστηρίου σας, χωρὶς νὰ δώσητε τινα προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τῶν Λαυριωτῶν διότι αὐτοὶ ὡς ὑπνώτιοντες τώρα καὶ ὄνειροβατοῦντες θέλουσι τὸ μεταῖθῃ μετὰ ταῦτα, ἂν ἐπιμείνωσιν εἰς τὸ φρόνημά των, πλὴν ἀνωφελῶς. Καὶ ταῦτα περὶ τούτων. Ὁ κῆρ Θεοδόσιος ὃν καὶ ἀσπαζόμεθα προσκυνοῦντες, ἅς λαμβάνῃ τὸν κόπον, καίτοι γκιουτορούμης νὰ παρευρίσκειται εἰς τὴν κοινὴν σύναξιν.

Ἐγγραφεῖται. 1821 Ἀυγούστου 31 Κασάνδρα.

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας.

(Σφραγίς)

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

65.

Ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρὸς τὴν Ἱερὰν Μοῆν τῆς Μεγίστης Λαύρας πεμφθέντος ραβασίου, τοῦ εὐγενεσιάτου ἀρχοντος ἀρχηγοῦ καὶ ὑπερασπιστοῦ τῆς Μακεδονίας.

Τὴν ἡμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Τὸ ἀπὸ κδ' τοῦ ἤδη φθίνοντος πρὸς ἡμᾶς ἐκδεδομένον γράμμα σας λαβόντες διὰ τοῦ κυρίου Σωφρονίου, καὶ τῶν λοιπῶν δύο συναδέλφων σας τοῦ τε κυρίου Παρθενίου, καὶ κῆρ Ἱεζεκιήλ ἐχάρομεν πληροφορηθέντες τὰ τῆς ὑγείας ὑμῶν. Ἐπομένως δὲ εἶδομεν καὶ τὰ ὅσα, ἡμῖν ἰδιαιτέρως σημειοῖτε τῶν διατρεχόντων περὶ τῶν κοινῶν ὑπο-

θέσεων αὐτόθι· τὰ ὁποῖα ἐπληροφόρησεν ἡμῖν καὶ ὁ Συνάδελφος ὑμῶν κὺρ Σωφρόνιος, ἀλλ' ὄχι κατὰ σκοπόν· διότι ἢ μεταξὺ αὐτῶν διαφορά ἦτον μεγάλη· κατ' αὐτὴν δὲ πάλιν λαβόντες τὸ ἀπὸ τῆς κοινότητος ὀλοσφραγίστον γράμμα διὰ τῆς σφραγίδος ἀπάντων τῶν λοιπῶν δεκαοκτῶ Μοναστηρίων, ἐμάθομεν βεβαίως τὰ ἀληθῆ τρέχοντα· δηλ. τὴν δυσαρέσκειάν σας εἰς τὴν κοινὴν ἀπόφασιν τῶν ἐν τῇ κοινῇ συνάξει λοιπῶν Μοναστηρίων καὶ τοῦ ἡμετέρου πληρεξουσίου κυρίου Νικηφόρου· καὶ τὴν παντελῆ εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις ἀδιαφορίαν σας, καὶ δι' ὄλου ἀπὸ τὴν κοινὴν σύναξιν παραίτησιν σας, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἀναλόγου κοινῶς κριθείσης ὑπὸ πάντων καταβολῆς τῶν δεκατριῶν χιλιάδων καὶ πεντακοσίων — 13500 ἀντάμα καὶ σφραγίδος τοῦ Μοναστηρίου σας, καὶ ἐλυπήθημεν ἀπὸ καρδίας εἰς τὸ τοιοῦτον σας ἀπροσδόκητον φέρισμον. Ἄγιοι πατέρες! ἂν ἐσυλλογίζεσθε τὴν παροῦσαν ἐποχὴν καλῶς ὅποια εἶναι, βέβαια, πρὸ πάντων ἠθέλετε δεῖξῃ τὴν μεγαλητέραν σας συνδρομὴν — διότι ἢ Λαύρα κατὰ χρέος καὶ ὡς πρῶτιστον Μοναστήριον πρὸς καλὴν σύστασιν τοῦ τόπου καὶ ἐαυτῆς περισσότερον ἔπρεπεν ὄχι ἀπλῶς νὰ συνδράμῃ ἀλλὰ καὶ ἐαυτὴν νὰ θυσιάσῃ εἰ δυνατόν, χωρὶς περισσότερον νὰ ἰδιοπραγομῆ ὡς ἄλλοιτε· δὲν οἶσ' ἤρεσε ἢ τῶν λοιπῶν ἀπάντων Μοναστηρίων κοινῶς ἀπόφασις, ἔπρεπε νὰ ἀποφασίσθητε ἡμεῖς, καὶ ὄχι διὰ τὸν σκοπόν σας νὰ ἀποφύγητε δι' ὄλου τῆς συνάξεως, ἀλλ' ἢ ἀπόφασις σας ὡς ἐπληροφορήθημεν, εἶναι ἀπόφασις μερικωτέρα μὴ ἀποβλέπουσα τὸ κοινὸν καλόν· καὶ ἔπειτα διατί Ἐμεῖς ζητήτε πάντοτε νὰ γνωμοδοτήτε, χωρὶς νὰ ὑπόκεισθε εἰς τὴν γνώμην τῶν πολλῶν, τὸ κοινῶς ὠφέλιμον ἅγιοι πατέρες! εἶναι δεκτὸν καὶ εἰς τοὺς πολλούς, καὶ ὄχι ποτὲ τὸ μερικόν καὶ ὅ,τι δεκτὸν εἰς τοὺς πολλούς, καὶ κριθὲν ὑπὸ πολλῶν, τοῦτο ἀρέσκει καὶ ὁ Θεὸς ὡς δίκαιον καὶ ὑμεῖς μὲ τοῦτο ἀντιτίθεσθε ὄχι μόνον εἰς τὴν γνώμην τῶν πολλῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Θεόν, καθὼς τὸ γνωρίζετε καὶ μόνοι σας. Ὅλα τὰ ἄλλα Μοναστήρια κοινῶς κατὰ κοινὴν σκέψιν καὶ βούλησιν ἀπεφάσισαν μετὰ τοῦ ἡμετέρου κυρίου Νικηφόρου πληρεξουσίου ὄντος τὰ δι' ὀλοσφραγίστων ὁμολογιῶν τῆς κοινότητος ἐκάστου Μοναστηρίου κατὰ κεφάλεια ἀναλόγως ὅτι εἶναι ἀρεστά, καὶ εἰς τόπον ἐπωφελῆ πῶς ὑμεῖς, πανοσιώτατοι! ἰδιοριθμοῦντες καὶ ἰδιοπραγοῦντες, ἀποφεύγετε τὸ τοιοῦτον κοινῶς ἀποφασισθὲν καλόν; ἢ θέλετε νὰ ἀπωλεσθῆ ὁ τοσοῦτων αἰώνων διασωθῆς, καίτοι κατατρεχθεὶς ὑπὸ μεγαλητέρων περιστάσεων ἅγιος τόπος, τὸ μόνον σεμνολόγημα εἰς ἅπαν τὸ γένος ἡμῶν καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἐξ αἰτίας τῆς, καὶ τόσαι ψυχὰι ὁμογενῶν μας χριστιανῶν οὔσαι εἰς αὐτόν; ἡμεῖς

διὰ τὸ ὁποῖον σώζομεν σέβας εἰς τὸ Μοναστήριον σας καὶ αὐθις κατὰ χρέος σᾶς γράφομεν, παραβλέποντες τὸ μέχρι τοῦδε φέροισμόν σας, καὶ ἐμπόδιον εἰς πολλὰ καλὰ καὶ συμφέροντα τοῦ τόπου, καὶ μάλιστα πρὸς τὸ παρὸν, καὶ σᾶς λέγομεν, ἐπιτιμωμένοι σας νὰ ἀκολουθήσητε ὅ,τι ἀπεφάσιον ἢ κοινότης μετὰ τοῦ ἡμετέρου πληρεξουσίου κυρίου Νικηφόρου, καὶ μετὰ πάντων τῶν λοιπῶν Μοναστηρίων ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προϋσταμένων περὶ τῆς κοινῶς δι' ὁμολογίας τῆς κοινότητος ἄνευ τινὸς ὑπερθέσεως ἢ ἀναβολῆς τινος καταβολῆς, χωρὶς νὰ ἀντιτείνητε πλέον, καὶ νὰ γίνησθε πρόσκομα καὶ εἰς ἄλλους τοῦ τοιοῦτου καλοῦ. πρὸς δὲ καὶ ἀνθρώπους σας, καθὼς τὰ λοιπὰ Μοναστήρια, νὰ παρενδύσκωνται εἰς τὴν σύναξιν, καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Μοναστηρίου σας διὰ νὰ βουλλώγη ἢ Κοινότης τὰς ὁμολογίας τῶν λοιπῶν Μοναστηρίων καὶ μὴ θέλητε νὰ διαφεντεύητε, ὅσα μόνοι καὶ ἀποφασίζητε ὑμεῖς· λοιπὸν κάμετε, ὡς σᾶς γράφομεν χωρὶς νὰ ἐπιφέρητε τὴν παραμικρὰν ἀργοπορίαν εἰς ὅλα αὐτά. διότι ἂν ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐκτείνετε περισσότερον τὸ ἐμπόδιον αὐτὸ τῆς ἀναλόγου καταβολῆς σας κατὰ τὸ κοινὸν ἐπιβεβαιωμένον παρ' ἡμῶν διὰ τῆς σφραγίδος μας κατὰσχιον, καὶ ὅλων τῶν ἄλλων προεσιῶτων σας συναδελφῶν εἰς τὴν σύναξιν καὶ σφραγίδος τοῦ Μοναστηρίου σας· νὰ ἤξεύρετε, ὅτι δὲν θέλετε ἀποφύγη καὶ τὴν κατὰ τὸ παρὸν δικαίαν μας ὑμετέραν τιμωρίαν, καὶ τὴν μετέπειτα ἀπὸ τὸ γένος ὅλον, συνευδοκῆτε ἄγιοι πατέρες, εἰς ὅλα αὐτὰ καὶ εἰς πᾶν ἄλλο ἐπωφελὲς εἰς διατήρησιν τοῦ τόπου συμφώνως μετὰ τὴν γνώμην τῶν πολλῶν, καὶ ἀποφεύγετε τὴν ἰδιορρυθμίαν, ἢ ὁποία εἶναι ἢ ἄφραυκτος ἀπώλεια τοῦ γενικοῦ καλοῦ, καὶ παντὸς τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ τόπου. θέλομεν νὰ ἀκούσωμεν τὴν ἀποπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὴν κοινότητα καὶ τὴν ὁμοφωνίαν ταῖς τῶν ἄλλων γνώμαις τὴν ὑμετέραν παρὰ τοῦ αὐτόσε εἰς τὴν Κοινότητα παρ' ἡμῶν διορισθέντος πληρεξουσίου κυρίου Νικηφόρου καὶ παρὰ τῆς κοινότητος 1821 Ἀυγούστου 31 Κασάνδρα.

*Ο ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας

(Σφραγίς)

(Ἄρχιεπὸν Σιλανδάρου, Φάκελλος 1821).

66.

(Γράμμα Ἐμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἄγ. Ὄρους)

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Εἰς τὸ ἀπὸ τῆς κβ' τοῦ ἤδη λήγοντος πρὸς ἡμᾶς γράμμα σας εἶδομεν νὰ μᾶς γράφετε κοινῶς, ὅτι κοινῇ γνώμῃ ἀπάντων ὑμῶν τῶν ἐν

τῇ κοινῇ συνάξει τῶν δεκαεννέα Μοναστηρίων, πλὴν τῆς Λαύρας, προϋσταμένων, καὶ τοῦ ἡμετέρου πληρεξουσίου κυρίου Νικηφόρου ἀπεφασίσατε ἕκαστον Μοναστήριον κατὰ κεφάλαια δι' ὀλοσφραγίστου ὁμολογίας τῆς Κοινότητος πρὸς σύστασιν κάσας διὰ συμφέρον τοῦ τε τόπου κοινῶς καὶ ἀπάντων τῶν εὐαγῶν Μοναστηρίων διατήρησιν, νὰ δώσῃ τὸ ἀνάλογόν του καὶ ὅτι ἡ καταβολὴ ἐνὸς ἑκάστου ἦτο ἔτοιμος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς τότε ἀρεσκόμενοι εἰς τὴν τοιαύτην σας κοινῶς ἐχέφρονα τοῦ γενικοῦ καλοῦ ὡς πρὸς τε τὸν ἅγιον τόπον αὐτὴν ἀπόφασίν σας, σῶς ἐπληρέσαμεν τὰ εἰκότα διὰ τὴν προθυμίαν σας, καὶ εὐθύς διὰ τὸ ἀναγκαῖον ἐραρισάμενοι καὶ εἰς κατάστιχον τὴν κοινῶς κριθεῖσαν ἐνὸς ἑκάστου Μοναστηρίου ἀνάλογον καταβολὴν διὰ τοῦ πρὸς ἡμᾶς τοῦ ἡμετέρου κυρίου Νικηφόρου γράμματος. τὸ ἐπέμψαμεν πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ σφραγίδος μας ὥστε νὰ λάβῃ ἅπαν τὸ ὄλον ὠφέλειαν τῶν ἐξήκοντα 60.000 σχεδὸν χιλιάδων τέλος τὸ συντιμώτερον. Ἦδη δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου διὰ τοῦ ἀπὸ κς' τοῦ ὀλοσφραγίστου κοινοῦ πρὸς ἡμᾶς γράμματός σας πληροφοροῦμεθα αὐτὴν ταύτην τὴν κατὰ θείαν μοῖραν, ὑπὸ πάντων ὑμῶν κριθεῖσαν συμφέρουσαν καταβολὴν, ὅτι πάσχει, ὡς οὐκ ἔδει καὶ ἀπὸ τὸ κουτιλουμοῦσι εἰς τὸ τυχὸν ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον καὶ μᾶς ἐλύπησεν ὄχι ὀλίγον.

Φαίνεται ἡ Λαύρα ὑπέσπυρεν εἰς ἑαυτὴν καὶ τὸ Κουτιλουμοῦσι διὰ νὰ ἐνεργῇ τοὺς σκοπούς της καλύτερον· πλὴν ἀποροῦμεν πῶς ἀμφοτέρω, καὶ περὶ πλεόν τὸ αὐτῶν : ἡ Λαύρα δηλ. νὰ μὴ θέλῃ νὰ γνωρίσῃ τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἐποχῆς ταύτης, καὶ ἐπομένως νὰ συνεισφέρῃ, ὅ,τι κοινῶς κριθῆν εὐλόγον πρὸς διατήρησιν τοῦ τόπου τούτου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τοσοῦτων ψυχῶν καταφυγόντων ἀδελφῶν μας ὁμογενῶν ὡς ἐκ τῆς ἀδιαφορίας των τῆς παντελοῦς (ὁ μοι γένοιτο) ζημίας καὶ ἀπωλείας, ἡμεῖς εἶπομεν καὶ εἰς τοὺς πρὸ ἡμερῶν ἐνταῦθα πρὸς ἡμᾶς (ἐλθόντας) Λαυριώτας τὸν τε κνρ Σωφρόνιον, καὶ λοιποὺς Παρθένιον καὶ Ἰεζεκιήλ, ἃν καὶ αὐτοὶ εἶπον ἡμῖν πολλὰ, ὅτι τὰ κοινῶς καὶ συμφώνως ὑπὸ πάντων τῶν δεκαεννέα Μοναστηρίων κριθέντια εὐλόγον καὶ ἀποφασισθέντια δὲν ἀναιροῦνται ὑφ' ἐνὸς τῆς Λαύρας, ἀλλ' οὔτε ἡμεῖς, ἃν θελήσωμεν, δυνάμεθα νὰ τὰ ἀνεραίσωμεν διότι, ὅ,τι ἀπεφάσιον ἡ κοινότης μετὰ τοῦ ἡμετέρου κυρίου Νικηφόρου, πληρεξουσίου ὄντος, καὶ μετὰ πάντων τῶν δεκαεννέα ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προϋσταμένων, εἶναι καὶ παρ' ἡμῶν ἀπεφασισμένον. καὶ οὔτε εἶναι δυνατόν ποτὲ νὰ ἀνεραίσῃτε τὴν ἀπόφασιν τῶν δεκαεννέα : οἱ πολλοὶ συνιστῶσιν ὀλόκληρον τὸ πᾶν, ὃ δὲ εἰς εἶναι ὡς οὐδεὶς, καὶ οὔτε σύστημα δύναται νὰ κάμῃ μόνος, εἰμὴ μόνον κατὰ φαντασίαν. Λοιπὸν ἀπέλθετε

καὶ εξακολουθεῖτε εἰς ὅσα κοινῶς διορίζει νὰ ἀποφασίζῃ μετὰ τοῦ ἡμετέρου ἐκεῖσε πληρεξουσίου κυρίου Νικηφόρου ἢ κοινότης, καὶ ἅπαντες οἱ τῶν ἄλλων Μοναστηρίων ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προϊστάμενοι καὶ οὕτως ἀπῆλθον, μηδένα λόγον εἰπόντες. Ἐπειδὴ καὶ ἴστανται εἰς τὰ πρῶτα κακοθελοῦντες, καὶ δὲν συνεισφέρουσι τὴν ἀνάλογον καταβολὴν των, μήτε τὴν σφραγίδα τοῦ Μοναστηρίου των εξαποστέλλουσι εἰς τὴν Κοινότητα διὰ νὰ σφραγίσῃ καὶ τῶν ἄλλων Μοναστηρίων τὰς ὁμολογίας, ὥστε νὰ δίδωσι τὸ ἀνάλογον των τὸ συντομώτερον εἰς τὴν Κοινότητα νὰ προλαμβάνῃ τὰ ὑπέρογκα καθημερινὰ της ἐξοδα, διὰ τοῦτο ἅπαντες συμφώνως μετὰ τοῦ ἡμετέρου πληρεξουσίου Νικηφόρου μετὰ μίαν εἰσέτι ἀδελφικὴν σας εἰς αὐτοὺς παραγγελίαν, ἂν δὲν ὑπακούσωσιν εἰς τὰ κοινῶς ἀποφασισθέντα, καὶ ὑπὸ τῆς σφραγίδος μας βεβαιωθέντα, ἀποφασίσετε εἰς αὐτὴν τὴν δικαίαν καὶ πρέπουσαν παιδείαν, καὶ περισσότερον εἰς τὸν ὅστις ἐξ αὐτοῦ φέρεῖ ἰδιαιτέρως ὄλον τὸ ἐμπόδιον διὰ νὰ ἐκτελεῖται ἢ τῶν λοιπῶν καταβολὴ ταχύτερον, καὶ αἱ τῆς κοινότητος ὑποθέσεις νὰ εὐδοῶνται ταχυκώτερον.

Ἴδοῦ στέλλομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ τὰ δύο ταῦτα ἰδιαίτερα πρὸς τὴν ἀπειθῆ Λαύραν καὶ πρὸς τὸ Κοτλουμουσί γραμματὰ μας δι' ὧν γράφομεν (εἰς) ἀμφοτέρω χωρὶς τινὸς ἀργοπορίας νὰ εξαποστείλωσιν εἰς τὴν κοινότητα τὰ ἀπαιτούμενα ἀναλόγως γρόσια, καὶ τὴν σφραγίδα των διὰ νὰ σφραγίσῃ τὰς ὁμολογίας τῶν ἄλλων Μοναστηρίων, ἄνευ ἀναβολῆς καιροῦ, καὶ πέμψατε τα ἀμέσως με ἐπίτηδες ἄνθρωπον, καὶ ταῦτα περὶ τούτων. Ἡμεῖς δὲ καὶ αὐθις σᾶς λέγομεν περὶ τῆς ἐνταῦθα ἐλλείψεως τοῦ σίτου, διὸ εἶναι μεγάλη ἄλλα διὰ νὰ θεραπευθῇ τοῦτο τὸ κακόν, καὶ ἐπομένως νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐπιμείνωμεν ἐνταῦθα εἰς τὰ ὄπλα, φυλάττοντες τὴν Κασσάνδραν, καὶ ἐπομένως τὸ Ἅγιον Ὄρος (διότι ἡ Κασσάνδρα ὡς δὲν σᾶς λανθάνει εἶναι τείχος καὶ ὀχύρωμα μέγιστον τοῦ Ἁγίου Ὄρους) ἐστοχάσθημεν νὰ συναχθῇ κάθε στρατιώτης ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκειται μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος νὰ ἐξέλθῃ εἰς Κομίτζαν καὶ ἐκεῖθεν νὰ ἔλθῃ εἰς Ὁρμηλίαν, ὅπου καὶ ἡμεῖς ἐντεῦθεν θέλομεν ἐκβάλλει στρατεύματα διὰ νὰ βάλλωμεν τοὺς καρπούς τῶν γεννημάτων εἰς χεῖρας, λοιπὸν ἢ πανοσιότης σας κατὰ χρέος νὰ εὐγάλετε Σερδαρέους καθὼς γράφομεν περὶ τούτου εἰς τὸν ἡμέτερον πληρεξούσιον κύριον Νικηφόρον καὶ νὰ συναθροίσῃτε κάθε προσεστὸν ἐκάστου χωρίου, καὶ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃτε κοινῶς νὰ συναθροίσῃ ὅλους τοὺς στρατιώτας τοῦ χωρίου του καὶ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν εἰρημένον τόπον τῆς Ὁρμηλίας τὸ συντομώτερον διὰ τὴν αἰτίαν ὅπου σᾶς γράφομεν τῶν καρπῶν — ἂν δέ τις καὶ δὲν ὑπακούσῃ, εἶπατε εἰς αὐτὸν δι

νά ἀναχωρῆ μὲ τὴν φαρμείαν του ἀπὸ τὸ ἅγιον Ὅρος, ὁμοίως καὶ εἰς τοὺς προεστούς, ὅστις δὲν φανῆ προθυμοποιούμενος, εἶπατε ν' ἀναχωρῆ, οὕτως ἐντελλόμεθα, καὶ προστάττομεν. καὶ ἴσως μὲ τοῦτο δυνηθῶμεν νὰ κατορθώσωμεν τὸν σκοπὸν μας, καὶ νὰ διατηρήσωμεν ἀβλαβῆ καὶ τὸν παρόντα τόπον τῆς Κασάνδρας, καὶ τὸ ἅγιον Ὅρος. πλὴν καὶ φύλαξις τοῦ ἁγ. Ὁρους ἃς εἶναι προσεκτικὴ, ἂν καὶ δὲν ἔχει τόσην χρεῖαν φυλάξεως, ὑπὸ τὸν καπετὰν Γεωργάκη, καθὼς ἰδιαιτέρως καὶ πρὸς αὐτὸν ἐγράψαμεν, μὲ τοὺς ἀναλόγους σιρατιώτας.

Καὶ αὐθις σὰς γράφομεν περὶ τῶν κανονίων ὅπου εὐρίσκονται εἰς Βατοπαίδι καὶ εἰς Λαύραν νὰ ἐπιμεληθῆτε νὰ μᾶς ἐξαποσταλῶσιν ὅσον τάχιστα ἀντάμα καὶ δέκα κανονιέρους τοὺς πλεόν ἐπιτηδειότερους διότι οἱ ἐχθροὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν εἰς ἡμᾶς μεγάλων κανονίων ἡμέρα τῆ ἡμέρα πλησιάζουν εἰς τὰ μειριζία λοιπὸν τὸ συντομώτερον νὰ προφθάσουν διὰ νὰ τοὺς ἀπομακρύνωμεν, ἀλλέως ὁ Θεὸς νὰ τοὺς ἀποτυφλώσῃ. Ἐλπίζομεν, ὅτι καθὼς καὶ προχθὲς σὰς ἐγράψαμεν, ἡ προσταγὴ μας τῶν πασαπορτίων μὲ ραβᾶσια τῶν Μοναστηρίων νὰ φυλάττηται ἐντόνως, καὶ ἕκαστον νὰ σημειοῦται εἰς τὸν κώδικα διὰ τὴν κοινὴν καλὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, καὶ ἀποφυγὴν κακῆς καταχρήσεως, ἂν δὲ ἐκ τοῦ ἐναντίου παραμελῆται, νὰ ἐπιμεληθῆτε τὴν φύλαξίν τῆς· γράφομεν περὶ τούτου εἰς τὸν κύριον Νικηφόρον χωρὶς τοῦ ὁποίου τὴν εἶδῃσιν καθὼς εἰς πάντα, νὰ μὴν ἐνεργῆται καὶ περὶ τούτου τίποτε. μένομεν τὴν περὶ πάντων εἶδῃσιν πρὸς ῥέγουλάν μας.

1821 Αὐγούστου 31 Κασάνδρα

Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας.

(Σφραγίς)

Κάτωθεν τῆς συνθήκης διευθύνσεως σημειοῦται :

Σεπτεμβρίου 5'.

(Ἀρχεὶον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

67.

Δόσις

1821φ. Εἰς ἐξόφλησιν ὁμολογιῶν τῶν πρὸ ἡμῶν ἐπιστατῶν.

Γρόσια παρὰδ.

*Οκβρ.	1	575	πρὸς τὸν χοντρο Ἰγνάτιον Κελλιῶτην Καρακάλλον.
			Μῆν. ἡμέρ. ἀπὸ πρὸς
»	»	15 17	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον 5 11 Ἄπρ. 19 6 0/0
»	13	500	πρὸς τὸν Ἀλέξιον μπα- κάλιν

	Γρόσια παράδ.			Μῆν. ἡμέρ.	ἀπὸ πρὸς
Ἰαννουαρίου	13	14	20	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 24 Ἰανν. 19 6 %
7βρίου	1	237	32	πρὸς τὸν Γεωρ Γαλακτίωνα Ἰβηρίτην	
»	1	3	4	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	3 10 Μαΐου 20 6
»	1	430		πρὸς τὸν ἀρχμ. Λεόντιον Ἰβηρίτην	
»	1	8	38	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	4 5 Ἰανν. 26 6
8βρίου	1	2000		πρὸς τὸν διακοαγάπιον Ἰβηρίτην	
»	1	53		πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 9 » 22 6
»	1	2110		πρὸς τὸν Νικολῆν Σεϊμένην	
»	1	55	22	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 8 » 23 6
»	1	300		πρὸς τὸν αὐτὸν Νικολῆν	
»	1	6		πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	4 Μαΐου 31 6
»	1	52		πρὸς τὸν Γαρόφαλον μπουλούμπασην ἄνευ τόκου	
»	15	400		πρὸς τὸν γραμματικὸν Ἰωάσαφ	
»	15	11	5	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 17 Ἰανν. 29 6
»	15	420		πρὸς τὸν ἀρχμ. Ἀνθιμον Παντοκρ.	
»	15	11	36	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 20 » 26 6
»	15	401	30	πρὸς τὸν προηγούμενον Ἀρσένιον Φιλοθεΐτην	
»	15	11	9	πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 18 » 28 6
»	20	500		πρὸς τὸν Βενιαμὶν Ζωγράφον	
»	20	15		πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 6 » 20 6
»	20	500		πρὸς τὸν Τριαντάφυλλον μπακάλλην	
»	20	15		πρὸς τὸν ἴδιον διάφορον	5 6 » 19 6
	<u>8.647 13</u>				

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

68.

(Ἐπιστολὴ Ἰ. Μ. Μ. Λαύρας πρὸς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

(Τ.Σ.)

Τὴν σεβασμίαν ἡμῖν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἐν κῶ κατασπαζόμεθα.

Ἐλάβομεν καὶ τὸ δεύτερον ραβάσιον τῆς ὑμῶν πανοσιότητος καὶ εἶδομεν τὰ ἐν αὐτῷ καὶ οὗτοι πληροφορηθεὶς ὁ πανευγενέστατος ἄρχων τὰ τρέχοντα ἐπῆνεσε τὴν προθυμίαν τῆς Κοινοτήτος καὶ ἐπεκύρωσεν εἰς τὸ νὰ καταβάλλῃ ἀμέσως ἕκαστον μοναστήριον τὸ ἀνάλογόν του. Φαίνεται ὁμως ἀδελφοί νὰ μὴν ἐγράψατε τῇ εὐγενίᾳ του ὅλην τὴν ἀλήθειαν τῆς ὑποθέσεως, μῆτε τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀποκρισὶν μας ἐπέμψατε πρὸς πλείονα παρᾶστασιν τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ἐγράψατε ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Ἰσως καὶ καθ' ἡμῶν ὅσα ἠθελήσατε, διὰ τοῦτο καὶ κατὰ τὰ γραφόμενά σας ἀπεφάσισε, καθὼς καὶ τὸ νὰ προτιμᾶται ἡ γνώμη τῶν πολλῶν, τὸ ὅποτον εἶναι ὁμολογούμενον, ἀλλ' ὅταν ἡ γνώμη τῶν πολλῶν δὲν ἀποβλέπει εἰς τὸ κατὰ Θεὸν δίκαιον, ἀλλὰ πρὸς ἀφανισμόν τῆς Λαύρας, ἢ καὶ ἄλλον τινός, τί πρέπει νὰ γένη; ἂν κρίνῃ ἕκαστος ἀπαθῶς, δὲν ἀπεφάσισεν ἡ εὐγενία του μὲ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ ἀνάγκην πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ οὗτοι εἰς τὴν παρούσαν ἐποχὴν οἱ δυνάμενοι νὰ βοηθήσωσιν ἔτι πλέον τὸν τόπον, τὸ ὅποτον ἐμβῆκεν καὶ εἰς ἔργον; Πλὴν ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἡ εὐγενία του σὺν τοῖς λοιποῖς ἀνηρέσατε καὶ τοῦτο τὸ κοινοφελές ἔργον καὶ θεάρεστον καὶ ἐφεύρετε ἐξ ἐναντίας τὰ εἰς κεφάλια δάνεια πρὸς δεφέντευσιν μερικῶν καὶ ἀφανισμόν ἡμῶν καὶ ἄλλων. λοιπὸν εἰς τὸ πρὸ ἡμερῶν ἀπολογητικὸν καὶ ἀποκριτικὸν ραβασίον μας, ἀφοῦ εἶναι καὶ εἰς ἀποκρισὶν τοῦ ἡθῆ σταλέντος ραβασίου σας, παρενείρομεν πάλιν καὶ τοῦτο, οὗτι ἂν δὲν διορθωθῶσι τὰ πράγματα καὶ γίνωσι μὲ τὸ κατὰ Θεὸν δίκαιον, μῆτε εἰς τὴν Σύναξιν ἐρχόμεθα, μῆτ' εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις σφραγίζομεν, ἐπειδὴ ὄντες εἰς δυστυχίαν, καὶ μὴ ἔχοντες τὸν τρόπον νὰ ἐξοικονομήσωμεν τὰ ἡμέτερα, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δίδωμεν διὰ ἐκείνους, ὅπου μῆτε τὰ παρ' ἡμῶν προδεδομένα δι' αὐτοὺς ἀπεκρίθησαν, μῆτε ἀποκρίνονται. διὰ τοῦτο καὶ προεγράψαμεν ὑμῖν νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ὑπόθεσις μὲ τοὺς ὄσους κλείει ἡ πόρτα ἐκάστου Μοναστηρίου, μ' ὅλον ὅπου καὶ τοῦτο, οὐ μόνον διὰ τὴν κοινὴν εἰρήνην καὶ ἀγάπην τὸ ἐδέχθημεν, ἀλλὰ καὶ δι' ἣν ἔχομεν ἐλπίδα οὗτι θέλομεν συνάξει ἐξωθεν κἂν τὰ ἡμῖσιν τοῦ προδεδομένου, πρὸς τούτοις καὶ διὰ τὸν ἐπιζόμενον τρόπον τῆς οἰκονομίας, ὅστις εἶναι γνωστὸς τοῖς πᾶσιν, ἀλλ' ἀφοῦ

ἀπετύχουμεν τὸ πρῶτον, βλέπομεν καὶ τὸ δεύτερον παρημελημένον. Λοιπὸν πόθεν νὰ οἰκονομηθῇ ἡ τοσαύτη ποσότης ἄγιοι ἀδελφοί, ἡμεῖς καὶ ἄλήθειαν δὲν ἔχομεν τὸν τρόπον νὰ ἐξοικονομήσωμεν τὴν ἀπαραίτητον ἐσοδεῖαν μας. Ἴδοῦ πάλιν ζητᾶτε βοήθειαν πρὸς οἰκονομίαν τοῦ τόπου μὲ δάνεια, πρέπει οἱ δυνατοὶ νὰ δανείσωσι περισσότερα, καὶ διπλάσια τῶν ἀδυνάτων (καθὼς καὶ ἡ Λαύρα πολλάκις ἐβοήθησε τὸ κοινὸν καὶ τὰ ἀδύνατα Μοναστήρια καὶ ἐπεφορτίσθη βάρος ὑπὲρ τὴν δύναμιν αὐτῆς) καὶ κατὰ τοῦτο μὲ ὄλην τὴν δυστυχίαν δὲν ἀποφεύγομεν τὸ δυνατόν· καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου. Περὶ δὲ τῆς κοινῆς ἐπιταγῆς καὶ ἀποφάσεως τῆς κοινότητος διὰ τοὺς ἐξερχομένους τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὸ ὁποῖον ἦτον καὶ ἐκπαλαι, γράφετε ὅτι ἦτον καὶ εἶναι διορισμένοι οἱ σερδαρεοὶ διὰ νὰ πιάνουν τοὺς ἄνευ πασαπορίου φεύγοντας, καὶ νὰ τοὺς ἀποκομίζωσι πρὸς τὴν Κοινότητα πρὸς παιδεῖαν, λοιπὸν ἡμεῖς εἰδοποιήσαμεν τοὺς ἡμετέρους ἀσκητάς, καὶ ἄς προσέχωσιν εἰς τοῦτο, πρὸς δὲ τῶν εἰς Κασάνδραν ἀπελθόντων συναδέλφων μας μ' ὄλον ὅτι εἶχον ἀναχωρήσει πρὸ τοῦ ἐγκυκλίου ραβασίου δὲν φεύγωσι παντελῶς ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἀλλὰ στέλλονται εἰς μοναστηριακὰς ὑπουργίας, καὶ εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὄντες ἡμεῖς εἰς τὸν πλέον μεμακρυσμένον τόπον τοῦ Ἁγίου Ὄρους, δὲν προφθάνομεν πολλάκις νὰ διενεργῶμεν τὸ αὐτὸ διὰ τὴν βίαν τῶν καϊκίων, ὅθεν ὡς πρὸς τοὺς διὰ μοναστηριακὴν ὑπουργίαν στελλομένους παρ' ἡμῶν, ἄς μὴν παρατηρεῖται τοῦτο, διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς φυγάδας εἴμεθα καὶ ἡμεῖς δαβατζήδες καὶ περὶ τοῦ κανονίου, ἐπειδὴ μέλλουσι νὰ στείλλωσι καὶ οἱ ἄγιοι βατοπεδινοὶ μὲ καϊκίον τὸ ἰδικόν τους, ἄς ἀπερῶση τὸ καϊκίον ἐκεῖνο ἀπὸ τὸν ἄρσανᾶν μας διὰ νὰ λάβῃ καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ζητούμενον διὰ νὰ ὑπάγωσι καὶ τὰ δύο ὁμοῦ εἰς τὰ ἐκεῖσε. Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς καὶ μένομεν.

Τῆς ὑμῶν Πανοσιότητος ἐν Χψ ἀδελφοί. Σεπτεμβρίου βᾶ
 Ἄπαντες οἱ τῆς Μεγίστης Λαύρας προϊστάμενοι.
 (Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

69.

Τοῖς πανοσιοτάτοις ἄγιοις προεστῶσι τῆς Ἱεροῦ Κοινῆς Συνάξεως τῶν δεκαοκτῶ Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῖς ἐν Χριστῷ ἡμῖν ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς προσκυνητῶς.

(Τ.Σ.)

Τὴν ὑμετέραν Σεβασμιοπόθητον ἡμῖν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἐν κυρίῳ κατασπαζόμενοι προσκυνοῦμεν.

Ἐλάβομεν τὸ ἀδελφικὸν σας ραβᾶσι, τὸ εἰδοποιῶν περὶ τῶν δανείων γροσίων τῆς καταβολῆς. Ἡμεῖς ἀδελφοὶ περὶ τούτου καὶ προλαβόντως σᾶς ἐγράψαμεν τὴν ἀδυναμίαν ἡμῶν. ὅτι κατὰ τὸ παρὸν ἀδυνατοῦμεν κατὰ τοῦτο, καὶ νὰ ἔχητε ἀναβολὴν καιροῦ, ἕως ὅτου νὰ ἔλθῃ ὁ Ἀρχιμανδρίτης μας καὶ τότε θέλει γένη ὁ τρόπος τῶν δανείων, καὶ ἂν γράψητε καὶ τοῦ πανευγενεστάτου ἄρχοντος περὶ τῆς διαιρέσεως, ἡμεῖς ὁμως δὲν ἔχομεν τοιαύτην διάθεσιν μόνον ὁ τρόπος λείπει, καὶ ὀνειδιζόμεθα ἀδίκως μὲ τοιαύτας λέξεις καὶ ἡ στενοχωρία τῆς τροφῆς μᾶς ἔκαμε σχεδὸν νὰ κάμωμεν ἔρανον, καὶ μετὰ βίας μόλις ἐσυνάξαμεν τί παραμικρόν, καὶ ἐστείλαμεν εἰς Κασάνδραν ἀνθρωπὸν μας, καὶ μὴ εὐρῶν ἀπῆλθεν εἰς Ὑδραν ζητῶντας οἶτον, αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἀδυσώπητον ἀναγκαιοτάτην χρεῖαν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἐξοικονομήσωμεν, πόσον μᾶλλον τὰ δάνεια ταῦτα; ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς καὶ μένομεν.

Ἰωάν. Π. Μαμαλάκη. Σεπτεμβρίου β'

τῆς ὑμετέρας πανοσιότητος

Ἐν χψ ἀδελφός

Ἄπαντες οἱ παρευρεθέντες τοῦ Κουτλουμουσίου ἀδελφοὶ προεστάμενοι καὶ οἱ λοιποί.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

70.

(Γράμμα Παρθενίου καὶ Γρηγορίου πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα)

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα ταπεινῶς προσκυνοῦμεν.

Καὶ μετὰ τὰς ταπεινάς ἡμῶν προσκυνήσεις δηλοποιοῦμεν ὅτι μεγάλης δυσκολίας ὑπεμείναμεν ἐλθόντες ἐνταῦθα χωρὶς ἀρκετὴν ποσότητα μετρητῶν, ἕως τόσον δι' εὐχῶν σας οἰκονομήσαμεν νὰ συναποστείλωμεν μὲ τὸ σιτάρι τῶν ἁγίων Ἰβηριτῶν κοιλὰ σιταρίου χίλια, τὰ ὅποια θέλετε παραλάβει ἀπὸ τὸ καράβι μὲ τὸ ὅποῖον ἔρχονται οἱ ἅγιοι Ἰβηροῖται, τὸ ἔχομεν δὲ πιασμένον ναῦλον γρόσια τρεῖς χιλιάδας, ἀπὸ αὐτὸ λοιπὸν τὸ σιτάρι ὅπου σᾶς στέλλομεν, θέλετε δώσει ἑκατὸν κοιλὰ σιτάρι εἰς ὅς γράφομεν εἰς τὸ ἰδιαίτερον κατὰσυχον ὄνομασί, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ δοθῇ ἀγογγύστως διότι μᾶς τὰ ἐπρόφθασαν τὰ ἄσπρα των, καὶ μὲ μεσιτείαν τῶν ἐνταῦθα ἀρχόντων, φανερώνομεν δὲ σαφέστερον περὶ τῶν μονέδων εἰς τὸ περικλειόμενον κατασιχάκι, περὶ παρουτίου ἠγόρασαν οἱ ἅγιοι Ἰβηροῖται τετρακοσίας ἐξήντα δκάδας μὲ ἰδιά των γρόσια ἀπὸ δημητζάναν, καὶ ἂν ἀγαπᾶτε οἰκονομη-

θῆτε με αὐτό, εἰδὲ καὶ σᾶς χρειάζεται καὶ ἄλλο παροῦτι, στείλλατέ μας εἰς χεῖρας τοῦ κνρ Λαζάρου γρόσια με τὸν αὐτὸν караβοκύρη διὰ νὰ ἀγοράσωμεν καὶ ἄλλο ὅσον θέλετε, διότι χωρὶς παράδες οὐδὲ νερὸν νὰ πῶμεν δὲν μᾶς δίδουν τὸ πανταχοῦ ἀναργύτως μεταδιδόμενον, συμπεράνατε ἐκ τούτου καὶ τὰ καθημερινὰ ἔξοδα, εὐθὺς ξεκινῶντας τὸ καρᾶβι, κινουμέν καὶ ἡμεῖς διὰ τὸν μωρέαν, καὶ εἴθε ἡ χάρις τῆς κυρίας Θεοτόκου νὰ προφθάσῃ εἰς διαφύλαξιν τοῦ τεθλιμμένου γένους μας, παρακαλοῦμεν μὴν ξαστείλετε ἀδελφοὺς χωρὶς ἄσπρα, ὅτι δὲν κατορθώνουν τίποτες, καὶ μόνον αἰσχύνῃ καὶ ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ ἀπέχθειαν, μάλιστα με τέτοιαν μονέδαν ὅπου δὲν περνᾷ παντελῶς ἐδῶ, καθὼς εἰς ἡμᾶς ἐδώσατε, καὶ ἐγίναμε παραπλανεῖς τρέχοντες ἔνθεν κακεῖθεν νὰ τὴν ἀλλάξωμεν με τόσῃ ζημίαν.

Σᾶς στέλλονται καὶ μερικὰ εἰδείσματα, παρὰ τοῦ προηγουμένου κνρ νεκταρίου καὶ νικηφόρου γρηγοριάτου λάβετέ τα διὰ χρεῖαν πείλικίου, προεστειλάμεν δὲ εἰς μὲν τὸν κνρ Κοσμᾶν βατοπαιδινὸν ἕνα δέσμι ἀπὸ σκόπελον, τὰ περὶ τῆς ἐνταῦθα τρεχούσης καταστάσεως θέλετε πληροφορηθῆ παρὰ τῶν ἀγίων ἱβηριτῶν, τόσον διὰ τὴν ἀρμάδαν, ὅσον καὶ διὰ τὸν μωρέαν, εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν νὰ ἐπιστρέψωμεν ὑγιῶς, μένομεν δὲ ὑποσημειούμενοι τῆς ὑμετέρας σεβασμίας πανοσιότητος.

Παρθένιος μπαῖλα ξενοφωντινὸς , ἀωκά' σεπτεμβρίου γη .

*Ο γρηγοριάτης γρηγόριος ἐν Χω ἀγαπητοὶ ταπεινοὶ ἀδελφοί.

Εἰς τὸ περιθώριον ἀριστερὰ προσθέτουν :

Θέλετε ἰξεύρει ὅτι τὰ χίλια γρόσια δὲν μᾶς τὰ ἐδάνεισεν ὁ κνρ λάζαρος κουντουριώτης με τὸ νὰ εἶχεν ἀνάγκην, καὶ τὰ ἀπεληρώσαμεν ἀπὸ τὰς δύο χιλιάδας γρόσια τοῦ αὐθέντου ὑψηλάντη, καὶ πάλιν μένουν κολωβαὶ αἱ ὑποθέσεις μας.

*Απ' ἔξω σημειώνεται :

*Απὸ ὕδραν ἐκδοσις 1821. 7 βρῆτου 3.

παραλαβὴ 16.

71.

*Οσα πράγματα θέλει δώσει ὁ Γρηγοράτης πρὸς τοὺς κοινούς ἐπιστάτας.

7 βρῆτου 16.

20 = ὀκάδες καβέν

50 = ὀκάδες Μολύβιον

4 = δέσμια χαρτίου

400 = τουφεκόπειραι
 40 = δκάδες ρίζι
 3 = κουτιὰ βουλίνια

Τὰ ἄνωθεν τὰ ἐλάβομεν.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

72.

(Ἀπάντησις τῆς Ἰ. Μ. Μ. Λαύρας πρὸς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

(Σφραγίς Λαύρας)

Τὴν περιπόθητον ἡμῖν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἐν κω κατασπαζόμεθα.

Τὸ παρ' ἡμῶν ἀδελφικόν σας ραβάσιον δεξάμενοι ὁμοῦ περικλίστον καὶ τὸ τῆς πανευγενίας του. Εἶδομεν τὰ ὄσα ἡμῖν ἐπισημειοῖτε. Καὶ πρὸς μὲν τὸ ὑμέτερον κατὰ τὸ παρὸν ἀποσιωποῦμεν, πρὸς δὲ τῆς εὐγενίας του θέλομεν ἀποκριθῆ κατὰ χρέος. Ἐπὶ τούτοις καὶ μένομεν τῆς ὑμῶν πανοσιότητος

ἐν Χω ἀδελφοὶ

Ἄπαντες οἱ τῆς Μεγίστης Λαύρας προϊστάμενοι.

Ἄπ' ἔξω:

Τοῖς πανοσιωτάτοις ἀγίοις προϊσταμένοις τῆς Συνάξεως τῶν δέκα ὀκτὼ μοναστηρίων, τοῖς ἐν Χω ἡμῖν ἀδελφοῖς.

ἀσπασίως.

Εἰς Καραῖς.

Καὶ μὲ ἄλλην γραφὴν σημειώνεται:

1821 σεπτεμβρίου 8 ἡ Λαύρα σιωπᾶ, δὲν ἀποκρήνετε εἰς τὸν ἄρχοντα θέλει ἀποκρηθῆ.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

73.

(Ἀπόδειξις διὰ ἔξοδα φορτώσεως κανονιοῦ)

Διορισθέντες παρὰ τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἐλθόντες ἐνταῦθα εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Διονυσίου, εἰς παραλαβὴν ἐνὸς μεγάλου Κανονίου, τὸ ὁποῖον ἐστάλη εἰς Κασσάνδραν, εἰς κατατρόπωσιν τῶν ἐκεῖ ἐχθρῶν, ἐδιωρίσαμεν τὸν πανοσιώτατον καθηγούμενον τῆς αὐτῆς Κοινοβιακῆς Μονῆς κὺρ Στέφανον, καὶ ἐπρόφθασε τροφήν τῶν περὶ κατεβάσματος καὶ ἐμβαρκαρίσματος τοῦ

αὐτοῦ κανονίου μεθ' ἡμῶν ἀνθρώπων περίπου τῶν ἑβδομήκοντα, εἰς τέσσαρα φαγητά, ἅφ' οὗ ἤλθομεν ἐνιαῦθα ἕως οἴτου ἀνεχωρήσαμεν. Ὅμοίως καὶ εἰς τὸ Παλιτίδον εἰς τὸ ὁποῖον ἐβαρκαρίσθη τὸ κανόνιον, κουμπάνιαν ψωμί δκ. πενήκοντα, τυρὶ καὶ κρασί, καὶ ταῦτα τὰ ἔξοδα θέλει ἀπολογηθῆ ἢ αὐτὴ τοῦ Ἁγ. Ὁρους Κοινότης εἰς αὐτὴν τὴν Μονήν, διὸ καὶ ἐδόθη καὶ τὸ παρὸν εἰς ἔνδειξιν.

1821 7βρίου 10.

Ὁ τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ ὑπερασπιστοῦ τῆς Μακεδονίας πληρεξούσιος.

Τ.Σ. Χαριστοφύλαξ Νικηφόρος

ὁ ἐκ τοῦ Ξηροποτάμου προηγούμενος Καλλίνικος
καὶ Ἐπιστάτης τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

(Ἀρχετον Ἰ. Μ. Διονυσίου κατ' ἀντιγραφὴν τοῦ καθηγουμένου αὐτῆς ἀρχιμανδρίτου Γαβριήλ).

74.

Τοῖς πανοσιωτάτοις ἀγίοις ἐπιστάταις τοῖς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καὶ τοῖς τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μοναστηρίων ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προϋσταμένους εὐλαβῶς.

Εἰς Ἁγιον Ὄρος κατὰ ταῖς Καραῖς.

Μὲ ἄλλην γραφὴν σημειώνεται :

1821 Σεπτεμβρίου 13 τοῦ ἄρχωντος οὗ ἤλθαν 21 καράβια.

Τὴν σεβασμίαν ἡμῖν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Κατὰ τὴν λαὴν τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου σᾶς ἐγράψαμεν, ἀποκρινόμενοι περὶ πάντων, περὶ ὧν ἀπόκρισιν οὐδεμίαν ἐλάβομεν πρὸς πληροφορίαν μας, καὶ μὲ ὄλον διὰ τὴν ἀναγκαιότητα, καὶ ταῦτα τότε ἤδη δὲ ἐρχόμεθα διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν νὰ σᾶς εἴπωμεν καὶ νὰ ἐπιμεληθῆτε νὰ λάβωσιν μίαν ὄραν πρότερον τέλος ὅσα συμφέροντα διενεργοῦντες κοινῶς εἰς τὸν ἅγιον αὐτὸν τόπον, καὶ νὰ σᾶς δώσωμεν τὴν χαροποιὸν εἴδησιν τοῦ ἐνιαῦθα ἐρχομοῦ τῶν εἰκοσιένα — 21 καρabiῶν, ψαριανῶν, καὶ Σπειζιωτῶν μ' ἀπόφασιν νὰ καταφανίσωμεν τῶν ἐχθρῶν νὰ καράβια, καὶ ἐπομένως νὰ ἐκστρατεύσωμεν, αὐτὰ μὲν ἀπὸ θαλάσσης ἡμεῖς δὲ διὰ ξηρᾶς κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου ἐλπίζομεν δι' εὐχῶν σας νὰ μὴν ἀποιύχωμεν. διότι καὶ οἱ ἀπὸ Ὀλύμπου καπεταναῖοι ἅπαντες μ' ὄλων τῶν προεσιωτῶν καὶ κωμοπόλεων καὶ χωριῶν τὴν ἀπόφασιν, διὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ κινήσωσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν μὲ προθυμίαν τῶν μεγάλων, καὶ δύναμιν στρατιωτῶν πολλῶν καὶ ἐπομένως περὶ πλέον κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης ὡς πληροφορημένοι διότι

εἶδον ἰδίοις ὀφθαλμοῖς τὰ καράβια. διότι ἦσαν ἐδῶ καὶ ἀπῆλθον κατ' αὐτὴν ἐπὶ τούτῳ ἐρχόμενα. "Ὅθεν κηρύξατε τὴν χαροποιὰν ταύτην εἶδῃσιν εἰς ὅλους τοὺς αὐτόσε ἐκ πάντων τῶν χωρίων εὐρισκομένους προσετώτας, καὶ ἐπομένως εἰς τοὺς στρατιώτας, οἱ ὅποιοι ἐλπίζομεν νὰ ἐτοιμάσθησαν διὰ τὰ ἐνταῦθα ἐπειδὴ τοὺς εἶχομεν προγοράφει καθῶς εἶναι γνωστὸν πολὺ ὁμῶς περισσότερον τῶρα, ἀκούοντες τὴν χαροποιὸν ταύτην εἶδῃσιν. Δοιπὸν χωρὶς τινος ἀργοπορίας ἄς λάβωσι τὰ ὄπλα εἰς χεῖρας καὶ ἄς ξεκινήσωσιν εἰς τὰ ἐνταῦθα μ' ὄλην των τὴν προθυμίαν διὰ νὰ ἀφανίσωμεν ἡμεῖς μὲν διὰ ξηρᾶς τοὺς ἐχθροὺς τὰ δὲ καράβια διὰ θαλάσσης τὰ καράβια τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἀκολουθῶντες νὰ ἐκστρατεύσωμεν κατὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἔχοντες καὶ τὴν ἀντίπερα δύναμιν τῶν ἐν Ὀλύμπῳ, καθῶς ἀνωτέρω γράφομεν σύμμαχον βέβαιον. "Ἄς μείνωσιν αὐτόσε ὅσοι τῶν στρατιωτῶν εἶναι ἀναγκαῖοι πρὸς φύλαξιν τῶν αὐτόθι. μένομεν, ἔχομεν γράφει τῷ ἡμετέρῳ πληρεξουσίῳ κυρίῳ Νικηφόρῳ νὰ μᾶς στείλητε πεντακοσίας ὀκάδας μολύβδου, καὶ εἰσέτι δὲν τὸ εἶδομεν. "Ὅθεν ἀνάγκη πᾶσα νὰ μᾶς ἐξαποσταλῇ τὸ συντομώτερον, καὶ ἔπειτα νὰ μᾶς ἐτοιμάσητε ἄλλας πεντακοσίας ὀκάδας διὰ νὰ μᾶς τὸ στείλητε ἐπομένως, διότι ἔχομεν ἀνάγκην μεγάλην περὶ τούτου. Τὸ περιμένομεν ἀφευκτὰ ἀπ' αὐτοῦ, ἐπειδὴ καὶ εἰς ἄλλον μέρος δὲν εὐρίσκεται, καὶ ἄς μὴ σᾶς πειράξῃ τίποτε, διότι ὕστερον αὐτὸ καὶ αὐθις τὸ ἐπιστρέφομεν μὲ προσθήκην περισσοτέραν. Εἰς τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν θέλετε προθυμοποιηθῆ νὰ ἀνοίξετε τὸ χανδάκι ὡς ἀναγκαῖον, ἐργάτας χωρὶς τουφεκίων ἔχετε πολλοὺς καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνοιχθῇ τὸ συντομώτερον, φθάνει μόνον τὰ μοναστήρια νὰ τοὺς δίδωσι ψωμί. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀκούσωμεν μίαν ὄραν πρότερον τὴν τελείωσίν του, καὶ μένομεν τὴν ἀπόκρισιν πρὸς ῥέγγυλάν μας.

1821 Σεπτεμβρίου 17 Κασάνδρα.

Ἄσ Ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας.

(Σφραγίς)

(Ἄρχιστον Χιλιανθάρου, Φάκελλος 1821).

75.

(Ἐπιστολὴ Δ. Ὑψηλάντη πρὸς τὸν Ἐμμ. Παππᾶ)

Φιλογενέστατε Κύριε Ἐμμανουὴλ Παππᾶ!

Ἀνέγνωσα τὸ ἀπὸ 3 Αὐγούστου γράμμα σου, χαίρω βλέπων τὰ λαμπρὰ καὶ κοινοφελῆ ἀποτελέσματα τῆς εἰλικρινοῦς καὶ σταθερᾶς

φιλογενείας σου. Διὰ τὰ ἐκτελεῖς δὲ ἐν τὸν ὀλίγον τοὺς ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας ὁρθοῦς καὶ δικαίους σκοποὺς σου, σὲ κατασταίνω δι' ἐνοφραγίστου γράμματος πληρεξούσιον ἀρχηγὸν καὶ διοικητὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τῆς Κασσάνδρας καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, μὴν ἀμφιβάλλων δι' θέλεις ἐξομαλύνει πολλὰ ἀντιβαίνοντα καὶ κατορθώσει πολλὰ συμφέροντα ἐνόμων τὴν φρόνησιν μὲ τὴν δύναμιν. Ἀνποῦμαι δι' ἡ ἐνταῦθα μεγάλη ἔλλειψις τῶν πολεμικῶν ἐφοδίων, ὡς πρὸς τὰς χρείας τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ ἐπικρατοῦσα ἀταξία τὴν ὅποιαν ἀκόμη δὲν ἠδυνήθη νὰ καταπαύσω, ἐστάθη καὶ εἶναι αἰτία, διὰ τὴν ὅποιαν μέχρι τοῦδε δὲν ἐβοήθησαν κανὲν ἀπὸ τὰ ἔξω μέρη. Ἡ Μογεμβασία καὶ τὸ Νεόκαστρον δὲν εἶχαν ὅσα ἠλπίζαμεν. Προσμένομεν τὴν κυριευσιν τῆς Τριπολιτζᾶς. Εἴθε τότε νὰ λάβουν τὰ ἐνταῦθα πράγματα τὴν ποθουμένην τάξιν, διὰ νὰ φανῶ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς ὠφελιμότερος παρὰ ὅσον μέχρι τοῦδε ἐφάνη. Ὑπεδέχθη μὲ πατριωτικὴν χαρὰν τὸν σεβασμιώτατον Γέροντα κύριον Γεράσιμον, ἡ παροῦσα ὅμως κατάστασις τοῦ στρατοπέδου δὲν ἐσυγχώρησε νὰ τοῦ γίνῃ ἡ πρόπουσα περιποίησις, πλὴν εἶμαι βέβαιος, δι' ὡς φρόνιμος καὶ ἀληθῶς ἐνάρετος καὶ συγγενοπαθῶς χαίρων διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καὶ τοῦ φιλότου Γένους. Ὑγίαινε καὶ γράφε μοι συνεχῶς τὴν ὑγίαν σου καὶ τῶν αὐτοῦ πραγμάτων τὴν κατάστασιν.

Ὁ Πατριώτης

Δημήτριος Ὑψηλάντης.

Ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Τριπολιτζᾶς

Τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1821.

(Ἐπίγραφον ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην. Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν, Φάκελος Ἐμμ. Παππᾶ ἀρ. 3).

76.

Σεβασμιώτατοι προεστώτες τῶν εἴκοσι ἱερῶν μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Ἄσμενος ἐδεξάμην τὸ ἀπὸ ἡ' Αὐγούστου σεβάσιμον ὑμῶν γράμμα καὶ περιχαρῆς ἀνέγνων αὐτό, βλέπων τὸν ὑπὲρ τοῦ Γένους ἐνθεον ζῆλον. Ἡ ὁρθόδοξος ἡμῶν ἐκκλησία ἐμελλε πάλιν νὰ δοξασθῇ, ὡς ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ θείου Χρυσοστόμου, ἀναδείξασα ἐκ τῶν ζωηφόρων αὐτῆς κόλπων ὄχι μόνον διαπύρους ἱκέτας πρὸς τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ γενναίους βοηθοὺς καὶ ἀνεκδότους προμάχους τῆς πίστεως καὶ τῆς

πατρίδος. Ἐχετε, σεβασμιότατοι, πάντων τούτων τὴν ἀνταπόδοσιν ἐν Κυρίῳ καὶ ἐν τῇ συνειδήσει τῆς ἀγαθοεργίας, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἅπαν θέλει δείξει ἐν καιρῷ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ. Λυποῦμαι βαθέως, ὅτι διὰ τὴν ἔτι κρατοῦσαν ἀστυάσιαν τῶν ἐνταῦθα πραγμάτων δὲν ἐδυνήθηεν νὰ πέμψω βοήθειάν τινα πρὸς Ὑμᾶς. μάρτυς τῆς λύπης μου καὶ ὁ σεβασμιότατος κύριος Γεράσιμος. Ἐλπίζω ὁμως μετ' ὀλίγον νὰ γένωμεν διὰ τῆς θείας βοηθείας κύριοι τῆς Τριπολιτζᾶς, καὶ τότε θὰ ἐκκληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν μου· ἐπικαλούμενος δὲ πάντων τὰς ἱεράς εὐχάς, μένω

*Ὁ πατριώτης

Δημήτριος Ὑψηλάντης

Πληρεξούσιος τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου.

*Ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Τριπολιτζᾶς

Τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1821.

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

77.

(Διορισμὸς Ἐμμ. Παππᾶ ὡς ἀρχηγοῦ κλπ. Ἀγ. Ὁρους κλπ.)

(*Ἀντίγραφον) (Τ.Σ.)

Φιλογενέστατε Κύριε Ἐμμανουὴλ Παππᾶ!

*Ἐπειδὴ ἐξ ἀρχῆς τοῦ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνος ἔδειξας ἄτρεπτον γεναιότητα καὶ σταθερὰν πίστιν, καὶ πάντοτε ἐξακολουθεῖς ἀγωνιζόμενος προθύμως κατὰ τοῦ τυράννου, σφύζων τοὺς ἀδυνάτους δημογενεῖς καὶ οὐκ ὀλίγα εἰσενεγκὼν καὶ εἰσφέρων ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, διὰ ταῦτα καθιστῶμεν σε [πληρεξούσιον ἀρχηγὸν καὶ διοικητὴν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τῆς Κασσάνδρας καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, ὥστε νὰ διατάσῃς αὐτοῖς ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας καὶ ἀσφαλείας, νὰ ὑπερασπίζῃσαι τοὺς ἀδικουμένους καὶ δικαίως νὰ βιάζῃς τοὺς ἀναισθητοῦντας ἢ ἀδιαφοροῦντας εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Πατρίδος τῶν].

*Ἐξεδόθη ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῆς Τριπολιτζᾶς τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1821.

Δημήτριος Ὑψηλάντης

Πληρεξούσιος τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου.

(*Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. Ἄρχιστον Ἀγωνιστῶν, Φάκελλος Ἐμμ. Παππᾶ ἀρ. 4. Τὸ μεταξὺ τῶν ἀγκυλῶν τμήμα δημοσιεύει καὶ ὁ Φιλιππων, ἔ.α., Δ', σ. 121).

78.

('Απ' ἔξω) :

Τοῖς πανοσιωτάτοις Ἁγίοις προεσιῶσι τῆς Ἱερᾶς Κοινῆς Συνάξεως τῶν δεκαοκτῶ Ἱερῶν Μοναστηρίων, τοῖς ἐν Χῶ ἡμῖν ἀδελφοῖς καὶ σεβασμοποθήτοις προσκυνητῶς.

('Από μέσα) :

(Τ.Σ.) Τὴν ἡμετέραν Σεβασμίαν καὶ Ἱερὰν Σύναξιν τῶν δεκαοκτῶ μοναστηρίων ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι προσκυνοῦμεν καὶ ἐν κυρίῳ προσαγορεύομεν.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐλάβομεν διὰ βασιλείου Σας καὶ γράμμα τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος ἀπὸ Κασάνδραν, προτρέπουσα ἢ εὐγενία του καὶ παρακινουῖσα ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ εἴμεθα ἠνωμένοι μετὰ τὰ δεκαοκτῶ μοναστήρια. Ὅθεν ἡμεῖς εἰς τοῦτο ἀμέσως τοῦ ἀπεκρίθημεν Ἰδιαιτέρως, γράφοντες πρὸς τὴν εὐγενίαν του πῶς δὲν ἔχομεν τινὰ διαίρεσιν, ἀλλ' οὐδὲ πάστις εἴμεθα τῶν Λαυριωτῶν, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν ἐξακολουθεῖ τὴν γνώμην τῶν πολλῶν ἀδελφῶν, καὶ ἢ ἔλλειψις τῶν δανείων ἔκαμε τὴν τοσαύτην βραδύτητα περὶ τῆς σφραγίδος μας τὸ νὰ μὴν βουλλώσωμεν. νῦν δὲ κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ὀρδινίαν θέλομεν σφραγίσαι τὰ ἀναγκαῖα γράμματα τῆς κοινότητος καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν δανείων μας ἢ κοινότης ὑποσχέθη πρὸς ἡμᾶς νὰ λάβῃ ἀνοχὴν καὶ ὑπομονὴν ἕως ὅτου νὰ ἐπιστρέψῃ ὁ ἀρχιμανδριτὴς μας ἀπὸ τὴν κοινὴν δούλευσιν ὅπου λείπει καὶ τότε μετὰ τὸν ἐρχομὸν του θέλει γένει καὶ οἰκονομία περὶ τῆς καταβολῆς τῶν δανείων οὕτω δὲ παρακαλοῦμεν καὶ τὴν Ἱερὰν Σύναξιν νὰ ἔχῃ ὑπομονὴν εἰς τὴν ἀδυναμίαν μας κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν τῆς, καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν ἐξακολουθεῖ εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ τῶν μοναστηρίων. Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς μένομεν δέ.

Ἰωακὰ'. Σεπτεμβρίου 14.

Τῆς ὑμετέρας πανοσιότητος

Ἐν Χῶ ἀδελφοί.

Ἄπαντες οἱ τοῦ Ἱεροῦ Κουτλουμουσίου προϊστάμενοι.

('Αρχιεπὸν Χιτανδαρίου, Φάκελλος 1821).

79.

(Ἀπάντησις Λαυριωτῶν πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἁγ. Ὁρους)

Τὴν περιπόθητον ἡμῖν καὶ σεβασμίαν πανοσιότητα ἀδελφικῶς ἐν κῶ κατασπαζόμενοι προσαγορεύομεν.

Τὸ πρὸς ἡμᾶς ὑμέτερον ἀδελφικὸν καὶ αὐθις δεξάμενοι, καὶ ἐσκεμμένως διελθόντες εἶδομεν νὰ ἐπαναλαμβάνετε ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα ἄπαξ καὶ δις ἀπεκρίθημεν ὑμῖν. ἀλλὰ τὸ ὅτι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐξοικονομήσωμεν τὰ ἡμέτερα καὶ ὑμᾶς ἅπαντας οὐ λανθάνειν στοχαζόμεθα. Εἰς τὰ κατὰ δύναμιν ὁμῶς οὔτε ἀμελήσαμεν οὔτε κατὰ χρέος ἀμελοῦμεν, καθὼς καὶ εἰς τὴν περὶ χανδακίου ὑπόθεσιν σήμερον αὖριον θέλομεν ἐξαποστείλει διὰ τινος ἀδελφοῦ ἐργαλεῖα καὶ ὅσα ἄλλα ἔχομεν, πρὸς τοῦτοις ἂν δὲν ἔλθῃσι καὶ οἱ ἄνθρωποι μας εἰς Κασάνδραν διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ κανονίου μὲ πᾶσαν εὐχαρίστησιν ἣθελε σταλθῆ καὶ ὁ κολοβός μας κατὰ τὴν κοινὴν ὑμῶν ἀπόφασιν. διὰ τοῦτο ἅς ἔχομεν περὶ τούτου τὴν ἀδελφικὴν ὑμῶν συγγνώμην. ἄλλοιτε καθ' ὃν καιρὸν εἰσακουόμεθα εἰς τοὺς ἔξω ἡμετέρους, καὶ μᾶς ὑπετάσσοντο, ἀντὶ ἐνὸς δύο καίκια εἶχομεν εἰς δούλευσιν τοῦ κοινοῦ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἤδη λέγουσι, τὸ οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἅς εἶναι εὐχαριστία εἰς ὅσους ἴσως τοὺς ὑπερασπίζονται καὶ τοὺς ὀδηγοῦσι. περὶ δὲ ἀποστολῆς ἡμετέρων συναδέλφων ἐν τῇ κοινῇ συνάξει, καὶ ὅτι τάχα εἶναι ἄφηνκτος ἡ παρουσία των διὰ νὰ συμπάσχῃσι καὶ νὰ συναγωνίζωνται μεθ' ὑμῶν εἰς τὰς κοινὰς ὑποθέσεις, τοῦτο στοχαζόμεθα νὰ εἶναι πάντῃ ἀσύμφορον, ἐπειδὴ ἄδεται ὅτι ἡμεῖς μόνοι θέλομεν νὰ γνωμοδοτῶμεν. ἂν ὁμῶς εἶχεν οὕτως ἣθελε βέβαια εἶναι τελειωμένον τὸ χανδάκι ἀπὸ 13^{ου} Ἰουνίου, ἢ τὸ δεύτερον κἂν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν ἐχθρῶν, ὅταν καὶ ἡ συνάξις ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ εἰς Κομίτζαν, καὶ τὸ ψωμί ἐφροντίσθη, καὶ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ πηγαίνουν μὲ προθυμίαν, πλὴν δὲν ἐτελεσφόρησεν ἀπὸ δυσαρέσκειαν τῶν γνωμοδοτεῖν θελόντων. ἀλλὰ τί νὰ ἐνασχολῶμεν ματαιῶς εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγιοι ἀδελφοί; ἡμεῖς εἶπομεν καὶ ἤδη ὁμολογοῦμεν ὅτι τὰ τοιαῦτα δὲν εἶναι ἴδια τοῦ παρόντος καιροῦ, ἢ πληγὴ ὁμῶς ἐγινεν ἀνιάτρευτος. οἱ λαυριῶτες ἐν τῇ κοινῇ συνάξει προεκάθηντο καὶ ἐπεριποιοῦντο μόνον διὰ νὰ μετρώσι καὶ νὰ ἐπιφορτίζωνται διὰ τὴν κοινὴν εἰρήνην καὶ ἀγάπην, ἣδη δὲ ὁποῦ ἡ Λαύρα ἐφθασεν εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν καὶ εἰς τὸ ἀνοικονόμητον (καὶ μάρτυς ὁ ἀλάθητος τοῦ Θεοῦ ὀφθαλμὸς) καὶ δὲν ἔχει τὸν τρόπον νὰ οἰκονομήσῃ τὴν χρονικὴν ἀπαραίτητον ἐσοδείαν της, καὶ ἡμεῖς πάλιν ἐπιμένετε διὰ (νὰ) μετρήσῃ διπλάσια τῶν ἄλλων καίτοι δυνάμενων καὶ ταῦτα διὰ ἐκείνους ὅπου μήτε τὰ ὅσα δι' αὐτοὺς εἶχε δώσει ἀποκρίνονται, τί ἔπρεπε νὰ γένη; Προλαβόντως βλέποντες τὴν τόσῃν πρὸς ἡμᾶς καταφρόνησιν καὶ τὴν ἐπίμονον βίαν ὑμῶν εἰς τὴν σύστασιν τοῦ νεοφανοῦς τρόπου τῶν δανείων, ἀπεκρίθημεν ὑμῖν μὲ πόνον πολλὴν τῆς ψυχῆς μας, ἐν οἷς εἶπομεν ὅτι καὶ ἡ ἀναλογία

αὕτη τῶν δανείων ἔπρεπε νὰ γένη εἰς μόνους τοὺς μοναστηριακοὺς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἐλπίζομένην οἰκονομίαν, καὶ διὰ τὴν ἐλπίδα τῶν ἔξωθεν ληφθησομένων, πλὴν καὶ τὰ δύο ἔμειναν ἀνενέργητα. Ἡ Λαύρα στοχαζόμεθα νὰ μὴν ἀπεχωρίσθῃ ποτὲ ἀπὸ τὴν ὀλομέλειαν τῆς κοινότητος, μάλιστα καὶ νὰ συνενδόκησῃ εἰς βοήθειαν αὐτῆς καὶ ἀπόδειξις ἀναντίρρητος ἢ ἐπιφώτισις τοῦ χρέους ὅπου ἔλαβε διὰ ἀγάπην ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ὁποίου ἦλθεν ἐν τοιαύτῃν κατάστασιν καὶ νὰ ἀπελπισθῇ, καὶ μὲ ὅλα αὐτὰ δὲν ἀπέφυγε πάλιν ἀπὸ τὰ συνήθη κατὰ καιροὺς δοσίματα, διὰ τὰ χαράτζια καὶ κεφάλεια δὲν εὐθυνόμεθα ἐπειδὴ ἕκαστος ἐξεύρει τὸν μουκαγιασὰν τῆς Λαύρας, καθὼς καὶ τὸν ἴδιον, καὶ πόσον μετέπειτα ἐπεφορτίσθη καὶ πληρώνει. τὰ μετόχια τῆς Λαύρας ὅσα δίδουσιν ἐσοδείαν εἶναι γνωστά, παραβαλλόμενα ὁμως τὰ ἔξοδα μὲ τὴν ἐδῶ ἐρχομένην ἐσοδείαν φαίνεται διὸ ἡγόραζε αὐτὴν μὲ διπλασίαν τιμὴν. αἱ ζημίαι καὶ καταδρομαὶ αὐτῆς εἶναι ἀπερίγραπτοι. λοιπὸν ἄγιοι ἀδελφοὶ διὰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα κατήχησεν ἤδη εἰς μίαν ἀνοικονόμητον καὶ ἀξίαν ἐλέους κατάστασιν, καὶ ἔτι πλέον λυπούμεθα ὅπου δὲν ἔχομεν τὸν τρόπον νὰ προφθάσωμεν τὴν ζωοτροφίαν μας, μ' ὄλον τοῦτο διὰ τε τὴν ἐποχὴν τοῦ καιροῦ, καὶ διὰ τὴν πολλὴν ἀνάγκην τοῦ τόπου, πρὸς τοῦτοις καὶ διὰ τὴν τιμὴν καὶ ὑπόληψίν μας δὲν ἤθελε γένη τοῦτο, ἐὰν οἰκονομοῦντιαν αἱ δύο εἰρημέναι ὑποθέσεις, καὶ ἂν ἐβλέπαμεν κἀνένα σημεῖον ἀγάπης καὶ φιλαδελφίας. πόσα ἀδύνατα μοναστήρια ἐβοηθήθησαν κατὰ καιροὺς, καὶ ἰσέτι βοηθοῦνται ἀπὸ τὴν κοινότητα, καὶ πόσα μπακτά (;) τῆς τοιοῦτων εὐρίσκονται εἰς τοὺς κοινούς κώδικας, ἄρα γε καὶ ἡ Λαύρα δὲν ἔδιδε χεῖρα βοηθείας εἰς αὐτὰ μὲ τὴν δόσιν τοῦ ἀναλόγου τῆς ; Ἄρα γε ὁσάκις ἐπεφορτίζετο ἡ Λαύρα δὲν ἔλεγον οἱ ἀδελφοὶ μας οἱ ἐν τῇ κοινῇ συνάξει καὶ ἐπαρεκάλουν τὸ νὰ μὴν ἐπιφορτίζεται τόσον ἡ ἀδύνατος κάμιλος διὰ νὰ μὴν πέσῃ, καὶ τινες ἀντέλεγον μὲ γεμάτον στόμα, ὅσα δὲν ἠμποροῦμεν νὰ γράφωμεν ; Ἴδὸν λοιπὸν ἡ Λαύρα ἀπέκαμεν, καὶ ὁ Θεὸς οἶδε πῶς θέλει οἰκονομηθῇ εἰς ἓνα τοιοῦτον καιρὸν, ὅπου μῆτε βοήθεια ἐλπίζεται ἔξωθεν, μῆτε ἐνταῦθα εὐρίσκονται, μῆτε εἰς τοὺς κατὰ μέρος ἀδελφούς ἔμεινε ψαλτικόν, μὲ τὸ νὰ εὐρίσκεται ὄλον εἰς τὰ κατὰστικα διὰ τὴν γνωστὴν οἰκονομίαν τοῦ εἰς βασιλεύουσας καὶ ἄλλοθι χρέους, τὸ ὅποῖον ἂν δὲν οἰκονομεῖτο οὕτως πρὸ καιροῦ ἤθελεν ἔλθει εἰς τοιαύτην ἀκμὴν, ὡς καὶ ἄλλοι κατὰ καιροὺς. δὲν ἦτο λοιπὸν ἀρεστόν καὶ ὠφέλιμον τὸ νὰ δανείσωσιν οἱ δυνάμενοι εἰς παρομοίους καιροὺς χωρὶς νὰ γίνεαι τοιαύτη ἀργοπορία καὶ ἄκαιρος λογοτριβή ; Ἴδὸν ἐκ τοῦτου ἴσως ἐμποδίσθησαν αἱ ὑποθέσεις τῆς κοινότητος, μ' ὄλον τοῦτο

δὲν ἔμενον καὶ δὲν μένουσιν ἀνενέργηται, καὶ παρ' ὑμῶν, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ δυνατόν συμπάσχομεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, εἰς τὰ ἀδύνατα ὁμῶς ἂν καὶ θέλομεν καὶ ἀγαπῶμεν οὐδὲν δυνάμεθα, καθὼς καὶ περὶ ψωμίου ὄπου δὲν μᾶς ἐξαρκεῖ οὔτε διὰ τὸν ἡμῶν καιρὸν, διὸ καὶ ἀξιούμεν νὰ μᾶς χαρισθῇ ἡ ἀδελφικὴ Ἑμῶν συμπάθεια. Ταῦτα εἰς τὰ καθ' ἡμῶν ἄγιοι ἀδελφοί. Ἴδου βραχυλόγως ἐξεφορτώσαμεν τὸν πόνον τῆς ψυχῆς μας, καὶ τὴν ἀδυναμίαν μας. Ἐφ' ὑμῖν δὲ κεῖται τό γε νῦν ἔχον, τὸ νὰ δείξετε ἀγάπης καὶ φιλαδελφίας εἰς τὴν Λαύραν, καὶ νὰ παραβλέπετε τὰ ὑπὲρ δυνάμιν τῆς. ἢ ἐκ τοῦ ἐναντίου (ὅπερ μὴ γένοιτο) τὴν ἐρήμωσιν αὐτῆς. ἀλλ' εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφροὺς ὅστις καὶ ἄς εἶναι ἀντίδικος ἡμῶν, ἂν ἔχωμεν τὸν τρόπον καὶ δὲν βοηθῶμεν, ἢ ἀποφεύγομεν. Ἴδὲ... Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς μὲ λύπην ἄμετρον, περιμένομεν δὲ ἀποκριτικὸν καὶ παρηγορητικὸν ῥαβασίον ὑμῶν καὶ ὑπογραφόμεθα. ἰωκὰ' σεπτεμβρίου ιε'.

Τῆς ὑμῶν πανοσιότητος ἐν Χω ἀδελφοί.

Ἄπαντες οἱ τῆς Μεγίστης Λαύρας Προϊστάμενοι.

(Ἄρχαιον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

80.

Τοῖς πανοσιωτάτοις καὶ σεβασμιωτάτοις ἡμῶν ἀγίοις πατράσιν πάντων τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ ἁγιωνύμου Ὁρους. Προσκυνητῶς.
Εἰς Ἀγιώνυμον Ὁρος.

Τὴν ὑμετέραν σεβασμιωτάτην ἡμῶν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνούμεν τὰς ἱεράς ὑμῶν χεῖρας κατασπαζόμενοι.

Ἐδέχθημεν εὐλαβῶς τὸ σεπτὸν ὑμῶν γράμμα ἐν ταῦτῳ καὶ τοὺς ὑμετέροους ἀδελφοὺς καὶ ὅσον ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν σας, τόσον καὶ ἀπὸ τὴν διήγησιν τῶν ὑμετέρων ἀδελφῶν ἐλυπήθημεν τὰ μέγιστα, βλέποντες καὶ ἀκούοντες τὴν ἄκραν στενοχωρίαν, ὄπου δοκιμάζετε ἐκ τροφῶν καὶ ἄλλων ἀναγκαίων πρὸς ἀντιπαράταξιν τῶν ἐναντίων. ἢ κυρία Θεοτόκος καὶ ἐφ' ἡμᾶς νὰ ἐπιβλέψη, καὶ ἐφ' ὑμᾶς οὐρανόθεν τὴν κατ' ἄμφω σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν μας. ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ἡμῶν καὶ δυνάμει ἀδύνατον παρ' ἡμῶν τοῦτο κεῖται. ὅθεν ἐκτενεστερώς πατέρες ἡμῶν ἄγιοι καὶ ἀεννάως δεήθητε τὸν ἄγιον Θεόν, ὅπως διὰ τῆς κυρίας ἡμῶν Θεοτόκου καὶ τῶν θεοπειθῶν ὑμῶν εὐχῶν, τύχοιμεν ταχείας ἀντιλήψεως καὶ ἀπαλλαγῆς.

Οἱ αὐτοὶ ἀδελφοί σας ἔλαβον παρ' ἡμῶν πρόνοιάν τινα καὶ ἐπίσκεψιν, καθ' ὅσον ἦτον δυνατόν καὶ εὐλογον, ὡς πρὸς τὰς παρούσας

ὑπὲρ δύναμιν ἡμῶν περιστάσεις. Οἱ αὐτοὶ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπῆλθον καὶ εἰς Μωρέα καὶ ἐπανῆλθον εὐχάριστοι. Ἡμεῖς, σεβασμιώτατοι ἡμῖν πατέρες, οἷ δέεται ἡ παρούσα περίστασις οὐ μόνον θείας βοήθειας, ἀλλὰ καὶ ὑμετέρας ἐπιμελείας, καὶ κατὰ δύναμιν καταβολῆς χρημάτων, τοῦτο τὸ γνωρίζετε ὅλοι ὑμεῖς σαφῶς, καὶ εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς τὸ συμβουλευσωμεν ὡς ἀνάρμοστον, καὶ τοῦτο τῆς καταβολῆς τὸ τελειώνει ἢ σύμπνοια καὶ ἡ ἔνωσις καὶ ἡ ἀγάπη, ἕκαστος ὡς ἔχει, καὶ τότε τὰ τελειότερα τὰ ἀναπληρώνει ἡ θεία πρόνοια: ἡμεῖς δὲ προθυμώτατα θέλομεν φερθῆναι πρὸς τὸν Ἱερὸν αὐτὸν τόπον ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι οἷ προθύστερα τὰ πράγματα γινόμενα δὲν προκόπτουσι, καὶ εἴθε ἐν τάχει νὰ γίνουν ἐν τάξει. Ταῦτα καὶ αἱ ἄγιοι ὑμῶν εὐχαὶ εἶψαν μεθ' ἡμῶν ἀρωγαὶ διὰ παντός. Ἀμήν, ἀμήν.

Ἐκ τῆς Ὑδρας 1821 Σεπτεμβρίου 20.

Τῆς ὑμετέρας σεβασμιωτάτης ἡμῖν Πανοσιότητος.

Δουλοὶ καὶ υἱοὶ εὐλαβεῖς.

(Τ.Σ.) Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ὑδρας.

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

81.

(Ἐπιστολὴ Γρηγορίου Γρηγοριάτη πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα)

Τὴν σεβασμιωπόθητον μοι πανοσιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, εὐλαβῶς ἀσπαζόμενος τὰς ἄγιὰς ὑμῶν δεξιὰς.

Μετὰ τὰς ταπεινάς μοι προσκυνήσεις, δηλοποιῶ οἷ ἰδοῦ ἔρχεται ὁ γεροπαρθένιος ἐπιστρέφων μετὰ τῶν ἀδελφῶν, φέρων καὶ τὰς ἀποκρίσεις τοῦ Ὑψηλοτάτου πρίγκιπος, ὅστις μᾶς ὑπεδέχθη εὐμενῶς, σεβασμῶς, καὶ ἐν πάσῃ δεξιότητι, ἐγὼ δὲ ἐκίνησα διὰ τὴν μάνην μετὰ τὸ νὰ ἔμαθον οἷ ἐκεῖ εὐρίσκεται ὁ προηγούμενός μας ναθανὰηλ γρηγοριάτης, ἴσως δυνηθῶ νὰ λάβω ὀλίγην βοήθειαν παρ' αὐτοῦ διὰ ἔξοδα ἐπιστροφῆς μου, καὶ ἐξαιτουῦμαι τὴν πατρικὴν σας συγγνώμην ὅπου δὲν ἐπέστρεψα μαζὴ μετὰ τοὺς ἀδελφούς, ἀγκαλὰ καὶ (δὲν) ἐκατορθώσαμεν εἰς τόσον διάστημα καιροῦ ταλανιζόμενοι ἐνθεν ἀκείθεν, εἰμὴ μόνον τὸ σιτάρι ἐκεῖνο ὅπου προσετείλαμεν κοιλὰ χίλια, ζῆλον ὑπερβολικὸν ἔχει τὸ Θεοφρούρητον Ὑψος του πρὸς παρηγορίαν καὶ ἀντίληψιν τοῦ ἀγιωνύμου Ὁρους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἱερῶν καταγωγίων, πλὴν πανταχόθεν ἐρχονται ζητοῦντες βοήθειαν καὶ παρουτία, καὶ ποῦ νὰ προφθασθῆ καὶ τὸ εὐρεθῆν καὶ τὸ ἤδη δουλενόμενον, ἐξαιρέτως μὴ ἔχοντες καὶ ἡμεῖς εἰς χεῖρας τὴν πληρωμὴν του· ἔδωσα καὶ

τῶ γέρω παρθενίῳ χίλια γρόσια διὰ τὰ ἀγοράση παροῦτι εἰς μονέδα
ρουπιέδες τριακόσιες, καὶ ἐπὶ μαχμουτιέδες. Ταῦτα μὲν προσκυνῶν-
τας τὴν ὑμετέραν σεβασμιότητα καὶ ἡ εὐχὴ σας τὰ μὲ κατενοδώση
μένων τῆς ὑμετέρας σεβασμιότητος

ἄνωκα'. σεπτεμβρίου κα'.

ὄλως ταπεινὸς καὶ πρόθυμος

ὁ γρηγόριος Γρηγοριάτης.

(Ἄρχιετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

82.

(Ἐπιστολὴ Δ. Ὑψηλάντη πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα)

(Σφραγὶς κυκλικὴ μὲ τὰς λέξεις γύρω : « Σφραγὶς τοῦ Πληρεξουσίου
τοῦ γενικοῦ ἐπιτρόπου » καὶ εἰς τὸ μέσον φοινίξ ἐπὶ βάρου).

Σεβασμιώτατοι προεσιῶτες καὶ πάντες οἱ πατέρες τῶν ἱερῶν
μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Πρῶμα ποθοῦμενον πρὸ πολλοῦ βάλλεται ἤδη εἰς προᾶξιν.

Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῶν πέριξ τόπων ἐμπνευ-
σθέντες θεόθεν μὲ αἰσθήματα πατριωτισμοῦ καὶ ἐλευθερίας, ἀπεφά-
σισαν τὰ συμμαχίσωσι μὲ τὸ Γένος ἐναντίον τῶν ἀσεβῶν τυράννων. ἡ
χαροποιὰ αὕτη ἀγγελία πρέπει ν' ἀντήχησεν αὐτοῦ εὐθύς καὶ δὲν ἀμφι-
βάλλω ὅτι πάντες θεωρεῖτε τὸ πρᾶγμα ὡς συμφερότατον εἰς τὴν
ταχεῖαν κατατρόπωσιν τῶν αὐτοῦ ἐπικειμένων ἐχθρῶν. καὶ εἰς τὴν
γενικὴν ἐλευθερίαν τοῦ Γένους. διὰ τοῦτο πρέπει κατὰ πάντα λόγον τὰ
συνδράμετε καὶ τὰ βοηθήσετε τόσους γενναίους συμμάχους μὲ χρημα-
τικὴν συνεισφορὰν καὶ μὲ κάθε ἄλλον τρόπον· στοχασθῆτε ὅτι μὲ τὴν
συμμαχίαν των ἐντὸς ὀλίγου παραδίδεται ἡ Θεσσαλονίκη, καὶ ἐξολο-
θρεύονται οἱ καθ' ἑκάστην ἀπειλοῦντες τὴν Κασσάνδραν καὶ τοὺς ἱεροὺς
τόπους σας. ποσῶς λοιπὸν μὴ συλλογισθῆτε ἔξοδα : ποσῶς μὴ φειδω-
λευθῆτε. δὲν εἶναι οὔτε εὐσεβές, οὔτε συμφέρον διὰ τὰ φυλάξῃ τις
ὀλίγον ἢ πολὺ μέταλλον ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ τὰ παραβλέψη ἀλόγως καὶ
ἀπανθρώπως τοσοῦτους ἐνόπλους ὁμογενεῖς, καὶ τὰ γένη ἀφορμὴ κιν-
δύνου τῆς φθορᾶς καὶ εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἑαυτὸν, ἐνῶ ἐμπορεῖ μὲ
τὴν ἔγκαιρον δόσιν τὰ σώσῃ καὶ τὰ σωθῆ, καὶ μυριοπλάσια τὰ ἀπο-
λάβῃ τὰ δοθέντα. σεβάσμιοι προεσιῶτες καὶ πατέρες, τώρα θέλει σᾶς
ἰδεῖ καὶ ἡ ἱερὰ ἡμῶν ἐκκλησία καὶ τὸ Γένος καὶ ὅλα τὰ Ἑθνη. Ἡ
πρώτη καὶ οὐσιώδης βοήθεια τὴν ὁποῖαν ἀφεύκτως πρέπει τὰ κάμετε,
εἶναι τὰ βαστάξετε τὰ συμμαχικὰ καρᾶβια, ὅσον καιρὸν σᾶς εἰποῦν οἱ

Ὀλυμπῖται· καὶ τὰ ἴδια χρήματα καὶ τὰ κοινὰ τῶν ἐκκλησιῶν πρέπει νὰ μεταχειρισθῆτε ἀφθόγως καὶ ἀφειδῶς ὑπὲρ τῆς κοινῆς καὶ ἰδίας ὑμῶν αὐτοῦ σωτηρίας καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Ὅταν τὸ Γένος σώζεται καὶ εὐτυχῆ, σώζεσθε καὶ εὐτυχεῖτε καὶ ὑμεῖς αὐτοί. τὸ παραμικρὸν δυστύχημα ὅπου ἤθελαν ἀκολουθήσει ἢ εἰς τοὺς γείτονάς σας συμμάχους, ἢ εἰς τὸ ἅγιον ὄρος, ἀπὸ ἰδικῆν σας ἐκούσιον βραδύτητα πρὸς τὸ βοηθῆσαι, ἢ ἀπὸ φειδωλίαν, πῶς ὅλοι οἱ ἴδιοι θέλετε δώσει λόγον ἐνώπιον τοῦ φοβεροῦ καὶ ἀπροσπολήπιου κριτοῦ καὶ ἐνώπιον παντός τοῦ Γένους. κανεὶς λόγος δικαίωσεως δὲν θέλει σᾶς μείνει. ἐνῶ ἐξ ἐναντίας, φανέντες πρόθυμοι βοηθοὶ καὶ ἀφειδεῖς συνδρομηταί, καὶ παρὰ τοῦ Θεοῦ θέλετε ἀπολαύσει αἰωνίους ἀνταμοιβάς, καὶ παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Γένους λαμπρὰ ἐπὶ γῆς βραβεῖα καὶ ἀντιποδόματα.

Δοξάσατε λοιπὸν ἐκ τῶν ἔργων ὑμῶν τὴν ἐκκλησίαν καὶ Γένος καὶ στήσατε αἰῶνια τρόπαια κατὰ τῶν ἀσεβῶν τυράννων.

Ὁ πατριώτης

Δημήτριος Ὑψηλάντης.

Πληρεξούσιος τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτρόπου.

Ἀπὸ Ἄργους τὴν α' Ὀκτωβρίου Ἰωκκά'.

(Ἄρχιεπὸν Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

83.

Σεβασμιώτατοι Προεστώτες καὶ πάντες οἱ πατέρες τῶν Ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Πρᾶγμα ποθούμενον πρὸ πολλοῦ βάλλεται ἤδη εἰς πρᾶξιν.

Ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῶν πέριξ τόπων ἐμπνευσθέντες θεόθεν μὲ αἰσθήματα πατριωτισμοῦ καὶ ἐλευθερίας, ἀπεφάσισαν νὰ συμμαχήσωσι μὲ τὸ Γένος ἐναντίον τῶν ἀσεβῶν τυράννων. ἡ χαροποιὰ αὕτη ἀγγελία πρέπει νὰ ἀντήχησεν αὐτοῦ εὐθύς, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι πάντες θεωρεῖτε τὸ πρᾶγμα ὡς συμφερότατον εἰς τὴν ταχεῖαν κατατρόπωσιν τῶν αὐτοῦ ἀντικειμένων ἐχθρῶν, καὶ εἰς τὴν Γενικὴν ἐλευθερίαν τοῦ Γένους. διὰ τοῦτο πρέπει κατὰ πάντα λόγον νὰ συνδράμετε καὶ νὰ βοηθήσητε τόσους γενναίους συμμάχους μὲ χρηματικὴν συνεισφορὰν καὶ μὲ κάθε ἄλλον τρόπον. στοχασθῆτε ὅτι μὲ τὴν συμμαχίαν των ἐντὸς ὀλίγου παραδίδεται ἡ Θεσσαλονίκη, καὶ ἐξολοθρεύονται οἱ καθ' ἑκάστην ἀπειλοῦντες τὴν Κασάνδραν καὶ τοὺς ἱεροὺς τόπους Σας. ποσῶς λοιπὸν μὴ συλλογισθῆτε ἕξοδα. Ποσῶς μὴ

φειδωλενθῆτε, δὲν εἶναι οὔτε εὐσεβές, οὔτε συμφέρον διὰ τὴν φυλά-
 ξητε ὀλίγον ἢ πολὺ μέταλλον ἀργυρίου ἢ χρυσοῦ διὰ παραβλέψη ἀλό-
 γως καὶ ἀπανθρώπως τοσοῦτους ἐνόπλους ὁμογενεῖς καὶ τὴν γέννη
 ἀφορμὴν κινδύνου καὶ φθορᾶς καὶ εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἑαυτὸν, ἐνῶ
 ἐμπορεῖ καὶ τὴν ἔγκαιρον δόσιν τὴν δώσῃ καὶ τὴν σωθῆ, καὶ μυριοπλά-
 σια τὴν ἀπολάβῃ τὰ δοθέντα. σεβάσμιοι προεσιῶτες καὶ πατέρες, τώρα
 θέλει σᾶς ἰδῆ καὶ ἡ Ἱερὰ ἡμῶν ἐκκλησία καὶ τὸ γένος καὶ ἄλλα τὰ
 ἔθνη. Ὡς πρώτη καὶ οὐσιώδης βοήθεια, τὴν ὁποῖαν
 ἀφ' ἐκείνων πρέπει τὴν κάμετε, εἶνε τὴν βασιτάξετε τὰ
 τῶν Ψαρρῶν, Ὑδροιωτῶν, Σπετζίωτῶν συμμαχικὰ
 καράβια ὅσα ἤθελον ἔλθει πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ὅσον καιρὸν τὰ
 χρειασθοῦν οἱ Ὀλυμπῖται, μεταχειριζόμενοι καὶ τὰ ἴδια σας χρήματα
 καὶ τὰ κοινὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἀφθόνως καὶ ἀφειδῶς ὑπὲρ τῆς κοινῆς
 καὶ ἰδίας Ὑμῶν αὐτῶν σωτηρίας καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν Ἐκκλησιῶν.
 Ὅταν τὸ γένος σώζεται καὶ εὐτυχῆ σωζέσθε καὶ εὐτυχεῖτε καὶ Ὑμεῖς.
 Δοξάσατε λοιπὸν ἐκ τῶν ἔργων Ὑμῶν καὶ Ἐκκλησίαν καὶ γένος, καὶ
 σοσιήσατε αἰώνια τρόπαια κατὰ τῶν τυράννων. Ἐν τοσοῦτῳ μὲ ὄλον
 τὸ σέβας ἀσπαζόμενοι προσκυνούμεν.

Σπέτζας: τῆ 2: Ὀκτωβρίου: 1821.

Οἱ πρόκριτοι τῆς Νήσου Σπειζῶν.

(Τ.Σ.) « Σφραγὶς τῆς κοινότητος νήσου Σπέτζας 1801 ».

(Εἰς τὸ μέσον τῆς σφραγίδος ὁ Ἅγιος Νικόλαος).

(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

84.

Τοῖς φιλογενεστάτοις καὶ Σεβασμιωτάτοις προεσιῶσι καὶ Πατρῶ-
 σιν ἅπασιν τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Σεβασμιώτατοι Προεσιῶτες καὶ πάντες οἱ Πατέρες τῶν Μονα-
 στηρίων τοῦ ἁγίου Ὁρους.

Οἱ Ὀλύμπιοι ἔχουσι τὴν σηκωθῆν εἰς τὰ ὄπλα καὶ ζητοῦν διὰ
 τοῦτο χρηματικὴν καὶ πραγματικὴν βοήθειαν. Ἀπὸ αὐτοῦς ὅπου ἄρ-
 γησαν τόσον τὴν σηκωθῆν, καὶ πρέπει ἐπομένως τὴν ἔχουσι καλλιωτέ-
 ραν προπαρασκευῆν τὸ γένος ἐλπίζει κατορθώματα, μεγαλῆτερα
 ἀφ' ὅσα ἔδειξαν οἱ Πελοποννήσιοι, οἵτινες ἐκτὸς τῆς Μονεμβασίας καὶ
 Νεοκάστρου, ἔχουσι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν καὶ τὴν πρωτεύουσαν τῆς
 Πελοποννήσου τὴν Τριπολιζάν, τὴν ὁποῖαν ἐκυρίευσαν μὲ γενναίαν
 καὶ ἀκράτητον ἐφόρμησιν. Ἡμεῖς, ἂν καὶ ἀδιακόπως κατεξοδευόμεθα

πρὸ ἐπιτὰ μηνῶν ὑπὲρ τῆς δυνάμεώς μας, ἐδώκαμεν εἰς τοὺς αὐτῶν ἀπεσταλμένους ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον ὅπου ἐδυνήθημεν. Ὑμεῖς ὅμως σεβασμιώτατοι Προεσιτῶτες καὶ ἅγιοι Πατέρες, πρέπει εἰς τὴν περίστασιν ταύτην νὰ μὴν ἀφηγήσεται καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον, τόσον κοινὸν τῶν Μοναστηρίων, καθὼς καὶ ἰδιαίτερον τῶν Πατέρων, διὰ νὰ ἀποκτήσῃτε καὶ διαφυλάξῃτε εἰς τὰ ὄπλα τοιοῦτους γεινιάζοντας γενναίους συμμάχους, οἵτινες μόνοι δύνανται καὶ τὴν Κασσάνδραν νὰ ὑπερασπισθῶσι καὶ τὴν Θεσσαλίαν ὅλην νὰ κυριεύσουν.

Τὸ γένος τοῦ ὁποίου ἡ εὐλάβεια, καὶ τῶν πάλαι Βασιλέων του ἡ μεγαλοδωρία συνήθροισεν αὐτοῦ εἰς χεῖρας σας ἕνα ἀξιόλογον θησαυρόν, προσμένει νὰ ἰδῆ ὅτι τὴν σήμερον τὰ χρήματα αὐτὰ χρησιμεύουσι περὶ σωτηρίας του, πρὸς φύλαξιν Ὑμετέραν καὶ τῶν Ἰερῶν τόπων αὐτῶν, τοὺς ὁποίους ἤθελον κατακαύσει οἱ Ἄγαρῆνοί, καὶ Ὑμᾶς αὐτοὺς θυσιάσει, ἐὰν ἐξ ὑμετέρας ἀμελείας ὑπερίσχυον, καθὼς νῦν μανθάνομεν διὰ κατέκασαν τὸν ἅγιον τάφον. Ἐκτὸς τοῦ Ἡμετέρου Γένους, ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης, οἱ Βασιλεῖς αὐτῶν οἱ νῦν συνελθόντες εἰς Βιέννην ἵνα συσκεφθῶσι περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων καὶ ὅλη τέλος πάντων ἡ ἀνθρωπότης θέλουν σὰς κρίνη. Αἰωνίαν δόξαν, καὶ διπλάσια, ἂ δώσητε, θέλετε ἀπολάβῃ, τὸ γένος νῦν βοηθοῦντες, αἰωνίαν δὲ καταισχύνῃ, ἐὰν ὑπὸ φειδωλίας καὶ αἰσχροῦ φιλοχρηματίας, καθῆτε οἱ ἴδιοι, καὶ ἀφήσῃτε τὸ γένος νὰ χαθῆ, ἐνῶ μᾶλλον ὁ τῆς Ρώμης Πάπας αὐτός, τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἡμῶν διαφορὰς κατὰ μέρος ἀφήσας, καὶ ἡμᾶς ἅπαντας ὡς ἐν Χριστῶ ἀδελφοὺς θεωρῶν, τὴν Ἡμετέραν σωτηρίαν καὶ τὸν ἐξολοθρευμὸν τοῦ ἐχθροῦ μας εἰς ὅλους τοὺς χριστιανοὺς Βασιλεῖς μεγάλως παραγγέλλει.

Μὲ τοιαῦτα φρονήματα καὶ τὴν ἁγίαν Ὑμῶν εὐχὴν δεόμενοι κηρυττόμεθα.

Ἀπὸ Ὑδραν τῇ 6 Ὀκτωβρίου 1821.

(Σφραγὶς τετραμερῆς)

Οἱ Πρόκριτοι τῆς νήσου Ὑδρας.

(Ἀρχιεπὸν Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

85.

(Γράμμα τῶν ἐπιτρόπων τῆς χερσονήσου Κασσάνδρας
πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους)

Τοῖς πανοσιωτάτοις ἁγίοις ἐπιστάταις τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους τοῖς κατὰ πνεῦμα ἡμῶν πανσεβάστοις πατράσι. Προσκυνητῶς.
Ἁγιον Ὄρος.

Τὴν ὑμετέραν Σεβασμίαν ἡμῖν πανοσιότητα ταπεινῶς προσκυνουῦντες καὶ ἠδέως προσαγορεύομεν.

Μετὰ δὲ τὰς ταπεινάς καὶ ἀξιοχρέους μας προσκυνήσεις δὲν ἐλείψαμεν νὰ γράψωμεν ὑμῖν, καὶ πρῶτον μὲν, ὡς ἐρωτήσοντες περὶ τῆς ποθητῆς ἡμῖν ἀγαθῆς Σας ὑγείας, δεύτερον δὲ εἰ βούλεσθε μαθεῖν τὰ καθ' ἡμῶν συνάρσει θεία καὶ δι' εὐχῶν σας ἁγίων καλῶς ἔχομεν μέχοι τοῦδε, ἀντιπολεμοῦντες τὸν ἐχθρὸν δυνάμει θεία μένομεν ἀβλαβεῖς καὶ ἄτρωτοι. Πλὴν ἐν ἐστὶν ἡμῖν τὸ δεινὸν καὶ ἀνιάτον, ὅπου ἐσώσαμεν τὸν ζαχερέν μας καὶ δὲν ἔχομεν τῆς ὥρας. διὸ δὴ προσπίπτοντες δεόμεθα ὑμῶν μετὰ θερμῶν δακρῶν, εἰς τὸ νὰ μᾶς προφθάσητε ζαχερέν μὲ τὸ ἀζημίωτόν σας τὸ ἐλάχιστον ἕως πεντακόσια μουζούρια καθὼς πολλάκις ἐβοηθήσατε ἡμῖν ἐν λόγῳ καὶ ἔργοις καὶ εἰς ἄλλα χρειώδη καὶ ἐπάναγκες πράγματα, οὕτω παρακαλοῦμεν καὶ ἤδη, βοηθήσατε ἡμῖν εἰς τὴν παροῦσαν ἀνάγκην μας, τὴν μεγάλην. Ἐπειδὴ ἡμεῖς μετὰ Θεὸν εἰς τουλόγου σας ἔχομεν τὰς χρηστίδας μας ἐλπίδας, καὶ εἰ μὲν θέλετε μᾶς παραιτήσει, βέβαια βέβαια θανατούμεθα παρὰ τοῦ ἐχθροῦ ἡμῶν, διὰ τοῦτο στέλλομεν ἐπίτηδες τὸν ἀνθρώπον μας ἕως αὐτοῦ ὁμοῦ μὲ τὸ γράμμα μας. ὅστις θέλει ὁμιλήσει ὑμῖν καὶ διὰ ζώσης φωνῆς εἰς πλάτος. Πρὸς τούτοις παρακαλοῦμεν θερμῶς εἰς τὸ νὰ μᾶς στείλετε ἀνθρώπους ἐνιαυθὰ εἰς τὰ μετόχια σας νὰ σπεύρουν καὶ θέλουν μείνει ἀνενόχλητοι πάντες ὡς καὶ ἄλλοτε διότι ἐλπίζομεν εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἁγίου Θεοῦ, διὰ τῶν ἁγίων ὑμῶν εὐχῶν ὃ ἐχθρὸς νὰ μείνῃ ἕως τέλους κατησχυμένος καὶ ἀνύπαρκτος. καὶ ταῦτα μὲν προσκυνητικῶς καὶ δακρυρῶς περιμέμοντες κεχρηνότες ἐν τάχει τὸ αἴτημά μας τὸ ἐπάναγκες. αἱ δὲ ἅγιοι σας εὐχαλ εἶψαν μεθ' ἡμῶν ἄρωγοὶ καὶ φυλακτῆριοι διὰ βίον παντός.

Ἰωαν. Π. Μαμαλάκη. ὁκτωβρίου 1821.

Οἱ ἐπίτροποι τῆς χερσονήσου Κασάνδρας.

Ἰωάννης Χ' Χριστοδοῦλου προσκυνῶ ἀνδροκλῆς Κωνσταντῖνου προσκυνῶ Ἀναγνώστης Γεωργίου προσκυνῶ Ἰωάννης Δημητρίου προσκυνῶ διμιτριος Ἰωάννου προσκυνῶ δοῦλος Κωνσταντῖνος Νικολάου προσκυνῶ Ἀναγνώστης τοῦ Ἀδάμη ἀπὸ Ἀθῆτων προσκυνῶ. γεώργιος ἀπὸ Καφοχώρια προσκυνῶ Ἀντώνης σπύρου (;) προσκυνῶ Γιαννιὸς ἀπὸ Καλλάνδρα προσκυνῶ Γεώργιος τοῦ Ἀδάμη προσκυνῶ Γεώργης ἀπὸ Τζαπαρᾶνη προσκυνῶ Ἰωάννου Διαμαντῆς προσκυνῶ κυπάρισος ἀπὸ Γούρνια προσκυνῶ.

(Ἀρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

(Τελευταία ἐπιστολὴ τοῦ Ἑμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα)

Τὴν ὑμετέραν πανοσιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦμεν.

Πρὸ ἡμερῶν σᾶς ἐγράφομεν διὰ τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ τόπος ἐνταῦθα ἀνάγκην, μὴ ἔχων πλέον τακάτ διὰ τὰ ὑπέρογκα αὐτοῦ ἔξοδα ὡς δὲν σᾶς λανθάνει ἤδη εἰς τόσου καιροῦ διάστημα ὅσα μοναστήρια ἔχουν ἐνταῦθα μετόχια νὰ συνδρομοῦν εἰς μειωρητὰ κατὰ χρέος τριάντα — 30.000 χιλιάδας γρόσια κατ' ἀναλογίαν ἐνταῦθα τῶν ζευγαριῶν, ἤδη δὲ σᾶς γράφομεν, ἐπειδὴ καὶ τὸ πρᾶγμα θέλει ὑπάγει εἰς ἔκτασιν ἕως οὗ νὰ συναθροισθῶν, νὰ μᾶς προφθάσουν ἀναλόγως ἐπάνω τῶν 30.000 χιλιάδων γροσίων μὲ πεντακόσια 500 μουζούρια σιτάρι, ἐπειδὴ εἴμεθα κατὰ πάντα ὑστερημένοι, ὡς μὴ ἐλθόντος ἐνταῦθα παντάπασιν τινὸς πλοίου ἔχοντος σίτον, ἢ ἄλλο γέννημα, τὰ δὲ λοιπὰ θέλετε συναθροίζοντές τα μᾶς τὰ ἐξαποστειλεῖ εἰς μειωρητὰ. καθότι καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μᾶς εἶναι ἀναγκαῖα, τὸ μὲν ἐν διὰ τὴν καθημερινὴν τροφήν τοῦ στρατεύματος, τὸ δὲ διὰ πληρωμῆν τῶν στρατιωτῶν διότι ὡς σᾶς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, οἱ στρατιῶται εἰς τὸ ἐξῆς δὲν κάθεται κἀνεῖς χωρὶς λουφέ. Εἶναι περιττὸν νὰ παραστήσωμεν ἐγγράφως τὸ χρέος ὅπου ἔχει ἕκαστον Μοναστήριον εἰς τοῦτον τὸν τόπον καὶ οὐ μόνον τὸ ἔχον ἐνταῦθα μετόχιον, ἀλλὰ καὶ τὸ μὴ διότι ἡ Κασάνδρα οὕσα μέγα τεῖχος καὶ ὀχύρωμα σώζει ἅπαν τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπὸ τὸν πόλεμον τοῦ ἐχθροῦ. μὲ τὴν ἀποστολὴν τῶν πεντακοσίων — 500 μουζουριῶν τοῦ σιταριοῦ ἐνταῦθα θέλετε ἐλευθερώσει καὶ ἡμᾶς ἀπὸ τὴν ἀκατάπανστον εἰς ἡμᾶς αὐτοῦ κατηγορίαν διότι λέγουσιν, « ἂν δὲν ἐδίδομεν τὴν ἄδειαν εἰς ἕκαστον ἐνταῦθα μετόχιον νὰ σηκῶσθαι ἐντεῦθεν ἕκαστον τὸ σιτάρι καὶ πᾶν εἶδος ἄλλου γεννήματος, ἡμεῖς, ἠθέλομεν ἐξοικονομηθῆ καὶ ἐὰν ὁ πόλεμος μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἤθελε διαρκέσει καὶ δλόκληρον τὸ ἔτος. λοιπὸν ἅγιοι πατέρες ἄς γνωρίσῃ ἕκαστος τὴν ἀνάγκην μας ἔχων ἐνταῦθα μετόχιον καὶ ἄς μὴν ἀμελήσῃ νὰ προσφέρῃ τὸ ἀνάλογόν του εἰς Ἑμᾶς καὶ τῶ ἡμετέρῳ πληρεξουσίῳ καὶ αὐτόθεν ἡ πανοσιότης σας μετὰ τοῦ κυρίου Νικηφόρου νὰ μᾶς τὸ ἐξαποστειλήτε τὸ συντομώτερον. τοῦτο παρακαλοῦμεν, σεβάσμιοι πατέρες, νὰ μὴν ἀμεληθῆ, καὶ δι' ἡμῶν ὁ τόπος. ἀλλ' ὡς φιλάδελφοι, γνωρίζοντες τὴν ἀνάγκην μας νὰ φιλοτιμηθῆτε πολὺ περισσότερον παρὰ εἰς κάθε ἄλλο καὶ νὰ μᾶς τὸ ἐξαποστειλήτε τὸ ὀγληγορώτερον, διότι ἀλλέως, ἂν ἀργοπορήσῃ δηλ. (φύλαξον ἡμᾶς κύριε!) ὑποψιαζόμεθα μὴ ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τούτου, παραδοθῶσι τόσες χιλιάδες ἀνθρώπων ψυχὰι εἰς τὰς χεῖρας τῶν

ἐχθρῶν. λοιπὸν γενήτε σοιῆρες, πατέρες! διὰ τῆς προστασίας σας τόσων ψυχῶν, καὶ ὑποχρεοῖτε τὸ γένος ὄλον, αὐτὸν τὸν Θεὸν τὸν Πλάστην πάντων, καὶ νὰ μὴ θέλοιτε μηδένα ἀπολεσθῆναι. γνωρίζομεν πληροφορημένοι ὄντες, ὅτι τὸ γέννημα ὅπου ἔχετε εἶναι πολλὰ ὀλίγον, πλὴν ἀπ' αὐτὸ ὅπου ἔχετε, θέλετε προφθάσει καὶ ἡμᾶς, ὡς ὑστερημένους κατὰ πάντα. ὅθεν καὶ μένομεν τὴν τούτου ἀποστολὴν ἀφευκτὰ καὶ χωρὶς τινὸς ἀργοπορίας.

1821 Ὀκτωβρίου 20 Κασάνδρα.

*Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας.

(Τ.Σ.)

Εἰς τὸ περιθώριον :

Λάβετε καὶ τὸ παρὸν πρὸς Ὑμᾶς τοῦ Ὑψηλάντου γράμμα, ἐν ᾧ σᾶς γράφει πολλὰ συμφέροντα. ὅθεν κατὰ χρέος πρέπει νὰ ἀφήσετε κάθε ἰδιαιτερον ὅπου ἐμφωλεύει εἰς τὰς καρδίας σας πάθος καὶ νὰ βάλετε εἰς πρᾶξιν ὅσα σᾶς γράφει διότι εἶναι ἀναγκαῖα, καὶ ἀφεύκτως πρέπει νὰ συλλογισθῆτε καλῶς καὶ νὰ μὴν ἀφήσητε κανὲν ἀτελείωτον. Πρὸ πάντων σᾶς λέγομεν νὰ ἐπιμεληθῆτε νὰ ἀνοιχθῆ τὸ χανδάκι μίαν ὥραν πρότερον διότι δὲν ἠξεύρομεν τί τέξεται ἡ ἐπιούσα.

Καὶ εἰς τὴν ἄλλην οὐλίδα συνεχίζει :

*Ἔχετε καὶ ταύτην τὴν χαροποιὰν παρ' ἡμῶν εἰδησιν. Τὴν δευτέραν μᾶς ἤλθεν ἕνας παισιᾶς μὲ τρεῖς χιλιάδας στρατιῶτας, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ εἴκοσι καΐκια τῆς κολακιᾶς διὰ θαλάσσης. ἔλθὼν λοιπὸν τὴν ἐπιούσαν, ἦτοι τὴν τρίτην (18 Ὀκτωβρίου) ἠθέλησε νὰ μᾶς τρακάρει καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης, ὅθεν ἐμβάρκαρε εἰς μὲν τὰ καΐκια ἑξακοσίους — 600, οἱ δὲ λοιποὶ διὰ ξηρᾶς ἔμειναν. τούτου τελεσθέντος ἐκίνησαν ἀμφοτέρωθεν τῶν μερῶν μ' ἀπόφασιν ἢ νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Κασάνδραν, ἢ νὰ θανατωθοῦν ὅλοι· καὶ ἠθέλον εἰσελθεῖ ἀφευκτὰ, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἦτο μεθ' ἡμῶν· διότι οἱ στρατιῶται μας ὄντες ὀλίγοι ποῦ πρῶτον νὰ ἀνυσταθοῦν; ἦσαν εἰς ἀπελπισίαν διότι οἱ μὲν μέλλοντες ἀνυστῆναι εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν μόνον τριάκοντα, οἱ δὲ εἰς τὴν ξηρὰν μόλις τετρακόσιοι — 400 εἰς τόσην ἔκτασιν. ἐπλησίασαν λοιπὸν ἀπὸ θαλάσσης, ὁμοῦ καὶ ἀπὸ ξηρᾶς, ἠρξάμεθα τὸν πόλεμον καὶ ἀπὸ μὲν τὸ μέρος τῆς θαλάσσης καὶ μ' ὄλον ὅτι ὀλίγοι οἱ στρατιῶται τοὺς ἀπεσόβησαν πιάνοντες ἐν μόνον καΐκι ἐχθρικὸν ζωντανὸν μὲ εἴκοσι ὀκτῶ ἐχθροὺς μέσα, ἀπὸ δὲ τῆς ξηρᾶς ἐθαναιώθησαν ὑπὲρ τοὺς διακοσίους πρᾶγμα τῆ ἀληθείᾳ ἐλεεινὸν εἰς τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς θεατάς. ἐγέμισε τὸ χανδάκι μας ἀπὸ τὰ σώματά των καὶ ἀπὸ ἄλογα. καὶ τοιοῦτοτρόπως οἱ μὲν ἐχθροὶ ἔμειναν κατηχυμένοι δυνάμει τοῦ

στρατοῦ, οἱ δὲ ἡμέτεροι στρατιῶται μὲ ἐνθουσιασμόν πατριωτισμοῦ ἀπερίγραπτον, ὥστε τοὺς ἐχθροὺς δὲν τοὺς ἔχουν πλέον διὰ τίποτε. Καὶ ταῦτα τὰ κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμέτερα.

ἡμέρα πέμπτη

Ὁ Ἴδιος

Ἀρχηγός.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

87.

(Ἀντίγραφον)

Ὁ Κασανδρίας Ἰγνάτιος Ἐπιβεβαιοῖ.

Ἄπαντες οἱ κάτοικοι τῆς χερσονήσου Κασάνδρας, καὶ λοιποὶ Χριστιανοί, οἱ ἐκ τῶν χωρίων τῆς Καλαμαριᾶς καὶ ἀλλαχόσε, ὅσοι προσίασά καὶ προνοία τοῦ εὐγενεστάτου Ἀρχοντος Ἀρχηγοῦ καὶ ὑπερασπιστοῦ τῆς Μακεδονίας Κυρίου Ἐμμανουὴλ Παππᾶ, εἰσαχθέντες διεσώθημεν τῆς Μαχαίρας τοῦ ἐχθροῦ, δηλοποιοῦμεν, ὅτι καὶ κατ' ἀγαθὴν τύχην, τοῦ θεοῦ συνεργοῦντος, ἔφθασε καὶ εἰς τὰ ἐνιαῦθα μέρη εἰς τὰς ἀρχὰς ἔτι τοῦ Ἰουνίου μηνὸς μ' ὅλα τὰ πολεμικὰ ἐφόδια, ὁ εἰρημένος εὐγενεστάτος Ἀρχων Κύριος Ἐμμανουὴλ Παππᾶ, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐχθροὶ ἤγκιζον τοῦ πολιορκῆσαι ἡμᾶς, δὲν ἔλλειπεν ἀμέσῳ ἀγρόπνῳ αὐτοῦ προστασία κατὰ πρῶτον νὰ δχυρώσῃ τὴν χερσονήσον ταύτην μὲ χαράκωμα, καὶ δεύτερον νὰ φρονίσῃ πατρικῶς νὰ μᾶς προστατεύσῃ τὰ δυνατῶ μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς τῶν πέντε ἡδὴ μηνῶν καθ' οὓς πολιορκημένοι ὄντες πάσχομεν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν μὲ οἰκείαν αὐτοῦ ὑπέρογκον χρηματικὴν δαπάνην, καὶ μὲ ὅλα ἐν γένει τὰ χρειώδη μετακαλῶν στρατιῶτας πρὸς φύλαξίν μας ἐκ διαφόρων μερῶν, προβλέπων ἀγρόπνῳ τῷ ὄματι, τὴν σωτηρίαν μας μηδενὸς παραβλαβέντος ἐξ ἡμῶν ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν. Ὅθεν καὶ ὁμολογοῦμεν τὴν χάριν ἅπαντες κηρύττοντες αὐτὸν εὐεργέτην κατὰ πάντα καὶ σωτήρά μας, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν εὐγένειάν του τῇ αὐτῇ πατρικῇ προνοίᾳ καὶ προστασίᾳ ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς, δὲν μᾶς παρέβλεπεν εἰς τίποτε, οὕτω καὶ εἰς τὸ μετέπειτα νὰ μᾶς προστατεύσῃ πατρικῶς, καὶ νὰ μᾶς σώσῃ τῆς ἀπανθρώπου μαχαίρας τοῦ ἐχθροῦ, μὴ παρατηρῶν παντάπασιν, ἂν συνεργεῖα τοῦ Δαίμονος ἐνίοτε συμβαίνουν καὶ τινα προσκορούσματα πρὸς τὴν εὐγένειαν του ἐκ τινων κακοήθων καὶ ἀχρείων ἀνθρώπων διὸ καὶ ὑποσχόμεθα ἅπαντες νὰ παραφυλάττωμεν ἀσάλευτα πάντα πάντα τὰ ἡμῖν ὑπὸ τῆς εὐγενείας του προστατιόμενα ὅσα ἀποβλέπουσι κοινῶς πρὸς τὸ κοινὸν καλὸν τῆς Πατρίδος μας χωρὶς

τινος ἀντιλογίας, ἂν δέ τις ἐκ τοῦ ἐναντίου ἐξ ἡμῶν ἐκβαίνει ἀπὸ τὰ προστασόμενα τῆς εὐγενείας του νὰ παιδεύηται ὑπὸ τῆς εὐγενείας του αὐστηρῶς, διὰ τοῦτο καὶ δίδομεν κοινῶς τὸ παρὸν εἰς χεῖρας τῆς εὐγενείας του εἰς ἔνδειξιν καὶ ὑποσημειούμεθα.

1821 Ὀκτωβρίου 24 Κασάνδρα

Ἀναγνώστης Γεωργίου βεβαιοῦ

Ἀνδρουλῆς Κωνσταντίνου βεβαιοῦ

Χρησιόδουλος Ἀδάμη βεβαιοῦ

Δημήτριος Κίτσου (;) βεβαιοῦ

Ἀναστάσης Χημευτοῦ βεβαιοῦ

Τσάμης βεβαιοῦ

Νικολάκης Χρησιτοδούλου βεβαιοῦ.

Ρήγας Κυρίτζης βεβαιοῦ

Γιαννάκης Παπᾶ βεβαιοῦ

Κωνσταντῆς Νικόλα βεβαιοῦ

Γιαννάκης βεβαιοῦ

Γαρόφαλος Ἀγιομαμίτης βεβαιοῦ

Βαρθηλός Παῦλος βεβαιοῦ

Παπασαραφειανός βεβαιοῦ

Γεώργιος Μαυρουδῆς βεβαιοῦ

Δῆμος Σταμπολῆς βεβαιοῦ

Στεριανός Τσιφλικιώτης βεβαιοῦ

Κώστας Γαλατζηνός βεβαιοῦ

Ζερπιλῆς γεώργιος... βεβαιοῦ

Λιβαντινός Νικόλα βεβαιοῦ

Δημήτριος Ἰωάννου βεβαιοῦ

Ἀναγνώστης τοῦ Ἀδάμα ἀπὸ Ἀθιτον βεβαιοῦ

γεροαντιώνης βεβαιοῦ

Ὅλοι μικροὶ καὶ μεγάλοι βεβαιώνομεν τὰ ἄνωθεν.

(Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, Ἀρχεῖον Ἀγωνιστῶν. Φάκελλος Ἐμμ. Παπᾶ ἀρ. 6).

Ὁ Ἰ. Φιλήμων, δημοσιεύων ἀπόσπασμα τούτου, συνάγει ἀντίθετον συμπέρασμα, ἀπὸ οὗ, τι συνάγεται ἀπὸ τὸ σύνολον τούτου (Ἰδ. Φιλήμων, ἔ.ἀ., Δ', σ. 281).

88.

(Ἀπάντησις Κουτλουμουσιανῶν εἰς τὴν Ἰ. Κοινότητα)

(Τ.Σ.) Τὴν ὑμετέραν σεβαστὴν ἡμῖν πανοσιότητα εὐλαβῶς ἐν Κω κατασπαζόμενοι ἀδελφικῶς προσκυνοῦμεν.

Ἐλάβομεν τὸ σεβάσιμον ὑμῖν ραβασίόν σας, καὶ εἶδομεν νὰ μᾶς

γράφετε διὰ τὰ σὰς στείλωμεν ἐκ τῆς ἀπαιτουμένης ποσότητος τῶν δανείων γροσία: 2.000 διὰ τὰ προφθασθῆ ἢ Κοινότης εἰς τὰ ἀναγκαῖα της ἔξοδα.

Ἡμεῖς ἀδελφοὶ οὔτε ἀνιλέγομεν οὔτε ἀντιτίνομεν, καθὼς καὶ πρότερον σὰς ἐγράψαμεν, μάλιστα καὶ πρόθυμοι ἐσμέν εἰς τὸ νὰ βοηθήσωμεν καὶ ἡμεῖς, ἢ ἀνάγκη ὁμως καὶ ἢ ἔλλειψις, τὴν ὁποῖαν ἔχομεν κωλύουσι τὴν προθυμίαν μας. διὸ παρακαλοῦμεν καὶ αὐθις, ὅπου νὰ εἶναι ὑπομονὴ διὰ μερικὸν καιρὸν, ἐπειδὴ καταγινομένη διὰ τὰ ἡμπορέσωμεν ἐξικοναμήσωμεν ὅθεν δυνηθῶμεν, ἤδη παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν τὴν συγγνώμην, ὁμοῦ καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν τῆς ὑμετέρας σεβασμίας ἡμῖν πανοσιότητος.

Ταπεινοὶ ἐν ΧϜ ἀδελφοὶ ,αωκα', ὀκτωβρίου λ'.

Ἐπαντες οἱ προϊστάμενοι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Κουτλουμουσιῶν.
(Ἄρχιστον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

89.

(Ἐπιστολὴ γερο - Ζαχαρία πρὸς Παντοκράτορινοῦς)

Τῆς πανοσιωσιότητις αγιῆς ἐπιτρόπις κε λιπίς προεστοσι κε πασι οσι ης τὴν νεραν μωνιν τοῦ παντοκράτορος.

Τὴν υμετέραν πανοσιώτητα εὐλαβὸς κατασπάζομαι.

Ἐστο ης ἰδίσιν σας ἀποψε ὄλιν τὴν νυκτὴ τιν ἐπερασάμεν ἄγριπνη βάνοντες τὰ πράγματα ης ταξιν ἐβγένοντας τασκέρι νὰ πιγένη ης τιν βίγλαν μὲ τὰ ἄρματα καὶ ὅσι δὲν ἔχουν ἄρματα νὰ σεκόνουν μπαλιάδες δικέλια, τζαπες κε φικιᾶργια δια μετεριζια ὁμοιως κε ν σκίτες νὰ το προσταξετε κε σις κε κατόπι να πιγένη, φομι κε νερόν διατὶ δὲν ἐπιδέχετε ὁ κερὸς δια μαγερέματα ἐπηδι κε ν σκίλι ἐχθὲς ἔλθον ος - 200 νομάτι κε τὸν γομα του (;) πρὸς τούτις ἐδιωρίσαμε τες γινέκες ὅπου ἔνε εἰς τὴν κομίτζα ἀπὸ ὅλα τα χοριά νὰ τραβικτόσι κατὰ τὸ φραγκολιμιώνα κε ν ἄντρος να πολεμοσι μαζῆ μετεμᾶς, στίλαμεν κε ἐν πιαντὲν μὲ γράμματα πρὸς τὸ μέρος τις Θεσσαλονίκις πουνε τὰ καρᾶβια νὰ μᾶς προφθάσουν διὸ καρᾶβια. Ἐπιδι κε ν ἐχθρι πλιᾶζοσι πρέπει νὰ κάμετε ἀπὸ τὰ διὸ ἕνα νὰ στίλετε ἕναν ἄνθρωπον ἀκόμη ἐδὸ νὰ τὸν ἔχο ἐδὸ διὰ τὰ σας στέλο ὑδίσιν νὰ στέλο πότε τον ἕναν ι ποτε τὸν ἄλλον νὰ στήλετε ἕνα μουλάρι με δυο τζοβαλια ἄχιρον νὰ τόχομεν ἐδὸ ἂν θέλετε υδίσιν τὰ τρέχοντα ενας ἄνθρωπος υμπορι νὰ ἔρχετε κάθε ορα, δὲν ὑμπορι στίλετε ἀκομι εναν πεζὸν νὰ ἔνε ἐδὸ υγιενετε υμέρα δευτερα.

γέρο ζαχαρίας δούλοσας.

ὁ πεζὸς ὅπου θενα ερθι σιμερον να ἔρθι νὰ μας στηλετε κε κοματη ρακί. υ ξεροποταμινι τα σιμικα κι ἄγια λίψανα κὲ τὰ ἀναγκέα βιβλία ολα τα ἔχουν μεστο καῦκι, διατι τὰ μοναστήρια ο μι γένιτο θα τὰ κάφουν μόνον εκι ὅπου υμαστε υμῖς να ινε κε αυτὰ μεστο καῦκι, κε οίγουρα λένε οτι υ κελιότε μὲ τὸ νὰ ἴνε φίλι τους υπαν πος αφερκτος θε νὰ ερθουν διὰ τούτο τα κουβαλούσαν κριφίος ης το καῦκι τους δια τούτο, μιν ἀμελιτε ὄσο αλευρι κε αν ἔχετε να τὸ καμειτε παξιμάδι να ἵοτε ετιμι καθὸς ου μι γίνιτο εμπουν μεσα ἀπο τιν βιγλαν εφθις περουν.

(Ἀντιγραφή Ἱεροδιακόνου Ἐλευθερίου Λαυριώτου ἀπὸ τὰ Ἀρχεῖα Ἱ. Μ. Μ. Λαύρας).

90.

(Σφραγίς Χιλανδαρίου)

Βλέποντες ἡμεῖς τὰς περιστάσεις τοῦ νῦν καιροῦ, ὅπου δοκιμάζει εἰς τὰς ἡμέρας μας τὸ Ἅγιώνυμον Ὅρος. Συναχθέντες ἡμεῖς οἱ ἐν τῷ Ἱεροῦ ἡμῶν μοναστηρίῳ τοῦ Χελανδαρίου ἅπαντες οἱ προεστοί, καὶ δὴ γενομένης σκέψεως ἐπὶ συνάξεως ἡμῶν, τὰ περὶ τοῦ τόπου τοῦ συμφέροντος, ὅπως εὔρη ἀπαλλαγὴν, ἀπὸ τὰ δεινὰ ὁποῦ πάσχει καὶ δοκιμάζει, ἐστοχάσθημεν ὅτι τοῦτο ἀλέως δὲν γίνεται, εἰμὴ διορίζοντες μὲ πληρεξουσίαν τινῶν προεσιῶν ἐκ τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν μοναστηρίου, καὶ ἐπὶ συμφόνως ὁμοῦ μετὰ τε καὶ τῶν ἄλλων μοναστηρίων, εἰς ὅσα θέλουν διωρίση καὶ ἀποφασίση, νὰ εἶναι καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ ἴδια ἀποφασίσματα, διὸ καὶ ἐδιωρίσαμεν εἰς τοῦτο τὸν συναδέλφον πανοσιώτατον ἡμῶν ἀρχιμανδρίτην Παντελεήμωνα, πανοσιώτατον προηγούμενον, κύρ Κυρίλλον, καὶ σοφωλογιώτατον κύριον Αθανάσιον, διὰ νὰ εἶναι εἰς τὰς κοινὰς ἀποφάσεις καὶ διωρίας ὁποῦ θέλουσι διορίζει καὶ τὰ ἐπίλοιπα μοναστήρια, οἱ ὅποιοι θέλουσι εἶναι, μὲ κάθε πληρεξουσίαν ἐξ ἡμῶν συστημένοι, ὅθεν καὶ ὑμεῖς ἡμέτεροι κελιῶται βλέποντες τὸ παρὸν μας συστατικόν, διὰ τῶν ἄνω εἰρημένων συναδελφῶν ἡμῶν, συμβουλευόμεν ὑμᾶς πατρικῶς, διὰ νὰ λαμβάνεται ἐξ αὐτῶν εἰς ὅσα ἔχουσι συμβουλεύσει τὴν εὐπεΐθειαν.

1821 νοεμβρίου 8.

Ἅπαντες ἡμεῖς οἱ τοῦ Χελανταρίου προϋστάμενοι.

(Ἀρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

91.

(Εἰς τὸ ἄνω τμήμα τοῦ ἐγγράφου τουρκικὴ σφραγὶς καὶ γράμματα)

Ἰακωβ' Νοεμβρίου ἐπὶ Ταχβήλιον τῆς Ἱερῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου ἕνεκα τοῦ Βασιλικοῦ Μηρίου, ἧτοι Ταχριρίου, μετὰ τῶν σπέντζων καὶ χανέδων. καὶ σταίνει τὸ ἀναλογοῦν τῇ Μονῇ ταύτῃ, ἐκ μὲν τοῦ Ταχριρίου Γρόσο. 748 ἄ. 48. ἐκ δὲ τοῦ κρασορακίου Γρόσο. 91 ἄ. 69 συμποσουμένων ἀμφοτέρων εἰς Γρόσο. 839 ἄ. 117 ἧτοι γρόσια ὀκτακόσια τριακονταεγγεὰ καὶ ἄσπρα ἑκατὸν δεκαεπτὰ.

Τῇ ις^η Νοεμβρίου ἐλάβομεν εἰς μετρητὰ τὰ ἀνωτέρω γρόσια ὀκτακόσια τριακονταεγγεὰ καὶ ἄσπρα ἑκατὸν δεκαεπτὰ παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου ἀρχιμανδρίτου κυρίου Παντελεήμονος καὶ ἐξώφλησεν.

† Οἱ ἐπιστάται τῆς τοῦ ἁγίου Ὁρους Κοινότητος.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ Χιλιανταρίου προηγούμενος Συνέσιος.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ Ξηροποτάμου προηγούμενος Καλλίνικος.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου Παύλου προηγούμενος Ἡσαΐας.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ Γρηγορίου προηγούμενος Νεκτάριος.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

92.

Ἰακωβ' Νοεμβρίου ις^η Ταχβήλιον τῆς Ἱερῆς Μονῆς τοῦ Χιλανδαρίου, ἕνεκα πληρωμῆς Προμοῦντας τῶν Βασιλικῶν ἐφετινῶν χαρτζίων ἀνά Γρόσια 5 καὶ σταίνει τὸ ἀναλογοῦν τῇ Μονῇ ταύτῃ Γρόσια 1125 ἧτοι γρόσια χίλια ἑκατὸν εἴκοσιπεντε.

Τῇ κβ^η Νοεμβρίου ἐλάβομεν εἰς μετρητὰ τὰ ἀνωτέρω γρόσια χίλια ἑκατὸν εἴκοσιπέντε παρὰ τοῦ Πανοσιωτάτου ἁγίου ἀρχ. κὸρ Παντελεήμονος.

† Οἱ Ἐπιστάται τῆς τοῦ ἁγίου Ὁρους Κοινότητος.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ Χιλιανταρίου προηγούμενος Συνέσιος.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ Ξηροποτάμου προηγούμενος Καλλίνικος.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ ἁγίου Παύλου προηγούμενος Ἡσαΐας.

ὁ ἐκ τῆς τοῦ Γρηγορίου προηγούμενος Νεκτάριος.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

93.

(Ἐπιστολὴ Χιλιανδαρινῶν πρὸς τοὺς Βατοπεδινούς)

Ἐλάβομεν τὸ ὑμέτερον ἀδελφικὸν ραβάσιον. Ἐγνωρίσαμεν τὸν θεοφιλῆ σκοπὸν σας, καὶ τὸ φρόνιμον κίνημα σας τὸ εἰς προσκύνησιν τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ φανεροῦμεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ὅτι καὶ ἡμεῖς σκοπὸν τὸν αὐτὸν τρέφοντες, ἀμέσως ὅπου ἐλάβομεν τὴν εἶδησιν διὰ ραβασίου ὅπου πρὸς τὴν κοινότητα ἀπεστείλατε παρακινουῦντες καὶ τὰ λοιπὰ μοναστήρια νὰ ἐξακολουθήσουν εἰς τοῦτο αὐτό, τὴν προσκύνησιν δηλ. εὐθὺς ἐτοιμάσαντες πέντε τῶν ἡμετέρων προηγουμένων ἀδελφῶν ἀπεστείλαμεν διὰ νυκτὸς εἰς κουμίτζαν νὰ περιμένωσιν ἐκεῖ καὶ τὴν Πανοσιότητα σας, καὶ μαζὶ νὰ προσκυνήσωσι τὸ ὕψος του, περὶ τῶν λοιπῶν μοναστηρίων τὰ κινήματα δὲν ἰξεύρομεν, καὶ εἴθε νὰ τρέξωσι πάντες μετὰ προθυμίας εἰς τοῦτο. Ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς, ὑγιαίνοιτε δὲ ἐν κῶ καθ' ἑκάτερον, τῆς ὑμετέρας σεβασμίας πανοσιότητος πρόθυμοι τοῖς ὁρισμοῖς.

1821 Δεκ. 17.

Οἱ παρευρισκόμενοι ἀδελφοὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Χιλιανδαρίου καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς.

(Ἄρχειον Βατοπεδίου, Κώδιξ ἀρ. 120, ἀρ. 82).

94.

1821 δεκεμβρίου

4. Ἡ καταγραφὴ τοῦ καπετὰν Ἀθανασίου τὰ πεδία καὶ καπετὰν πά: Ἀρσενίου τὸν σεργαρέων.

γρο.

- 15 στέριος παλινχορινός
- 15 κουσιαντῆς παλινχορινός
- 15 ἀπόστολις γουματεινος
- 15 μιχάλις γουματεινός
- 15 γιοργις ἀπὸ ριβινήκια
- 15 ἀνασιάσις ἀπὸ τὴν ποτίδια (:)
- 15 Θεοχαρις πολυγερινός
- 15 θανάσις πολυγερινός
- 15 γιοργις πολυγερινός
- 15 ἀποσιόλις πολυγερινός

Λαμνα Νομβριος 12^{ος} Γαβριηλ ος 15^{ος} Ιακωβος Νοβριος του
 Αθανασου. Αικων οελ βασιλευς Μωρτ, 5^{ος} Ιω
 Χηριος, παλ' αν' Αδαμωφω αν' Αδαμωφω. Αδ
 γουδ Α Αρασοφω (5^{ος} Νοβριος) Αικων, αν' αν' αν'
 Μωρτεσ' 1^{ος} 748, α. 48, αν' αν' αν' Κενουα
 αν' 1^{ος} 91, α. 69, αν' αν' αν' αν' αν' αν'
 2^{ος} 1^{ος} 839, α. 117, αν' αν' αν' αν' αν' αν'
 αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'

17^{ος} Νομβριος Αδαμωφω 2^{ος} παλ' αν' αν' αν' αν'
 αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'
 αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'
 αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'
 αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'

+ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'

αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'

αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'

αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν' αν'

15	παναγιότης πολυγερινός
15	κουσταντὶς νιβουσηλιότις
15	δίμους ντουμπιώτης
15	*Ανθιμος ἀπὸ ρούσικα κελιά
15	Χρίστου πολυγερινός
25	τοῦ παπᾶ Ἄρσενίου σερδάρι
25	τοῦ ἀθανασίου σερδάρι
275	τὰ ὅπια δὲν ἐπλιρόθισαν... νῖν δὲ ἐπληρόθισαν

Ἔοσα ἐπλήρωσεν ὁ καπετὰν ἀθανάσιος καὶ καπετὰν παπα Ἄρσένιος διὰ τὰ παιδιὰ ὅπου τοὺς ἔφυγαν.

γρ.	πρ.		ἡμέρας
7	20	γιοβάνις βούλγαρις	15
7	20	δημήτρις χαλκίεας (;)	15
7	20	δημίτρις βούργαρις	15
7	20	Χριστόδουλος Κασανδρινός	15
7	20	μανόλις ρεβενικότις	15
7	20	νικόλας παλιχορινός	15
7	20	κηριαζὶς πρόην σερδάρις	15
7	20	γεράκις ρεβενικιότις	15
60	00	τοῦ ἀθανασίου καὶ ἐπλιροθισαν	
7	20	σταμάτης Γκριπότις	15
7	20	Χρίστους βούλγαρις	15
75	00	τοῦ παπᾶ Ἄρσενίου ἐπλιρόθισαν	

(Ἄρχετον Χιτανδαρίου, Φάκελλος 1821).

95.

1821 10/βρίτου 6 Κόμιτζα.

Πρὸς τοὺς Ἄγιους ἐπιτρόπους τῶν εἴκοσι μοναστηρίων προσκυνητῶς.

*Ἐλαβα τὸ ραβάσιον σας καὶ εἶδα τὰ γραφόμενά σας μὲ ἔστειλε ὁ ναζήρης τὸν λογαριασμὸν τοῦ μισοῦ μηνιάτικου γρόσια τρεῖς χιλιάδες ἐπτακόσια πενήντα καὶ ἀπόλησα τα καὶ ἔπιασα καὶ ἐπῆρα τὸ τὸν κλείδωσα (;) τὸ ἄλλο ἐξωφλημένο διὰ τὸ μισὸ μηνιάτικο ἐπάνω σὲ δυ σεῖς γνωρίζετε ὅτι ἔχω δίκαιον νὰ λάβω καὶ διὰ τίς ἐννέα ἡμέρες ὅπου ἀπέρασαν ἕως σήμερα τὸ ὁποῖον δίκαιόν μου καὶ τὸ ζητῶ ἐπειδὴ καὶ μὲ χασομερήσατε ἐπάνω σὲ δυ πῶ, ὅπου εἶχα ἄλλοῦ συμφωνία καὶ

χάνω πολλά καὶ ὄλον τὸν μῆνα καὶ ἄλλα νεταρίσαμεν διὸ καὶ ζητῶ
τὸ δίκαιον μου καὶ μένω. Καπετὰν Θεοδωρῆς γεωργίου

('Απ' ἔξω σημειώνεται) :

Τὰ ἐπληρώσαμεν τοῦ καπετάνιου.

('Αρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821, πολὺ κακογραμμένον καὶ τελείως ἀνορθόγραφα).

96.

(Ἐπιστολὴ ἀπὸ τὴν Κούμιτσαν)

« Τοῖς προεστώσι τῆς Συνάξεως τῶν 20 μοναστηρίων ».

Χθὲς σᾶς ἐγράψαμεν, νῦν δὲ σᾶς δηλοποιοῦμεν ὅτι ἀναγκαίως νὰ
προφθάσουν ἀπὸ τὰ 20 μοναστήρια 100 ἄνθρωποι προεστώτες ἐγκρι-
τώτεροι καὶ γεροντώτεροι, εἰς προσκύνησιν τοῦ πασιᾶ ἐφέντη μας καὶ
ἄς μὴν ἔχουν καμμιάν δειλίαν διότι εἶναι πολλὰ εὐσπλαχνικώτατος καὶ
ἀγαθός, καὶ θέλει τὸ καλὸν τὸ ἐδικόν μας καὶ τῶν μοναστηρίων μας.
ἄλλῶς τρόποσ δὲν γίνεται... Ὅποιος θέλει τὸ καλὸν τοῦ μοναστηρίου
του καὶ τὴν ἐλευθερίαν του, νὰ σικωθῇ νὰ ἔλθῃ χωρὶς νὰ προφασισθῇ
κάθε εἰς ἄλλος τὸν γέροντά του καὶ ἄλλος ὅτι εἶναι ἀσθενὴς ζητᾶ μό-
νος του ἄρα ἔχουμεν εὐπειθειαν εἰς τὸ τουβλέτι, καὶ εἰς τὴν ὑψηλό-
τητά του ἢ ὄχι. ἀκόμη εἶναι εἰς ἀμφιβολίαν καὶ ἐρχομένων σας θέλει
βεβαιωθῇ ὅτι εἴμεθα ὄλοι εὐπειθεῖς καὶ ὑποταζόμενοι ραγιαδες πιστοὶ
τῆς βασιλείας μόνον τὸ ὀγλιγορότερον ἕως δύο ἡμέρας νὰ προφθάσετε.
προσέτι νὰ προστάξεται νὰ εὐγουν ὄλοι οἱ κοσμικοὶ χωριάτες ἔξω εἰς
τὰ χωριά τους νὰ μὴ φανῇ ὀλότελα, μήτε εἰς κοσμικὸς μήτε εἰς καλό-
γερος ἀρματωμένος, νὰ παραμερίσετε καὶ τοὺς σεράτριοις ἀπ' ἔξω νὰ
μὴ φανοῦν καὶ ἐκεῖνα ὀποῦ χθὲς σᾶς ἐγράψαμεν νὰ τὰ στείλεται τὰ
προσμένομεν ταῦτα μὲν ἀδελφικῶς καὶ ἅμα βιαστικῶς περιμένοντας
τὸν ἐρχομόν σας. 1821 δεκεμβρίου 7... ἐν Χψ ἀδελφοί...

Ὁ γέρον παγκράτιος Λαυριώτης

Δανιὴλ Βατοπεδινός

Χη Νεόφυτος Χιλανδαρινός

γέροντας Χη Νεόφυτος Ζωγραφίτης

Κύριλλος προηγούμενος Κουτλουμουσιανός

Χη Ἰωάσαφ δοχειαρίτης

Κύριλλος ἐκ τοῦ Καρακάλλου

γαλακτίων ἐκ τοῦ Φιλοθέου.

Εἰς τὸ τέλος προσθέτουν :

« Σᾶς χαιρετᾶ καὶ ὁ ἀγᾶς κατὰ πολλά ».

('Αρχετον Βατοπεδίου. Κῶδιξ 120, ἀρ. 83).

97.

(Ἀπόδειξις παραλαβῆς 500 γρ. ἀπὸ τὸν παπὰ Γερμανόν, Φιλοθεΐτην)

Διὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου ἀποδεικτικῷ γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι ἔλαβον ἐγὼ ὁ ἐνυπογεγραμμένος παρὰ τῶν πανοσιωτάτων ἐπιστατῶν τῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους Κοινότητος, χάριν τῶν κόπων μου, καὶ τῆς ἀποστολῆς μου μετὰ Γραμμάτων διὰ τὴν Βασιλεύουσαν, Γρόσια 500 ἦτοι πεντακόσια γρόσια. Ὅθεν καὶ σὺν Θεῷ ἀπελθόντος μου εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ κατελθόντος μου αὐθις ἐνταῦθα εἰς τὸ Ὄρος, μὴ ἔχω ζητεῖν τοῦ λοιποῦ ἐκ τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους οὐδὲ ὀβολὸν πλεόν. Εἰς ἐνδειξιν λοιπόν, δέδωκα καὶ τὸ παρόν μου εἰς χεῖρας τῶν ἐπιστατῶν.

1821. Δεκέμβρ. 7.

Παπὰ γερμανὸς φιλοθεΐτης ἐπιβεβαιῶ τὰ ἄνωθεν.

(Ἄρχιετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821. Ἀπὸ τὴν ὑπογραφὴν φαίνεται ὅτι δὲν ἔγραψεν ὁ ἴδιος τὸ καίμενον τῆς ἀποδείξεως).

98.

Ἀπὸ τὸν ἐνδοξότατον κινρ Ἐφένδην.

(Σφραγίς Μεχμέτ Ἐμίν Ἀβδουλλάχ)

Καὶ τοῦ λόγου σας ἐπίτροπε τοῦ Ἐσφιγμένου, κατὰ πολλὰ σὲ χαιρετῶ, καὶ μὲ τὸ παρόν μου σὲ φανερώνω, ὅτι προχθὲς ὄντας εἰς Κομνίτζαν ὠμιλήσαμεν, καὶ ἐστείλαμεν τὸν κινρ γνώστην μαραγκὸν διὰ τὰ εἴκοσι μουζούρια κριθάρι δανεικὸν νὰ μᾶς δώσετε, καὶ ἐπειδὴ ἔως τώρα δὲν ἐφάνη νὰ ἐλθῇ, καὶ τὰ πράγματα εἶναι νηστικά, ἀφοῦ κινδυνεύουν νὰ χαθοῦν, ἴδου μαξοὺς¹ στέλλομεν τὴν παροῦσαν βάρκαν μαξοῦς, καὶ νὰ μᾶς στείλετε τὰ δέκα μουζούρια τώρα ἢ ὅσα οἰκονομήσετε, καὶ ὕστερον τὸ ἄλλον. Μουτλάκ² νὰ μᾶς τὰ στείλειτε νὰ μὴ χαθοῦν τὰ ζῶα μας, καὶ ταύτην τὴν φιλίαν σας δὲν τὴν ἀλημονοῦμεν ποτέ, καὶ δὲν σᾶς ἀκολουθεῖ καὶ ζημία, ὅτι σᾶς τὸ ἀποκρινόμεθα μὲ τὸ ἀζήμιον σας, τὸ καρτεροῦμεν ἐδῶ εἰς Ἱερισσόν, ὅπου εἴμεθα, νὰ τὸ φέρῃ ἢ βάρκα, ἔως αὔριον βράδυ. χωρὶς ἄλλο νὰ τὸ στείλητε, νὰ μὴ χάσωμεν τὰ πράγματά μας.

Ταῦτα, καὶ ὑγιαίνειτε ,σωκα' Δεκεμβρίου ἐ'

(Ἄρχιετον τῆς Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου).

1. μαξοὺς = ἐπὶ τούτῳ.

2. μουτλάκ = χωρὶς ἄλλο.

99.

(Ἐπιστολὴ Δοχειαριῶν πρὸς Χιλανδαρινοὺς)

(Τ.Σ. Δοχειαρίου)

Πρὸς τοὺς πανοσιωτάτους ἁγίους ἐπιστάτας τοῦ Χιλανδαρίου ἀδελφικῶς ἐν κυρίῳ ἀσπαζόμεθα.

Ἐλάβομεν τὴν τιμίαν παρὰ τοὺς ἡμῶν ἀπεσιαλμένους ἐπιτρόπους μας, εἶδον γὰρ μᾶς γράφουν διὰ τὰ ἄρματα ὅπου γὰρ τὰ ἐξαποσιέλλωμεν πρὸς τὸν ἐνδοξότατον χασνατὰρ ἀγὰ τοῦ Ὑψηλοτάτου μας πασιᾶ ἐφέντη μας, — λοιπὸν ἀμέσως μετὰ πάσης προθυμίας ἐσυνάξαμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ὅσα ἄρματα εὐρέθησαν εἰς τὸ εὐτελὲς ἡμῶν μοναστήριον διὸ τὰ ἐξαποσιέλνωμεν μὲ τὸν παρόντα συνάδελφον ἡμῶν Παῖσιον — τουφέκια εἴκοσι ἕνα, — πιστόλια τέσσερα, — μαχαίρια δὲ δύο — λοιπὸν παρακαλοῦμεν τὴν πανοσιότητά σας ὅπου γὰρ τὰ ἐγχειρήσετε εἰς τὸν ἐνδοξότατον χασνατὰρ ἐφέντην εἰς τὸν ὅποιον προσφέρετε τὰς δουλικὰς ἡμῶν προσκυνήσεις.

Ἴδου λοιπὸν καὶ ἡ καταγραφὴ τῶν πατέρων, ὅπου εὐρίσκονται εἰς τὸ Ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον σκλάβοι τοῦ ὕψηλοτάτου πασιᾶ Ἐφέντη οἱ ὅποιοι εἶναι ἐξήντα πέντε — βορδοναγέοι δὲ τέσσερις.

Ἄπαντες οἱ ἀδελφοί.

1821 τῆ δεκεμβρίου ιη'.

(Ἄρχετον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1821).

100.

(Βεβαίωσις τοῦ Δημ. Ὑψηλάντου διὰ τὸν Ἐμμ. Παπᾶ)

Ὁ φιλογενέστατος Μανωλάνης Παπᾶ,

Στρατολογήσας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ Γένους ἐπολέμει γενναίως τοὺς τυράννους εἰς τὰ μέρη τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῆς Κασσάνδρας, διὸ καὶ Ἀρχιστράτηγος τῶν μερῶν τούτων ἐψηφίσθη παρ' ἡμῶν.

Ἐπειδὴ δὲ κακῆ τύχῃ ἀπέθανεν ἐξ ἀποπληξίας, εἰς ἀπόδειξιν τῶν ὑπὲρ τοῦ Γένους ἀγώνων καὶ εὐεργεσιῶν του ἐδόθη εἰς τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὸ παρὸν ἡμέτερον ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον μαρτυρικόν.

Δημήτριος Ὑψηλάντης.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 25 Δεκεμβρίου 1821.

(Ἄπὸ ἀντίγραφου τὸ ὅποτον εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἑθνικὴν Βιβλιοθήκην, Ἄρχετον Ἀγωνιστῶν. Φάκελλος Ἐμμ. Παπᾶ, ἀρ. 7).

101.

(Ἐπιστολὴ τῆς Καγουζελαρίας τῆς νήσου Ὑδρας)

Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν μας δσιώτατος Ἀκάκιος Ἐσφιγμενίτης στέλλεται ἀπὸ ἡμᾶς ἐφωδιασμένος μὲ δύο ἄλλα γράμματα ἐν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ προσκυνητοῦ ἡμῶν δεσπότη, καὶ ἕτερον τοῦ καθηγουμένου τοῦ Ἐσφιγμένου κὺρ Εὐθυμίου νὰ εὔρη τοὺς συναδέλφους αὐτοῦ οἵτινες διὰ τὴν εἴσοδον τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος ἔφυγον ἀπὸ τὸ Μοναστήριον τοὺς μὲ μίαν Γολέταν καὶ μίαν Σκαμπαβίαν αὐτῶν πέρνοντες καὶ ὅσα πράγματά των ἐδυνήθησαν καθὼς ἐπληροφορήθημεν ὅτι αὐτὸ τὸ Μοναστήριον τόσον ὁ ἡγούμενος των ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ πατέρες μὲ πολλὴν προθυμίαν φιλοξενίας ἐδούλευσαν τὸ γένος καὶ κάθε ἄρμαμέντο ἐλληνικὸ ἐκεῖ ἔκαμνε τὸ κατάλυμα καὶ τέλος πολλὰ ὑπερμάχησαν μὲ ὄλας των τὰς δυνάμεις διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ γένους καὶ ἐζημιώθησαν καὶ κατειρέχθησαν ἀπὸ τοὺς ἐναντίους.

Διὰ ταῦτα τὰ αἴτια συνιστῶντες αὐτοὺς τοιοῦτους εἰς κάθε φιλογενῆ καπετάνιον τόσον Ὑδραῖον, Σπειζιώτην καὶ Ψαριανόν, ὅσον καὶ κάθε ἄλλης Ἑλληνικῆς νήσου ὅπου δηλ. εὐρίσκεται, ἀξιοῦμεν νὰ μείνωσιν ἐλεύθερα τόσον τὰ πλοῖα των ὅσον καὶ ὄλα τὰ πράγματά των καὶ ἐὰν τινὲς μὴ ἤξεύροντες ἐπῆραν τίποτε ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα νὰ τὸ ἐπιστρέψῃ πίσω εἰς αὐτοὺς, καὶ οὕτω νὰ τοὺς παρακινήσετε νὰ ἔλθωσιν ἐνταῦθα εἰς τὴν Νῆσον μας, ἐπειδὴ καὶ περιμένονται ἀφεύκτως.

Ἰωακὼβω Ἰανουαρίου ἱβη Ὑδρα.

(Γ.Σ.) Οἱ πρόκριτοι τῆς Νήσου Ὑδρας.

(Ἄρχιστον Ἰ. Μ. Ἐσφιγμένου, Πρβ. καὶ Παχώμιον, ἔ.ξ., σ. 107).

102.

(Ἐπιστολὴ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ὑπ' ἀριθμ. 249 Δ')

Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας

Ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν δσιώτατος Ἀκάκιος Ἐσφιγμενίτης ἐφωδιασμένος μὲ γράμμα τῆς Καγουζελαρίας τῆς Ὑδρας καὶ μὲ ὑπόγραφον γράμμα τοῦ καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐσφιγμένου, ἀπέρχεται (;) νὰ παραλάβῃ τὰ καΐκια δηλ. τὴν τε Γολέταν καὶ Σκαμπαβίαν τοῦ Μοναστηρίου ὁμοῦ μὲ τοὺς πατέρας τῆς αὐτῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ μὲ τὰ ἐν αὐτοῖς πράγματα. Ὅθεν οἱ ρηθέντες πατέρες μὲ τὸ νὰ ἔδειξαν ἀνέκαθεν μεγάλον ζῆλον καὶ σχεδὸν ἐθνύσασαν τὸν ἑαυτὸν τοὺς διὰ

τὴν πρόοδον καὶ ἐλευθερίαν τοῦ γένους καθὼς παρὰ πάντων μαρτυρεῖται καὶ διὰ τοῦτο κατετρέχθησαν, Τούτου χάριν πατρικῶς ἐν Κυρίῳ εὐχόμενοι πᾶσι τοῖς εἰς θάλασσαν Προεξάρχουσιν εἰς τὸ νὰ παρέξητε αὐτοῖς κάθε ἐλευθερίαν καὶ εὐκολίαν διὰ νὰ φθάσουν εἰς Ὑδραν ἀνυπόπτως καὶ μὲ κάθε θάρρος καθὼς καὶ τὸ τῆς ἐνταῦθα καγουζελαρίας γράμμα διακελεύεται, διότι ἀφεύκτως περιμένεται ἐνταῦθα ἢ ἄφιξις τῶν Ἑσφιγμενιῶν πατέρων μὲ ὅλα τὰ πράγματα ὅπου ἔχουσιν εἰς τὰ καΐκια των χωρὶς νὰ λείψῃ ἔσωθεν τὸ παραμικρόν.

Λοιπὸν τοῦτο πάντες πληροφορημένοι, ποιήσατε ἐξ ἀποφάσεως ὡς διακελευόμεθα ἵνα ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογία ἦ μὲθ' ὑμῶν. ἀμήν.

Ἰωακβ' ιγ' Ἰανουαρίου Ὑδρα.

Ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος καὶ ἐν Χφ εὐχέτης.

(Ἄρχετον Ἰ. Μ. Ἑσφιγμένου. Πρβ. καὶ Παχωμιου, ἔ.ἀ., σ. 106).

103.

(Αἰτήσεις χάριτος ἀπὸ τὸν Σουλτάνον)

Κράτιστε Βασιλεῦ, διαιωνίζοι τὸ κράτος σου ὁ παντοκράτωρ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.

Τὸ δουλικόν μας ἀρτιζιχάλι τῶν σκλάβων σου, δὲν ἀφορᾷ εἰς ἄλλο, παρὰ νὰ φανερώσωμεν ὅτι ἔξαφνα ἐπέπεσε καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀθλίους ἢ ἀπαραδειγματίσιος κακία τῶν ὁμογενῶν μας ἀποστατιῶν, οἱ ὅποιοι περικλείοντές μας μὲ τὰ πολεμικά τους ἄρματα, διὰ θαλάσσης καὶ διὰ ξηρᾶς, μᾶς ἐβίαζον δυναστικῶς διὰ νὰ φανῶμεν μὲ ἐκείνους ὁμόφρονες· πρᾶγμα ὁποῦ μῆτε τὸ αἶνί μας μᾶς ἐπιτρέπει μῆτε τὸ ἐπάγγελμά μας. καὶ ἐν τούτοις ὄντες τοῖς δεινοπαθήμασι τῶν ἀχρείων ἐκείνων, οὐκ ἠδυνάμεθα οἱ ἀπὸ θαλάσσης νὰ ἐξέλθωμεν καὶ ἀπὸ ξηρᾶς — καὶ νὰ προσφύγωμεν εἰς καμμίαν σκέπην βασιλικήν τῆς διὰ νὰ προσκλυθῶμεν, καὶ νὰ ζητήσωμεν παραμυθίαν καὶ βοήθειαν, ἐσχάτως ἐτολήσαμεν διὰ νὰ προστρέξωμεν κρυπτῶς εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ ἀνέκαθεν οἱ Θεσσαλονικεῖς μᾶς καταδιώκουν, καὶ μᾶς ἐπιβουλεύονται ἀκαταπαύστως πάντοτε καὶ μόλις εἴχομεν ἐξέλθει τῶν ὁρίων μας διὰ νὰ ὑπάγωμεν πρὸς αὐτοὺς ἐξ ἀνάγκης καὶ εὐρόντες καθ' ὁδὸν ἀγγελῆδὸν τοὺς ραγιάδες ὄλων τῶν χωρίων σὺν γυνεξὶ καὶ τέκνοις ὁποῦ ἐλυτρώθησαν ἀπὸ τὴν σφαγὴν τῶν Θεσσαλονικέων καὶ ἀπὸ τὴν πυρπόλησιν καὶ κατερήμωσιν τῶν χωρίων των, γυμνοὺς καὶ τετραχη-

λισμένους προσφεύγοντας διὰ τὰ διασωθῶσιν εἰς τὸν τόπον ἐδῶ μὲ φόβον ἐπιστρέψαμεν καὶ ἡμεῖς.

Οἱ δὲ ραγιάδες φθάσαντες εἰς τὰ σύνορά μας, ἀμέσως ἔκαναν ἀπαντήσεις κατὰ τὴν δύναμιν των καὶ παραμικρὰ μειριζία, διὰ τὰ λυτρωθῶσιν ἀπὸ τὴν σφαγὴν. Καὶ οὕτω μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ κράτους τῆς διεφνύλαχθησαν, ἕως οὗ ἔφθασεν ὁ Πολυχρόνιος βεζίρης τῆς εἰς Κασάνδραν τοῦ ὁποίου τὴν ἄφιξιν μαθόντες οἱ σκλάβοι τῆς, χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ ἐγκαρδιωθέντες ἀπεδιώξαμεν μὲ ὀργὴν μας μεγάλην καὶ ἀγανάκτησιν τοὺς διατρίβοντας εἰς τὸν τόπον εἰσέτι ὀλίγους ἐκ τῶν κακουργῶν ἐκείνων, καὶ προσετρέξαμεν εἰς Κασάνδραν, πρὸς τὸν εἰρημένον πολυχρόνιον καὶ τροπαιοῦχον βεζίρη τῆς προσφέροντες τὴν προσκύνησίν μας, καὶ τὴν πίστὴν μας ὑποταγὴν, ὡς ἀνέκαθεν πιστοὶ ραγιάδες τῆς κραταιᾶς βασιλείας τῆς. ὁ ὁποῖος πολυχρόνιος βεζίρης τῆς, ἐλθὼν ἐπιτοπίως καὶ καθίσας εἰς τὸ στόμιον τοῦ Ἁγίου Ὄρους μὲ ὄλον του τὸν στρατὸν ἐστάθη εὐτυχῆς μὲ τὴν θεφώγιτον γνῶσίν του καὶ γλυκύτητα καὶ συμβουλὰς του πατρικῶς καὶ ἔλκυσεν ὄλους τοὺς ραγιάδες σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις τοὺς ἀπὸ τὰ προειρημένα χωρία. καὶ τοὺς ἔβγαλεν ἔξω καὶ τοὺς κατεσκήνωσε μὲ μεγάλην του φιλανθρωπίαν εἰς τὰ πυρποληθέντα, καὶ κατασκαφέντα προτέρως χωρία των. Συνάξας καὶ ὅλα τὰ ἄρματα, ὅσα τε φέροντες ἔδωσαν μόνοι τους οἱ ραγιάδες, καὶ ὅσα ἐξετάσας καὶ ἀνερευνήσας δι' ἐπιβολῆς (;) καὶ ἀγχινοστάτως εὗρε κεκρυμμένας εἰς ρουμάνια καὶ εἰς τὴν γῆν καὶ εἰς λοποὺς κατοίκους. καὶ οὕτω παρηγορηθέντες καὶ ἡμεῖς μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ πολυχρονίου Βεζίρη τῆς, προστρέχομεν εἰς τὸ πολνεύσπλαχρον ἔλεος τῆς συμπεθεσιότηης μεγαλοκρατορίας τῆς ζητοῦντες δακρυρρόως τὴν συγχώρησιν καὶ ἄφεσιν εἰς ὅσα εἰς Θεὸν καὶ εἰς τὸ Θεόσεπιον Κράτος τῆς ἐπιταίσαμεν ἐκουσίως καὶ ἀκουσίως καταδυναστευόμενοι ὑπὸ τῶν θεοργίστων ἐκείνων ἀποστατιῶν καὶ εἰς ὅσα ἄλλα μᾶς διέβαλον οἱ μισοῦντες καὶ ἐπιβουλευόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἡμᾶς τε καὶ τὸν τόπον αὐτόν. Καὶ εἰς δείγμα τῆς ἀληθοῦς καὶ πισιοτάτης εὐπειθείας μας, μὲ ὄλην μας τὴν πτωχείαν καὶ δυστυχίαν καὶ ζημίαις, ὅπου ἔδοκιμάσαμεν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ σύστημα τῶν κακούργων, μὲ κάθε μας εὐχαρίστησιν καὶ ἀγαλλομένην καρδίαν, προσφέρομεν εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης μας διπλὴν τιμὴν εἰς καταμέτρησιν τῶν βασιλικῶν χαρατζίων μας, καὶ εἰς τὸ Τζέπ χονμαγιούν τὰ δίδωμεν τὸ διπλοῦν ὑποσχόμενοι καὶ εἰς κάθε βασιλικὴν ἐπιταγὴν τὰ δεῖξωμεν τὴν κατὰ δύναμιν καὶ εἰς ποσότητά μας προθυμοτάτην δούλευσίν μας, ὅσοι ἐξ ἡμῶν διορισθῶσι, καὶ ὁποῦ. Διὸ

παρακαλοῦμεν καὶ προσπίπτομεν εἰς τὸ ἔλεος τῆς εὐσπλαχνικότητος τῆς μεγαλειότητος νὰ μᾶς εὐσπλαχνισθῇ, δακρυρρόως καθικετεύοντες, καὶ νὰ χάριση ἡμῖν τὰς γαῖας ἐκεῖνας τῶν πυρποληθέντων μετοχίων μας, διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν μὲ τὸν καιρὸν νὰ ἐξάγωμεν παραμικρὰν ζωοτροφίαν μας, ὅπου κατοικοῦμεν ἐπάνω εἰς πειρώδη τόπον, καὶ ἄνευ ἐκείνων τῶν μετοχίων μας δὲν δυνάμεθα διὰ νὰ ζήσωμεν. Ἔτι δὲ ἀναπαρακαλοῦμεν ὅπου νὰ ἐπιτάξῃ διὰ νὰ σταθοῦν καὶ μερικοὶ ἄνθρωποι, οἱ πλεόν ἡμεροὶ καὶ συμπαθεῖς καὶ φιλόπτιχοι, ἐκ τοῦ στρατεύματος τοῦ πολυχρονίου βεζίρη τῆς πρὸς παρηγορίαν μας καὶ διὰ φύλαξιν τοῦ τόπου ἐκ τοῦ νησιου τῆς Ἀμουλιανῆς, ὅπου πάντοτε ἐμφωλεύουν κακοὶ ἄνθρωποι καὶ κλέπται εἰς αὐτό, ἕως οὗ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴν βασιλικὴν δυνάμιν τῆς νὰ ἀναγκασθῶσι (;) καὶ νὰ προσκυνήσωσι τὰ νησιὰ ἐκεῖνα τῶν ἀποστειῶν καὶ νὰ κατατροπωθῶν, διὰ νὰ λυτρωθῶμεν ἀπὸ τὰς ἐνοχλήσεις καὶ τυραννίας των, καὶ τότε νὰ ἀνακουφισθῶμεν καὶ ἡμεῖς μὲ τὸ ἔλεός τῆς καὶ ἀπὸ αὐτὸ τὸ βάρος τῶν ἀνθρώπων τῆς διαφυλάξεως τοῦ τόπου μας, ὅπου ζητοῦμεν.

104.

< Ἴσον τῆς ὁμολογίας >

Διὰ τῆς παρούσης ὀλοσφραγίστου κοινῆς ἡμῶν ὁμολογίας γίνεται δῆλον, ὅτι ὑπεσχέθημεν ἅπαντες ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ Κομίτζῃ παρευρεθέντες ἐκ τῶν εἴκοσι Μοναστηρίων τοῦ Ἀγ. Ὄρους προϋστάμενοι, πρὸς τὸν πολυχρόνιον καὶ ὑψηλότατον βεζίρη καὶ πασὰ ἐφέντη μας τρεῖς χιλιάδας πονγγία τῶν ἄσπρων. τὰς μὲν δύο χιλιάδας διὰ τὸ μονιπτάκη τῆς βασιλείας τὰ δὲ ἄλλα χίλια τῆς ὑψηλότητός του διὰ τὰ πολλὰ ἔξοδα τῶν στρατευμάτων, καὶ τὰ μὲν ἡμιση ἐξ αὐτῶν νὰ μετρήσωμεν πεσῖνι τὰ δὲ ἄλλα ἡμιση μετὰ μῆνας τρεῖς καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς τοιαύτης ὑποσχέσεως ἡμῶν ἐγένετο ἡ παροῦσα ὁμολογία:

Ἰωκβω, Ἰανουαρίου ιγ'.

Ἄπαντες οἱ τῶν 20 Μοναστηρίων προεσιτῶτες βεβαιοῦμεν.

105.

Σημειώσεις τῶν ζητημάτων μας.

αον) τὸ νὰ σηκωθοῦν τὰ στρατεύματα ἀπὸ τοῦ Ὄρους καὶ νὰ μείνουν ἄνθρωποι 50 ἢ 100.

βον) τὸ νὰ μᾶς δοθῇ προθεσμία τριμηνιαίως, ἑξαμηνιαίως, ἔννεα-

μηνιαίως καὶ δωδεκαμηνίως εἰς ἀποπλήρωσιν τῶν ὑποσχεθέντων 3.000 πονγγίων καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ 500 πονγγεῖα νὰ δοθοῦν πεσίνι, καὶ ὄχι περισσότερα μὴ ἔχόντων τεσταρίκι διὰ περισσότερα.

γον) τὸ νὰ μᾶς δοθῇ πρὸς τὸ ραγιάς πονγιουρντί καὶ ξεχωριστὸ ρὰς πονγιουρντί, διὰ τοὺς προαναχωρήσαντας, διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἀνακατοικήσωμεν τὸν τόπον καὶ νὰ φέρωμεν καὶ ὅσα πράγματα λείπονται, διὰ νὰ οἰκονομηθῇ τὸ χρέος μας.

δον) νὰ καθικετεύσωμεν διὰ νὰ μᾶς ἐλεήσῃ ἡ βασιλεῖα τῆς τὸ νὰ ἔχωμεν αὐθις τὰ μετόχιά μας καὶ τὰ μοναστηριακά μας μούλκια, ὁποῦ εὐρίσκονται διὰ ζωτροφίαν μας.

εον) νὰ μᾶς δοθῇ ἄδεια διὰ νὰ ἔχωμεν δύο τρεῖς ἀνθρώπους εἰς Θεσσαλονίκην ἐπιστάτας εἰς τὸ νὰ ἀπεμπολῶμεν, ὅ,τι ἂν ἔχωμεν διὰ πώλησιν, καὶ ἓνα δύο διὰ τὴν Πόλιν.

ζον) νὰ μᾶς δοθῇ διὰ τῆς προστασίας τοῦ Ὑψους τοῦ βασιλικὸν προσκυνητὸν φερμάνι διὰ νὰ δυνάμεθα νὰ μετακομίζωμεν ἑσοδίαν ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀπὸ Καβάλας, Δήμνου, Ἰμβρου καὶ ἄλλων μερῶν ἐν καιρῷ ἀνάγκης μας.

(Ἐντίγραφον περιλαμβάνον καὶ τὰ τρία ἀνωτέρω (103, 104, 105), εὐρίσκεται τόσον εἰς τὸ Ἄρχεῖον Χιλανδαρίου, Φάκελλος 1822, ὅσον καὶ εἰς τὸ Ἄρχεῖον Ἰ. Μ. Ἰθίρων).

106.

(Τ.Σ.) Μεχμέτ Ἐμὶν Ἀβδουλλάχ

Κατὰ τὴν ἀνταρσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους φανερωθέντος οἱ οἱ Μοναχοὶ τῆς χερσονήσου τοῦ Ἁγ. Ὄρους προστατεύοντες τοὺς χριστιανοὺς ὑποτελεῖς τῶν Δήμων καὶ χωρίων Καλαμαριάς, Κασσάνδρας, Μαδεμίων καὶ Λαγκαδᾶ τῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης καὶ συνιηροῦντες αὐτοὺς εἰς τὰ Μοναστήριά των, ὑποστηρίζοντες δ' οὕτω τὸ ἐπαναστατικὸν κίνημα αὐτῶν, καὶ πρὸς ἐπίτευξιν αὐτοῦ ἐτόλμησαν ἀπὸ κοινοῦ νὰ δρᾶσωσι, ἀπεστάλην μὲ πλήρη ἀνεξαρτησίαν πρὸς καταστροφὴν καὶ ἐξόντωσιν αὐτῶν.

Ὅτε ὁμως χάριτι θεῆς ἔφθασα κατ' αὐτῶν οὗτοι ἐξεληθόντες εἰς προϋπάντησίν μου καὶ προβάλλοντες δικαιολογίας ἐξελιπάρησαν ἔλεος καὶ ἀμνηστειαν, ἐκβαλόντες δὲ τοὺς πλέον τῶν πέντε ἢ δέκα χιλιάδων ὑποτελεῖς χριστιανοὺς ἐκ τοῦ Ὄρους καὶ τῶν Μονῶν αὐτῶν, ἔνθα ἐπροστάτευον καὶ ἀπέκρυπτον αὐτούς, ἀποστείλαντες εἰς τὰς πατρίδας των, ἐξαιτήσαντι συγχώρησιν παρὰ τῆς Ὑψηλῆς Κυβερνήσεως αὕτη

εὐδοκίασα νὰ δεχθῆ τὴν αἴτησίν των συνεχώρησε τὰ ἐγκλήματα αὐτῶν κατὰ τρόπον ἐμπρόποντα εἰς τὴν συμβολίζουσαν τὴν εὐσπλαγχτίαν καὶ δόληφιν τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ὡς ἐκ τούτου ἐπειδὴ ἐπιβάλλεται τοῖς πᾶσι ἵνα μὴ τοῦ λοιποῦ προσβάλλῃ τις καὶ ἐνοχλῆ αὐτούς, ὅπου καὶ ἂν μεταβαίνωσι, συνταχθὲν τὸ παρὸν διάταγμα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει στρατοῦ ἀπεστάλη εἰς τοὺς κομιστὰς αὐτοῦ μοναχοὺς τῆς ἐν Ἀγίῳ (Ὄρει) Μονῆς Ἐσφιγμένον, ὅπως μὴ τυχὸν ὑποσιτῶσιν οὗτοι βιάσανα μηδὲ ἀπειλὴν ἐκ μέρους τῶν δικαστῶν τῶν προκρίτων, τῶν ἀξιωματικῶν τῶν εὐρισκομένων εἰς τὰς ὑποδιοικήσεις, τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία εἰς τὰ ὅποια μέλλουσι περιέροχθεσθαι οὗτοι κατὰ τὰ μάταια αὐτῶν ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ μὴ παρακωλύονται ἐν τῇ κατὰ παραχώρησιν τοῦ ἱεροῦ Νόμου ἐπιτετραμμένη ἐκτελέσει τῶν ψευδῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν τελετῶν. Διὸ ἐπιβάλλεται ὑμῖν, ὅταν θεῖα συνάρσει φθάσῃ τὸ Διάταγμα τοῦτο, ἐνεργῆτε συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις αὐτοῦ καὶ ἀπέχητε παντὸς ἀπάδοντος αὐτῶ.

Τῇ 17 Δεμαζιλ-ουλ-εββέλ 1237 (8 Φεβρουαρίου 1822).

Μεχμέτ Ἐμὶν Ἀβδουλλάχ

(Ἀντιγραφὴ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τοῦ Γέρο Παχωμίου, σελ. 124).

107.

(Ἐπιστολὴ χαρτοφύλακος Νικηφόρου)

Τῷ δοιολογιωτάτῳ κ. Γαβριήλ Ἰβηρίτῃ ἀνεπιφῶ τοῦ πρώην Κορίνθου ὑγιῶς. Εἰς Λεωνίδιον τῆς Τζακωνίας κατὰ τὴν Πελοπόννησον....

Τὴν περιπόθητόν μοι Ὀσιολογιότητά της ἀπὸ ψυχῆς ἐν Κυρίῳ ἀσπαζόμενος, ἠδέως προσαγορεύω.

Εὐρισκόμενος εἰς τὴν νῆσον Σύρον ἐν τῷ Ἀημιῶ καραβίῳ μετὰ τὸ ὅποιον διεσώθην ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος κατὰ τὸ 1821 ἔλαβον κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον μῆνα (τοῦ 1823) τὸ ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου γράμμα αὐτῆς καὶ ὑπερεχάρην τὰ μέγιστα λαβὼν ὀλίγην ἀναφυχὴν τῆς ταλαιπωρίας καὶ δυστυχίας μου, ἀξιοθελῶν τοῦ περὶ αὐτοῦ τούτου καὶ περὶ τῆς ἐφετιῆς μοι ὑγείας του δηλωτικοῦ. Ἐπομένως εἶδον καὶ τὰ σημειούμενα αὐτῆς ὅτι ἀπαρηγόρητος εἶναι ἡ λύπη τῆς ψυχῆς της, ὑστερημένη οὐ μόνον τῆς προσωπικῆς μου παρουσίας εἰς τοσοῦτον καιροῦ διάσπασμα, ἀλλὰ καὶ γραμμάτων μου καὶ ὅτι διὰ τῆς Ὑδρας μοι ἔγραψεν εἰς Σκόπελον, μαθοῦσα ὅτι ἐκεῖ εὐρίσκομαι...

Ἀποκρινόμενος τῇ δηλοποιῶ τὰ κατ' ἐμέ, ἂν ἕως τῶρα δὲν ἔμα-

θεν ὅποσα δεινὰ ἐδοκίμασα. Ἐνῶ ὁμως ἀνταμώθη εἰς Ὑδραν μετὰ τῶν ἐκεῖ ἡμετέρων ἔδει νὰ τὰ μάθη, οἷτινες διὰ νὰ μὴ τὴν λυπήσουν, ἴσως δὲν τῇ ἐδιηγήθησαν, ἢ ἄλλως τὰ ὁποῖα εἶοιν ἀπερίγραπτα καὶ ἐπιλήψει με ὁ χρόνος διηγούμενόν με αὐτά.

Οἱ εὐλογημένοι Ἅγιοι Πατέρες καὶ ἀδελφοί, ἀφοῦ ἐβγήκαν εἰς τοιοῦτον σιοχασμόν, διὰ νὰ προσκυνήσουν τὸ Ἅγ. Ὅρος, πάλιν εἰς τὴν ἰδίαν ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν, κρίναντες τοῦτο μικρὰν ὑπόθεσιν, ἐπέκριναν εἰς ἀποφυγὴν κοινοῦ αὐτῶν κινδύνου καὶ δικαιολογίαν, δῆθεν, νὰ ρίψωσιν εἰς ἰδιαίτερον κίνδυνον ἐμὲ τὸν ἀδελφόν των καὶ στήσαντες νυκτὸς Συνέδριον ἐν τῇ τοῦ Κουτλουμουσίου, ἀπεφάσισαν ὅπως τῇ ἐπιούσῃ πρωτὶ μὲ πιάσωσι καὶ μὲ παραδώσωσιν εἰς χεῖρας ἐχθρῶν, ὡς οἱ υἱοὶ τοῦ πατριάρχου Ἰακῶβ ἐπώλησαν τὸν ἀδελφὸν αὐτὸν εἰς ἄλλοεθνεῖς. Μασθῶν δὲ τὴν ἐπιβουλήν ταύτην, μόλις διέφυγον τὸν τοιοῦτον κίνδυνον φεύγων ἀπὸ Καρσάς, εὗρεθεις ἐκεῖ κατ' ἐπίμονον προλαβοῦσαν θύλησίν των καὶ ζήτησιν καὶ διευθέτησιν τῶν κοινῶν τῶν τότε ὑποθέσεων καὶ διωκόμενος ἀπὸ πολλοὺς ἐτοιμασθέντας παρ' αὐτῶν ἐνόηλους διεσώθη εἰς Ἐσφιγμένον γυμνὸς καὶ ὑστερημένος τῶν ἐμῶν πάντων πραγμάτων τε καὶ ἄλλης καταστάσεως, χωρὶς νὰ δυνηθῶ νὰ κατέλθω εἰς τὴν ἡμετέραν Μοῆν καὶ ἄραι τι τῶν ἐμῶν, καὶ ἀπεράσας ἀπὸ Ἐσφιγμένου διὰ θαλάσσης νυκτὸς εἰς Πρόβλακα, ἐσιγουραγίσθη εἰς τὸ ἐκεῖ εὐρισκόμενον Δήμνιον πλοῖον, πρίκιον, διοικούμενον παρὰ καπετάνου ἀνδρὸς ἀγαθωτάτου, μὲ τὸ ὁποῖον ἀναχωρήσας ἀπὸ Πρόβλακος κατ' εὐνείαν χωρὶς νὰ σταθῇ τρόπος ἀπὸ τὸν καιρὸν νὰ σταθῶμεν ἀπὸ τὰ ἡμέτερα. Διέτριβον εἰς αὐτό, κατὰ συμπάθειαν καὶ φιλανθρωπίαν τοῦ καπετάνου εἰς διάστημα δύο ἡμισυ χρόνων, συμπαραχειμάζων ἐν αὐτῷ εἰς Σκόπελον, δύο χειμῶνας, εἰς πόρτον ἐκεῖσε ἔρημον κατὰ τὴν ὀνομασίαν καλούμενον Πάνερμον, ἀπέχον τῆς ἐκεῖ χώρας δύο ὠρῶν διάστημα, συμπλέων μὲ αὐτὸν καὶ εἰς ἄλλα μέρη...

1824 Ἀπριλίου 20 Κέρκυρα.

Τῆς ἀγαπητῆς μου ὀσιολογιότητος ἀγαπητὸς ἐν Κυρίῳ
Πατὴρ Νικηφόρος Ἰβηρίτης Χαροτοφύλαξ

(Ἀντιγραφή ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου Ἐσφιγμένιτου, ὅστις τὸ ἀντέγραψεν ἀπὸ ἄγνωστον πηγὴν, δι' ἧς καὶ τὸ ἀναδημοσιεύω, λόγῳ τῆς ἔξαιρέτικης ἱστορικῆς σημασίας του).

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

1. 'Επιστολή 'Ι. Γούτα Καυταντζόγλου πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς 'Ι. Μονῆς 'Εσφιγμένου Εὐθύμιον. Θεσσαλονίκη θ' Σεπτεμβρίου ,αωιβ'.
2. 'Επιστολή Γ. 'Ε. Μόραλη καὶ Σια πρὸς ἡγούμ. 'Ι. Μ. 'Εσφιγμένου Εὐθύμιον. Σμύρνη 27 Ὀκτωβρίου 1812.
3. 'Επιστολή 'Ιωάννου Κώνστα πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς 'Ι. Μ. 'Εσφιγμένου Εὐθύμιον. Σμύρνη 15 'Ιουλίου 1819.
4. Γρηγορίου Ε' Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Πρὸς τοὺς 'Επιστάτας καὶ Ναζήριδες τῆς Κοινότητος τοῦ 'Αγιωνύμου Ὁρους ,αωκ'. Σεπτεμβρίου Βα (ἴσον).
5. Ταχβήλιον τῆς 'Ι. Μ. Χιλανδαρίου (διὰ τὰ χαράτζια) ,αωκ'. Ὀκτωβρίου η'.
6. < Πόλιτζες >.
7. 'Απόσπασμα ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 346 κώδ. τῆς 'Ι. Μ. 'Εσφιγμένου.
8. Ὁμολογία.
9. Συνεισφοραὶ τῶν Μονῶν.
10. 1821 Ἀπριλίου 28. < Κουμπάνια ὁποῦ δίδομεν εἰς τοὺς σερδαρέους >.
11. < Καταγραφή τοῦ ψωμοῦ καὶ τῶν ἄλλων βρωσίμων καὶ τοῦ κρασιοῦ, ὅπου ἐδώσαμεν εἰς τὰ καράβια εἰς ταῖς πότουραις τῷ ,αωκ' ἔτει >.
12. < Κατάστιχον τῶν ὄσων ἐξοδεύσαμεν εἰς πότουρες καὶ εἰς τὰ καράβια ἀπὸ κη'ς ἀπριλίου ἕως βας 'Ιουνίου.
13. Ἀποδείξεις πληρωμῆς τοῦ ἀναλόγου τῶν 10.000 γρ.
14. 'Επιστολή Αἰγινητῶν πρὸς τὴν 'Ι. Κοινότητα τοῦ 'Αγ. Ὁρους. Αἴγινα 29 Μαΐου 1821.
15. Συμφωνητικὸν μὲ τὸν καπ. 'Αθανάσιον Λήμιον. 1821 'Ιουνίου 1.
16. Ἀπόδειξις πληρωμῆς τῶν κεφαλαίων τῆς 'Ι. Μ. Χιλανδαρίου ,αωκ' 'Ιουνίου γη'.
17. Οἱ πρόκριτοι κλπ. τῶν Μαδεμοχωριῶν πρὸς τὴν 'Ι. Κοινότητα, 1821 'Ιουνίου γη'.
18. 'Επιστολή 'Εμμ. Παππᾶ < Τοῖς προεστῶσι τῆς Κοινότητος >, 1821 'Ιουνίου 3 Στρατόνι.
19. < Ἐκ τῆς Γκελαρίας τῆς νήσου Σκοπέλου >, πρὸς τὴν 'Ι. Κοινότητα 1821. 'Ιουνίου 4 Σκόπελος.
20. Ἀθανασίου Μαργαρίτου καὶ Νικόλα < Πρὸς τοὺς... ναζήριδες καὶ ἐπιτηρητὰς τῆς κοινότητος τοῦ 'Αγ. Ὁρους, 13 'Ιουνίου 1821 Ἐρισός >.
21. Ἀπόδειξις παραλαβῆς 2.000 γρ. ἀπὸ τοὺς 'Ιωσήφ Ξηροποταμινὸν καὶ Θεόκλητον Δαυριώτην, ,αωκ' 'Ιουνίου ιδ'.
22. 'Εμμ. Παππᾶ πρὸς 'Ι. Κοινότητα. 1821 'Ιουνίου 16 Πολύγυρος.
23. Μαδεμοχωριτῶν πρὸς 'Ι. Κοινότητα. 'Ιουνίου 17 (1821).
24. Δ. Ὑψηλάντου πρὸς 'Ι. Κοινότητα 18 'Ιουνίου 1821.
25. < Κονδράντο τοῦ καπετᾶν τζουγάνου >, ,αωκ'. 'Ιουνίου 20.
- 25^α. < Ἀποδεικτικὸν τοῦ καπ. τζοάνου... ὅτι ἔλαβε τὸν μισθὸν του >.
26. Λαζάρου καὶ Γεωργίου Κουντουριώτη πρὸς 'Ι. Κοινότητα 21 'Ιουνίου 1821.

27. « Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ὑδρας », πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα, «αωκα' Ἰουνίου κα'.
28. Ἀπόδειξις Ἱ. Κοινότητος περὶ παραλαβῆς 2.000 ἀπὸ τὸν Δ. Ὑψηλάντην.
29. Ἀπόδειξις Διον. Πύρρου κλπ. παραλαβῆς 500 γροσ. ἀπὸ Ἱ. Κοινότητα. 23 Ἰουνίου 1821.
30. « Τὰ ὅσα ἔξωδα ἔγιναν ἀπὸ τὸ Ὅρος ἕως Ὑδρα » ἀπὸ τοὺς Δ. Πύρρον, Κοσμᾶν κλπ.
31. Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα, «αωκα' Ἰουνίου κς' Κασσάνδρα.
32. Συμφωνητικὸν μὲ δύο Σκοπελίτας πλοιάρχους. 1821 Ἰουνίου 28. Σκόπελος.
33. « Τοῦ ἄρχοντος ἀπὸ Κασσάνδραν » «αωκα' Ἰουνίου κς', πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα.
34. Συμφωνητικὸν μὲ τὸν καπ. Γιώργη Καμπούρη. 1821 Ἰουνίου 30. Σκόπελος.
35. « Ταχβήλιον Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου ἕνεκα τοπικῶν ἐξόδων » Ἰουλίου 1821. 10 γρ. κατὰ κεφαλὴν.
36. « Ταχβήλιον Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου ἕνεκα τῶν αἰγιοδοπροβάτων... ἐπὶ κεφαλῆς. ἀνά παράδες 13 ». 1821 Ἰουλίου 7.
37. Ἐντολὴ τῶν Ἐπιστατῶν πρὸς τὸ Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου διὰ νὰ δοθῆ φαγητὸν εἰς τὸν Ἰωάννην Μπουλιούμπαση καὶ 16 ἀνθρώπους του », μὲ τὴν ἐπαναστατικὴν σφραγίδα 3 Ἰουλίου 1821.
38. « Ἐπιταγὴ τῆς Ἱ. Κοινότητος εἰς τὸ ἑαυτῆς σιράτευμα ». «αωκα' Ἰουλίου Δ'.
39. Καλλινίκου Παρασκοβίκη πρὸς τὴν ἁγίαν Σύναξιν, διὰ νὰ τοῦ πληρωθῆ ἡ « πόλιτσα » « Ἐκ Λαύρας 1821. Ἰουλίου 4 ».
40. Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα «αωκα' Ἰουλίου Εη Ἐσπέρας. Κασσάνδρα ».
41. Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα « 1821 Ἰουλίου 9 Κασσάνδρα ».
42. Ἐγκύκλιος Ἱ. Κοινότητος « Τοῖς ἐπιτρόποις κλοῖς τῆς σεβ. Μ. Παντοκράτορος ». «αωκα' Ἰουλίου Θ' ».
43. « Κατάστιχον τοῦ προηγουμένου Καλλινίκου ἐπιστάτου » (Ἰούνιος - Ἰούλιος 1821).
44. Οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Ὑδρας πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. « Ὑδρα τῆ 14 Ἰουλίου 1821 ».
45. Ἐγκύκλιος Ἱ. Κοινότητος « τοῖς... Ἐπιτρόποις κλπ. τῆς Ἱ. Μ. Παντοκράτορος... » «αωκα' Ἰουλίου 17 ὥρα ἑννάτη ».
46. « Ἀπαντες οἱ ἐν τῇ κοινῇ Συνάξει... προϊστάμενοι », « Τοῖς... ἁγ. Ἐπιτρόποις κλπ. τῆς Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου » «αωκα' Ἰουλίου καη ».
47. Ἴσον τοῦ ἀπὸ τοῦ Ἀγ. Εὐστρατίου πρὸς τὸν Ρῆγα γράμματος ». « 22 Ἰουλίου 1821 Ἀγ. Εὐστράτιος ».
48. « Ἡ βουλὴ τῆς νήσου Ψαρῶν », πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. « τῆ 30 Ἰουλίου 1821. Ψαρά ».
49. « Ὅσον τζεπχανὲν ἐδώσαμεν εἰς τὸ ὄρδι κλπ. » ἀπὸ κατάστιχον τῆς Ἱ. Μ. Ἐσφιγμένου.
50. « Τὸ κονδράτον τοῦ καπ. Ἀναστάση λημναίου ». « 1821 Αὐγούστου 6 ».
51. « Ὅσα μᾶς ἐδόθησαν ἀπὸ τὸ κοινόν... ». « Αὐγούστου ς' ».
52. « Ἐξοδα... μετὰ τοῦ γέροντος Παρθενίου ». 1821 Αὐγούστου.
53. «αωκα' Αὐγούστου. Λ/σμός τῶν εἰς Ὑδραν ἀποσταλέντων... Παρθενίου... Ξενοφωντινοῦ καὶ Γρηγορίου Γρηγοριάτου ».

54. Ἀπόδειξις ἐξοφλήσεως καπετ. Ἀθανασίου Γιανουλέτα. 1821 Αὐγούστου 11.
55. < Οἱ ἔφοροι τῶν Τρικέρων >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < ,αωκα' αὐγούστου ιβ'. Τρίκερα >.
56. < Εὐαγγέλου τοῦ ἱατροῦ >, < Τοῖς ἀγ. Ἐπιστάταις τῆς συνάξεως >. < Τῆ 13 Αὐγούστου 1821. Ὑδρα >.
57. < Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα < 1821 Αὐγούστου 19 Κασάνδρα >.
58. < γερο ζαχαρίας >, < τοῖς ἀγ. ἐπιτρόποις τῆς Ἱ. Μ. Παντοκράτορος >.
59. Ἐγκύκλιος Ἱ. Κοινότητος διὰ σύναψιν ἐντόκου δανείου ἀπὸ τὰς Μονὰς < ,αωκα' Αὐγ. κγ' >.
60. Ἐγκύκλιος Ἱ. Κοινότητος διὰ τὰς ἀδείας ἐξόδου ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος < ,αφκα' Αὐγούστου κγ' >.
61. Λογαριασμὸς προηγουμένου Ἰωσήφ Ξηροποταμινοῦ. < 1821 Αὐγούστου 24 Καραῖς >.
62. < Ἀπαντες οἱ τῆς Μ. Λαύρας προϊστάμενοι >, < πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα >. < ,αωκα'. Αὐγούστου κδ' >.
63. < Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < 1821 Αὐγούστου 29 Κασάνδρα >.
64. < Ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὑπερασπιστὴς τῆς Μακεδονίας >, πρὸς Ἱ. Μ. Κουτλουμουσίου. < 1821 31 Κασάνδρα > (ἀντίγραφον).
65. < Ἴσον καὶ ἀπαράλλακτον τοῦ πρὸς τὴν Ἱ. Μ. τῆς Μ. Λαύρας πεμφθέντος ραβασίου τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος, ἀρχηγοῦ καὶ ὑπερασπιστοῦ τῆς Μακεδονίας >. < 1821 Αὐγούστου 31 Κασάνδρα >.
66. Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς Ἱ. Κοινότητα. < 1821 Αὐγούστου 31 Κασάνδρα >.
67. < Δόσις. Εἰς ἐξόφλησιν ὁμολογιῶν τῶν πρὸ ἡμῶν ἐπιστατῶν >.
68. < Ἀπαντες οἱ τῆς Μεγίστης Λαύρας προϊστάμενοι >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < Σεπτεμβρίου β' >.
69. < Ἀπαντες οἱ... τοῦ Κουτλουμουσίου ἀδελφοὶ προϊστάμενοι κλποί >, < Τοῖς ἀγ. προεστῶσι τῆς Ἱερᾶς Κοινῆς Συνάξεως τῶν δεκαοχτῶ Ἱερῶν Μοναστηρίων >. < ,αωκα' σεπτεμβρίου βα >.
70. < Παρθένιος μπᾶϊλα ξενο... καὶ ὁ γεηγοριάτης γεηγόριος >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα < ,αωκα' σεπτεμβρίου γη >.
71. < Ὅσα πράγματα θέλει δώσει ὁ Γρηγοριάτης πρὸς τοὺς κοινούς ἐπιστάτας > 7βρίου 6.
72. < Ἀπαντες οἱ τῆς Μ. Λαύρας προϊστάμενοι >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < 1821 σεπτεμβρίου 8 >.
73. Ἀπόδειξις διὰ ἔξοδα φορτώσεως μεγάλου κανονιοῦ. < 1821 7βρίου 10 >.
74. Ἐμμ. Παππᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < 1821 Σεπτεμβρίου 10. Κασάνδρα >.
75. Δημ. Ὑψηλάντη πρὸς Ἐμμ. Παππᾶ. < Ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Τριπολιτζᾶς τὴν 11 Σεπτεμβρίου 1821 >.
76. Δημ. Ὑψηλάντη πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1821.
77. Διορισμὸς Ἐμμ. Παππᾶ ὡς ἀρχηγοῦ κλπ. ἀπὸ τὸν Δ. Ὑψηλάντην 11 Σεπτ. 1821.
78. Οἱ Προϊστάμενοι τοῦ Κουτλουμουσίου πρὸς τὴν Ἱ. Κ. Σύναξιν < ,αωκα' σεπτεμβρίου 14 >.

79. < Ἀπαντες οἱ τῆς Μεγίστης Λαύρας Προϊστάμενοι >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < ,αωκὰ' σεπτεμβρίου ιε' >.
80. < Οἱ κάτοικοι τῆς νήσου Ὑδρας >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα < 1821 Σεπτεμβρίου 20 >.
81. < Ὁ γρηγόριος Γρηγοριάτης >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα. < ,αωκὰ' σεπτεμβρίου κα' >.
82. Δ. Ὑψηλάντη, πρὸς τοὺς < προσετώτας καὶ πάντας τοὺς πατέρας τῶν ἱερῶν μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους >. Ἀπὸ Ἀργους τὴν α' Ὀκτωβρίου ,αωκὰ' >.
83. < Οἱ πρόκριτοι τῆς Νήσου Σπετζῶν >, πρὸς τοὺς < Προσετώτας καὶ πάντας τοὺς πατέρας τῶν ἱερῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους > < τῆ 2 Ὀκτωβρίου : 1821 >.
84. < Οἱ Πρόκριτοι τῆς νήσου Ὑδρας >, πρὸς τοὺς < Προσετώτας καὶ πάντας τοὺς Πατέρας τῶν Μοναστηρίων τοῦ Ἁγ. Ὁρους. < Ἀπὸ Ὑδρας τῆ 6 Ὀκτωβρίου 1821 >.
85. < Οἱ ἐπίτροποι τῆς χερσονήσου Κασάνδρας >, < Τοῖς ἁγ. ἐπιστάταις τῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγ. Ὁρους >. < ,αωκὰ' Ὀκτωβρίου ιδ' >.
86. < Ἐμμ. Παπᾶ πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα >. < 1821 Ὀκτωβρίου 20 Κασάνδρα >.
87. < Ἀπαντες οἱ κάτοικοι τῆς χερσονήσου Κασάνδρας, καὶ λοιποὶ χριστιανοὶ... > πρὸς τὸν Ἐμμ. Παπᾶ. < 1821 Ὀκτωβρίου 24 Κασάνδρα >.
88. < Ἀπαντες οἱ Προϊστάμενοι τῆς Ἱ. Μ. τοῦ Κουτλουμουσίου >, πρὸς τὴν Ἱ. Κοινότητα < ,αωκὰ' ὀκτωβρίου λ' >.
89. < γερο ζαχαρίας >, < Τοῖς... ἁγ. ἐπιτρόποις καὶ λοιποῖς προσετώσι καὶ πᾶσι ὅσοι εἰς τὴν Ἱερὰν Μοῆν τοῦ Παντοκράτορος > (χωρὶς χρονολογίαν).
90. < Ἀπαντες... οἱ τοῦ Χιλανδαρίου προΐσταμενοί >, πρὸς τὰς ἄλλας Μονάς. < 1821 νοεμβρίου 8 >.
91. < Ταχβήλιον Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου ἔνεκα τοῦ Βασιλικοῦ Μηρίου... > < ,αωκὰ' Νοεμβρίου ιεϋ >.
92. < Ταχβήλιον τῆς Ἱ. Μ. τοῦ Χιλανδαρίου, ἔνεκα πληρωμῆς Προμούντας τῶν Βασιλικῶν ἐφετινῶν χαρατζίων ἀνά Γρόσια 5... > < ,αωκὰ' Νοεμβρίου 15ϋ >.
93. Οἱ παρευρισκόμενοι ἀδελφοὶ τῆς Ἱ. Μ. Χιλανδαρίου, πρὸς τοὺς τῆς Ἱ. Μ. Βατοπεδίου. 1821 Δεκ. 1η .
94. < 1821 : δεκεμβρίου 4. Ἡ καταγραφή τοῦ καπ. Ἀθανασίου τὰ παιδιὰ καὶ καπ. παπᾶ Ἀρσενίου τῶν σερταρέων >.
95. < Καπ. Θεοδοῦς γεωργίου >, < 1821 σ/βρίου 6 Κόμιτζα >, πρὸς τοὺς ἁγίους Ἐπιτρόπους >.
96. Ὁκτὼ ἀδελφοὶ ἀπὸ τὴν Κούμιτζαν ; < Τοῖς προσετώσι τῆς Συνάξεως τῶν 20 μοναστηρίων > < 1821 δεκεμβρίου 7 >.
97. Ἀπόδειξις παπᾶ Γερμανοῦ φιλοθεΐτη διὰ 500 γρόσια. < 1821 Δεκεμβρίου 7 >.
98. < Ἀπὸ τὸν ἐνδοξότατον πῖρ ἐφένδιν (Μεχμέτ Ἐμῖν Ἀβδουλλάχ) καὶ τοῦ λόγου σας Ἐπίτροπε τοῦ Ἐσφιγμένου >. < ,αωκὰ' Δεκεμβρίου ιε' >.
99. < Ἀπαντες οἱ ἀδελφοὶ τῆς Ἱ. Μ. Δοχειαρίου >, < Πρὸς τοὺς παν. ἐπιστάτας τοῦ Χιλανδαρίου >. < 1821 τῆ δεκεμβρίου ιη' >.

100. Ὁ Δημ. Ὑψηλάντης διὰ τὸν Ἐμμ. Παπᾶ. « Ἐν Κορίνθῳ τῇ 25 Δεκεμβρίου 1821 ».
101. « Οἱ Πρόκριτοι τῆς Νήσου Ὑδρας », διὰ « κάθε φιλογενῆ καπετάνιον » « ,αοκβϞ Ἰανουαρίου ιβη ».
102. « Ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος », διὰ τὸν Ἀκάκιον Ἐσφιγμενίτην. « ,αοκβϞ ἰγ' Ἰανουαρίου Ὑδρα ».
103. Αἰτήσις Ἀγιορειτῶν διὰ ἀπονομῆν χάριτος ἀπὸ τὸν σουλτάνον.
104. « ἴσον τῆς ὁμολογίας » « ,αοκβϞ Ἰανουαρίου ιγη ».
105. « Σημειώσεις τῶν ζητημάτων μας ».
106. « Μεχτὲτ Ἐμὶν Ἀβδουλλάχ » διάταγμα διὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Μ. Ἐσφιγμένου, « ὅπως μὴ... ὑποστῶσι βάσανα μηδὲ ἀπειλὴν... » τῇ 17 Δεκεμβρίου - οὐλ - ἐββέλ 1237 » (8 Φεβρουαρίου 1822).
107. « Πατὴρ Νικηφόρος Ἰβηρίτης Χαρτοφύλαξ », « Τῷ ὄσ. κ. Γαβριὴλ Ἰβηρίτη... Εἰς Λεωνίδιον τῆς Τζακωνίας... » « 1824 Ἀπριλίου 20 Κέρκυρα ».